Doar o tulburătoare ipoteză?

Maşina timpului a fotografiat trecutul!

VICTOR OMEDES, *Barcelona*

Încă din 1956, părintele Pellegrino Ernetti, călugăr al Ordinului Benedictin, în colaborare cu 12 fizicieni au reuşit să construiască un aparat complex de cea mai înaltă precizie, care le-a permis să reconstituie imagini, sunete, evenimente întîmplate cu sute de ani înainte; după aproape patru decenii ce s-a întîmplat cu „Maşina Timpului"? S-a experimentat în alte părţi ale lumii cum zice părintele Ernetti? De ce Papa Pius al XII-lea împreună cu guvernul a interzis publicarea rezultatelor unor astfel de experimente, declarîndu-le secrete de stat? Se va putea perfecţiona un astfel de „Cronovizor" o dată cu trecerea timpului?

Dintr-o publicaţie gnostică deja moartă (Revista Abrasckas) publicată în 1974 reluăm unele pasaje din întrevederea realizată de Vicenţo Maddaloni cu părintele Ernetti.

De curînd, o persoană a cărui nume nu-l pot dezvălui şi pe care îl voi numi „domul X" ne-a pus la curent cu activitatea călugărului benedictin şi a celor 12 fizicieni. Rezultatele obţinute de acest grup singular de investigatori sînt deconcertante: Au fost „captate" personaje istorice; o tragedie completă (Tryestes) scrisă în anul 169 î.e.n.; viaţa eternă a lui Christos a fost fotografiată; textul original al Tablelor Legii; distrugerea Sodomei şi Gomorei; scene din revoluţia Franceză etc. Noutatea este extraordinară şi întrece limitele credibilităţii, spune jurnalistul.

„Domnul X" a arătat lui Maddaloni o fotografie a lui Christos în agonie pe cruce; în faţa unor astfel de revelaţii şi evidenţe, jurnalistul neîncrezător încă îşi propune o întrevedere cu preotul benedictin care, împreună cu grupul de savanţi, menţin o tăcere totală în legătură cu descoperirea.

Fotografia lui Iisus pe cruce, atribuită investigaţiilor părintelui Ernetti.

Călugărul benedictin Pellerino Ernetti, de 47 de ani profesor de „Prepolifonie" (adică de muzică anterioară anului 1000), este o figură notabilă nu numai în domeniul muzical ci, de asemenea, în lumea ştiinţei. De-a lungul anilor a susţinut conferinţe, cărţi şi tratate că toate zgomotele şi sunetele emise de la originile lumii pot fi captate cu aparate adecvate chiar dacă sînt foarte slabe.

*

L-am întîlnit pe părintele Pellegrino în cabinetul său de la Conservatorul Santa Cecilia din Roma. Am vorbit cu el timp de două ore. I-am mărturisit că eram la curent cu experinţele sale, cu rezultatele obţinute. Nu a negat nimic şi a acceptat să vorbim pentru prima dată, fără a-l întreba numle fizicienilor care formează echipa sa şi locul unde îşi fac experienţele.

- Cum a fost realizată această descoperire?

- „Istoria descoperirii începe în 1956. În acea epocă am început primele studii despre oscilaţiile electrice aplicate în muzică.

Am învăţat Prepolifonia şi sînt titular al unei catedre care există în lume pentru această materie, la Conservatorul Benedetto Marcello din Veneţia. Prepolifonia studiază muzica anterioară anului 1000 şi mai precis cea din secolele XIII, XIV înainte de Christos, pînă la secolele X, XI după Christos.

În aceste tipuri de studii se pleacă de la muzica ce se cînta în timpurile babiloniene, asiriene, egiptene şi sumeriene. Notele, cum se înţelege, erau semne similare, pentru a da un exemplu, pentru cei experimentaţi, stenografia (taquigrafia). Nici măcar linia muzicală nu exista. Este necesar deci, a ajunge la 1200 pentru a întîlni primele note descrise amănunţit.

Studiul muzicii prepolifonice se bazează pe tratate cum este „Gitalankara", care este din secolele III, IV înainte de Christos şi, de asemenea, în analiză. Şi, aceasta merge pentru muzica mai veche, uşor de găsit, pe tăbliţele de lut, pe papirusuri, pe lespezile funerare. Este inutil a spune că este vorba de studii foarte complexe dar nu mai puţin sugestive. Efectiv, printre multele lucruri care mă interesau să le descopăr, figura ritmul muzicii antice. Este asemănătoare celei din zilele noastre? Mi-a venit în ajutor electronica şi mai exact oscilografia electronică.

Primele investigaţii au fost realizate la Universitatea Catolică din Milano cu părintele Agestino Gemelliaţiale, au urmat studii profunde despre dezagregarea sunetului.

În 1957 am fost chemat la Fundaţia Cini pentru a organiza centrul Liturgic Muzical, ce conţinea cursuri de specializare şi perfecţionare de muzică prepolifonică. Acolo l-am cunoscut pe profesorul De Matos, portughez care făcuse studii conştiincioase pe texte despre dezagregarea sunetului. Era primul pas spre descoperire. În 1963 Ministerul Educaţiei Publice a creat catedra de prepolifonie şi a pus-o în mîinile mele.

De asemenea, am avut oportunitatea să chem specialişti din toată luma pentru a realiza cursuri despre diferitele ramuri ale materiei. Şi am fost cu astfel de specialişti cu care am început să elaborez tot sistemul care ne-a dus la senzaţionala descoperire."

- Ce aţi făcut dumneavoastră cu exactitate?

- „Am meritul de a fi iniţiat tot experimentul care se bazează pe un principiu fizic, acceptat de toţi, după care, undele sonore şi vizibile, odată emise, nu se distrug ci se transformă şi devin eterne şi omniprezente, pot fi reconstruite cu toată energia, deoarece ele sînt energie".

- După dumneavoastră, este unicul mod de a capta din spaţiu „vocile". Un sistem care se bazează pe legile fizicii. Dar, imaginile, cum vor ajunge să le înregistrăm?

(Continuare în pag. 10)

Răspundem cititorilor

Cititoarea noastră Ionela Gheorghiţă din Piteşti ne întreabă care este originea ciorapilor

Obiecte vechi şi totuşi noi...

CIORAPII

IRINA STOICA

Multe din lucrurile care ne înconjoară parcă există de cînd lumea. Şi totuşi nu este aşa. Nici batista, nici furculiţa, nici acul de siguranţă, nici banalul ciorap nu sînt obiecte mai vechi de cîteva veacuri.

Se pare că în Europa ciorapii îşi găsesc originea în bandeletele de piele care înfăşurau piciorul în antichitatea română. De altfel primii ciorapi nu au fost altceva decît nişte bucăţi de piele care se legau de picior protejînd de frig.

Primii care au încercat să facă ceva care să semene cu ciorapii de astăzi au fost francezii în secolul al VII-lea.

Confecţionaţi tot din piele, aceştia îmbrăcau mai bine piciorul protejîndu-l de frig şi eventual de răniri.

Apoi aceste obiecte vestimentare au început să devină mai atractive fiind confecţionate din stofă, mătase sau catifea, adesea cusute cu diverse broderii de aur. Erau evident ciorapi purtaţi de oameni foarte bogaţi.

Primii ciorapi împletiţi din lînă răsucită au apărut la Londra la începutul anului 1565. Regina Elisabeta I a primit în dar o pereche de ciorapi împletiţi, de data asta din mătase, care i-au plăcut atît de mult încît pînă la sfîrşitul vieţii n-a mai purtat decît astfel de ciorapi. Aceştia erau făcuţi în Italia şi erau îngrozitor de scumpi.

La începutul secolului nostru ciorapii au devenit accesibili mai tuturor persoanelor, dezvoltîndu-se pînă în zilele noastre o întreagă industrie în acest sens.

O adevărată lovitură de teatru pe piaţa ciorapilor a fost dată în 1938 cînd o echipă de cercetători conduşi de doctorul W. Carothers au pus la punct procedeul de fabricare a ciorapilor de nylon, aduşi în Europa în 1945.

În 1958 Antoine Verley, reluînd o idee brevetată şi neexploatată a casei Garnier-Lunot a lansat ciorapii colorati cu slipuri asortate. Era începutul modei mini-jupelor al căror succes a fost strîns legat de acest gen de ciorapi.

În zilele noastre au apărut jartierele adezive şi multe alte artificii dar se pare că totuşi colanţii nu vor fi prea uşor detronaţi. Cel puţin nu pentru ţinuta de fieeare zi.

De la primii ciorapi împletiţi pînă la ciorapii de astăzi au trecut mai bine de 400 de ani, care însă nu se ştie dacă pot oferi încă „elegantelor" nu numai utilităţile ci şi toate satisfacţiile pe care şi le doresc.

Scrisori primite

Stimată Domnişoară Sabina Bordeianu (Bucureşti), ne bucură faptul că, de la 15 ani, după cum ne destăinui, deja te numeri printre cititorii noştri fideli! Totodată, îţi mulţumim pentru cuvintele frumoase pe care ni le-ai adresat! Pot să-ţi comunic o veste bună: scrisoarea ta a fost citită, la rugămintea mea, şi de redactorul care se ocupă de rubrica respectivă, aşa încît, în funcţie de repeziciunea cu care vom obţine informaţiile respective, vei putea citi în paginile noastre un articol, însoţit de fotografii, dedicat actorului tău preferat. Ai, deci, te rog... puţintică răbdare! Mult succes în noul an şcolar!

Mulţi ani înainte, Domnule Anonim din Galaţi! Faptul că vă apropiaţi de 70 de ani, o frumoasă vîrstă, ne permite să trecem cu graţie peste amănuntul că aţi uitat să vă semnaţi! Cu atît mai mult, cu cît, după cum afirmaţi, citiţi „cu regularitate revista de peste 45 de ani"! Acuma, ce-i drept, am fi dorit noi să avem o „vechime" de „peste 45 de ani" dar, din păcate, chiar de curînd, în acest început de septembrie, am tipărit numărul 2080, care corespunde unei „vechimi" de numai... 40 de ani! În privinţa rebusurilor şi integramelor, s-ar putea ca, uneori, cele semnalate de Dvs. să fie adevărate şi de aceea am luat măsurile cuvenite pentru ridicarea calităţii acestora. Cît priveşte afirmaţia Dvs., (citez): „Dacă mai majoraţi încă o dată preţul revistei vă puteţi declara falimentari, fiindcă revista a regresat din toate punctele de vedere, dovedind încapacitatea membrilor săi după Revoluţie", îmi permit, cu tot respectul, să vă contrazic... din toate punctele de vedere, vorba Dvs.! În primul rînd, pentru că, prin tiraj, revista „Magazin" se află în topul publicaţiilor săptămînale, mai toate sondajele plasînd-o pe primul loc! Ba, mai mult, ca un făcut, tirajul creşte constant, în pofida „incapacităţii" noastre! În al doilea rînd, NU NOI controlăm inflaţia în România (eheu! dac'am fi controlat-o noi...) şi, prin urmare, nu văd cum am putea noi să stopăm creşterea preţului la hîrtie, electricitate (tipografiile funcţionează cu electricitate!), benzină (mai transportăm şi noi de colo-colo hîrtie şi reviste!), tarife poştale şi de transport CFR (idem!) aşa încît, zău, nu văd, în aceste condiţii, cum aţi dori Dvs. ca veniturile noastre să fie mai mici decît costurile... atîta vreme cît nu avem şi nici nu ne dorim „sponsori" de nici o culoare! Şi aşa facem eforturi ca o parte din cheltuieli (şi, implicit, din preţul de vînzare) să o acoperim prin veniturile aduse de publicitate. În sfîrşit, cît priveşte „falimentul", stimate Domnule Anonim, vă doresc din inimă să aveţi o viaţă la fel de îndelungată pe cît va fi viaţa revistei noastre! Acuma, de ce să n-o spun, mi-aş dori-o şi mie şi tuturor cititorilor şi colegilor mei... Dar...hm! Asta-i o posibilitate care... „nu se există"!

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Bacterii rezistente la antibiotice

Cititoarea noastră Vasilica Cercel din Iaşi doreşte să ştie care este adevărul privind antibioticele şi rezistenţa microbilor şi virusilor la efectele terapeutice ale medicamentelor.

DORIN MĂRAN

O echipă de specialişti norvegieni a demonstrat faptul că anumite bacterii ale cărnii de pasăre transmit mecanismul lor de rezistenţă unor bacterii ce trăiesc în organismul uman. Cum? Iată o prezentare sumară. Antibioticele au rolul de a preveni sau trata epidemiile, dar administrate ca aditivi alimentari, în hrana păsărilor, aceste medicamente ameliorează asimilarea hranei, eliminînd unele bacterii din tubul digestiv. Dar acest lucru nu rămîne fără urmări pentru cei care consumă carnea de pasăre hrănită şi cu antibiotice. Pentru că bacteriile din carnea de pui devin imune la antibiotice şi atunci cînd mîncăm carnea ne infestăm cu aceste bacterii rezistente la antibiotice. În mod firesc se pune întrebarea dacă nu ar fi oportun să se interzică utilizarea antibioticelor în creşterea puilor. Neliniştea specialiştilor e centrată asupra transferului de rezistenţă de la o bacterie la alta. CDC din Atlanta tocmai a tras semnalul de alarmă. Neliniştea poate creşte dacă legătura între alimentaţie şi această rezistenţă nu e demonstrată. Va trebui, fără să se aştepte confirmările, să se restrîngă, sau chiar să se renunţe la antibiotice în creşterea păsărilor? Acest lucru ar fi absurd, opineaza unii specialişti pentru că ar însemna să se renunţe la creşterea intensivă a păsărilor, deosebit de profitabilă pentru oamenii de afaceri din domeniu. Aplicînd principiul prudenţei, Comisia europeană a interzis din acest an folosirea avoparcinei, un antibiotic din familia vancomicinei. E de presupus că dacă prudenţa va evolua în acest sens, s-ar putea renunţa la folosirea antibioticelor, la o creştere intensivă şi deci profitabilă a păsărilor, fapt ce ar putea transforma carnea de pasăre într-un produs de lux.

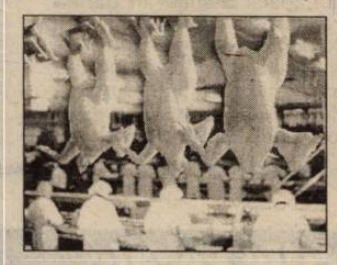

Cît durează dragostea?

- Doamnă Maria Covaciu, acum, cînd încă mai persistă ecourile vacanţei, primim o interesantă scrisoare din Tîrgu Mureş în care corespondenta noastră Clementina P. ne întreabă dacă se poate baza pe o legătură stabilită departe de casă, pe malul mării, sau dacă este vorba doar de...dragoste de o vacanţă?

- Un lucru este absolut sigur: în vacanţă, degajaţi de grijile cotidiene, totul este mai frumos, iar natura ne îmbie pentru că... avem timp să o contemplăm. Decorul ne poate favoriza să investim mai mult din punct de vedere emoţional şi astfel, pe un fond de oboseală mult diminuat, şi capacitatea noastră de a recepţiona emoţional este mai mare.

Într-un asemenea context, nu este greu să ne imaginăm şi uneori să şi credem că ne-am îndrăgostit. Şi chiar să credem că s-a îndrăgostit şi partenerul! Se poate întîmpla cîteodată ca lucrurile chiar să se întîmple aşa. De ce? Pentru că aproape orice om, atunci cînd visează la dragoste, şi-o imaginează ca în vacanţă.

Numai că rămîne de văzut dacă atunci cînd vacanţa petrecută se păstrează, doar ca o amintire, neputînd lua totul cu noi atunci cînd ne întorcem acasă, persoana „ideală" va rămîne aceeaşi şi într-un alt context.

Petrecerea vacanţei cu o persoană plăcută poate crea iluzia dragostei. Pe parcurs însă, se poate dovedi o himeră. Nu încerc să văd totul dramatic, dar este bine, poate, să nu ne grăbim atunci cînd vorbim despre dragoste, în sensul unor investiţii sufleteşti de prea mare intensitate. Timpul scurt, condiţiile mai deosebite şi distanţa creează unele dificultăţi în ceea ce priveşte confirmarea autenticităţii dragostei...

- Mulţumim Dnei psiholog pentru răspunsuri. Aşteptăm şi alte scrisori de la cititori.

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANŢU**

Aventura unui român în jurul lumii

APROAPE DE COASTA ECUADORULUI

Încheiem aici selecția începută în urmă cu o lună din extraordinara carte semnată de Jimmy Cornell, intitulată "Aventura unui român în jurul lumii". Vom încerca, pe cît posibil să vă prezentăm, într-un viitor apropiat, date despre o altă performanță a brașoveanului de la Londra, și anume aceea de a fi primul român care a ajuns în Antarctica la bordul unei ambarcațiuni cu pînze, precum și relatări proaspete pe care Jimmy Cornell va fi gata să ni le ofere cu ocazia scurtei sale vizite pe care, la sfîrșitul acestei luni, o face la București. (George Cușnarencu)

Contrar speranțelor noastre, după ce ne-am apropiat de coasta Ecuadorului, situația părea să se fi înrăutățit. Am sosit, în fine, în dreptul Golfului Guayaquil, în estuarul fluviului cu același nume, un fel de pîlnie lată de vreo sută douăzeci și cinci de mile, pe care trebuia s-o traversăm pentru a atinge coasta de nord a Peru-lui. Am trecut, într-o noapte, dincolo de extremitatea de nord a golfului, printre zeci de zeci de nave pescărești ce pescuiau pe întuneric. Am înțeles mai tîrziu de ce: bancurile de ansoa pot fi văzute doar pe întuneric. În cursul nopții vîntul s-a întețit tot mai mult, iar valurile au devenit tot mai mari. La ora două am zărit licărirea slabă a unui far, apoi a altuia. Știam că ne apropiem de coasta peruviană, dar mi-a fost imposibil să identific cele două faruri în lista oficială de la bord. Tot în acea noapte am mai trăit un moment neplăcut: la babord trena un sac gol în apă, iar pînza pe care o conținuse nu mai era. În sacul acela ținusem pînza cea mai mare, un foc genovez de treizeci și doi de metri pătrați. Probabil, fusese opera vafurilor mari ce se spărgeau cu regularitate peste provă, șnurul care legase gura sacului se rupsese și pînza a alunecat în apă. M-a supărat nu atît paguba materială (o pînză nouă, ca aceea pe care o pierdusem, valora cel puțin trei sute de lire sterline, adică echivalentul bugetului nostru pe trei luni), cît faptul că urma să fim lipsiți de cel mai puternic dintre „caii" noștri de tracțiune. Cînd s-a luminat de ziuă, am zărit în depărtare conturul muntos al coastei peruviene. Chiar dacă de destinație - portul Callao - ne despărțeau mai bine de șapte sute de mile, în fața noastră era Peru, o țară la care visasem demult. Imperiul Inca, sau mai bine zis rămășițele mărețului imperiu de odinioară, m-a fascinat din copilărie. Curentul ne împingea tot mai departe, spre fundul estuarului, așa că ne aflam nu departe de Tumbes. Eram tentat să îndrept și eu prova spre acest port unde debarcaseră odinioară conchistadorii lui Pizzaro, dar am rezistat tentației.De Crăciun ne mai despărțeau doar unsprezece zile și le promisesem copiilor să fim de sărbători la Lima. Greutățile de-abea începeau, însă. Trei zile și trei nopți ne-am luptat să traversăm golful blestemat, parcurgînd mai bine de patru sute de mile pentru a acoperi cele o sută douăzeci și cinci de mile cît măsoară golful pe toată lățimea sa. Pînă la urmă am reușit să ne smulgem de încleștarea curentului. În dreptul capului Blanco, în partea de sud a golfului Guayaquil, am întîlnit alte două plute de balsa ieșite în larg, la pescuit. Mai tîrziu, am trecut printre mai multe platforme de forare. Mare ne-a fost mirarea cînd, din spatele unei sonde uriașe, și-a făcut apariția o altă plută de balsa, cu pînza peticită umflată de briza după-amiezii. Am fotografiat-o și pe aceasta, pe un fundal de sonde marine. Oare unde sfîrșea Evul Mediu și unde începea secolul XX?

Deși ne aflam la doar cîteva grade la sud de ecuator, temperatura aerului nu era deloc ridicată, iar noaptea era de-a dreptul rece. De vină era curentul Humboldt. Exista însă posibilitatea ca, în jurul Crăciunului să apară curentul de apă caldă numit „El Nino", adică „Pruncul" sau „Pruncul Sfînt", tocmai fiindcă ia naștere de Crăciun. „Pruncul Sfînt" seamănă moartea printre milioanele de păsări acvatice de pe coasta și de pe insulele peruviene. Aceste păsări se hrănesc cu bancurile de peștișori și sardele ce migrează spre nord în apele reci ale curentului Humboldt, dar dispar îndată ce apa se încălzește ca urmare a influxului creat de „El Nino". Este vorba despre păsările care produc celebrul *guano*, cel mai de preț îngrășămînt natural și cel care a asigurat vreme îndelungată un venit substanțial în economia peruviană. Într-o dimineață, în largul portului Chimbote, am fost depășiți de un grup de vreo sută de delfini. Am înțeles graba lor cînd, după nici o oră, marea și cerul din fața noastră s-au acoperit de mii și mii de păsări. Un banc uriaș de pește părea să fi atras toate păsările și delfinii din regiune la un ospăț gigantic.Am fost martorii unui spectacol inimaginabil și greu de descris. Vineri 23 decembrie am zărit conturul portului Callao, cel mai important port din Peru și portul capitalei Lima, aflată la vreo cincisprezece kilometri în interior.

JIMMY CORNELL

Jurnalul unui naturalist la Tropice

PE URMELE LUI WILLIAM BEEBE

ALEXANDRU MARINESCU

Acum cîțiva ani mă aflam în insulele Pari, de fapt un roi de atoli de corali răspîndiți pe catifeaua albastră-verzuie a mării Javei precum mărgelele scăpate din ața unui șirag. Le păstrez un loc aparte în amintirile mele pentru că aici s-a produs primul meu contact cu lumea fabuloasă a recifilor de corali. Era martie. Nici o scamă de nor nu păta albastrul pur al cerului, aerul era încins, marile frunze ale palmierilor încremeniseră în lipsa oricărei adieri. Soarele pornise bine spre linia orizontului cînd m-am hotărît, în fine, să ies din apă amintindu-mi că la tropice întunericul cade brusc. Și în acele clipe mi-au revenit în minte, cu o uimitoare precizie, rîndurile scrise, cu vreo 70 de ani în urmă, de marele naturalist american William Beebe : *„pentru cel care poate să urce la suprafață după o scufundare fără să fie emoționat și copleșit de admirație, nu-i mai rămîne nimic de făcut pe acest pămînt, decît să aștepte moartea;fiindcă în cazul unei astfel de persoane nu mai există nimic pentru care să merite să trăiască".*

În primul moment mi s-a părut că acest flux al memoriei este absolut normal avînd în vedere bucuria imensă pe care am simțit-o plutind, cu mișcări rare și lente, prin această misterioasă și fascinantă lume a adîncurilor, cu junglele ei minerale populate de o imensă varietate de ființe, cu forme și mai ales cu veșminte al căror colorit subtil nu poate fi redat prin cuvinte. Dar în cursul drumului, lung și penibil, prin lagună spre malul insulei, purtînd pe spate, în jurul gîtului, în brațe butelii, labe, vizor, drăgi, filee și ligheane cu materialul zoologic colectat mi-am dat seama că pentru prima dată îmi revenise în memorie acest text al marelui zoolog, devenit, la vîrsta de 47 de ani, explorator pasionat al tărîmurilor submarine. Repetasem, în schimb, cu diverse prilejuri, faimoasele cuvinte, cunoscute, presupun, de către toți scufundătorii, fiindcă ele au fost îndemnul spre împărăția adîncurilor pentru atîția oameni, tineri sau mai puțin tineri, dar toți plini de entuziasm: *„Înainte de a muri, faceți în așa fel încît să puteți să împrumutați, să furați, să cumpărați sau să fabricați un aparat care să vă permită să aruncați măcar o privire asupra acestei minunate lumi noi. Față de acest contact direct, cărțile, acvariile, bărcile cu fundul de sticlă, au aceași preț cu programul unei călătorii față de călătoria însăși".*

Cuvinte pe care le-am reprodus de altfel într-o carte și probabil că le voi mai rosti în fața celor dispuși să le asculte, pentru că acest îndemn are un farmec cu totul aparte generat de o imensă pasiune.

Și dacă tot am apucat pe panta aceasta a mărturisirilor, să mai adaug că dintre atîția naturaliști remarcabili din ultimele două secole, doi mi-au fost cu deosebire dragi și nu am încetat să-i admir de-a lungul anilor.

Unul este naturalistul și exploratorul englez Alfred Russel Wallace (1823-1913), marele cercetător al lumii animale adăpostite de pădurile tropicale din bazinul Amazonului sau din marile insule ale Indiilor Orientale (Java, Sumatra, Borneo, Moluce) pe care le-a străbătut vreme de 12 ani. Cunoașterea acestor faune exotice l-a condus la elaborarea unei teorii a selecției naturale, independent de marele său contemporan Charles Darwin, dar surprinzător de asemănătoare cu cea edificată de acesta. Ambele au fost aduse la cunoștința lumii științifice în ședința istorică din 1 iulie 1858, a Societății Linneene din Londra.

Cel de al doilea este zoologul american William Beebe, fascinat și el de viața junglelor tropicale, încercînd să-i dezlege misterele nu numai ca om de știință, dar și ca scriitor de mare talent.

Și fiindcă se vor împlini în curînd, 120 de ani de la nașterea sa, voi încerca să zăbovesc puțin asupra neobișnuitului său destin.

(va urma)

Istorii neelucidate la curțile regale

CEA MAI DISPREȚUITĂ DINASTIE FRANCEZĂ

PAUL IOAN

De ce a dispărut, după numai trei secole de domnie, dinastia mérovingienilor, prima a francilor și precursoare a regatului Franței? De ce primii suverani ai provinciilor Galiei sînt atît de disprețuiți de istoria Franței, cînd, de fapt, puterea lor divizată regional a configurat nașterea unei națiuni, după invaziile barbare care au desființat Galia-romană în primele secole după Christos?

Dinastia fondată de regele Clovis (482-511), care poartă numele suveranului Mérovée, are porecla „dinastia trîndavilor" și este batjocorită de cronicile scrise după dispariția ei, în special de „Marile cronici de la Saint-Denis" (secolul XIII). Toată această propagandă ostilă mérovingienilor a fost pusă la cale de dinastia rivală, cea a carolingienilor. Aceasta a debutat cu Pépin cel scurt, venit la putere în provincia Neustrie, în anul 751; apoi s-a amplificat în timpul lui Charlemagne, datorită asprului rechizitoriu făcut de biograful Coroanei, celebrul Eginhard.

Portretul făcut de cronicari îi prezintă pe mérovingieni (cu excepția lui Clovis) ca fiind niște primitivi atît în ceea ce privește comportamentul, cît și ca înfățișare. Departe de a avea o atitudine nobiliară, apucăturile lor aduceau aminte de barbari. Orgiile neîntrerupte, incapacitatea de a avea o politică fermă, indolența și, nu în ultimul rînd, folosirea la carul regal a boilor în loc de cai - iată numai cîteva elemente de folclor, care de fapt are drept scop să motiveze lupta pentru putere a carolingienilor... Dar înșiși istoricii francezi numesc aceste caracterizări drept legende. În spatele fabulațiilor (în care există o sămînță de adevăr) stă un lung șir de evenimente criminale petrecûte în sînul primei dinastii a francilor.

Luptele intestine pentru suveranitate s-au soldat, de-a lungul unui secol și jumătate, cu peste douăsprezece crime fratricide, începînd cu asasinarea celor doi fii ai lui Clovis (534) de către unchii lor. Femei și bărbați, rude ale suveranilor mérovingieni, și-au pierdut viața în sîngeroase împrejurări. Așazișii regi trîndavi au dovedit o cruzime nemaiîntîlnită decît în Anglia secolelor XV-XVI (în timpul și după războiul celor două roze). Nu au fost cruțați nici copiii, iar sălbăticia execuțiilor întrece orice imaginație. Să menționăm numai răzbunarea în stil mafiot asupra episcopului de Autun (viitorul Sfînt Léger): tăierea limbii și crestarea ochilor, apoi lăsarea lui în agonie!

Adevărul despre dispariția dinastiei mérovingienilor stă la cumpăna dintre disprețul popular și crimele din interiorul ei. Este, totuși, uimitor cum suveranii care au stăpînit provinciile ce au profilat viitorul regat francez (primul rege al Franței a fost Carol Pleșuvul, 843) au devenit subiect de batjocură. Se pare că în acea epocă îndepărtată au debutat defăimarea și calomnia la curțile regale.

MAȘINA TIMPULUI A FOTOGRAFIAT TRECUTUL!

(Urmare din pag.9)

- „Atît unda vizibilă cît și cea sonoră sînt energie și orice element natural este format din lumină și se dizolvă în lumină. De aici putem deduce, și științific este acceptat, că energia este numai lumină care formează toată varietatea de elemente pe care noi le numim materie. Și dacă lumina este elementul primordial din care sînt formate toate celelalte energii inerente materiei, semnifică faptul că, deoarece sînt eterne și reconstruibile, celelalte energii, cu atît mai mult unda vizibilă este reconstruibilă, care este mama tuturor energiilor.

Pentru aceasta cînd citim în Biblie că în prima zi Dumnezeu a creat lumina, înseamnă că a zămislit elementul din care a creat după aceea toate celelalte elemente.

Sunetul de exemplu, și astăzi este științific acceptat, generează lumină și e convertibil în lumină și viceversa. Nici unda sonoră nu se distruge, pentru că ea, de asemenea, în compania undelor luminoase concură la formarea tuturor agregatelor energetice materiale, care pentru aceasta pot fi reconstituite și chiar captate."

- *Captate? Cum?*

- „Prin utilizarea de aparate adecvate. Echipa noastră a fost prima în lume care le-a construit. Dispozitivul este format dintr-o serie de antene care permit sincronizarea fiecărei voci sau imagini. Cunoscut este că toate ființele umane de la naștere pînă la moarte lasă în spatele lor o urmă dublă: una sonoră și alta vizuală, un fel de cartelă de identitate distinctă cu care se poate reconstitui fiecare persoană cu tot ce a făcut și spus. Datorită acestui motiv sîntem azi în stadiul de a auzi și revedea cele mai mari persoane ale istoriei".

Ce s-a întîmplat de atunci? Nu se mai știe nimic. Cunoașterea reală a evenimentelor istorice, originea lumii și a omului?

Dacă atîta se caută adevărul, de ce odată descoperit acest adevăr, se ascunde ochilor opiniei publice?

Această temă perezentată aici face parte dintr-un ciclu de subiecte studiate de A.G.E.A.C. - Asociația Gnostică de Studii Antropologice și Culturale - (non profit) care va susține următoarele conferințe publice audiovizuale la Sala Dalles:

1. CĂSĂTORIA ȘI IUBIREA, marți 30 septembrie, la ora 18
2. ȘTIINȚA MEDITAȚIEI, vineri 3 octombrie, la ora 18
3. VIAȚA DUPĂ MOARTE, marți 7 octombrie, la ora 18
4. FABULOASA CIVILIZAȚIE MAYA, vineri 10 octombrie, la ora 18

Această activitate va continua cu un seminar teoretic și practic care dezvăluie străvechea înțelepciune gnostică pentru a ne ajuta să trăim mai bine viața actuală: seminarul se va desfășura la sediul Fundației Române Pentru Tineret, din Piața Walter Mărăcineanu nr.1- 3. Informații la tel 3307279 sau 3123708.

O idee demnă de a fi reţinută

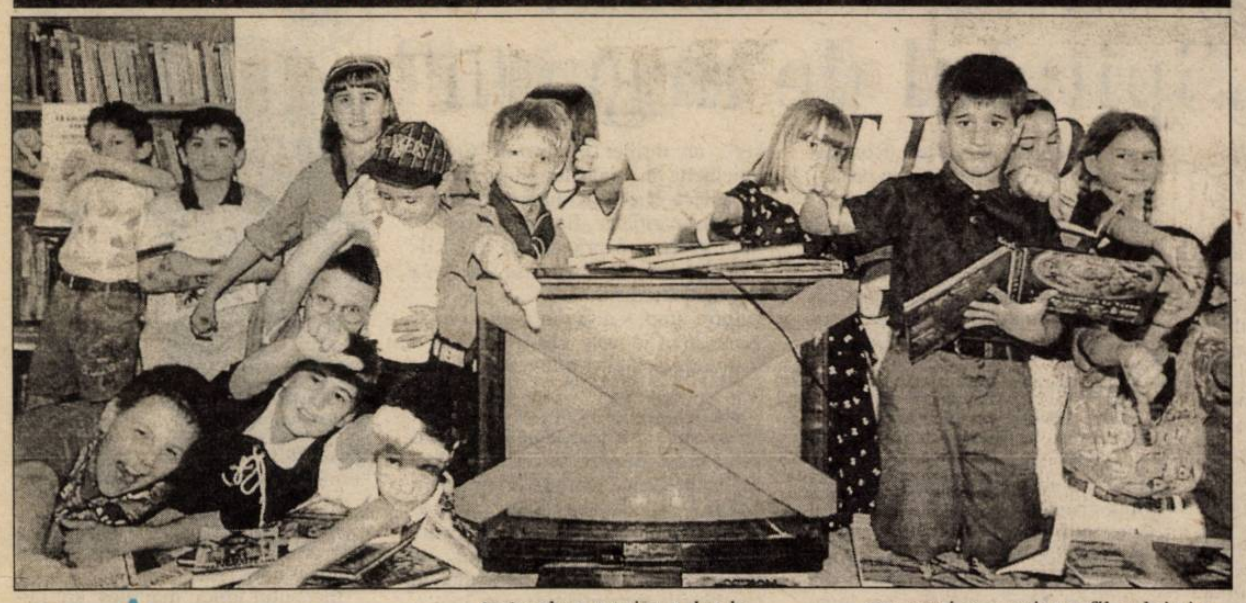

„AM ÎNVINS TV-UL!"

Timp de nouă zile locuitorii oraşului Noceto (Parma) au zis NU emisiunilor postului de TV şi nu au deschis televizoarele. De ce? O întîmplare tragică a dus la această acţiune. Totul a început de la faptul că micuţul Davide (12 ani) după ce a urmărit pe micul ecran o execuţie capitală, s-a spînzurat. Davide era un copil normal, provenind dintr-o familie normală. S-a precizat că a rămas profund tulburat după vizionarea secvenţei respective a filmului şi a vrut să „probeze" cum e atunci cînd te spînzură. Experienţa i-a fost însă fatală. Toţi locuitorii oraşului au fost profund afectaţi după acest episod. Primarul Paolo Paglia a avansat ideea de a „sabota" emisiunile TV timp de nouă zile.

Opinia publică franceză, divizată

CRIMĂ CU SUBSTRAT RASIST?

O foarte bogată văduvă, Ghislaine Marchal, a fost găsită moartă în frumoasa sa vilă din Mougins situată pe Coasta de Azur. Procesul ce a urmat, în care acuzat era grădinarul ei, Omar Raddad, de origine marocană, (condamnat la 18 ani închisoare) a suscitat vii polemici, datorită faptului că foarte multe persoane au susţinut că tînărul Omar este nevinovat.

Totul a început o dată cu descoperirea corpului victimei în subsolul vilei

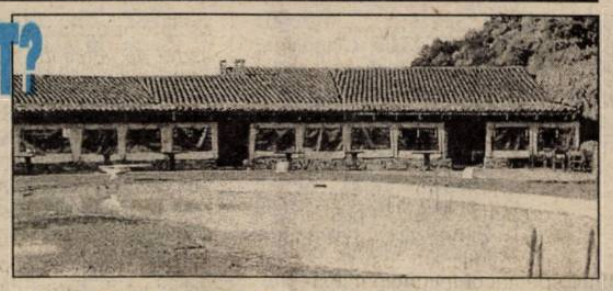

„La Chamade". Trupul era practic masacrat cu numeroase lovituri de cuţit. La această surpriză s-a adăugat un amănunt cutremurător: cu ultimele eforturi, victima a reuşit, cu propriul ei sînge, să scrie pe perete numele asasinului: Omar. În mod normal, poliţia l-a arestat, deşi el susţinea că nu are nici un amestec în această dramă. A urmat un lung proces în care procurorul şi-a susţinut rechizitoriul pe baza faptului că victima l-a indicat pe Omar drept autorul crimei şi a unui amănunt foarte important dezvăluit cu acest prilej: Omar era un pasionat vizitator al cazinoului din Cannes şi pierdea foarte mulţi bani. Avocatul lui Omar, unul dintre cei mai apreciaţi din Franţa, Jacques Verges, a susţinut că însemnarea de pe zidul din subterana vilei (ce căuta ea acolo?) nu poate constitui o probă decisivă în condiţiile în care victima era efectiv masacrată şi n-ar fi putut în mod normal, în aceste condiţii, să scrie numele asasinului. El a mai susţinut că procesul respectiv a fost instituit pe baza unor date neconvingătoare. După lungi dezbateri, juraţii au decis că Omar este vinovat, verdictul final fiind de 18 ani de închisoare. Sentinţa a fost viu contestată chiar în sala de şedinţe de un mare număr de oameni prezenţi în sală. Convins că s-a comis o eroare judiciară, avocatul celui condamnat a declarat recurs amintind, şi cu acest prilej, că Omar a avut un alibi peste care s-a trecut cu multă uşurinţă.

Incredibil!

TRĂIEŞTE DUPĂ O CĂDERE DE LA 850 DE METRI

O tînără de 18 ani, care efectua primul ei salt cu paraşuta la Hoskovice, în Cehia, a supravieţuit unei căderi libere de la altitudinea de 850 de metri, a anunţat la 2 septembrie televiziunea locală Nova. *Înspăimîntată de faptul că paraşuta principală nu i s-a deschis, ea nu a tras de mînerul paraşutei de rezervă. După căderea pe un cîmp din apropierea aeroportului, tînăra a fost spitalizată cu multiple traumatisme şi se afla, după 2 zile, într-o stare critică. Primul ei salt ar fi trebuit să încununeze cursul de paraşutism pe care i-l oferiseră părinţii cu ocazia împlinirii vîrstei de 18 ani.*

Minune pentru un tată resemnat

BĂIATUL TRECUSE CLANDESTIN OCEANUL

În anul 1975, italianul Umberto Leggero şi-a pierdut băiatul de şase ani, Nino, pe un stadion din Roma. În învălmăşeala produsă după meci, micuţul a dispărut pur şi simplu, fiind luat de valul spectatorilor furioşi (Lazio pierduse acasă, la Juventus). Toate demersurile întreprinse imediat nu au dat nici un rezultat. Copilul parcă devenise invizibil, sau se evaporase. Anunţurile date cu foarte mare frecvenţă în ziare şi la televizune nu şi-au atins scopul. Nici o recompensă nu a fost pretinsă. Distrusă, familia Leggero s-a destrămat, iar Umberto a început să ducă o viaţă de mizerie...

După douăzeci şi unu de ani, în 1996, resemnatul tată, de acum pensionar, primeşte o vizită bizară. Un tînăr vorbind italiana cu accent englezesc se prezintă şi-i spune că el este Nino Leggero, devenit om de afaceri în SUA! Surpriza a fost de-a dreptul năucitoare, tatăl revenindu-şi cu greu în faţa acestei incredibile revederi. Ce se întîmplase? Rătăcind în jurul stadionului, Nino a fost practic răpit de un cuplu de americani, veniţi în Italia pentru o adopţie. Copilul a fost drogat, iar după întocmirea actelor false - cu complicitatea unor funcţionari de stat au trecut cu bine frontiera. Nino se afla mereu într-o stare de semiconştienţă.

Ajunşi la Pasadena, California, noii părinţi l-au îngrijit exemplar pe Nino, căruia i s-au spus tot felul de minciuni despre adevărata lui familie şi copilul a cedat, în cele din urmă, psihic. Abia după ce şi-a făcut singur o situaţie excelentă, Nino s-a decis să verifice dacă tatăl lui murise (aşa cum i se spusese). Şi tentativa lui a reuşit. Demn de remarcat este şi faptul că băiatul nu i-a demascat pe cei doi hoţi, în pofida insistenţelor autorităţilor italiene. Nino şi Umberto s-au stabilit definitiv în SUA.

(În fotografie, Nino, la 27 de ani.)

Poveste din Bronx

Plimbîndu-mă pe Lafayette Street, am văzut prin geamurile largi de la parterul unei clădiri o mulţime de femei de diferite vîrste exersînd într-un ritm susţinut, asudînd din plin peste feţele crispate de voinţă, ajutate de toate aceste minuni ale tehnicii în încercarea disperată de a da jos ceva kg. O industrie imensă invadează piaţa americană prin tot ce poate ajuta la slăbit. De la videocasete în care actriţe celebre te învaţă cum să exersezi, pînă la cele mai sofisticate dispozitive electronico-mecanice, de la miraculoasele produse chimice pînă la alergatul pe străzi ziua sau noaptea....

Corporaţia „Mattel Inc.", ce produce renumita păpuşă „Barbie" e în mare dispută cu „Aqua" o formaţie de muzică rock din Danemarca, sub motivul că au creat un cîntec în care această papuşă devine simbolul sexului. Versuri cum ar fi: Fă-mă să umblu, fă-mă să vorbesc, fă cu mine ce-ţi place, am să mă port ca o stea, şi-n genunchi am să te implor"... ce se referă la Barbie, sînt considerate de mai marii acestei corporaţii ca fiind defăimătoare, neadecvate cu vîrsta fragedă a posesorilor păpuşii.

Depresiunea nervoasă, această boală care uneori se termină cu moartea, devine din ce în ce o foarte serioasă problemă a societăţii. Au fost estimate sume de peste 50 miliarde dolari pe care Statele Unite o să le piardă

DIAMANTUL HOPE S-A MUTAT!

datorită acestui flagel în decursul unui an. Nu e de mirare că „prozac"-ul se vinde ca pîinea caldă cu reţetă sau pe sub mînă fiind principalul antidot cunoscut al depresiei nervoase.

New York Times o să apară în culori... probabil ca să mai coloreze ceva din ştirile proaste? O vorbă americană spune: „ştiri bune sînt atunci cînd ...nu sînt ştiri..." sau ca să mai atragă ceva public care se pare că e în declin (pierzînd în cursul săptămînii 4%, iar duminica 6% din tiraje) redus la circa 1,4 milioane. Cifre, cifre, totul depinde de unde priveşti....

O altă bătălie se desfăşoară între „libertatea cuvîntului" şi accesul la Internet. În librăriile publice. Cu toate că deocamdată Congresul nu poate să aprobe nici o lege prin care să interzică conţinutul informaţiilor de pe Internet, oficialii librăriilor publice doresc instalarea unor filtre pentru toate cuvintele sau „site"-urile (pagini în Internet) ce promovează pornografia. Doar patru librării în toată SUA au adoptat filtrarea... ajutate poate de unele legi locale...

Faimosul diamant „Hope" de 45,52 carate a fost mutat în cadrul Institutului Smithsonian într-un nou loc unde va sta pe un suport ce se va roti încet iar lumina, special amenajată, o să creeze ploaie de scîntei colorate punînd în evidenţă frumuseţea-i unică. Valoarea nu a fost dată publicităţii fiind socotită „inestimabilă" dar suma necesară amenajării acestei noi camere în care va fi expus a fost de 13 milioane de dolari!

Recenta lansare pe ecrane a filmului „The Game" unde Michael Douglas creează cel mai original rol al său, a adunat pe perioada weekend-ului, 14 milioane de dolari. Greu de crezut pentru un film „total nesexual".

Şi uite aşa între un hamburger şi un exerciţiu, o bere şi o alergare, ...existăm plini de eforturile noastre disperate...

REMUS TASLĂUANU,
Bronx, New York

Violată în timp ce era în comă:

A DAT NAŞTERE UNUI COPIL

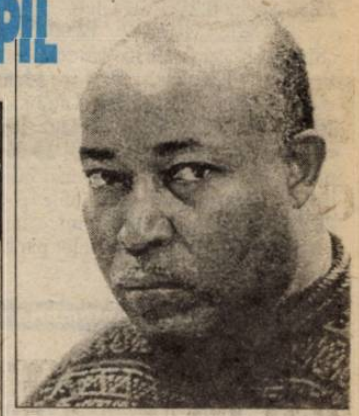

Un rezumat, o „prefaţă" a unei teribile întîmplări care s-a desfăşurat în oraşul Rochester (SUA) tulburînd pe toată lumea: o tînără femeie, aflată de zece ani în comă în urma unui accident stradal, a fost violată pe patul ei de spital şi, în urma acestui act bestial, a născut un copil! Copilul, născut după şapte luni, cîntărea doar un kilogram şi două sute de grame, dar a supravieţuit şi în continuare s-a dezvoltat în condiţii corespunzătoare.

Dar s-o luăm de la început. După accidentul stradal, tînăra studentă a fost menţinută în viaţă în mod artificial într-o clinică specială unde părinţii ei continuau s-o vegheze în aşteptarea unui miracol. În aceste condiţii, unul dintre infirmierii spitalului, profitînd de împrejurări, a violat-o. La cinci luni după acest act, medicii au remarcat că pîntecele pacientei s-a mărit într-un mod deosebit, au examinat-o atent şi au pus diagnosticul: femeia era însărcinată!

În urma cercetărilor întreprinse bănuielile au căzut asupra lui John Horace, un infirmier de culoare în vîrstă de 52 de ani, care, la angajarea lui la „Westfall Health Care Center" a depus un „curriculum vitae" nu tocmai favorabil pentru a obţine acest serviciu. Apoi comportările sale ulterioare au confirmat că este vorba de un individ acuzat de molestări sexuale ale pacientelor şi de prezenţa lui stăruitoare în sectoarele ginecologic şi sexologic.

Cercetările poliţiei nu au putut stabili în ce condiţii a avut loc violul. Fără îndoială că Horace a găsit momentul potrivit pentru acest act barbar, fără să se excludă chiar posibilitatea ca el să fi recidivat. După ce acest caz a devenit public determinînd un adevărat şoc general, părinţii fetei au fost chemaţi pentru a decide ce cale trebui urmată în privinţa fătului Ca buni catolici ei a declarat că nu doresc între ruperea sarcinii, astfel încî dr. James Woods, u celebru ginecolog, expe în situaţii limită, a dispu ca ea să fie vegheată zi noapte prevăzînd o inte venţie cezariană la momen tul oportun. Într-o noapte însă, în sala de naştere s produs un eveniment ex traordinar: femeia a născu în mod natural, e drept, c două luni înainte de ter men.

După acest eveniment d excepţie, John Horace, car fusese arestat, a fost supu unor examene genetice pentru a confrunta ADN-u copilului şi al lui Horace (ş alte examene genetice) ca re, în mod indubitabil, a dus la concluzia că el est vinovatul. Aceste rezultate nu au făcut decît să adîn cească polemicile izvorîte de pe urma acestei neobiş nuite întîmplări.

GEORGE CLOONEY

Un „Batman" născut la „Spitalul de urgență"

AURORA POPESCU

Pînă nu demult, George Clooney, care trecuse de vîrsta de 30 de ani, nu reușise să se afirme ca actor. Ghinionul îl urmărise pas cu pas încă de la primele încercări. Între 1984 și 1993, s-a zbătut să se impună măcar în lumea actorilor de seriale. A reușit să obțină cîteva roluri, s-au turnat episoadele-pilot, dar producătorii n-au avut în cele din urmă încredere în succesul filmelor și au renunțat să mai finanțeze alte episoade. Clooney a acceptat așadar roluri minore în filme de mîna a doua („Z", „Return of the Killer Tomatoes") sau în filme bine cotate cum ar fi „J.F.K.", dar care nu l-au ajutat să se remarce. La un moment dat părea că șansa îi surîde: a fost admis în serialul de succes „Roseanne", dar după cîteva episoade producătorul a exclus din scenariu personajul interpretat de Clooney. Apoi a sperat din tot sufletul că va obține un rol „mai important" într-un film de „mare ecran" - cinicul autostopist din „Thelma și Louise". În ultimul moment, rolul „i-a fost suflat" de Brad Pitt.

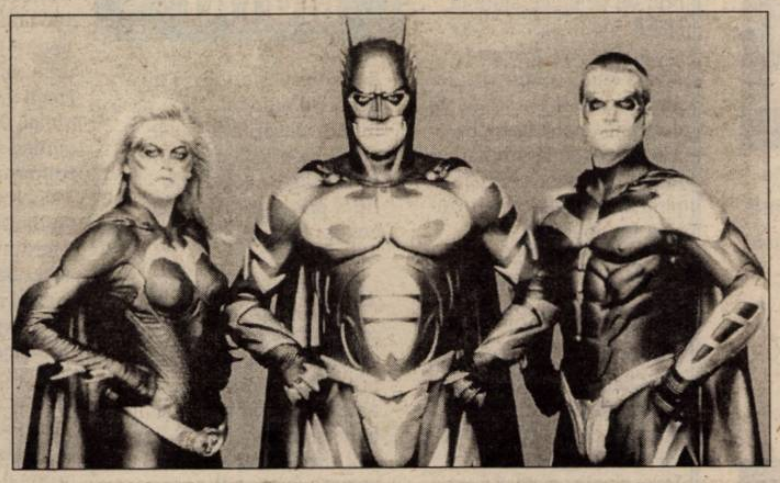

Norocul lui îl aștepta totuși undeva, în... „Spitalul de urgență". Era în 1995 cînd producătorii serialului care a înregistrat un mare succes de public au avut încredere să-i ofere ghinionistului George Clooney rolul doctorului Doug Ross. Și dintr-o dată, aproape miraculos, toate ușile i s-au deschis, iar cariera sa artistică a prins aripi. Mari regizori și producători puternici au hotărît să facă din George Clooney o vedetă a Hollywood-ului. I-au dat rolul principal din „From Dusk till Dawn", Clooney înlocuindu-l cu succes pe faimosul deja Antonio Banderas a cărui partitură fusese inițial concepută de celebrul Quentin Tarantino. Apoi i s-a oferit un alt rol principal în comedia romantică „One Fine Day", unde a avut-o ca parteneră pe Michelle Pfeiffer. A urmat „The Peace Maker", un thriller produs de Steven Spielberg, în regia lui Mimi Leder. Parteneră: Nicole Kidman. Iar acum, își face apariția în „Batman și Robin" fiind preferat capriciosului Val Kilmer, despre care se vorbise atît că va fi... noul Batman.

Între timp, s-a lucrat mult la imaginea lui Clooney. Hollywood-ul a fost darnic cu el: l-a investit cu „rolul" de „sex simbol", i-a aplicat eticheta de „idol al femeilor între 15 și 75 de ani" și a așezat pe umerii săi vălul unui început de legendă. Așa că, în prezent George Clooney are mii de fani, mai ales femei, care văd în el prototipul bărbatului puternic, întotdeuna stăpîn pe situație, cu statură atletică și privire derutantă, în combinația romantism-ironie fină.

La cei 35 de ani cît are acum, George Clooney și-a văzut visul împlinit: numele său s-a impus cu succes în lumea filmului. Este iubit și dorit de femei, numai că el a fost o dată căsătorit, a divorțat, are deocamdată o logodnică și ezită să se însoare din nou. Viața lui personală este din plin mediatizată, așa că numeroase fragmente din povestea de dragoste cu frantuzoaica Céline Balitran, logodnica lui, au fost aduse în

atenția publicului.

Începutul idilei, mai ales, are farmecul său. Împreună cu un grup de prieteni, Clooney se afla în restaurantul parizian Barfly. Un fotoreporter care-i urmărea fiecare mișcare i-a cerut lui Clooney permisiunea să-l fotografieze. Prietenos și amabil, cum îi este firea, acesta a acceptat. Și a fost de acord și cu propunerea îndrăzneață a fotoreporterului de a-l invita la masa lor, „ca element de decor", pe cea mai drăguță chelneriță din restaurant. Coup de foudre!

LUNI, 29 septembrie

PROGRAMUL 1: **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului" **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Iluminații (r) **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Strada Libertății" **18.00** Istoria românilor **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „să-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenție" **22.00** Fețele schimbării **23.30** Serial: „Canary Wharf" **23.55** Scena **0.25** TVR Club.

PROGRAMUL 2: **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.15** Un cîntec pentru fiecare... **13.30** Club 2020 (r) **14.00** Conviețuiri-Magazin **15.10** Limbi străine **15.35** Volei: România - Croația **16.55** Serial: „Șeicul" **18.00** Hei-Rup! **19.00** O altă putere **19.30** Sănătate, că-i mai bună decît toate! **20.00** Serial: „Ce bine e acasă!" **20.55** Telesport **22.00** Film: „Inimă de tigru" **23.30** Tribuna partidelor parlamentare **0.30** TVM * Mesager.

MARȚI, 30 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului" **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Lumea tăcerii - o lume paralelă? **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Strada Libertății" **18.00** În flagrant **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Indiferenții" (Italia) **22.35** La volan **23.30** Serial: „Canary Wharf" **23.55** Universul cunoașterii **0.45** Portret în oglindă.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.30** Desene animate (r) **8.55** Serial (r): „Echipa de intervenție" **9.55** Memoria exilului românesc (r) **10.30** Serial (r): „Savannah" **11.30** Serial (r): „Canary Wharf" **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.15** Un cîntec pentru fiecare **14.00** Conviețuiri **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.55** Serial: „Șeicul" **18.00** Hei-rup! **19.00** Dosarele istoriei **20.00** Film: „Secretul" **20.55** Telesport **21.00** Sensul tranziției **22.00** Maria Callas, „La Divina" **23.30** Fotbal **24.00** Pagini clasice cu Orchestra de cameră „Philarmonia".

MIERCURI, 1 octombrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului" **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Tradiții **15.30** Pro patria **16.30** Tribuna partidelor parlamentare **17.35** Serial: „Strada Libertății" **18.00** Medicina pentru toți **18.30** Interactiv tele-joc **19.05** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Impact **21.30** Fotbal: A.C. Parma - Galatasaray Istanbul **23.45** Cultura în lume **0.15** Fotbal: Manchester United - Juventus Torino.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.30** Desene animate (r) **9.55** Portrete în acvaforte (r) **10.30** Teleenciclopedia (r) **11.30** Serial (r): „Canary Wharf" **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Istoria românilor **13.30** O altă putere (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.10** Limbi străine **15.35** Volei: România - Italia **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Hei-rup! **19.00** Dreptul la adevăr **19.30** Reîntîlnire **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Avocatul poporului **22.00** Film: „Maigret și moartea lui Cecile" **23.30** Club 2020 **24.00** Concert simfonic extraordinar **0.30** TVM * Mesager.

LUKE PERRY
PRO TV, duminică, ora

JOI, 2 octombrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului" **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Dialog **15.30** Pompierii vă informează! **16.00** Conviețuiri **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Strada Libertății" **18.00** Timpul Europei **18.30** Interactiv Tele-Joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Iubire interzisă" (ultimul episod) **22.00** Cu ochii'n 4 **23.30** Serial: „Canary Wharf" **23.55** Bank-note.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.30** Desene animate (r) **8.55** Universul cunoașterii (r) **9.55** Medicina pentru toți (r) **10.25** Fețele schimbării (r) **11.30** O legendă la sfîrșit de secol **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Dreptul la adevăr (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.10** Limbi străine **15.35** Volei: România - Germania **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** S.O.S. Patrimoniul! **19.30** Față în față! **20.00** Serial: „Secretul" **22.00** Cinematograful de artă: „Anna Karenina" **24.00** Ecoturism **0.30** TVM * Mesager.

VINERI, 3 octombrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului" **13.00** Conviețuiri **13.30** Sănătate, că-i mai bună decît toate! (r) **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** De la lume adunate... **15.30** Emisiune în limba germană **17.10** Scena politică **17.35** Serial: „Strada Libertății" **18.25** Serial: „Treptat, treptat" **18.50** Germania - locomotiva Europei **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Despărțirea de Las Vegas" (SUA, 1996) **22.50** La volan **23.30** Serial: „Canary Wharf" **23.55** Video-discoteca '97 **0.15** Cinematograful de noapte.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.30** Desene animate (r) **8.55** Serial (r): „Iubire interzisă" **9.55** În flagrant (r) **10.25** Cultura în lume (r) **11.30** Serial (r): „Canary Wharf" **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** S.O.S. Patrimoniul! (r) **14.00** Impact (r) **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.55** Serial: „Șeicul" **18.00** Pentru dv., doamnă! **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Robingo 2 **21.40** Vînare de vînt **22.20** Nocturna sportivă **23.05** Serial: „Ai ruj pe guler!" (Anglia, 1992).

SÎMBĂTĂ, 4 octombrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineața de la... Iași! **8.30** Alfa și Omega **9.55** Ba Da! Ba Nu! **10.50** Film: „Cap sau pajură" **12.30** Serial: „Mork și Mindy" **13.00** Serial documentar **13.30** Ecranul **14.00** Magazin sportiv: Universitatea Cluj-Napoca - Dinamo **16.30** A doua alfabetizare **17.00** Serial: „START - REC" **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Savannah" **21.55** Le-ați văzut, nu le-ați văzut, merită să vă uitați! **23.40** Serial: „Piața Spaniei" **0.35** Volei.

PROGRAMUL 2: **7.00** Serial: „Iubire interzisă" **8.30** Serial: „Lupii aerului" **9.30** Pas cu pas **10.35** Mondo-blitz **11.30** TVR Cluj-Napoca **13.30** Actualitatea culturală **14.00** Serial: „Emilie" **15.10** Tradiții **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.55** Serial: „Șeicul" **18.00** Serata muzicală TV **20.00** Mini-serie: „Vremea uriașilor" (SUA, 1991) **23.10** Conviețuiri **23.40** Bal la... Don Giovanni.

DUMINICĂ, 5 octombrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineața... de la Cluj! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „Aventurile lui Shirley Holmes" **9.30** Desene animate **10.00** Merg pe mîna ta! **11.00** Viața satului **12.30** Tezaur folcloric **13.00** Serial de călătorii **14.10** Atlas **14.40** Turnul Babel **17.30** Serial SF: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke" **18.00** Disney **18.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha?" **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Domnul destin" (SUA, 1990) **22.50** Camel Planet **23.50** Pariul trio **0.25** Volei.

PROGRAMUL 2: **8.30** Serial: „Lupii aerului" **9.30** Ferestre deschise **10.35** Lecția de muzică (ep.1) **11.30** TVR Iași **13.30** Memoria exilului românesc **14.00** Serial: „Emilie" **15.10** Dor de dragoste de joc **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.55** Serial: „Șeicul" **18.00** Alo, tu alegi! **19.00** Ultimul tren **20.00** Serial: „În plină acțiune" **21.00** Repriza a treia • Fotbal: Steaua - Rapid **24.00** Varietăți internaționale.

(După Panoramic TV)

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Lumea filmului (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Procesul etapei (r) **13.00** Pro și contra cu Octavian Paler (r) **13.45** Rătăciți în tranziție (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Șoapte de iubire" **17.15** Deșteaptă-te române! **18.30** Serial: „Cine este șeful?" **18.55** Chestiunea zilei **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Lumea lui Wayne" (SUA, 1992) **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.40** Chestiunea zilei **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Femei pătimașe (UK, 1969) **2.45** Știrile PRO TV **3.00** Serial: „Zona crepusculară".

MARȚI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Film: „Lumea lui Wayne" (r) **13.00** Deșteaptă-te române! (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Șoapte de iubire" **17.15** Profesiunea mea - Cultura **18.30** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Spitalul de urgență" **21.15** Serial: „Secrete de familie" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.40** Chestiunea zilei **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Ultimul twist la Moscova" (Franța, 1986) **3.00** Serial: „Zona crepusculară".

JULIA ROBERTS
PRO TV, duminică, ora 20[15]

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Serial: „Capcana timpului" (r) **12.00** Serial: „Arca lui Noe" **13.00** Profesiunea mea - Cultura (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Șoapte de iubire" **17.15** Față în față cu Ilie Șerbănescu **18.00** Am întîlnit și români fericiți **18.30** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Dincolo de lege" (SUA, 1993) **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.40** Chestiunea zilei **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Inamicul din adîncuri" (SUA, 1957) **3.00** Serial: „Zona crepusculară".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Film: „Dincolo de lege" (r) **13.00** Față în față cu Ilie Șerbănescu (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Șoapte de iubire" **17.15** Punctul pe I **18.00** Urmărire generală **18.30** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Doctor în Alaska" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.15** Prima pagină **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Martorul acuzării" (US, 1977). Cu: Marlene Dietrich **3.00** Serial: „Zona crepusculară".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **12.00** Serial: „Melrose Place" (r) **13.00** Punctul pe I (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Șoapte de iubire" **17.15** Pro și contra **18.30** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Dosarele X" **21.15** Film: „Poștașul sună întotdeauna de două ori" (SUA, 1981). Cu: Jack Nicholson **23.20** Prima pagină **23.50** Serial: „La limita imposibilului" **0.35** Serial: „Zona crepusculară" **1.00** Film: „Expediție disperată" (SUA, 1942) **3.30** Știrile PRO TV.

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **8.00** Povestea magică **8.30** Serial: „Superboy" **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **10.00** Film: „Expediție disperată" (r) **12.00**

Clooney s-a îndrăgostit instantaneu de ea, sub ochii fotoreporterului. Tînăra franţuzoaică nu auzise pînă atunci de actorul George Clooney, nu urmărise „Spitalul de urgenţă" şi nici nu remarcase figura lui prin reviste. A fascinat-o însă „americanul cu ochi negri", fără să ştie că el este considerat „actorul cel mai sexy al Hollywood-ului". Dar peste cîtva timp, la insistenţele lui Clooney, chelneriţa, care era şi studentă la drept şi se numeşte Céline, a abandonat facultatea şi familia ei din Paris şi s-a mutat în Los Angeles. Apoi, în secret cei doi s-au logodit. Deşi a trecut aproape un an de la începutul acestei poveşti, Céline continuă să se întrebe cum s-a întîmplat ca „unul dintre cei mai seducători actori al Hollywood-ului" să o aleagă tocmai pe ea dintre atîtea femei care roiesc în jurul lui.

Clooney spune că a fost cucerit de naturaleţea ei. Nu-i plac femeile care colindă saloanele de înfrumuseţare şi casele de modă. Iar Céline e încîntată - consideră el - să se ocupe de casă, de grădină şi de bucătărie. De fapt, menirea ei este să-l răsfeţe pe Batman. Şi să-l aştepte la nesfîrşit. Depăşind momentul de consternare, Céline încearcă să-l încînte în vederea unei căsătorii. Numai că Batman se teme sau nu se îndură să renunţe la statutul lui de bărbat „bun de cucerit". Şi preferă să viseze la un viitor „Batman 5".

Uneori, se mai întîmplă şi aşa!

Prostituata a devenit top-model şi actriţă!

Observaţi cu atenţie fotografiile alăturate. Este vorba de una şi aceeaşi femeie care, în urmă cu ani, a figurat pe prima pagină a ziarelor şi revistelor în urma unui scandal dat la iveală în împrejurarea cînd în calitate de prostituată, a fost surprinsă practicînd sex oral într-o maşină, cu actorul Hugh Grant.

Această întîmplare, pentru Divine Brown, a însemnat o neaşteptată lansare în mass-media, care i-a acordat o deosebită atenţie. A urmat o totală metamorfoză a Divinei Brown ca urmare a faptului că a început să fie căutată de diferiţi producători de filme, agenţii de publicitate, case de discuri. A rezultat un fapt deosebit: ea a devenit... Estella-Marie Thompson, care pentru început a acordat contra unei substanţiale sume de bani interviuri la diferite posturi de TV pentru a da... lămuriri referitoare la „noaptea păcatului". O casă de discuri s-a grăbit s-o lanseze în calitate de cîntăreaţă. Primul „single" s-a numit „Adevărata poveste" şi i-a adus zeci de mii de dolari.

În scurt timp a devenit top-model, prezentatoare de lenjerie intimă a unei fabrici din Brazilia şi pînă la urmă a fost chemată de un studio din Los Angeles pentru un film în care va deţine rolul principal, ajungînd astfel să devină şi mai celebră. Divine Brown a... murit! Trăiască Estella Marie Thompson! Valoarea îşi are numele ei... *(G.R.)*

viaţa în serial

Tony Danza (Tony Micelli, „Cine-i şeful"?) este un mare seducător. Rînd pe rînd, partenerele sale din seriale şi din filme i-au devenit şi iubite. Copilăria şi adolescenţa lui se aseamănă întrucîtva cu cele evocate în serial: foarte puţin interesat de învăţătură (la liceu a rămas repetent un an), ataşat mai mult de sport, de petreceri, mereu în compania unor băieţi şi fete nu tocmai „cuminţi". Crescut de mamă, bunică şi două mătuşi, s-a bucurat de iubirea nesfîrşită a acestora, dar totodată a profitat din plin de îngăduinţa şi lipsa lor de severitate. Răsfăţat peste măsură, lui Tony i s-a părut firesc să rămînă pentru tot restul vieţii un răsfăţat al femeilor. Iar destinul a ţinut cu el din acest punct de vedere. La numai cîţiva ani de la terminarea liceului s-a căsătorit şi, în ciuda numeroaselor sale aventuri, mariajul s-a păstrat pînă în prezent, cînd Tony are deja 46 de ani. Soţia lui, Tracy, i-a dăruit năzbâtiosului Tony trei copii, cel mai mare dintre ei avînd deja 25 de ani. Cel mai puternic „seism" din familia Danza s-a înregistrat în 1994 cînd, după moartea mamei sale, Tony a încercat să-şi aline suferinţa enormă plonjînd în alcool. Atunci Tracy a fost pe punctul de a divorţa. Din fericire Tony s-a trezit la timp la realitate şi a avut puterea să renunţe la băutură în favoarea păstrării familiei. Şi-a reluat vechiul obicei de a practica diferite sporturi. Schiul îi rămăsese străin. S-a înscris la cursuri de schi şi a deprins o parte din tainele acestui sport. La începutul acestui an, considerîndu-se expert, s-a aventurat pe pîrtia abruptă a muntelui Bald Mountain din Deer Valley (Utah) unde, de altfel, se află amplasată şi locuinţa lui de iarnă. S-a împiedicat de o piatră ieşită din zăpadă şi a fost proiectat într-un pom. A fost transportat de urgenţă la spitalul din Salt Lake City, unde s-a constatat că are şase fracturi, rupturi de ficat şi rinichi, traumatism sever al cutiei toracice. A fost supus unei intervenţii chirurgicale care a durat patru ore. A rămas imobilizat în spital patru săptămîni, după care a urmat o perioadă de recuperare. Bineînţeles, şi în spital Tony a fost înconjurat de atenţia femeilor - doctoriţe, asistente, precum şi prietene mai vechi printre care s-a numărat şi Judith Light din „Cine-i şeful?"

Întîlnire cu presa **13.00** Generaţia PRO: Serial: „O căsnicie perfectă" • Serial: „Înalta societate" • Serial: „Walker, poliţist texan" • Serial: „Hercule" • Serial: „Xena, prinţesa războinică" • **18.15** Serial: „Adevărul gol-goluţ" **18.45** Te uiţi şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Mac" (SUA, 1993) **22.20** Serial: „Millennium" **23.30** Serial: „NYPD Blue - viaţă de poliţist" **0.30** Film: „Castelul blestemat" (Spania, 1991).

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **9.00** Serial: „Fiica oceanului" **9.30** Super Abracadabra **11.00** Film: „Foc şi gheaţă (SUA, 1983) **13.00** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.30** Serial: „Înalta societate" **14.00** Automobilism: Formula 1 - MP al Luxembourg **16.30** Lumea filmului **17.00** Serial: „Efecte speciale" **17.45** Serial: „Norocosul" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Să mori tînăr" (SUA, 1991). Cu: Julia Roberts **22.20** Serial: „Susan" **22.50** Ştirile PRO TV **23.15** Procesul etapei.

LUNI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Giulia" (r) **10.30** Film: „Mayerling" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Între prieteni **14.20** Film: „Anastasia" (partea a II-a) **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Insula lui Krago (aventuri, SUA, 1994) **21.30** Serial: „Viitorul începe azi" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii **0.00** Serial: „Aphrodisia".

MARŢI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Viitorul începe azi" (r) **10.30** Film: „Insula lui Krago" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Millennium (r) **14.10** Film: „Imperiul trufiei". Cu: Bette Davis **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Camarazi de arme" (SUA, 1991) **21.30** Serial: „Legea lui Burke" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii **0.00** Serial: „Aphrodisia".

MIERCURI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Legea lui Burke" (r) **10.30** Film: „Camarazi de arme" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Film: „Niciodată nu e prea tîrziu" (SUA, 1990) **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Austerlitz" (Franţa, Italia, partea I) **21.30** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambiţioasă" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii **0.00** Serial: „Aphrodisia".

JOI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambiţioasă" (r) **10.30** Film: „Austerlitz" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Film: „Onoare între hoţi" (Franţa, 1953) **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Invadatorii" (partea a II-a) **21.30** Serial: „Cronici paranormale" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii **0.00** Serial: „Aphrodisia".

VINERI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Cronici paranormale" (r) **10.30** Film: „Invadatorii" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Serial: „Model Academy" **14.50** Divergenţe - convergenţe din lumea sportului **16.20** Serial: „Club Hawaii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Sălbaticul" (Franţa, 1975). Cu: Catherine Deneuve **21.30** Serial: „Nash Bridges" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii.

SÎMBĂTĂ **7.00** Ştiri **7.10** Serial: „Nash Bridges" (r) **8.00** Tele-dimineaţa **10.20** Desene animate **10.40** Divergenţe - convergenţe în lumea sportului (r) **12.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **13.00** Documentar: „Viaţă sălbatică" **13.30** Documentar: „Oraşele lumii" **14.20** Film: „Sălbaticul" (r) **16.00** Fir întins **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.10** Între prieteni **18.00** Serial: „Misiune la Chicago" **19.00** Observator **19.45** Film: „Trandafirii aduc moartea" (SUA, 1993) **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **22.00** Serial: „Beavis & Butthead" **22.30** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" **23.00** Hollywood Top Ten **0.00** Serial: „Aphrodisia" **0.25** Film: „Arthur Rimbaud, cu vîntul călător" (partea a II-a).

DUMINICĂ **7.00** Ştiri **7.10** Serial: „Misiune la Chicago" (r) **8.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) **9.00** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Un cîine cu imaginaţie" **11.10** Controverse istorice **11.40** Spirit şi credinţă **12.10** Vedeta în papuci **12.50** Caleidoscop **14.10** Serial: „Alertă pe plajă" **14.55** O femeie - un bărbat şi jumătate **15.20** Hollywood Top Ten (r) **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.00** Millennium **17.45** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **18.15** Printre rînduri **19.00** Observator **19.45** Film: „Din nou împreună" (dramă SUA, 1992) **21.30** Film: „Burlacul" **22.00** Serial: „Giulia" **23.00** Serial: „Sirenele" **0.00** Film: „Barbarosa" (SUA, 1981).

LUNI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Echipa de şoc" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.20** Documentar: „Comorile lumii" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secţia de poliţie" **22.35** Foc încrucişat **23.30** Cutia muzicală.

MARŢI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky şi Hutch" **14.35** Serial: „Echipa de şoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Cobra" **22.25** În numele dumneavoastră **0.25** Tonomatul personal.

MIERCURI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Echipa de şoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky şi Hutch" **14.35** Serial: „Echipa de şoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.30** Mafalda.

VINERI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Echipa de şoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Asaltul MB **19.00** Viaţa între DA şi NU **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „David şi Bat-Seba" (SUA, 1951). Cu: Gregory Peck **23.35** Tentaţii **0.05** Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ **8.00** Ştiri **9.00** Desene animate **9.50** Serial: „Femeia Fantastică" **12.45** Serial: „Croaziera de lux" **13.40** Desene animate **14.20** Drumuri printre amintiri **15.00** Magazinul femeilor **16.20** Cinema '97 **17.00** As Show **18.00** Serial: „Prinţul din Bel Air" **18.30** Cocktail **19.00** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Jocul de-a dragostea" (SUA, 1987) **23.15** Noua generaţie **0.00** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ **8.00** Ştiri **9.00** Desene animate **9.50** D.A. TELE 7 **12.50** Serial: „Croazieră de lux" **13.40** Desene animate **14.20** Necenzurat **15.00** Se întîmplă numai duminica **18.00** Serial: „Lucy Show" **19.05** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Clientul" **22.35** Serial: „Murphy Brown" **23.05** Gala TELE 7.

LUNI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.00** Misterele tranziţiei (r) **16.00** Film (r): „Adio Django" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Ştiri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Astrologia pe înţelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

MARŢI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.00** Natura lucrurilor (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Calea cea grea" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

MIERCURI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Astrologia pe înţelesul tuturor (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Film (r): „Calea cea grea" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **18.30** Country profiles **19.00** Ştiri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Film: „Nu copilul meu" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Roata de rezervă (r) **23.30** Ştiri.

JOI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.00** Magazin turistic (r) **11.30** Country profiles (r) **16.00** Film (r): „Nu copilul meu" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **18.30** Culisele modei **19.00** Ştiri **20.00** Film: „Secrete de familie" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

VINERI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **11.00** Travel, Travel (r) **11.30** Culisele modei (r) **16.00** Film (r): „Secrete de familie" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Misterele tranziţiei **19.00** Ştiri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Film: „A doua cădere a Constantinopolului" (România). Cu: Jan Constantin, Dem Rădulescu **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Ştiri.

SÎMBĂTĂ **8.00** Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Film (r): „A doua cădere a Constantinopolului" **12.30** Magazin turistic **16.00** Cinemateca **19.00** Ştiri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film: „Gipsy Angel" **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

DUMINICĂ **8.00** Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Ministar **11.00** Magazin turistic **12.30** Documentar Worldnet **16.00** Cinemateca **17.30** Întîlniri muzicale (r) **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecţii în cultura italiană **19.00** Ştiri **19.15** Hello, Star! **20.00** Film: „Pe viaţă şi pe moarte" **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 29.09 - 5.10

BERBEC (21.03 - 20.04): Suprasolicitare nervoasă, stare de iritare aproape permanentă - iată care ar fi etichetele psihicului dv. în acest interval. Inculpată pentru această situație neplăcută, dar surmontabilă, poate fi doar Marte, planeta dinamismului benefic și malefic. Vă cheltuiți inutil energia pe direcții nonprofitabile și puneți mai mult suflet decît se cuvine. Relaxați-vă, reveniți la firescul cotidian.

TAUR (21.04 - 21.05): Veți avea două motive de bucurie, de autentică trăire sufletească în paradisiacele sfere astrale. Ambele vești sosesc din aria sentimentală a vieții și vă va confirma că persoana iubită știe să-și manifeste adorația pentru dv. Pe de altă parte, există o „compensație" negativă, în sensul că nu cred că veți scăpa de un ghinion financiar (miercuri, joi). Dar ce mai contează...

GEMENI (22.05 - 21.06): Poate se înfiripează o afacere, poate primiți bani (în mod surprinzător), oricum în această perioadă ceva se mișcă spre bine în domeniul financiar. Cred că spiritul dv. de inițiativă a început să dea roade, sînteți în mare formă intelectuală și psihică. Sîmbătă sau duminică vă întîlniți cu iubirea (în carne și oase).

RAC (22.06 - 22.07): Iată o săptămînă în care nu trebuie să răspundeți la critici, nu trebuie să vă enerveze nimic și practic să trageți oblonul în fața oricui. Și asta pentru că delicata curbă a psihicului scade pînă sub normal, fapt alarmant și pentru cele mai granitice firi. Din carapacea protectoare vă va dezmorți o veste financiară excelentă, care se va concretiza în curînd.

LEU (23.07 - 22.08): În fața unei încercări a destinului - cu nuanțe profesionale - nu e bine să adoptați acum o conduită definitivă. Lăsați-vă asaltați de întrebări, găsiți mai multe soluții și alegeți-o cu maxim discernămînt pe cea optimă. Configurația astrală nu este favorabilă cu importanța momentului. În sfera sentimentală, lucrurile sînt mult mai agreabile, clipele de tandrețe curg torențial.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Totul și toate vă merg din plin. Toate curbele astrale principale staționează la cote maxime, fapt mai rar întîlnit. Aceasta se poate interpreta printr-o situație de excepție în planurile financiar, profesional și emoțional-afectiv. Eu unul vă urez să se confirme cel puțin jumătate din speranțele ce par să se concretizeze în acest interval de timp de-a dreptul senzațional.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Deși în jurul dv. e multă animație, forfota din jur nu are nici o influență asupra dv. Sînteți imposibil, detașat și profund preocupat de o anume problemă, a cărei rezolvare încă nu ați găsit-o. În clipele de reflecție solitară vă gîndiți și la situația financiară, care traversează o pasă negativă. O veste astrală cu adevărat încurajatoare încă nu sosește, dar nu este exclusă o surpriză.

SCORPION (23.10 - 21.11): Din cauza unui gest sau a unui cuvînt nelalocul lui puteți cădea în capcana unui pesimism acut. Se pare că traversați o criză de subestimare, pe care dacă n-o depășiți prin eforturi proprii, va avea urmări neplăcute în plan profesional. Din fericire, o veste financiară pozitivă vă înviorează.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): După cum arată curba afectiv emoțională, cred că parcurgeți o criză sentimentală - datorată, se pare, amestecului dragostei cu afacerile. Dar poate nu este decît o perioadă de melancolie cauzată de o recentă despărțire, și timpul va demonstra curînd că sînteți o fire puternică. Financiar vorbind, de joi curba cu pricina este în ascensiune, deci e de bine.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): A venit momentul să arătați persoanei iubite, sau poate cuiva din anturaj, adevăratele dv. intenții de viitor. Cei născuți în primul decan se vor afla, probabil, în fața unui fel de moment al adevărului și vor trece cu bine examenul. Din păcate, curba financiară staționează la cote medii și are tendința să scadă în weekend. Mici probleme cu sănătatea la mijlocul intervalului.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Primele zile ale săptămînii vor fi calme, fără nici un eveniment care să vă tulbure seninătatea. Apoi, începînd cu miercuri sau joi, apele se învolburează, apar tracasările și nevoia imperioasă de decizii prompte și riscante. Mediul profesional este generator de tensiuni - în mare parte inutile - și numai vitalitatea psihicului vă ajută să depășiți momentul.

PEȘTI (19.02 - 20.03): Curba financiară este ascendentă în toată perioada, în consecință vă puteți aștepta la primirea unei sume de bani sau a unei vești promițătoare, care se va confirma în intervalul următor. Pe plan profesional străbateți o curbă ascendentă, vă dovediți utili și apreciați. O întîlnire neașteptată (vineri, sîmbătă) vă va trezi din letargia sentimentală.

mini DICȚIONAR de ARTE DIVINATORII

BUJOR - zodie a zodiacului floral, valabil în special pentru femei. Acesta nu are perioade (lunare sau decanale, precum la zodiacele obișnuite), ci anumite zile, indiferent în luna în care s-a născut persoana respectivă. Bujori sînt femeile născute în zilele de 2, 11, 20 și 29 ale lunii. Caracteristicile zodiei sînt: tenacitate, simțul umorului, iubirea posesivă, inteligența practică. Femeile-Bujor fac excelentă pereche cu bărbații-Bujor și cu cei din zodia Albăstrelei născuți în zilele de 4, 13, 22 și 31 ale lunii).

BUZDUGAN - zodie a zodiacului arab (al armelor tradiționale), a cărei perioadă se poate afla prin calcul, din tabelele speciale conținute în tratatele de astrologie.

CAFEOMANCIE - metodă de divinație bazată pe figurile geometrice formate de zațul de cafea. E inutil să insistăm asupra credibilității cafeomanciei. De obicei, dacă se întîmplă să existe un bun ghicitor în cafea, în mod cert acesta investighează metapsihic clientul (avînd puteri extrasenzoriale), și nicidecum nu se bazează pe desenele din ceașcă. Această „artă" este mai mult un simplu joc de societate.

CAGLIOSTRO, Giuseppe Balsamo, zis - oculistul italian care a dominat breasla magicienilor din secolul al XVIII-lea. Acest taumaturg (vindecător miraculos) și prezicător s-a născut la Palermo în 1743, și a murit în închisoarea pontificală San Leo în 1795, după afacerea „Colierul Mariei-Antoaneta", care l-a compromis definitiv. Viața lui tumultuoasă, încheiată în beciurile Inchiziției, a determinat Sfîntul Oficiu să publice bibliografia acestui eretic, pentru a-și justifica sentința fatală.

PAUL IOAN

Windows 101 sfaturi utile

CUM ALEG UN HARD DISK?

În al doilea rînd, *interfața.*

Un sfat: o interfață EIDE e mai economică, dar una SCSI e mult mai flexibilă. Să vedem și de ce. Din punctul de vedere al vitezei de transfer al datelor, un hard EIDE care transferă 16,7 MB/sec pare ceva mai rapid decît unul SCSI cu al său transfer de 10 MB/sec. Doar versiunile cele mai recente SCSI au o viteză cuprinsă între 20 (Wide-SCSI) și 40 (Fast-wide-SCSI) MB/sec. Dar, spre deosebire de interfața EIDE, hard-ul SCSI conține adaptori host, cum ar fi *bus master*, dotați cu foarte bune drivere. Discurile SCSI nu-și frînează viteza din cauza discurilor mai lente din pc. Discurile SCSI au conexiuni cu șapte dispozitive față de discurile EIDE care nu au disponibile decît patru.

Recomandare: Discurile EIDE oferă un foarte bun raport preț/calitate. Apoi, controlerul EIDE se oferă gratuit cu pc-ul. Dar dacă lucrați cu fișiere de mari dimensiuni care implică multe funcțiuni *multitasking*, un disc SCSI este recomandabil (în numărul viitor ne vom ocupa de *Timpul mediu de acces*)

ÎMPRIETENEȘTE-TE CU WINDOWS

W3.1-Win95. Vrei să printezi imaginea de pe monitor? Nimic mai simplu: apeși tasta Print de pe claviatură. Apoi deschizi programul Paint (sau Paintbrush în Win 3.1) după care selecționezi comanda Paste. Nu-ți rămîne decît să printezi această imagine.

W95. Vreți să sune majusculele? Știți, cu siguranță, de cîte ori vi s-a întîmplat ca, apăsînd din greșeală tasta CapsLock, să vă treziți că ați scris cîteva rînduri dintr-un text cu majuscule. Știu, pentru acest gen de erori pe claviatură există un led verde sau roșu de avertizare. Dar cînd scrieți ceva sînteți concentrat pe text nu pe leduri. W95 a rezolvat acest neajuns, existînd posibilitatea unei atenționări acustice. Intrați în Control Panel, alegeți Tastatura și marcați pătrățelul în dreptul căruia scrie: *Folosiți semnale acustice* după care terminați cu un clic pe OK.

CE E DE FĂCUT?

Am avut DOS 6.20, dar nu știu din ce motiv mi s-au distrus fișierele IO.SYS, MSDOS.SYS și COMMAND.COM. Ce mă fac?

Pînă la rezolvarea problemei, achiziționarea unui sistem de operare DOS 6.20, faceți așa: Duceți-vă la un prieten care are Dos 6.22 și creați-vă o dischetă de sistem astfel: dați comanda SYS C: A: și pe discheta dv vor fi copiate cele trei fișiere despre care spuneți că v-au dispărut. Mai copiați pe dischetă și fișierul SYS.COM din directorul DOS. După această acțiune vă duceți la pc-ul dv. căruia îi veți da un *boot* de pe dischetă. Dar n-ați terminat. Dați comanda SYS A: C:. După ce ați văzut mesajul "System Transferred" scoateți discheta și porniți computerul de pe harddisk. Succes!

O PRIVIRE PRIN INTERNET.

1. Mai multă viteză. Oricît de rapide sînt modemurile, rețele telefonice de care dispunem sînt mult inferioare performanțelor acestora. Cu ajutorul browserelor această problemă poate fi cît de cît rezolvată, deoarece în WEB nu depinde totul numai de viteză. Documentele accesate mai des nu trebuie încarcate de fiecare dată din Internet. Browserele realizeaza diferite cache-uri (memorii suplimentare) pe computerul dv. care preiau aceste pagini. Pentru asta, deci, putem modifica mărimea cache-ului. Setarile cache pe *Netscape Navigator* le găsiți în meniul *Options - Network Settings...* în registrul *Cache*. Valorile scrise aici indică mărimea în KB a cache-ului. Sînt trecute valorile 1024 și 5000 KB care pot fi înlocuite cu alte valori dorite. În funcție de marimea memoriei principale puteți dubla valorile fără nici o problemă. Puteți seta ca *disk cache*-ul să aibă cîțiva MB, fapt recomandat însă numai în cazul accesării foarte dese a Internet-ului. Confirmați cu OK modificările facute. In privința *Internet Explorer* nu puteți modifica mărimea cache-ului din memoria principală, însă puteți să modificați capacitatea cache-ului de pe harddisk. În registrul *Advanced* care se găsește în meniul *View - Options...* se poate seta cache-ul de pe harddisk. Dați clic pe butonul *Settings...* care se află în cîmpul *Temporary Internet files*. Cursorul aflat în mijlocul ferestrei stabilește capacitatea cache-ului în procente, ceea ce înseamnă exact procentul din capacitatea totală a harddisk-ului care va fi ocupată de cache (în numărul viitor, *Proxy Server*, date preluate după CHIP Computer Magazin, septembrie 1997).

DIALOGURILE LAUREI

● *Măi, să fie... Care va să zică, tu, dragul meu* Radu C. (Bacău), *mi te plîngi că prietena ta (oh, ce nume frumos are, dar nu-l dezvălui!)* „nu prea" *rimează cu tine la ideea de a împărți plăcerile vieții în doi. Nu ești nici primul și - fii sigur că, din păcate - nici ultimul băiat care se crede îndreptățit să reproșeze fetei pe care o iubește că nu răspunde „întocmai și la timp", cum glăsuie regulamentul serviciului interior din militărie, la „dorințele" lui. Ce să-i faci, măi frate, psihologia e o știință grea, ca și „intrarea în Ioropa"! E bine să știi că, în astfel de cazuri, rezolvarea vine de la sine: fata va dori ceea ce-ți dorești numai atunci cînd se va convinge singură că, într-adevăr,* doreşte! *Inutil, deci, să insiști, fiindcă va fi mai rău... Alchimia iubirii este extrem de subtilă, astfel încît orice... improvizație, datorată nerăbdării sau neștiinței, face ca rezultatele să fie absolut iluzorii pentru ambii parteneri. Altfel spus, măi băiatule, ai și tu puțină înțelegere și răbdare pentru „eterna enigmă" feminină! Dar, apropo, dincolo de „nemulțumirea" respectivă, ia să-ți răspunzi tu - nu mie! - cu toată sinceritatea:* chiar o iubești, *așa cum zici, sau e numai o trecătoare pasiune ce se va risipi precum frunza prin vîntul toamnei care ne învăluie!?... Nu de alta, dar adevărata iubire presupune, cred eu, tocmai generozitatea de a fi, sufletește, în primul rînd, una cu ființa iubită. Adică mai presus de egoismele - firești, pînă la un punct - ale fiecăruia dintre noi. Eu, una, cel puțin așa cred... Și nu cred să mă înșel, chiar dacă - la fel ca și tine, de altfel - am mai îmbătrînit puțin, cu cîțiva ani, de cînd n-am mai răspuns în paginile revistei „Magazin"... Știi ce aștept de la tine? Să-mi scrii că ai înțeles și că n-am îmbătrînit! E o chestie de cochetărie, fără-ndoială, din parte-mi, dar, zău, crede-mă, nu mă văd a avea* prea *mulți ani înaintea ta!... Oricum, vă doresc amîndorura fericirea pe care o meritați,* dacă *veți ști să vă descoperiți omenia prin înțelepciune, sinceritate și iubire... Restul, dacă e să fie, va fi! Iar dacă nu, nu! Capăt de țară n-o să fie, nici pentru unul, nici pentru altul. Asta-i situația, vorba lui dom'Costel, bravul meu mecanic auto!*

● *Nu știu cine te-a mințit, dragul meu* Marian *(sau* Marin?! *că n-am descifrat semnătura ta; și nici localitatea...), că traiul prost al familiei tale se datorează economiei de piață! Nimic mai greșit! Din simplul motiv că la noi, în țară, NU există economie* de piață, *ci... (semnatic) economie de* maidan! *E limpede ca lumina zilei! Să știi că nu greșesc, de vreme ce cuvîntul „maidan" înseamnă pe turcește... „piață"! Mă doare sufletul dar nu văd cum v-aș putea ajuta, eu nefiind nici „sponsor", nici „bancă", nici „s.r.l.". Mai scrie-mi!*

● *Tuturor - sănătate și fericire pînă săptămîna următoare! Țineți-vă bine! Oricum, belelele curg!*

mail book CARTE PRIN POSTA C.P. 12-5 BUCUREȘTI
SERVICIU NAȚIONAL
Quo vadis - H. Sienkiewicz - 6800
Tratat de artă dramatică - Bibl. Orientalis - 40000
Organon - Aristotel - 26900; Dicț. de psihanaliză - 24900
Sugestie și hipnoză - Ion Dafinoiu - 10000
Psihoteste 1 - 12000, Psihoteste 2 - 15000
Marele dicționar al viselor - 12000
Parapsihologia și serviciile secrete - E. Celan - 10000
Din marile legende ale lumii - A. Mitru - 26000
Povestea vieții mele - Maria, regina României - 50000
Exerciții de admirație - Emil Cioran - 14900
Istorie și utopie - Emil Cioran - 11900
Visul lui Einstein și alte eseuri - S. Hawking - 15900
Expediați comanda dvs. pe adresa:
mail book C.P. 12-5 Bucuresti
Plata ramburs la primirea coletului

SPORT

Singurul Leu cîștigător!...

Că Mihai Leu este singurul boxer român care a devenit campion mondial în boxul profesionist putea fi considerat un accident plăcut. Că Mihai Leu își pune centura în joc după aproape șase luni de la obținerea centurii de campion mondial, e poate un lucru firesc. Dar ca să-și apere cu succes titlul, învingîndu-l sîmbătă seara pe irlandezul Michael Carruth, după 12 reprize de luptă aprigă, ei bine, acest lucru este un fapt cu totul ieșit din normal. Un amestec de voință, forță mentală și fizică, de inteligență și agresivitate, cam din acest aluat trebuie să fie construit Mihai Leu, despre care aflu că e căsătorit cu o italiancă, aflu că vorbește trei limbi și că are o singură cetățenie, cea română. Născut la Hunedoara în urmă cu 28 de ani, Mihai Leu a început să boxeze la vîrsta de opt ani și a boxat de 280 de ori ca amator, pierzînd doar 13 meciuri. Profesionist din 1991, Leu a boxat fără să cunoască înfrîngerea devenind campion mondial al categoriei semimijlocie pe 12 februarie în acest an, cînd l-a învins pe panamezul Samaniego. Luni după amiază Mihai Leu a sosit în București, împreună cu soția și cei doi copii ai lor. Cum putem remarca, apropo de acest Leu, stăm bine în sporturile individuale, dacă ar fi să amintim performanțele ieșite din comun ale lui Mihai Leu, Gabi Szabo, Gina Gogean. La sporturile colective doar calificarea națională de fotbal la CM din Franța ce ne mai încălzește, în rest...

NESERIOZITATE

Uneori marile performanțe, atunci cînd nu este vorba despre fotbal, ale unui mare sportiv, sînt răsplătite cu o crasă indiferență care nu poate fi imputată de regulă naturii umane cît, mai degrabă, diletantismului unor răspunzători de bunul mers al sportului din țara noastră. La vorbe - meșteri, la fapte - uituci! Cam în această ecuație se înscrie și ultima pățanie căreia martor involuntar i-a fost extraordinara atletă română Gabriela Szabo. Cineva de pe la Primărie, dacă am înțeles bine, împreună cu niște responsabili sportivi, au vrut să pună de o manifestare în cadrul căreia Gabrielei Szabo să i se confere titlul de Cetățean de Onoare a Bucureștiului. Toate bune și frumoase, banii cheltuiți, comisionale încasate, Gabi Szabo prezentă, niște puști rămași de pe la altă manifestare prezenți și ei, dar exact ca în bancul acela cu supa de pui, a lipsit tocmai puiul, adică organizatorii. Evident, n-a rîs nimeni la un banc atît de prost, însă de gîndit ar trebui să rămînă mai multă lume pe gînduri....

GEORGE CUȘNARENCU

IEŞIRI

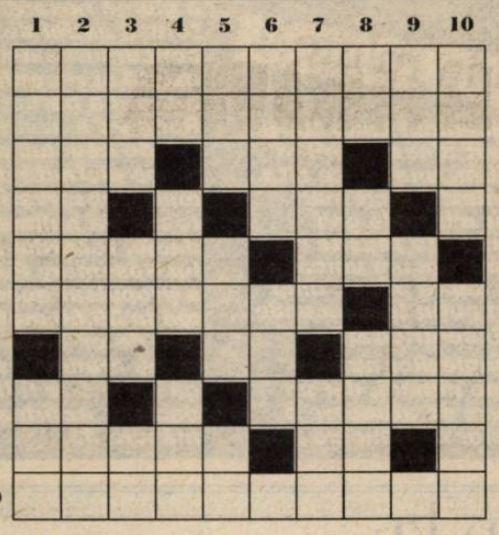

ORIZONTAL: 1) Ieşită 2) Conduce la ieşire 3) „Ieşire din...", volum publicat în 1982 de Ion Iuga - Ieşit în faţă - Cetate! 4) Elena Barbu - Iese în lanul de grîu 5) Ieşit din minţi - Ieşit din matcă 6) Conduce spre ieşire - Subsemnatul 7) Bold - Prima ieşire! - Campioni 8) Ieşirea din bufet! - Ieşit din vigoare 9) Ieşiri - Hangar la ieşire! 10) Ieşit

VERTICAL: 1) A ieşi - General german 2) Ajută la ieşirea de sub jug 3) Localitate în Italia - Taur (reg.) - Caro! 4) „Fluviu tulburat ieşit dintr-un izvor curat" (Byron) - Astuia nu-i ies vorbe - Fire 5) Domol - Instrumentul inventat de Pan - Ieşit după ploaie 6) Personaj legendar - Intrarea în restaurant! 7) A ieşi - Holdă 8) La Ieşirea din Calafat! - Primii copii! - Ies la mare 9) Întreg - A pleca 10) Ieşită din simţuri - Ieşit din minţi

DICTIONAR: EPP, CIS, BIC, ONAM, RES

LUCIAN STĂNESCU
Bîrlad

Soluţia careului **„OAMENI ŞI EXPRESII CELEBRE"**

Orizontal: ALECSANDRI - RAFAEL - A - B - IP - TRACTOR - STROICI - RA - TEI - F - UEBI - O - VA - AMU - L - TRAHANACHE - EVRIKA - LIA - L - OL - LEI - N - ALEXANDRU

Verificaţi-vă cunoştinţele

1) Care este canionul cel mai adînc de pe planeta noastră?
2) Ce limbă se vorbeşte în principatul Andora situat în sud-vestul Europei, în Munţii Pirinei?
3) În timpul cărui împărat romano-bizantin a fost construită catedrala Sfînta Sofia din Constantinopol?
4) Care erau compozitorii ruşi care alcătuiau „Grupul celor cinci", grup format în deceniul al VI-lea al secolului trecut?
5) Cine a descoperit cobaltul?
6) Ce mare pictor român este autorul portretelor „Ţărancă cu broboadă verde" şi „Ţărancă cu traistă"?
7) Ce reprezentau „penaţii" în mitologia romană?
8) În ce proporţie se găseşte hidrogenul în Soare?
9) Cum se numea istoricul italian originar din Vicenza care, însoţindu-l pe Magellan în călătoria sa, avea să relateze istoria acestuia?
10) Cine a regizat în 1958 filmul „Cenuşă şi diamant?

Răspunsurile din numărul trecut

1. Pornind de la tehnica inventată de Isaac Newton în 1665, doi savanţi germani Gustav Krichoff şi Robert Bunsen au pus la punct, în 1859 spectroscopul care permitea analiza luminii 2. În ţara noastră denumirea populară a enotului a fost întîi „ciine-jder", apoi „bursuc cu barbă". 3. Pictorul peisagist rus este Isaak I. Levitan (1860-1900). 4. Cavatina este o arie scurtă de factură simplă, în formă de lied. Tot cavatină se mai numeşte şi o piesă instrumentală cantabilă, de mici proporţii. 5. Cea mai lungă strîmtoare maritimă (800 km) este „Strîmtoarea Tătară" care separă insula Sahalin de continentul asiatic şi uneşte Marea Ohotsk de Marea Japoniei. 6. Busuiocul, originar din India şi China, a ajuns de timpuriu în ţările mediteraneene de unde s-a răspîndit spre centrul şi nordul Europei. 7. Zeiţa romană a îndurării, iertării şi milei se numea Clementia. 8. Numele real al lui George Orwell este Eric Arttur Blair. 9. Primele perdele arboricale pentru protecţia cîmpului agricol au fost înfiinţate la noi în ţară de agronomul Ion Ionescu de la Brad (1818-1891). 10. Primele cercuri meridiane la Iaşi şi la Bucureşti au fost instalate de astronomul şi geodezul Constantin Căpităneanu (1844-1895). (IRINA STOICA)

Mozaic

◆ Adevăratul nume al scriitorului Maxim Gorki (1868-1936) a fost Alexei Peşcov.

◆ Oraşul Monrovia, situat pe ţărmul de vest al Africii, în zona subecuatorială, capitala Liberiei, este considerat capitala în care se înregistrează cea mai mare cantitate anuală de precipitaţii (5131 mm)

◆ Înainte de a deveni dramaturg, Eugen Ionesco manifesta faţă de teatru o reţinere care mergea pînă la repulsie. El aceepta însă teatrul de păpuşi care i se părea simplu şi firesc.

◆ Textele hitite din mileniul al doilea î.Ch., redactate în alfabetul cuneiform babilonian, constituie cele mai vechi documente de limbă indo-europeană păstrate pînă astăzi.

◆ Primul european care a atins lacul Ontario, călător neobosit, descoperind lacul Huron şi ţărmurile estice şi nordice ale Lacului Superior, a fost francezul Etiénne Brulé (c. 1591-1633).

◆ Seria tablourilor cu balerine de Edgar Degas (1834-1917) a fost inaugurată în anul 1872, artistul fiind atras de secvenţe din lumea spectacolului.

◆ Înainte de a debuta pe ecran, în 1938, actorul italian Alberto Sordi (n. 1919) s-a afirmat pe scenă, la radio şi, ca actor de dublaj, în filmele lui Oliver Hardy (Bran).

IRINA STOICA

PAR (anormale)

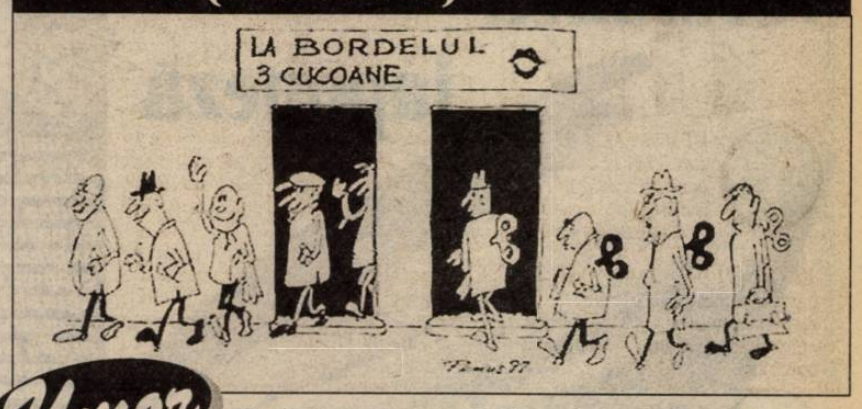

Umor

Aseară am obosit grozav jucînd tenis cu MacFee, spune un scoţian unui prieten.
- De ce? E un jucător slab!
- Da, dar am jucat amîndoi cu aceeaşi rachetă.

Un scoţian, plecat într-o staţiune de odihnă, scrie acasă:
- De cînd am plecat, aici plouă întruna.
Foarte curînd primeşte o telegramă:
- Vino acasă, aici plouă mai ieftin!

Vă rog, întreabă clientul, cîte piste are casetofonul acesta?
- Două!
- Numai două?
- Domnule, sper că dumneata vrei un casetofon nu un stadion!

După o partidă de înot în piscină, Ionescu îşi întreabă prietenul:
- Cînd ai învăţat să te scufunzi aşa de bine?
- Anul trecut. Eram într-o excursie cu vaporul în Marea Egee şi am zărit pe punte un creditor!

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	3500 LEI	❑ 4 LUNI	14000 LEI
❑ 2 LUNI	7000 LEI	❑ 5 LUNI	17500 LEI
❑ 3 LUNI	10500 LEI	❑ 6 LUNI	21000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN" S.R.L., P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341
Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, însoţit de copia chitanţei de plată a mandatului, la adresa mai sus menţionată, pentru expedierea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

TEST PSI

EŞTI MULŢUMIT DE TINE?

„Chi se contenta gode" - „Cine e mulţumit înseamnă că se bucură de viaţă" spune un proverb italian. Şi încă mai mult decît mulţumirea, conteză să te simţi pe deplin satisfăcut de ceea ce faci şi de ceea ce eşti. Fără nici un dubiu, viaţa sordidă, seacă şi rece nu aduce nici o mulţumire. Şi invers, o viaţă luminată, fericită aduce un fel de pace cu tine însuţi. Unii sînt nefericiţi tot timpul că nu au tot ce ar vrea, că alţii au mai mult decît ei, gîndindu-se că le lipseşte ceva ca să atingă perfecţiunea în viaţă. A căuta mulţumirea în ceea ce ai este cea mai mare bucurie a vieţii. Tu eşti mulţumit de tine? Dacă nu ştii, răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Dimineaţa, cînd te trezeşti din somn te simţi plin de entuziasm şi energie? 1 2 3 4 5

2) Dacă ar trebui să te întorci în copilărie, ai face exact acelaşi lucru în viaţă? 1 2 3 4 5

3) Aspectul tău fizic îţi place? 1 2 3 4 5

4) Acasă la tine, alături de cei dragi, găseşti mereu modul firesc de a te simţi bine? 1 2 3 4 5

5) În autobuz, asculţi o persoană care se lamentează şi care vede totul în negru. Te gîndeşti „ce exagerare" ? 1 2 3 4 5

6) Eşti înconjurat de multe persoane care îţi vor binele? 1 2 3 4 5

7) Munca te mulţumeşte şi te face să te simţi valorizat la maximum? 1 2 3 4 5

8) Consideri că viaţa este minunată? 1 2 3 4 5

CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:

De la 8 la 18 puncte: **Nu pari a fi mulţumit de tine şi de viaţa pe care o ai. Eşti pesimist sau ai motive reale de nemulţumire? În orice caz, poţi face, totuşi ceva ca să te schimbi!**

De la 19 la 31 puncte: **Te afli în pace cu tine şi eşti mulţumit cu ce eşti şi ce ai. Uneori, totuşi, şi unele momente de amărăciune...**

De la 32 la 40 puncte: **Cu siguranţă, poţi avea şi un moment sau două de descurajare. Totuşi, substanţial, eşti mulţumit de viaţa ta şi nu ţi-ai schimbat-o pentru nimic în lume. Ca să spunem adevărul, îţi place aşa cum eşti.**

Test

Împărţire

Încercaţi să împărţiţi acest pătrat în patru părţi dar în asemenea mod încît fiecare să cuprindă cîte una din cele patru semne ale cărţilor de joc.

(Soluţia în numărul viitor)

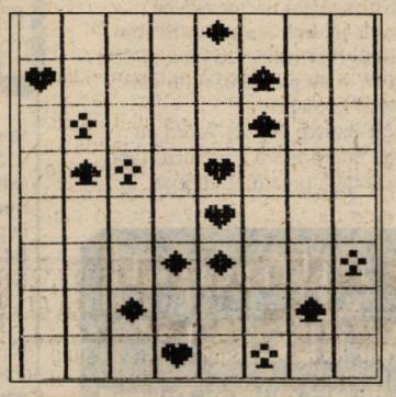

Soluţia testului din numărul trecut:

Opt diferenţe

1) Perdeaua de la uşă (stînga). 2) Stîlpul din stînga al garajului. 3) Trunchiul arbustului de lîngă casă. 4) Unghiul de pe lîngă cel mai înalt arbust. 5) Extremitatea cravatei. 7) Valiza şi urechea dreaptă a omului. 8) Răzorul din partea stîngă.

„CART"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

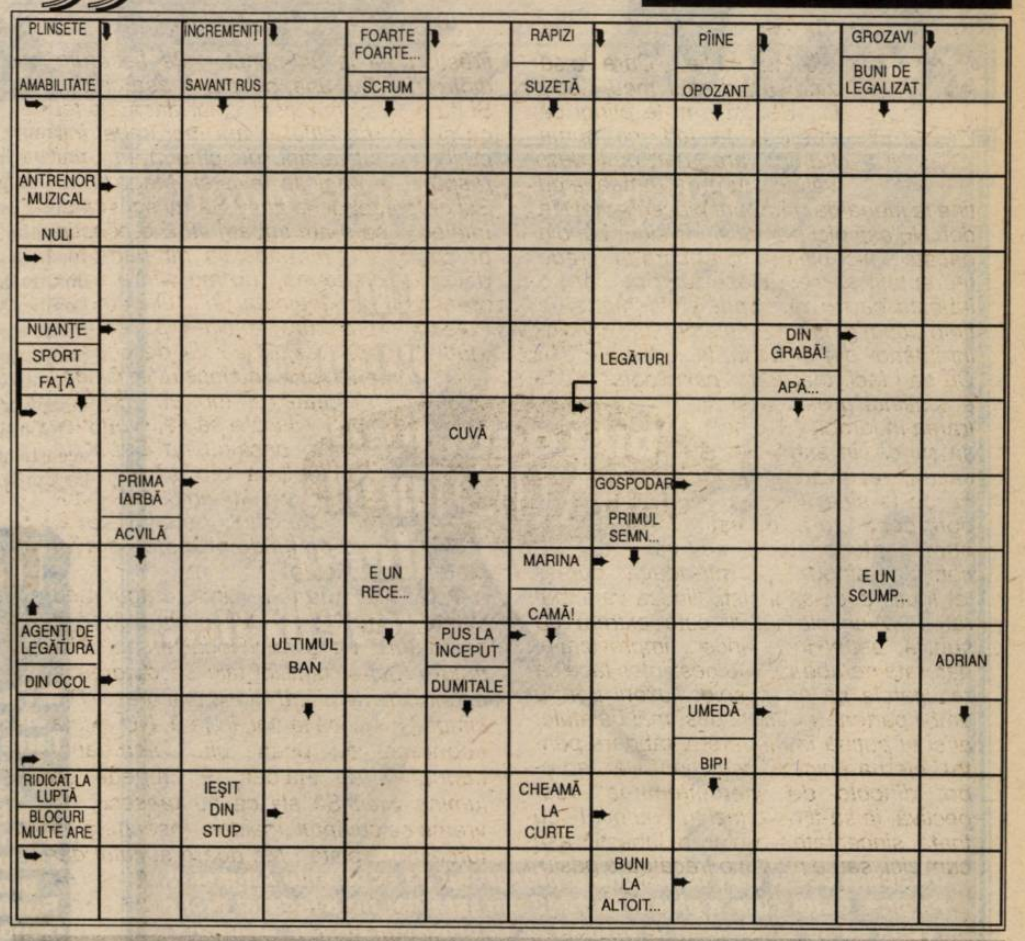

Dezlegarea integramei **„ORTO"**

C - G - CEC - I - S - POCALE - COSIT - NITURI - LUNA - ICNET - ACUZAT - UTA - OTETURI - ORALITATE - IC - ERADICA - A - I - ENE - IT - TONE - TARLALE - IMA - HITRI - INAMIC - AA - COLINARA - CL - PARA - ITIT

Versiunea japoneză

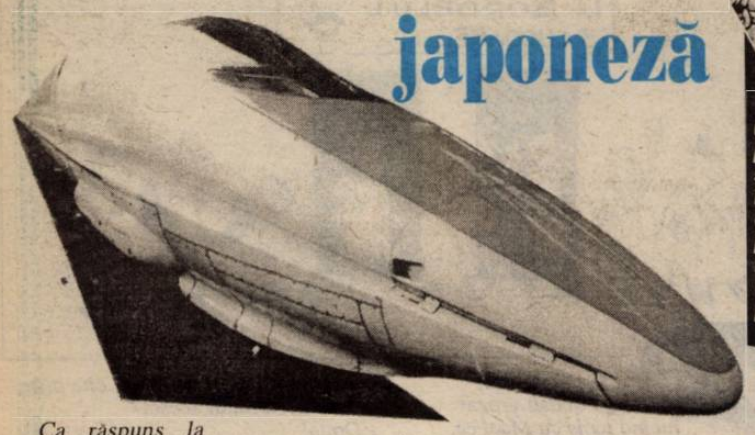

Ca răspuns la TGV francez, japonezii au lansat un tren de mare viteză, numit Shinkansen-500. El poate rula cu 300 kilometri pe oră.

Ce le trece unora prin minte?!

Cînd se face o analiză detaliată a unei situații sau a unei probleme complexe, se spune că se despică firul în patru. Dar iată că englezul Alfred West și-a propus să treacă de la figurat la propriu. În opt concursuri cu acest profil, el a reușit să despice un fir de păr uman în nu mai puțin de optsprezece părți. Ne este greu să ne imaginăm cît de mare a fost acuitatea vizuală a acestui bărbat, dar dacă menționăm că a fost ceasornicar, recordul pare credibil și pentru cei care n-au asistat la operație.

Mingea de golf te poate face celebru nu numai practicînd jocul obișnuit. Americanului Lang Martin i-a venit ideea ținerii în echilibru, una peste alta, fără adeziv, a cît mai multor mingi de golf. Performanța reușită de el este pînă acum unică în lume: șapte mingi, timp de cel puțin trei secunde!

Excentricitățile englezilor nu mai miră pe nimeni, dar un concurs de aruncare a cizmelor de cauciuc pare o glumă nesărată. Și totuși, astfel de concursuri există și există și recorduri uluitoare. La bărbați, Tony Rodgers a azvîrlit o cizmă de cauciuc măsura 42 pe distanța de 52,73 metri (observați măsurătoarea la milimetru). La dame, recordul aparține lui Rosemary Payne, care a propulsat aceeași cizmă la 39,60 metri. Nu se știe de ce juriul a insistat să se arunce cizma stîngă și ce s-ar fi întîmplat dacă se azvîrlea cu măsura 43.

Oaze artificiale

Plecîndu-se de la ideea că oazele sînt deseori vizitate de turiști, cineva a avut ideea să le construiască. În inima deșertului California, la Palm Springs, a apărut prima oază artificială. În gropi sub formă de pîlnie au fost plantați palmieri. Apa din subsol este dirijată printr-o rețea de canale subterane, iar din loc în loc sînt forate puțuri verticale. Ajunsă la suprafață, prin diverse mijloace mecanice, apa este minuțios distribuită prin canale, în funcție de necesitatea fiecărei zone irigate, pe baza unui program precis.

Acum se așteaptă această „mană cerească", care sînt turiștii, ce vor fi găzduiți în hoteluri dotate cu tot confortul.

Lupte în familia Medici?

Recent, un eminent specialist în domeniul artelor, profesorul german de istoria artei Horst Bredelkamp de la Universitatea din Berlin, referindu-se la această lucrare, a susținut teza conform căreia Botticelli, în celebra pictură „Primăvara" (1478) nu a prezentat o alegorie închinată amorului, ci o fază a luptei între membrii familiei Medici, cea care guverna în acea perioadă orașul Florența. Mai precis, disputa dintre Lorenzo de Medici, zis „Magnificul" și o ramură secundară a familiei, reprezentată prin Lorenzo de Pierfrancesco. Ca argument, prof. Bredelkamp atrage atenția asupra unui detaliu din stînga tabloului, unde se află Mercurio cu o spadă la centură, ceea ce pare să denote dorința de putere a ramurii secunde a familiei Medici. Apoi portocalul cu fructe care, ca simbol, are semnificația promisiunii lui Pierfrancesco de a oferi florentinilor o viață paradisiacă în cazul în care ar veni la putere.

Nu toți specialiștii sînt de acord cu această nouă interpretare a picturii, fapt ce a provocat deja polemici aprinse.

Struții s-au aclimatizat în Suedia

Pe cînd și la noi?

Nu tocmai demult, în Suedia a început sacrificarea primului lot de struți, care au început să fie crescuți în această țară la începutul anilor '90.

Carnea de struț este o delicatesă. Are culoarea roșie și seamănă mult cu mușchiul de vacă. Ea conține multe proteine și foarte puțină grăsime sau colesterol. Se vinde scump - 200 coroane suedeze kilogramul, adică cca. 30 dolari. Struții pentru carne se sacrifică la vîrsta de 12-14 luni, cînd aceste păsări ajung să cîntărească cca. 100 de kilograme. Pielea lor este prețioasă, avînd căutare în S.U.A. și Japonia, spre exemplu, unde din ea se confecționează scurte, genți, bocanci și portofele. Costă de două ori mai mult decît pielea altor animale. Desigur, și ouale de struț, care cîntăresc cîte 1,5 kg sînt apreciate. Un asemenea „oușor" trebuie fiert 40 de minute!

Pînă în prezent, suedezii erau în situația de a importa asemenea produse. Acum, în Suedia există deja 175 de ferme profilate pe creșterea struților. Dar ele se află nu numai în sudul țării, ci și departe, în Nord.

Deocamdată, principalul producător de produse derivate din struți este Republica Sud-Africană, unde zilnic sînt sacrificate 600-800 din aceste păsări.

Fotografia săptămînii

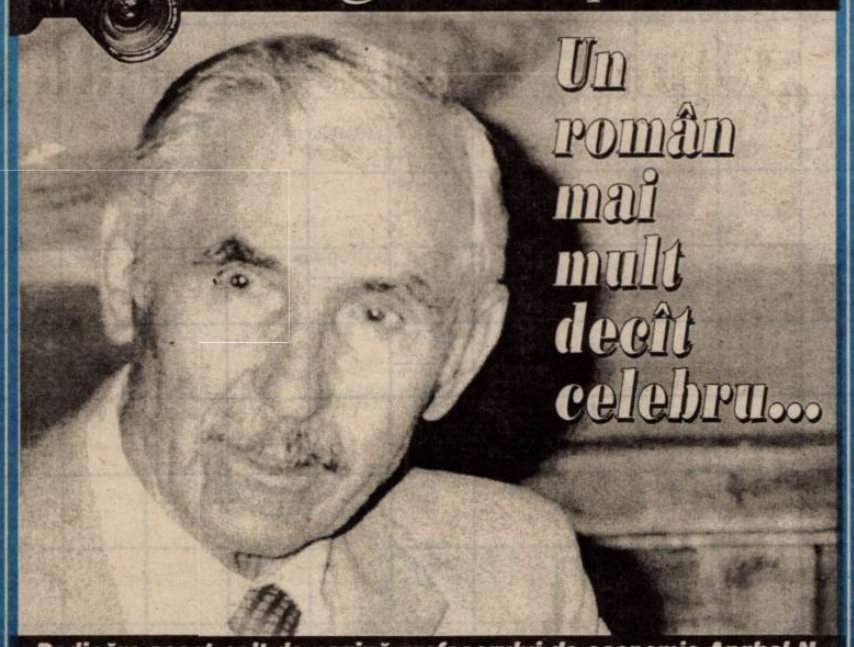

Un român mai mult decît celebru...

Dedicăm acest colț de pagină profesorului de economie Anghel N. Rugină, celui care a plecat în 1942 din țară dar nu a încetat nici o clipă să se gîndească la viitorul ei, la prosperitatea ei, abordînd aceste aspecte, de fiecare dată, din perspectiva științelor economice. În numărul viitor, un interviu, în exclusivitate, pentru cititorii revistei „Magazin".

În numărul viitor

■ Fascinația științei: Tutunul, un rezervor de sînge pentru Terra? ■ Strămoșul omului, un vierme! ■ Incursiune în paranormal: O creatură hibridă, semiumană ■ Universuri paralele: În exclusivitate, interviu cu profesorul Anghel N. Rugină ■ Medicina la zi: Oenoterapia, statistici și realități ■ Terra X: Asasinii lui Tutankamon ■ Idoli: Nicolas Cage, un „condamnat" la celebritate

METEO la sfîrșit de săptămînă

VINERI. Va fi o vreme în general instabilă și în răcire. Cerul va fi temporar noros. Va ploua local în nordul, centrul și estul țării și doar izolat în celelalte regiuni. Vîntul va prezenta unele intensificări în estul țării. În zona de munte precipitațiile vor fi și sub formă de lapoviță și ninsoare, iar vîntul se va intensifica. Dimineața vor fi 2º pînă la 10ºC, în general, iar la amiază 8º pînă la 18ºC, izolat mai ridicate în sud-vest.

SÎMBĂTĂ și DUMINICĂ va fi o vreme rece. Cerul va fi temporar noros în estul și nord-estul țării unde izolat va mai ploua iar vîntul va mai prezenta unele intensificări. În celelalte regiuni cerul va fi variabil. Temperaturile minime vor fi cuprinse între -2º și 8ºC mai ridicate pe Litoral, iar maximele vor marca o creștere față de cele din ziua precedentă și se vor încadra între 10ºC în nordul extrem al țării și 20º - 22ºC în sud-vest.

BUCUREȘTI.

În prima parte a intervalului vremea se va răci și va fi în general instabilă. Cerul va fi temporar noros și vor cădea ploi de scurtă durată. Vîntul se va intensifica trecător. Minimele 4º - 8ºC. Maximele 12º - 15ºC. Apoi, vremea se va ameliora. Va fi rece dimineața cînd se vor înregistra 2º - 6ºC dar la amiază se vor înregistra maxime de 18º - 21ºC.

OTILIA DIACONU
(Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie).

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., București, Piața Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) și 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Țiriac", Sucursala București.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10º - 14º

Biblioteca Județeană

SERIE NOUĂ - 334 • ANUL XL • 2 OCTOMBRIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 40 (2084)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 397 ANI

Euridice, prima mare operă, pe muzică de Jacopo Peri este prezentată la Palatul Pitti din Florenţa cu ocazia căsătoriei lui Henric al IV-lea cu nepoata sa, Maria de Medici, fata marelui duce de Toscana, la începutul lunii octombrie, anul 1600.

IPOTEZĂ STUPEFIANTĂ

STRĂMOŞUL OMULUI, UN VIERME!

pagina 3

Medicina la zi

OENOTERAPIA

p. 7

HOROSCOP

Programele

TVR
• PRO TV
• ANTENA 1
• TELE 7 abc
• AMEROM

Universuri paralele

Profesorul de economie Anghel N. Rugină propune

UN „NEW DEAL” pentru România

p. 5

Glob

FULGERELE între Pământ şi Cosmos

p. 8-9

● Sîntem urmaşii LEMURIENILOR?

Terra X Dosarele planetei

● Asasinii lui TUTANKAMON

● Jurnalul unui naturalist la Tropice

p. 10

Un pas de gigant spre

VIAŢA ARTIFICIALĂ

Am urmărit, de curînd, o dezbatere condusă de Bernard Pivot pe marginea unei cărţi apărute în Franţa, scrisă de Paul Lombard, şi intitulată „Adevărul despre minciună”. Se discuta în jurul acestei idei: medicul poate să-i spună unui bolnav de cancer că va muri într-o lună? Unii din cei prezenţi spuneau că e normal să se rostească acest adevăr, fie el şi groaznic de crud, iar Paul Lombard le-a amintit ceva despre Freud. El aminteşte undeva spusele unui bolnav incurabil la auzul veştii că va muri, întrebîndu-l pe medicul care rostise adevărul: „Doctore, cu ce drept îmi spui adevărul? Cine îţi dă acest drept?” Un ziarist prezent la acea dezbatere a recunoscut că cititorii suferă de o bulimie a minciunii, fiind gata să înghită, în orice moment, minciunile spectaculoase decît adevărurile nepipărate şi aproape anonime. Şi el avea dreptate. Mă gîndesc că întotdeauna o minciună, cum ar fi, de pildă, cea referitoare la extratereştrii care vin la bordul OZN-urilor ca să ne survoleze planeta, uneori ca să mai răpească pe vreunul dintre noi, este mai

POZITIV PE RASTER

Adevărul despre minciună

GEORGE CUŞNARENCU

uşor de înghiţit decît un adevăr nesărat precum că s-a descoperit o nouă particulă fizică în Univers sau că un plan economic este prost alcătuit şi că ar exista şi alternative. Uneori, am impresia că spunînd unele poveşti iraţionale e mai interesant pentru un cititor decît încercarea de a prezenta întîmplări care se adresează raţiunii. Chiar şi cînd această din urmă încercare, zic unii zadarnică, înseamnă un mijloc de educaţie? Altcineva mă poate întreba ce înseamnă adevăr şi ce înseamnă minciună. Legat de OZN-uri. S-a crezut o vreme că e vorba despre teste militare secrete, deşi factorii răspunzători au lansat în presă falsa idee că sînt extratereştri. După 50 de ani se recunoaşte că au fost teste militare şi nu extratereştri, iar autopsia de la Roswell o cacealma. Ai impresia că, în sfîrşit, ai ajuns la adevăr. Dar, de-abia acum, încercarea de demistificare a minciunii devine suspectă şi lumea se întreabă: nu este vorba, oare despre o altă minciună? Revista „Magazin” încearcă de cele mai multe ori să prezinte adevărul, fără să recurgă la trucul ieftin al minciunii spectaculoase. Lucrul ăsta cred că l-au observat cel mai bine cititorii noştri. Ei rămîn, pînă la urmă, singura noastră certitudine.

NICOLAS CAGE - „un condamnat” la celebritate

● TESTE
● REBUS
● UMOR
● SPORT

Întîmplări adevărate p. 11

● „Miss Lombardia” este nevăzătoare!
● Poveste din Bronx

p. 14-15

Biblioteca Judeţeană

FAN Club

Nume	Prenume	Adresa
Jamiro-quai		c/o Long Los Brothers, Unit 220 Camelot Prod. Studios, 222 Kensal Road, London W10,UK
Jarre	Jean-Michel	296 Newton Road, Rushden, Northamptonshire NN10 OSY, UK
Jarre	Jean-Michel	c/o Koen Vervoort Mathias, Joostenslaan 30, 2980, St.Antonius Zoersel, Belgium
Jarre	Jean-Michel	c/o Stefan Holm, Roadmansteins Alle 39-4, 2000 Frederiksberg, Denmark
Jarre	Jean-Michel	296 Newton Road, Rushden, Northamptonshire, NN1 OSY, UK
Jerre	Jean-Michel	Postbus 57, 2678 ZH De Lier, The Netherlands
John	Elton	52 Rus Jaures, 76410 Cleon, France
Johnson	Don	c/o Melloenstraat 138, 2564 TL Den Haag, The Netherlands

DISCURI pentru eternitate

Let it Bleed - ROLLING STONES

Este cel de-al 12-lea album al trupei lui *Jagger*, album care adună temele favorite ale *Stones*-ilor: jos cu legea şi cu statul! Albumul coincide cu turneul lor american şi cu festivalul catastrofal de la Altamont... Este primul lor album fără *Brian Jones* şi ultimul la casa *Decca, Dick Taylor* şi chitara sa fiind în linia întîi! Conţine 9 piese, toate considerate astăzi clasice ale genului: *„Gimme Shelter”, „Love In Vain”, „Country Honk”, „Live With Me”, „Let It Bleed”, „Midnight Rambler”, „You Got The Silver”, „Monkey Man”, „You Can't Always Get What You Want”.* Într-adevăr... De precizat că *„Midnight Rambler”*, povestea lui *Albert de Salvo*, strangulatorul din Boston, le-a atras critici severe din partea publicului nord-american şi a administraţiei...

TOLBA cu scrisori

Marian Circel - Tg. Ocna: Sarah Brightman nu este o necunoscută în lumea muzicii! Şi-a început cariera în 1976, pe cînd avea 18 ani dansînd cu trupa *Hot Gossip* şi debutînd pe micul ecran în *„Kenny Everett Video-Show”*. Finele anului 1978 o găseşte pe *Sarah* pe locul şase în topul britanic cu melodia *„I Lost My Heart To A Starship Trooper”*, originalul aparţinîndu-i lui *Jeff Calvert*. În 1982 îl cunoştea pe celebrul *Andrew Lloyd Webber*, cu care se va şi căsători, acesta producîndu-i toate succesele care au urmat: *„Him”, „Pie Jesu”, „The Phantom At The Opera”, „Wishing You Were Somehow Here Again”* şi *„Aspects Of Love”*. S-au despărţit în 1989...2) albumele lui *Bocelli* se găsesc în Bucureşti!

Lucian Stăncescu-Bîrlad: OK pentru „Case” şi „Zoo... Tehnică”!

Daniel Urziceanu - Craiova: Avalanşa de trupe din teritoriul disco (cu toate derivatele sale...) este rodul unei noi „goane după aur” iar faptul că cele mai multe dintre ele sînt efemeride este uşor de explicat: şi-au încercat şi ele norocul... Trupele despre care mi-ai scris - *Basic Element, ONTV, Look Twice, Neon Mr. Jones* - nu mi se par reprezentative pentru linia actuală a sound-ului disco, singura acătării fiind *Basic Element...*

Dan - Iaşi: Anunţul pe care mi l-ai trimis este, de fapt, unul matrimonial. Dacă vrei să-ţi găseşti, cu ajutorul nostru, „cealaltă jumătate”, te poţi adresa paginii „Femina Club”...

Vasile Ifrim - Moviliţa: „Vinurile” vor fi oferite cititorilor noştri săptămîna viitoare iar „Pe bicicletă” vom merge cînd ne-o va permite timpul... Bune careuri!

Iulian Mitrică din Bucureşti revine cu un anunţ: „Vă place muzica anilor '80? Ei bine, tocmai a luat fiinţă un Fan Club preocupat de muzica acestei perioade. Dacă vreţi să aflaţi mai multe despre muzica voastră preferată, scrieţi la adresa-OP38 - CP68, sector 3!”

DE TOATE, PENTRU TOŢI

● Potrivit purtătorului de cuvînt al lui *Gary Barlow*, există mari şanse ca *Take That* să-şi strîngă rîndurile în luna decembrie pentru a da concert în memoria prinţesei Diana, fondurile fiind destinate *„The Princess Of Wales Memorial Fund”*. Ştirea nu este tocmai nouă, dar nou este faptul că *Robbie Williams*, aflat acum în turneul de promovare a albumului său de debut, a acceptat ideea după ce iniţial declarase că nici nu vrea să mai audă de *Take That...*

● Producătorii celebrelor păpuşi *Barbie* au acţionat în justiţie casa de discuri a grupului danez *Aqua* al cărui hit *„I'm A Barbie Girl”* foloseşte, potrivit americanilor, marca înregistrată a cunoscutelor jucării! Se cere retragerea de pe piaţă a tuturor CD-urilor, fiind incriminat şi textul melodiei... Cred că tot acest scandal nu este decît încă un foc de paie sau, mai rău, o şmecherie comercială pentru a spori vînzările! Nu ar fi pentru prima dată...

● Revin, la cererea voastră, cu lista completă a laureaţilor la *„1997 MTV Video Music Awards”*. Am păstrat titulaturile originale: Best Video Of The Year - *Jamiroquai - „Virtual Insanity”*, Best Male Video - *Beck - „Devil's Haircut”*, Best Female Video - *Jewel - „You Were Meant For Me”*, Best Group Video - *No Doubt - „Don't Speak”*, Best Rep Video - *Notorious B.I.G. - „Hypnotize”*, Best Dance Video - *Spice Girls - „Wannabe”*, Best Rock Video - *Aerosmith - „Falling In Love (Is Hard On The Knees)”*, Best Alternative Music Video - *Sublime - „What I Got”*, Best New Artist In A Video - *Fiona - „Apple Sleep To Dream”*, Best Video From A Film - *Will Smith - „Men In Black”*, Best R&B Video - *Puff Daddy & The Family Feat. Faith Evans & 112 - „I'll Be Missing You”*, Best Direction In A Video - *Beck - „The New Pollution”*, Best Coreography In A Video - *Beck - „The New Pollution”*, Best Special Effects In A Video - *Jamiroquai - „Virtual Insanity”*, Best Art Direction In A Video - *Beck - „The New Pollution”*, Best Editing In A Video - *Beck - „The New Pollution”*, Best Cinematography In A Video - *Jamiroquai - „Virtual Insanity Breakthrough* Video - *Jamiroquai - „Virtual Insanity”*, MTV Europe International Viewers's Choice Award - *Prodigy „Breathe” - „The Fat Of The Land”*.

Top Single

1. I'll Be Missing You - Puff Daddy & Faith Evans
2. Men In Black - Will Smith
3. Everybody - Backstreet Boys
4. Bitch - Meredith Brooks
5. Do You Know (What It Takes) - Robyn
6. C U When U Get There - Coolio Feat. 40 Thevz
7. Picture Of You - Boyzone
8. How Come, How Long - Babyface & Stevie Wonder
9. Gotham City - R. Kelly
10. Let It Rain - Nana

Propuneri: Honey-Mariah Carey, Yesterday-Wet Wet Wet, Where's The Love-Hanson, Fix-Blackstreet, All About Us-Peter Andre.

Albumul Săptămînii

Men In Black - SOUNDTRACK

Era şi timpul pentru o coloană sonoră, nu-i aşa? Opţiunea făcută astăzi nu este deloc întîmplătoare, *„Men In Black”* surclasîndu-şi concurentele şi la capitolul muzical, după ce a triumfat pe marile ecrane din America şi de aiurea! Afirm, fără a greşi, că soundtrackul de azi este un etalon al muzicii negre contemporane, un amestec al celor mai atractive stiluri nord-americane, de la rhythm & blues, soul, funk şi ajungînd la hip-hop şi rap... O muzică pe măsura regizorului filmului *(Steven Spielberg)*, cele 15 melodii ale CD-ului fiind tot atîtea invitaţii de a vedea filmul, iar filmul - recomandarea maximă de a asculta CD-ul! Am reţinut pentru voi *„We Just Wanna Party With You”* - *Snoop Doggy Dogg, „Just Cruisin”* - Will Smith, *„Escobar '97”* - Nas, *„Same 01 Thing”* - A Tribe *Called Quest”*, *„I'm Feelin 'You”* - Ginuwine şi *„Waiting For Love”* - 3T.

Peste toate pluteşte, însă, umbra şugubeaţă a printului din Bel-Air (foto) cel care a contribuit decisiv la succesul comercial de care se bucură atît filmul cît şi coloana sonoră! Meserie...

BEVERLY CRAVEN

S-a născut pe 28.6.1963 în fosta colonie britanică Sri Lanka (Ceylon). În copilărie se mută cu familia în Metropolă, apropiindu-se de pian şi practicînd înotul, în ambele descurcîndu-se foarte bine. La 19 ani o găsim chelneriţă într-un bar londonez, tot atunci *Beverly* începînd să compună, influenţată fiind de *Joni Mitchell, Kate Bush şi Billy Joel.* La sfîrşitul anului 1990 îi apare albumul de debut - *„Beverly Craven”*, produs de *Paul Samwell-Smith.* Primul extras de pe acest album urca pînă pe locul 3 în topul britanic - este vorba de *„Promise Me”* (aprilie '91) - iar în februarie 1992 solista primea unul din premiile BRITS, pentru The Best Newcomer! Din păcate, debutul fulminant nu a avut o continuare pe măsură, anii care i-au urmat nereuşind s-o impună pe *Beverly* în lumea bună...

POP-ROCK, de la A la Z

MICHAEL CRAWFORD

Solist şi actor britanic, născut pe 19.1. 1942, numele său adevărat fiind *Michael Patrick Dumbell-Smith.* A debutat ca profesionist în musicalul lui *Benjamin Britten-„Let's Make An Opera”*, care i-a deschis drumul spre micile şi marile ecrane, primul său hit important avîndu-l în filmul *„Soap Box Derby”*, dublînd succesul *„The Adventures Of Sir Francis Drake”* (1962). Muzica l-a însoţit continuu, el colaborînd excelent cu *Andrew Lloid Webber*, acelaşi *Webber* oferindu-i şi rolul principal din *„Phantom At The Opera”*, melodia *„The Music Of The Night”* (cîntată de *Crawford)* ajungînd pe locul 7 în topul britanic. De ascultat *„Michael Crawford Performs Andrew Lloyd Webber”* (scoasă de casa Atlantic în 1989), pentru a vă face o părere asupra modului în care cîntă un bărbat distins de regina Elisabeta cu ordinul *„The Officer Of The British Empire”*, unul dintre cei mai buni interpreţi de musical...

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Calendar

3.10 - 9.10

3 - Chubby Checker (1941), Stevie Ray Vaughn (1954 - 27.8.1990), Lindsay Buckingham (1947), Tommy Lee (1962, Motley Crue; 4-Jon Secada (1965), Chris Lowe (1959, Pet Shop Boys); 5 - Troy Lucketta (1959, Tesla), Steve Miller (1943), Brian Johnson (1949, AC/DC); 6-Enio Morricone (1928), Bobby Farrell (1949, Boney M); 7-Victor Laszlo (1960), Leroy Thornhill (1969, Prodigy), Sam Brown (1964), Tico Torres (1953, Bon Jovi); 8-Robert Bell (1950, Kool & The Gang); 9- Peter Tosh (1944-12.9.1987), Aaron Cooper (1973, Worlds Apart), John Lennon (1940-8.12.1980), PJ Harvey (1969), John Entwistle (1944, The Who) Sean Lennon (1975), Jackson Browne (1948).

Săptămînalul „Magazin” este editat de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculat la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac” S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica, Maria Rădoi (1282); Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Paul Ioan
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

IPOTEZĂ STUPEFIANTĂ

STRĂMOȘUL OMULUI, un vierme!

Acum 600 sau 700 de milioane de ani, înainte ca viața să facă pasul revoluționar care apoi să conducă la apariția marii diviziuni între vertebrate și nevertebrate, așa cum o cunoaștem din urmele fosile care ne-au parvenit, animalele primitive și-au adaptat genele spre această mare diviziune. Nu se poate ști cum arătau aceste animale. Virtual nu avem nici o urmă fosilă. Acum oamenii de știință cred că au descoperit o cale - încercînd să descopere aceste gene preistorice la animalele moderne - pentru a privi în trecut către acești strămoși îndepărtați. Sean Carroll, expert în biologia moleculară, Neil Shubin de la Universitatea Pennsylvania și Cliff Tabin de la Harvard Medical School, într-un articol publicat în revista *Nature* au schițat un proiect care înnoiește radical cercetarea în domeniul paleontologiei. „Urmele fosile, care datează din Cambrian, sînt atît de vagi încît pe baza lor nu se poate determina originea vieții animale pe Pământ", a declarat Carroll. Dar acum „încercăm să creăm o imagine cît mai coerentă a ceea ce nimeni nu a mai văzut vreodată". Carroll este unul dintre oamenii de știință al căror număr crește neîncetat, care folosesc tehnicile foarte avansate de biologie moleculară pentru a sonda misterele îndepărtatei evoluții a organismelor bilogice. Ei sondează un trecut atît de îndepărtat încît nu există certitudinea existenței vreunei urme fosile sau a altei dovezi fizice a modului în care arătau aceste organisme atît de timpurii. Acum Carroll și alți oameni de știință se află în posesia unor dovezi aproape de necontestat conform cărora acest strămoș comun - care se pare că semăna cu un vierme din care probabil că au derivat toate animalele - a dezvoltat un mecanism genetic de autoconstrucție atît de bine pus la punct, încît a supraviețuit pînă în zilele noastre.

„Este un lucru uimitor", a mai declarat Carroll. „Nimeni niciodată nu ar fi crezut că acest organism ar fi fost atît de sofisticat. Discutăm, totuși, despre strămoșul comun al animalelor care s-au adaptat cel mai bine condițiilor de viață de pe Pământ". Ceea ce este de-a dreptul izbitor este faptul că aceste gene care au folosit la dezvoltarea unor „apendice" (picioare, mîini, clești, aripioare și antene) au funcționat de peste 600 de milioane de ani și de acăea această mașinărie genetică se regăsește la toate animalele trecute sau actuale. Ceea ce diferențiază totuși animalele, este modul în care aceste gene se manifestă.

Înainte de avîntul pe care l-au înregistrat tehnicile genetice și de experimentele care au demonstrat că în starea de embrion organismele dispun de aceleași mecanisme genetice, singurul demers pentru a înțelege diversitatea evoluției a aparținut anatomiei comparative. Aceste „apendice" au fost folosite drept cel mai bun exemplu al evoluției independente a speciilor, a mai spus Carroll. Dar acum Carroll și colegii săi argumentează că problema dezvoltării membrelor, fie ele clești sau aripi, a fost rezolvată cu mult timp în urmă și de aceea mecanismul genetic încă funcționează. „Toată lumea crede că roata a fost inventată de mai multe ori, a spus Carroll, dar, de fapt, a existat o singură invenție iar tot restul este o modificare perpetuă a acestei invenții primordiale". „Argumentele se bazează, a declarat Carroll, pe descoperirea unor gene care determină dezvoltarea acestor membre la șase dintre principalele specii de organisme, incluzînd vertebratele, insectele și peștii". Descoperirea, făcută în laboratorul lui Carroll, a fost descrisă pentru prima oară în revista *Proceeding of the National Academy of Sciences*. „Am descoperit același mecanism la toate mariile specii de organisme. Modul în care se manifestă acest fond genetic poate fi foarte diferit, dar instrucțiunile genetice sînt aceleași și au fost păstrate foarte mult timp", a mai spus Carroll.

Ideea conform căreia un set comun de gene a condus la crearea acestor membre nu doar simplifică evoluția, ci ajută la explicarea marelui salt al evoluției din era Cambriană. Acest „big bang" al evoluției a avut loc în ocean acum mai mult de 500 de milioane de ani cînd și-au făcut apariția noi organisme. „Ceea ce știm cu adevărat este că animalele care posedau membre au început să domine Terra", a mai spus Carroll. „ A fost ca și o cursă umăr la umăr" cu animalele care puteau înota mai repede, puteau vîna și lupta cu mai mult succes, asigurându-și astfel supremația oceanelor, și mai tîrziu chiar a uscatului. În timpul erei Cambriene, animalele s-au mărit și s-au diversificat dar aceste noi procese nu au avut nevoie de apariția altor gene. Această tehnică de arheologie genetică a fost dezvoltată de grupul condus de Caroll, care a afirmat: „Această metodă ține de fapt de paleontologie, dar fără fosile"

(ARPRESS)

TUTUNUL un rezervor de sînge pentru Terra?

AURORA POPESCU

Tutunul, atît de hulita plantă provocatoare de plăcere dar implicit de moarte, ar putea să devină speranța numărul unu a lumii în... prelungirea sau salvarea vieții. Tutunul ar putea să devină rezervorul numărul unu de sînge al omenirii! Cel puțin, aceasta este provocarea pe care un grup de cercetători francezi (de la INSERM și BIOCEM) o lansează lumii științifice medicale. Speranța acestora constă în producerea hemoglobinei umane pornind de la planta de tutun, manipulată genetic. Hemoglobina, această proteină a sîngelui, conținută de globulele roșii, are rolul de a transporta oxigenul de la plămîni către țesuturile din organism.

Utilizarea acestui nou „substitut al sîngelui" ar crea avantaje extraordinare, deși el este un substitut parțial pentru că nu conține nici globule albe (necesare în apărarea imunitară), nici plachete sanguine (indispensabile în procesul de coagulare). Teoretic, deocamdată, acest substitut n-ar prezenta nici un risc infecțios și nici vreo problemă de incompatibilitate. În plus, ușor de stocat și transportat, ar putea fi folosit în hemoragiile masive și brutale, fie că ar fi vorba de accidente rutiere, fie de catastrofe naturale sau războaie. Această nouă sursă de sînge pentru transfuzii ar rezolva problema din ce în ce mai acută a necesarului de sînge, agravată pe măsură ce numărul donatorilor se micșorează.

Pentru a înțelege dificultatea muncii cercetătorilor, amintim doar un singur aspect: hemoglobina umană este un pigment stocat în globulele roșii, în jur de 25 milioane de molecule la o globulă. Corpul uman conține în medie cinci litri de sînge și fiecare litru posedă în jur de cinci milioane de globule roșii, deci numărul moleculelor de hemoglobină din corpul uman atinge cifra de 625 milioane de miliarde.

De ce s-a ales planta de tutun drept „furnizor" al hemoglobinei artificiale? Deoarece, în cadrul biologiei vegetale, planta de tutun este un fel de cobai folosit în biologia animală, sau un fel de bacterie (Escherichia coli) în biologia moleculară: adică o plantă ușor de cultivat și care se pretează foarte bine la manipulări genetice. O plantă „bună la toate" din punctul de vedere al cercetătorilor. Dar asta nu exclude posibilitatea ca și alte plante (chiar mai productive, cum ar fi porumbul, grîul, fasolea, mazărea) să poată oferi hemoglobină, evident după manipulări genetice.

Necesarul mondial de hemoglobină se estimează la cîteva mii de tone pe an, de aceea cei ce vor reuși primii să producă „sînge artificial" de calitate și la un preț de cost rezonabil vor avea o serioasă piață de desfacere. Pentru francezi, un concurent serios se anunță a fi firma americană Somatogen care s-a axat de mai mult timp pe cercetări în vederea obținerii de hemoglobină pornind de la bacterii manipulate genetic. Rămîne de văzut, în cazul în care aceștia vor realiza primii produsul, care va fi prețul de cost, avîndu-se în vedere că mediile de cultură pentru bacterii sînt foarte scumpe. Există și grupuri de cercetători care s-au gîndit să folosească animale transgenice pentru obținerea hemoglobinei, dar, în acest caz, există marele risc al contaminării cu anumiți viruși sau agenți infecțioși transmisibili la om. O societate americană (Alliance Pharmaceutical) și-a propus la rîndul ei să realizeze un substitut al sîngelui, pe bază de fluor și carbon, capabil, de asemenea, să fixeze oxigenul și să-l elibereze la nivelul țesuturilor din organism, așa cum o face hemoglobina naturală.

Revenind la proiectul INSERM-BIOCEM, de la acesta se așteaptă ca în maximum trei ani să se știe exact dacă produsul va fi o reușită științifică și economică, cu posibilități de aplicare practică pe scară largă în medicină, după ce, evident, alți trei ani vor fi necesari experimentelor clinice.

Un pas de gigant spre VIAȚA ARTIFICIALĂ

DORIN MĂRAN

● Plecînd de la un program genetic artificial, cîțiva cercetători elvețieni au fabricat un ceas capabil să se autorepare și să se autoreproducă. Această spectaculoasă invenție ar putea spulbera frontierele dintre organismul viu și mașină. O mică breșă în aceste inviolabile „ziduri chinezești" s-a produs. Să vedem ce va urma...

„Ceasul nu poate reproduce părțile care îl compun, nu le poate corecta defectele prin intervenția altor componente și, evident, nu se poate autoregla". Aceste cuvinte nu aparțin unor sceptici ai progresului tehnologic, ci... filosofului Kant!

Fabuloasele progrese ale informaticii au permis cercetătorilor din Laboratorul de sisteme logice ale școlii politehnice federale din Lausanne să realizeze primul ceas capabil să se autorepare și să se autoreproducă. Lucrările au început din anul 1990 după ce s-a realizat o legătură structurală între biologia moleculară și informatică. Complexitatea lumii vii a stat la baza invenției unor noi arhitecturi informatice care au permis finalizarea acestui prototip. Danile Mange , inginer informatician și biolog molecular, a pornit în această aventură de la înțelegerea genomului, a celor 60.000 de miliarde de celule care poartă ansamblul patrimoniului nostru genetic și care e decodat în permanență pentru a putea produce proteinele necesare supraviețuirii noastre. Erorile sînt rare și în cele mai dese cazuri sînt detectate și remediate cu succes. Plecînd de la modelul biologic, cercetătorii au afișat pe ecran imagini reprezentînd cele trei mari caracteristici ale funcționării celulare: organizarea multicelulară, (fiecare celulă realizează una sau mai multe funcții bine precizate în conformitate cu gena sau genele responsabile de acest proces) diferențierea celulară (fiecare celulă ce conține descripția completă a genomului e programată genetic în funcție de locul pe care-l ocupă în organism) și divizarea celulară. Plecînd de la aceste prime considerente, echipa de la Lausanne a pus la punct un veritabil program genetic artificial. Specialiștii au realizat celule artificiale experimentale din module de plastic care se asamblează între ele asemenea jocului Lego și pe care le-au botezat *biodule*. Fiecare modul include un microprocesor și un tablou numeric luminos. În memoria primului biodul s-a introdus programul pe care urma să-l execute după exemplul oului fecundat ce conține în ADN-ul său ansamblul programului organismului pe care îl va crea prin diviziune. Primul biodul va transmite programul său următorului biodul. Apoi, din aproape, în aproape, toți biodulii vor încărca în memoria lor programul complet.

În acest proces, doar primele patru module vor intra în acțiune pentru a-și împărți execuția programului. Celelalte module rămîn în așteptare pregătite să le preia ștafeta în cazul unor sincope. Dacă cel de-al treilea bloc e deconectat, cel de-al patrulea îi preia funcția în timp ce al cincilea, pînă atunci pasiv, va îndeplini sarcina celui de-al patrulea. Sistemul e astfel capabil de a se replica, de a produce, adică, o copie identică cu originarul, asemenea unei clonări, în cazul unor „defecțiuni" majore. Invenția deschide perspective inimaginabile în domeniul electronicii.

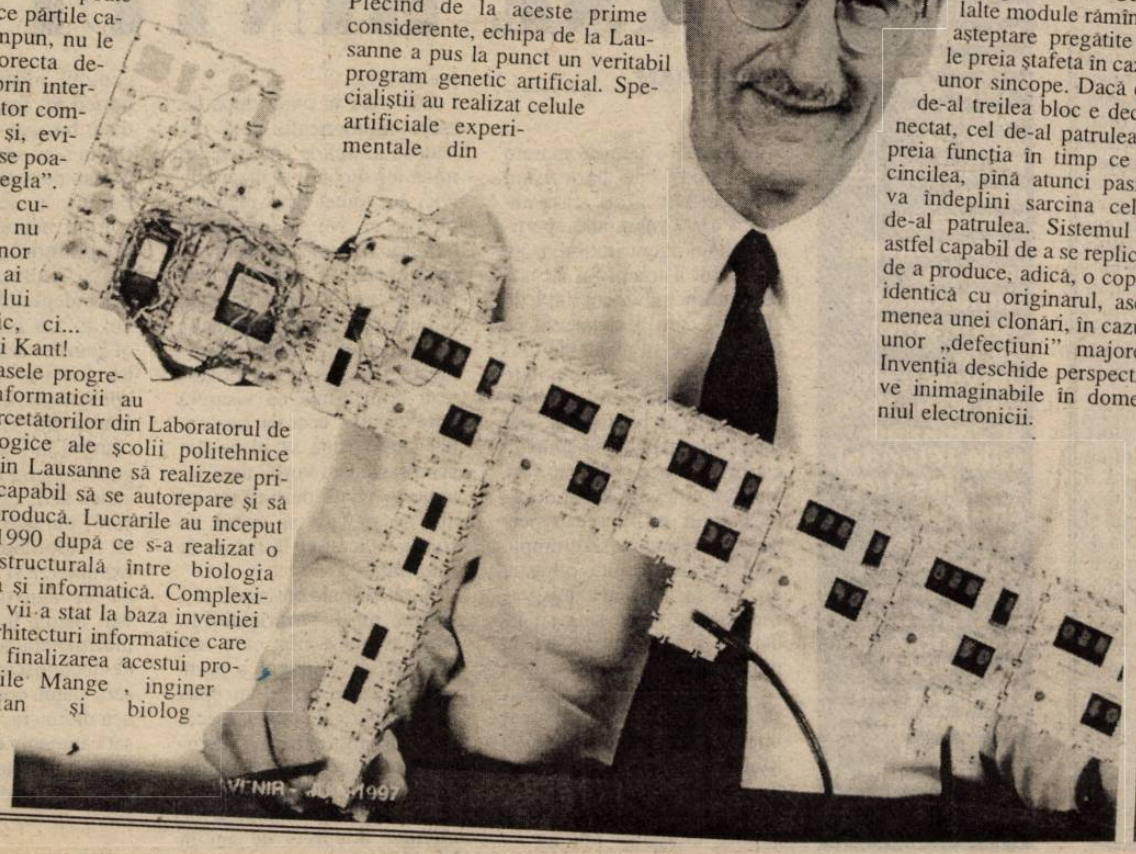

VIZIUNI ŞI IMAGINI

dintr-o moarte aparentă

ION ŢUGUI

În episodul anterior, Gheorghe Pesclevei din Suceava descria primele imagini întîlnite în momentul morţii clinice suferite în urma unui accident. Acele imagini de pe o planetă fără viaţă, pe care omul le străbătea atît de concret, ne aduc aminte de menţiunea lui Edgar Cayce, prin care vizionarul american descria faptul că fiecare din noi trebuie să „trăim" pe una din planetele sistemului solar, însă nu cu corpul fizic, ci cu corpul eteric. Interesant este să observăm că omul simplu din Suceava, străin de menţiunile lui Cayce, vizualizează în momentul morţii aparente imagini descrise de vizionarul american. Pe planeta inospitalieră Pesclevei călătoreşte prin fum şi foc, pe soluri aride, fierbinţi sau reci. La un moment dat vede un foc şi se bucură că acolo ar putea fi... casa lui! Spera să întîlnească pe cineva. Lucrurile însă s-au petrecut altfel...

O călătorie în iad?

Cînd am ajuns acolo - relatează omul din momentul morţii aparente - am văzut nişte grozăvii aşa de mari încît m-am înspăimîntat. Mi se părea că acolo era sfîrşitul lumii. Bărbaţi, femei, copii se omorau între ei cu topoare, cu sape, cu furci, cu pietre şi cu cuţite. Vedeam că mureau şi imediat înviau din nou ca să se mai omoare o dată. Îşi scoteau ochii unii altora, alţii erau spînzuraţi cu capul în jos şi focul ardea sub ei. Nu pot reda în cuvinte tot ce am văzut cît am fost mort, acolo. M-au văzut şi s-au luat de mine, mă scuipau, aruncau cu pietre în mine. Eu fugeam de ei şi mă apăram cu mîinile. Fugind speriat şi îngrozit, am căzut într-o groapă. A fost norocul meu, pentru că acea groapă m-a ascuns. Am început să mă rog la Dumnezeu spunînd: Doamne, Dumnezeul meu, scapă-mă de aceşti oameni răi şi de locul acesta, eu m-am rătăcit şi nu ştiu unde mă aflu. Arată-mi, doamne, drumul spre casă...

Cum mă rugam cu smerenie şi cu toată puterea, dintr-o dată a apărut o lumină deasupra, în gura acelei gropi. Atunci am auzit un glas care-mi spunea rar şi cu mare limpezime: Scoală-te de acolo şi pleacă, pentru că locul tău nu este acolo!

Cu o uşurinţă de nedescris, m-am sculat şi, dintr-o săritură, am ajuns sus; îmi păream că sînt făcut dintr-un abur. Prima imagine care mi s-a arătat, era a cimitirului din comuna mea. Era lume multă acolo, i-am văzut pe copiii mei, pe părinţii mei de mult decedaţi, pe soţia mea. M-am bucurat mult şi am spus: Doamne, Dumnezeul meu, îţi mulţumesc că m-ai adus aici, că m-ai salvat de acei oameni răi şi din locul acela. Am ajuns apoi lîngă soţia mea şi am întrebat ce se întîmplă aici? De ce-i atîta lume strînsă? Am auzit-o pe nevastă-mea strigînd: Nu se poate, nu se poate, tu eşti mort! Şi parcă a dat să fugă de mine. Odată cu ea, a început să fugă şi lumea... nu ştiam ce se întîmplă şi am început şi eu să fug după lume!

În timp ce fugeam singur, s-a întunecat afară şi a început un cutremur de pămînt puternic. Fugeam speriat. Şi iarăşi a apărut în faţa mea o lumină. Era tare ciudat, că lumina mergea parcă în faţa mea şi eu în spatele ei - eram dus de lumină. Treptat, urmînd lumina, am simţit că nu mai sînt pe pămînt şi că zbor ca lumina, eram sus, în aer. Acest drum de nedescris, acest zbor urmînd lumina a durat destul de mult - nu-l pot calcula după cum facem noi, oamenii. Şi am ajuns într-un tunel. Intrasem în tunel fără să-mi dau seama. Lumina mă părăsise între timp, se făcuse din nou întuneric, tunelul era făcut parcă din întuneric. Aici am trăit cea mai mare spaimă din tot ce mi se întîmplase anterior. Şi aici am auzit ţipete, strigăte disperate, plîns de copii, gemete...şi auzeam strigîndu-se undeva numele meu. Totodată simţeam că ceva mă trăgea, ceva mă ţinea.

Din nou singur pentru alte evenimente

Cu mare greutate am reuşit să ies din acel tunel întunecat. Ieşind, m-am lovit brusc de lumina soarelui - nu mai văzusem de mult acea lumină pămîntească, o uitasem. Am zărit de îndată o insulă mare. Nu vedeam nici o fiinţă, era pustie insula. Cineva m-a lăsat lîngă o apă, era mare ca Dunărea. Dincolo de apă am zărit o grădină care mi se părea nesfîrşită. Pe măsură ce trecea timpul - nu pot spune cît şi dacă era chiar timp în trecere! - am început să văd şi alte minuni. Mai întîi am zărit un palat, iar aproape de palat se afla o mînăstire mare, cum nu cred să existe pe pămînt; avea şapte turle sau turnuri foarte înalte. În jurul meu dintr-o dată am văzut şi simţit o iarbă deasă; în iarbă erau toate florile pămîntului, multe nici nu le cunoşteam, nu ştiusem că ar exista undeva. Au apărut şi vietăţile - erau fluturi mulţi şi păsări. Am început să simt cu tot corpul mirosul puternic de flori, toate aromele pămîntului. Era atîta frumuseţe încît „gîndeam" că ar fi extraordinar să nu mai plec de-acolo. Tot ce mai mă întrista puţin, era că vroiam să ştiu dar nu ştiam unde anume mă aflam...

Periplul prin imaginile morţii aparente continuă...

Psihochirurgia PRO şi CONTRA

„Doare"? a întrebat vindecătoarea care continua să opereze cu ochii închişi. Murmurul femeii întinsă pe masa de operaţie putea foarte bine să fie interpretat ca un răspuns negativ. Nimeni nu vorbea. Ca şi ceilalţi, doctoriţa Dingwall care îl întovărăşea pe Guy Lyon Playfair privea fascinată cum Maria se pregătea să încheie operaţia, după ce scosese din rană acel obiect negru pe care o asistentă îl aruncase. Ea avea să relateze însă pas cu pas ce urmase, relatare ce avea să coincidă pe de-a-ntregul cu ceea ce observase autorul cărţii „Puterea Necunoscută". Iată deci ce s-a întîmplat în continuare.

O TRANSĂ PERFECTĂ

MIHAELA DOROBANŢU

Maria a cerut şi mai multe tampoane, le-a înfundat în incizia practicată în gît, apoi, ca un profesor la catedră a întrebat aşa, fără adresă, cum credeau cei prezenţi că avea să închidă rana. La îndemnul uneia dintre asistente, cu toţii au început să spună Tatăl Nostru. Maria a scos uşor tampoanele - erau şi de data aceasta pătate cu roşu, culoarea sîngelui. Nici doctoriţa, nici Playfair nu au avut însă timp să le ridice pentru a le păstra pentru analiza de laborator, deoarece dintr-o dată cealaltă asistentă a cerut cu glas tare ca toată lumea să privească rana. „Cînd un psihochirurg îţi ordonă să te uiţi într-un loc, trebuie să te uiţi oriunde altundeva, numai acolo nu", avea să spună Playfair, obişnuit cu asemenea „spectacole". Deci, şi el şi colega sa medic au privit imediat spre faţa Mariei - imobilă, cu ochii închişi, a pus încet pe masă pensa pe care o folosise. Cînd cei doi şi-au întors privirea spre rană...aceasta dispăruse. Se închisese de la sine. Altă caracterizare nu era posibilă! Maria a început apoi să bandajeze gîtul pacientei, vorbind tot timpul cu o voce care, după cum li s-a spus celor doi, era cea a unui medic german care operase în Sao Paolo cu peste 20 de ani în urmă. Total diferită de vocea ei obişnuită. Apoi totul s-a sfîrşit şi asistenta a trebuit să plece. Nu mai urma nici o operaţie în acea seară. Cel puţin pentru public.

Ajunşi în stradă, Playfair şi Dr. Dingwell şi-au comparat imediat impresiile. Acestea coincideau în cele mai mici detalii. Şi obiectul negru scos din rană îl observaseră amîndoi, şi sîngele, şi faptul că, oricît de incredibil putea să pară, rana se închisese literalmente de la sine...

După două zile, Playfair se duce neanunţat acasă la vindecătoare. O găseşte în pat, obosită şi uşor răcită - după cum remarca el, vindecătorii aproape niciodată nu reuşesc să se vindece pe ei înşişi. Casa era extrem de modestă, cu covoare roase pe care doi dintre cei şase copii jucau fotbal cu nasturi, în timp ce restul familiei privea la un televizor vechi.

A întrebat-o cînd şi-a descoperit calităţile de medium şi cînd a făcut prima operaţie. La 9-10 ani. Primul pacient a fost un bărbat care suferea de rinichi. A pus mîna pe el şi, după cum avea să relateze stupefiată mama sa care asista, l-a deschis pur şi simplu. Ea nu-şi dăduse seama. Ştia doar că în urmă cu un an îi apăruse într-una din viziunile pe care le avea de obicei, o femeie în alb şi cu o eşarfă albastră. Apoi, oricine era bolnav şi venea la ea, şi ea îşi punea mîna pe el, acesta pleca acasă vindecat.

Vorbea cu vocea ei obişnuită, îi spunea lui Playfair cum opera cu ochii închişi şi cum uneori se ducea ea acasă la pacienţi să-i vindece...

După ce a terminat, l-a privit pe Playfair şi i-a cerut să-i povestească operaţia pe care o făcuse şi la care acesta asistase. Pentru că ea nu realiza absolut nimic din ceea ce se întîmplase...

O CREATURĂ HIBRIDĂ, SEMIUMANĂ

DAN D. FARCAŞ

Aşa cum cititorii au aflat din episodele precedente, în zorii zilei de 30 noiembrie 1989 agenţii se securitate Richard şi Dan, însoţind un personaj politic, au asistat, din maşina lor, la răpirea de către un OZN a Lindei Cortille, din apartamentul ei din Manhattan. În mai 1991 toţi cei trei martori îşi vor aminti simultan că la un moment dat în noaptea aceea s-au pomenit pe o plajă, unde Linda, însoţită de cei trei omuleţi care o răpiseră, săpau cu nişte instrumente stranii nisipul, făcîndu-le martorilor un reproş ecologic. Amintirea le fusese ştearsă cumva din memorie şi lăsată să reapară abia acum. Agentul Dan, incapabil să asimileze cele întîmplate, este convins că Linda este „una dea lor", drept pentru care încerca s-o răpească să-i ceară socoteală, s-o supună unor teşte etc.

Răpire OZN lîngă podul Brooklyn

Între timp investigatorul OZN Budd Hopkins îşi propune să afle adevărata identitate a celor doi. În ciuda unor eforturi eroice constată că nu există nici o persoană care să corespundă semnalmentelor lor, nici la poliţia din New York şi nici la CIA, FBI, NSA ori Serviciii Secrete. Fac apel la bunăvoinţa unui prieten comun, numit Peter. Cu ajutorul lui găsesc o înregistrare video, de la o manifestare la ONU, în care apare şi Dan. Se face o fotografie după cadrul din film, fotografie pe care Linda o va purta permanent la ea. Nu găsesc totuşi pe nimeni capabil (sau dornic) să-i dezvăluie adevăratele nume ale celor doi şi locul în care ai sînt angajaţi.

Analizînd situaţia, Linda şi Budd Hopkins îşi dau seama că nu pot face apel pentru paza ei la poliţie, din multiple motive. Se adresează deci unui detectiv particular care s-o urmărească discret, detectiv plătit prin bunăvoinţa unui susţinător bogat al lui Budd. Cu toate acestea, în 15 octombrie 1991 Dan, pe care întreaga întîmplare îl adusese într-o stare vecină cu nebunia, a reuşit s-o răpească din nou pe Linda. A dus-o într-o căsuţă de weekend din Long Island, aflată în apropierea plajei. Aici îi oferă o cămaşă de noapte albă, forţînd-o să o îmbrace şi să se plimbe astfel pe plajă, ca într-o reconstituire a evenimentelor din acea noapte. În plus îi face declaraţii de dragoste, iar cînd ea încearcă să fugă o brutalizează. Spre norocul ei apare Richard care o scapă şi o duce acasă. Cei doi agenţi vor pleca la 25 octombrie la Roma, în misiune la convorbirile de pace privind Orientul Mijlociu. La puţin timp după întoarcere, Dan va fi internat într-un sanatoriu psihiatric. Budd va afla acestea dintr-o scrisoare a lui Richard. El mai spune că cei doi ar fi constatat că Linda are darul de a-şi paraliza adversarii cu privirea, avînd şi alte puteri paranormale (de care Linda sau alţii n-aveau habar) care ar trebui supuse testării. Acestea l-au făcut pe Dan să fie convins că ea trebuie să fie o creatură hibridă, semi-umană. Scrisoarea conţinea şi fotografii luate de Dan Lindei în cămaşa de noapte pe plajă. Budd Hopkins şi Linda vor face un drum cu maşina prin staţiunile din Long Island, fără a reuşi însă identificarea casei de vacanţă în care s-a petrecut incidentul.

Dan nu va mai putea fi recuperat din boala sa psihică. La sfîrşitul lui decembrie 1991 Linda va mai primi o scrisoare în care el se arată curios să cunoască *structura celulară* a ei, pentru a demonstra că este nepămînteană. Dan reuşise să scape din sanatoriu şi căuta s-o răpească din nou pe Linda. O astfel de tentativă va fi evitată în ultimul moment, graţie lui Richard, care şi-a dat seama că starea prietenului său îl făcea extrem de periculos. Deşi nu se ştie exact ce s-a întîmplat, procedurile în rîndurile agenţilor secreţi fiind puţin transparente, Linda a primit în februarie 1992 o scrisoare de la Richard în care acesta o asigura că „Dan nu va mai fi văzut de nimeni niciodată". Într-adevăr, pînă la apariţia cărţii lui Budd Hopkins, în 1996, el nu a mai fost văzut de persoanele implicate în istoria noastră.

(va urma)

SPIRITISM, impostură şi adevăr

Ceea ce s-a întîmplat în SUA între anii 1965- 69 ar putea fi numit *triumful cazurilor reale de spiritism aplicat.* Psihologi cu mare reputaţie, intransigenţi faţă de fanfaronada spiritiştilor, de la universităţile din New York şi Jacksonville (Florida), s-au inspirat dintr-un asemenea caz real, ca acela petrecut la Columbus, Ohio, în anul 1961. Respectivul eveniment ocult s-a numit „Jill" şi a făcut vîlvă în epocă.

SECRETUL UNEI CASE BÎNTUITE

PAUL IOAN

În 1961, o familie extrem de nevoiaşă de portoricani s-a adăpostit într-o casă părăsită din Columbus, aparţinînd unui agent imobiliar pe nume Jill Thompson. Acesta se arătase îndulgent faţă de chiriaşii care îi spuseseră că nu au cu ce să plătească chiria. Însă această generozitate ascundea un secret... După cîtva timp de la instalare, părinţii au început să-şi audă copiii, pe Roco şi Maria, vorbind cu cineva. Glasul necunoscutului nu-l puteau percepe. Întrebaţi ce se întîmplă noaptea, cele două odrasle, de zece şi respectiv doisprezece ani, refuzau să răspundă. Tatăl s-a decis să stea la pîndă la uşa camerei lor, aflată la etajul întîi. Aşa a putut să desluşească un adevărat interogatoriu pe care Roco şi Maria îl aplicau...nimănui. Părintele a intrat brusc în odaie, somîndu-şi copiii să-i explice tărăşenia. Iată ce au povestit ei.

Din cînd în cînd, după lăsarea întunericului, cei doi vedeau un fel de ghem de lumină într-un colţ al încăperii. Nici un sunet nu răzbătea pînă la ei. Nu se speriau, ci admirau minunea, apoi încercau să intre în vorbă cu pata difuză, translucidă. În cele din urmă, parcă sub protecţia „licuriciului", copiii adormeau. Dimineaţa îşi povesteau unul altuia că visaseră aproximativ aceeaşi persoană, care-i ruga să plece din acea casă. Era vorba de o femeie în vîrstă purtînd un şal alb de mătase şi avînd pe frunte o cicatrice în formă de triunghi...

Tatăl şi-a crezut copiii şi a relatat totul proprietarului. Abia atunci a aflat că şi alţi chiriaşi, de-a lungul a peste cincisprezece ani, i-au spus acelaşi lucru şi apoi au plecat de acolo îngroziţi. Jill Thompson *ştia* că descrierea corespunde exact cu imaginea mamei sale, care dispăruse de aproape douăzeci de ani în condiţii misterioase. Corpul femeii nu fusese găsit niciodată. Intrigat că Roco şi Maria nu s-au speriat, Jill l-a implorat pe portorican să mai rămînă în acea casă, poate spiritul mamei sale îi va da vreo informaţie despre soarta sa. Şi, culmea! Speranţa lui s-a îndeplinit. Copiii au văzut în vis inscripţia „House of Lord", care s-a dovedit a fi un cimitir protestant din apropierea oraşului. Jill şi mama lui era catolici, dar căutînd la locul respectiv au găsit o piatră funerară pe care stătea scris „Martha Thompson", numele femeii dispărute! Autorităţile au acceptat exhumarea şi analizele făcute au dezvăluit tulburătorul adevăr: mama lui Jill fusese înmormîntată acolo de persoane necunoscute, care nu ştiuseră cărei confesiuni aparţinea defuncta. Aşa s-a declanşat campania oficială de folosire a mediumurilor pentru analiza caselor bîntuite.

(va urma)

Profesorul de economie Anghel N.Rugină propune...

Un „New Deal" pentru România

- un proiect al şanselor egale -

Profesorul american de origine română Anghel N. Rugină s-a aflat timp de mai bine de o săptămînă în ţara noastră, vizitînd cîteva mari oraşe unde a ţinut cîteva prelegeri de-a dreptul electrizante. Cunoscîndu-l ca pe un reputat economist, am în faţă şi ultima ediţie a lucrării sale „Teoria şi practica economică în epoca tranziţiei şi după", ba într-o vreme fiind chiar şi consilier al preşedintelui Ronald Reagan, n-am putut scăpa ocazia de a sta de vorbă cu domnia sa, mai ales că a doua zi (25 septembrie) urma să se întoarcă în SUA. Iată ce ne-a declarat, în exclusivitate, pentru cititorii revistei „Magazin".

TREI CRIZE SUPRAPUSE

Anghel Rugină: Pentru mine este foarte clar. România suferă de pe urma a trei crize suprapuse. Una este cea a regimului socialist de dinainte de 1989. Inflaţie exista, dar nu se vedea pentru că preţurile erau sub controlul statului. A existat şomaj, dar la fel, nu se vedea în statistici, care erau controlate sever. Oficial nu exista şomaj. Au existat, de asemenea, deficite bugetare, dar oamenii de profesie le aranjau în aşa fel încît să nu se vadă. Au fost greutăţi cu balanţa de plăţi, cu balanţa comercială, însă, regimul comunist a avut cei mai buni economişti care existau la acea vreme şi lucrurile se aranjau. Totul era ascuns, ţinut sub obroc. O dată cu Revoluţia din 1989, şi cu apariţia noului regim, totul a apărut la suprafaţă. A apărut la suprafaţă inflaţia, a apărut la suprafaţă şomajul, au apărut la suprafaţă deficitele de bugete, au apărut la suprafaţă problemele legate de balanţa comercială şi de plăţi. Toate aceste probleme nu au fost rezolvate, din nefericire, în cei şapte ani ai regimului trecut şi atunci s-a aşezat o a doua criză rezultată tocmai din nerezolvarea primei crize. În fine, a treia criză a apărut, cred, pe vremea fostului guvern, şi este vorba despre o criză morală. Care se continuă şi acum.

G.C: *Ce înţelegeţi prin această "criza" morală?*

A.R: Lumea nu mai crede că guvernul poate sau vrea să rezolve această problemă. Această criză morală, de neîncredere, este mult mai periculoasă decît celelalte două, pentru că acelea se pot rezolva mai repede.

ŞAPTE REALITĂŢI STRÎMBE

A.R.: Pe fondul acestora, însă, mai există şi nişte probleme fundamentale.

G.C.: *Pe scurt, care ar fi ele?*

A.R.: Unu: Economia nu funcţionează normal. De aceea şomaj, de aceea mizerie. Doi: Leul acesta de hîrtie neacoperită, nu are un mecanism de funcţionare, nu poate ajuta nici economia internă, nu poate ajuta nici tranzacţiile cu străinătatea. Trei: Sistemul bancar. Acest sistem la noi este o imitare a sistemului bancar din Apus, el este, mai degrabă, un hibrid: nu e nici capitalist, nu e nici socialist. Investiţiile, la rîndul lor, ar trebui să fie investiţii reale. Cea mai mare parte din investiţii nu este în investiţii reale - care să ducă la creşterea produsului naţional şi prin urmare şi la creşterea veniturilor -, sînt speculaţii pure. Patru: Sistemul burselor. Am fost în ţară cînd s-au înfiinţat bursele şi am spus de atunci: „Nu imitaţi bursele din Apus pentru că acolo este un mediu diferit şi nici acolo bursele nu funcţionează cum ar trebui". Nu m-a ascultat nimeni. La bursă sînt două feluri de tranzacţii: cele reale, adică acei agenţi economici care au nevoie fie de produse, fie de materii prime din străinătate, şi cumpără. Şi cele speculative. Speculaţiile sînt cu mult mai mari decît tranzacţiile reale, de zece ori, cîteodată de douăzeci de ori. Aşa că, preţurile care rezultă la bursă, neexistînd un leu stabil, sînt preţuri artificiale. Cinci: Bugetul statului. În regimul comunist sau socialist exista o birocraţie imensă, de sus pînă jos, că aşa era sistemul, el nu putea să funcţioneze nici măcar o zi fără această birocraţie. În 1990, cînd am făcut primul plan, am spus, e nevoie de o reformă administrativă, să curăţiţi acest imens aparat birocratic, altfel e imposibil să balansaţi bugetul. Mai mult, aparatul birocratic s-a amplificat. Şase: Balanţa de plăţi şi balanţa comercială. Fiindcă leul românesc este atît de slab şi fluctuează în fiecare zi, de cînd am venit în ţară, într-o săptămînă a crescut de la 7500 la 8100, economia nu poate să funcţioneze şi relaţiile cu partenerii străini n-au un mecanism adecvat. Şapte: Distribuţia venitului naţional. Este un dezastru, aşa s-a ajuns la pauperizarea naţională.

G.C.: *La fiecare venire în ţară aţi prezentat varianta personală a planului de redresare economică a României. Sînteţi acum la a treia versiune. Ce propuneţi acum?*

A.R.: Sînt convins că orice conducător vrea să scoată ţara din impasul economic. Ar intra în istorie pentru acest lucru. Eu zic că este greu, este foarte greu. Pentru că s-a pornit deja, încă din 1990, cu un dezechilibru. Acest dezechilibru s-a intensificat. Şi, după părerea mea, continuă să se intensifice şi acum. Iată ce am propus eu şi în întîlnirile recente pe care le-am avut cu conducerea ţării. Cele şapte probleme, enunţate mai sus, trebuie să aibă soluţii pozitive. Există, în primul rînd o problemă a inconsistenţei sistemului economic. De aceea am propus o Lege de justiţie socială şi economică. Fiecare întreprindere, fiecare agent economic, să-şi facă tranzacţiile la preţuri reale de echilibru. Indiferent dacă este vorba despre comerţul intern sau extern. Ca să se ajungă, într-adevăr, la competiţia creatoare, productivă. Competiţia de acum este nu numai imperfectă, este mai mult o iluzie. Asta nu este economie de piaţă. Un sociolog polonez a spus că economia de piaţă care s-a introdus la ei, pe vremea lui Walensa spunea asta, este o „economie de piaţă sălbatecă". Am propus, deci, această Lege de justiţie socială şi economică; ea, într-un fel, ar fi legea nescrisă a omeniei în *business*, în afaceri. Reforma monetară, numărul doi. Fără această reformă monetară pe care am propus-o, nimic nu se poate face.

G.C.: *În ce ar consta o asemenea reformă monetară?*

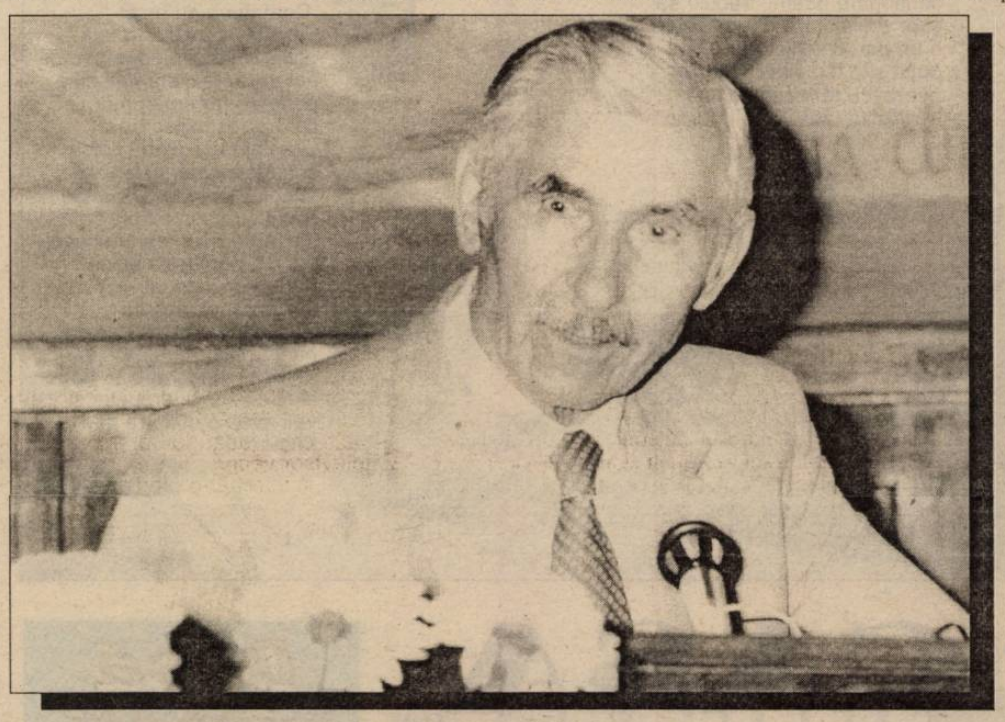

A.R.: Mai întîi de toate există o inflaţie. După plăţile astea pentru salarii pe un an, pe un an şi jumătate, veţi vedea că anul viitor, prin primăvară, inflaţia va creşte din nou. Am propus să se introducă un leu mai greu. În calculul meu făcut la prima versiune am spus ca o sută de lei vechi să fie egali cu un leu nou, mai greu. Acum, probabil că ar fi vorba de o mie de lei vechi pentru unul nou. Simultan cu această măsură, în aceeaşi zi, să se introducă un leu, atunci am zis, "de aur". Un asemenea „eu de aur" să fie egal cu 62,5 miligrame aur. Aceasta ar fi garanţia că de acum încolo orice leu care a fost pus în circulaţie oficial va fi sută la sută acoperit în aur. Sigur, nu este suficient aur. De aceea, am propus ca alături de acest leu-aur să existe şi un leu-comercial. Şi el să fie acoperit sută la sută, dar nu în aur, ci în produse naţionale care acum sînt în rezervă. Acum, cu aceste produse naţionale se fac tot felul de afaceri necurate, tot felul de escrocherii. Ele vor trebui blocate. Drept garanţie la stabilitatea leului comercial. Preţul

IEŞIREA DIN CRIZĂ

acestor produse va fi exprimat însă în lei-aur, fiind vorba, oficial, de o singură monedă.

G.C.: *Bănuiesc că, singură, o reformă monetară n-ar fi suficientă nici măcar în versiunea dumneavoastră.*

A.R.: Reforme monetare s-au făcut şi în Occident şi la noi, prin '47, parcă. Sigur, nu e suficientă doar o reformă monetară. În aceeaşi zi, toate preţurile, toate obligaţiile, toate împrumuturile, cu un cuvînt, toate activele şi pasivele din sectorul privat, ca şi din sectorul de stat, vor trebui reduse 1000 la 1. Asta va însemna că nimeni nu pierde nimic, nimeni nu cîştigă. Ca lumea să vadă că, într-adevăr, reforma este făcută pentru interesul comun şi nu pentru interese de grup. Ar urma, apoi, reforma băncilor. Aici sînt două elemente esenţiale. Lichiditatea. Banca trebuie să fie lichidă, omul trebuie să ştie că dacă a depus banii la bancă, poate să-i scoată oricînd, fără nici o problemă. Şi apoi, piaţa de capital. Un om îşi poate depune banii pentru copil, de cînd se naşte, depune în fiecare lună o sumă pînă cînd copilul ajunge în clasa întîi. Există, astfel, un capital. Băncile stabile nu sînt expuse la crize. Aşa trebuie să se ajungă şi la noi. Băncile să fie independente şi să servească cetăţenii acestei ţări, economia naţională. Acum, bursele. În programul pe care l-am elaborat eu, din experienţa ţărilor din Apus care au multe probleme, am zis ca la burse să se accepte numai tranzacţii reale. De aceea, preţurile care vor exista la burse vor trebui să fie preţuri de echilibru. Bugetul statului. La bugetul statului este nevoie de o reformă a corpului administrativ. Mai întîi, este problema suprapopulaţiei de funcţionari. Am propus ca acesta să fie redus la o treime. Dar pentru aceasta este nevoie de o raţionalizare a serviciilor publice pe niveluri. Astăzi toate veniturile statului sînt adunate la Bucureşti, la centru. Aici intră birocraţia în funcţiune şi începe să trimită înapoi la nivelele de jos bugetele şi asta durează timp pînă cînd comuna sau prefectura capătă fonduri, este o luptă aproape de necrezut şi pînă la urmă niciodată nevoile adevărate ale populaţiei exprimate la nivel local nu sînt acoperite. Şi atunci, am

O ALTĂ VIZIUNE

propus un nou cod administrativ în care să se facă o distincţie clară între administraţia comunală, cea judeţeană şi cea centrală. Iar orice sursă de venit să se împartă în trei cote. Am spus: 25 la sută să rămînă la nivel comunal, 25 la sută să rămînă la nivel de judeţ şi 50 la sută să fie naţional. Prin urmare vor avea toţi sursa de venituri. Am fost prin multe oraşe şi peste tot, pe drumuri, sînt gropi. Fiecare zice, guvernul de la Bucureşti să le astupe. Aşa ceva nu trebuie să mai existe. Fiecare buget al administraţiei locale să aibă sursa lui cunoscută de venituri şi în acelaşi timp şi obligaţiile pe care trebuie să le ducă la îndeplinire. Astfel, bugetul va fi balansat. Relaţiile cu străinătatea. Din moment ce există acest leu-aur, stabil, guvernul nu va mai avea necazurile pe care le are acum. În sfîrşit, problema distribuţiei venitului naţional. Populaţia acestei ţări este pauperizată mai mult de 80 la sută. Atunci, la reforma monetara, in viziunea mea trebuie sa se impună o dare, o contribuţie anume, plătibilă o singură dată şi care va merge la un fond pentru reabilitare socială. Va exista un plafon, în '90 am zis 100.000 lei, acum probabil că 10.000.000 lei. Persoanele care au venituri sub acest plafon nu vor plăti această dare. Iar cei care au venituri peste acest plafon, ar trebui să plătească la o rată progresivă, o dare mai mare. Din acest fond de reabilitare socială vor fi plătiţi cei săraci. Asta înseamnă că fiecare cetăţean va porni cu şanse egale. Acesta e planul pe care l-am făcut. După părerea mea, el nu va fi acceptat nici acum.

G.C.: *Din ce cauză?*

A.R.: Se va trage o linie precisă între politic şi economic. Politicul are singura funcţiune să introducă acest sistem de echilibru general şi după aceea să se retragă. Legea aceasta de justiţie socială şi economică trebuie să aibă dinţi de oţel, adaptată unui sistem juridic care să se ocupe numai de chestiile astea, dacă se întîmplă cumva lucruri care n-ar trebui să se întîmple. Iar în al doilea rînd, este presiunea experţilor străini care sînt contra acestui plan. Pentru că interesul lor este să dea credite. Ei zic aşa: domnilor, ca să se rezolve problemele economice moştenite din trecut, este nevoie de terapia de şoc. Am văzut ultima recomandare a experţilor străini, ei cer să se mărească baza impozabilă, dar ca să nu existe probleme, să se facă prin impozitele indirecte. În concluzie, cam asta este ce am propus eu.

G.C.: *În anii '30, preşedintele american Franklin D. Roosevelt a propus un program de însănătoşire economică şi reformă socială, program ce a rămas în istorie sub numele de "New Deal".*

A.R.: Cam aşa ceva propun şi eu în proiectul meu.

Am plecat din apartamentul de la etajul nouă, al unui bloc de pe Bdul Lacul Tei, căruia nu-i mergea liftul, cu ideea că, totuşi, cel mai greu lucru pentru o idee este de a fi pusă în practică. Şi uneori, foarte greu este să ştii dacă o idee poate fi pusă în practică sau nu. Oricum, profesorul Anghel Rugină nu duce lipsă de idei. Se întoarce în America, în localitatea Jamaica Plain din statul Massachusetts unde îşi va termina, în anii ce vin, lucrarea fundamentală, în limba engleză, intitulată „Prolegomene la orice studiu de ştiinţă economică în viitor" şi care face parte dintr-o lucrare mai vastă, un Proiect de unificare metodologică a tuturor ştiinţelor, atît cele naturale, cît şi cele social-economice. I-am urat succes şi i-am mulţumit pentru amabilitatea de a-mi fi acordat o părticică din preţiosul său timp.

GEORGE CUŞNARENCU

PARADOX
Memento Mori?...

Luna aceasta, ziarele anunţau salvarea a două vieţi (chinuite din cauza dializelor nesfîrşite), graţie a doi rinichi recoltaţi de la un cadavru. Nu era prima realizare de acest fel în România. Şi cu atît mai puţin în lume. Ceea ce m-a făcut, totuşi, să mă opresc în cadrul rubricii de faţă la acest eveniment a fost tocmai formularea paradoxală (deşi nu întru-totul corectă) vehiculată de presă: un cadavru contribuie la salvarea vieţii. O adevărată replică profană a miracolului celebrat prin cunoscutul imn pascal „cu moartea pre moarte călcînd..."

MARIAN GRIGORE

Ca totdeauna, însă, realitatea este mai complexă decît ar rezulta din formularea seacă a ştirii de presă, implicînd complicate procese de ordin medical, psihologic şi juridic. Pornind, în primul rînd, de la faptul că donatoarea (şi în acest caz fiind vorba de o tînără, de numai 23 de ani, victimă a unui accident) nu era, în momentul prelevării rinichilor, un cadavru. Cel puţin în accepţiunea curentă a termenului, întrucît încă mai respira şi inima continua să-i mai bată, chiar dacă numai cu ajutorul unor sofisticate aparate de reanimare. Or, milenii de-a rîndul, proba morţii a constituit-o absenţa aburului pe oglinda apropiată de nările muribundului, însoţită de lipsa pulsului. Ce părinte şi-ar putea, în aceste condiţii, încredinţa pămîntului (fie şi în sens figurat) copilul ce încă respiră, a cărui inimă încă mai bate, căruia sîngele încă îi colorează obrajii? „Cît respir, sper" spuneau latinii, sintetizînd tocmai această legătură indisolubilă între respiraţie şi viaţă. Iar limba română păstrează un lung şir de construcţii lexicale care denotă credinţa că localizarea sufletului (*psiche* în greaca veche) în inimă, a cărei denumire provine, la rîndul ei, din latinescul *anima*, adică *suflet* în româneşte. Cu alte cuvinte, printr-un proces logic elementar, putem spune că atît timp cît inima bate, sufletul n-a părăsit trupul. Tocmai asemenea convingeri, clădite în spiritul omenesc în răstimp de milenii, explică îndărătnicia cu care familiile s-au opus, în unele cazuri, debranşării aparaturii de reanimare, timp de ani de zile, în ciuda lipsei oricărui semn de activitate a creierului „pacientului". A debranşa aparatele părea a fi (şi chiar putea fi, din punct de vedere juridic) o crimă.

Nici din punct de vedere strict medical lucrurile nu au fost simple de la început, dacă ne reamintim numai polemicile stîrnite de vestea realizării primului transplant de inimă. Polemici care au avut însă meritul de a cristaliza, în cele din urmă, noi criterii pentru definirea morţii, avînd la bază absenţa *certă şi ireversibilă* a activităţii cerebrale. O concepţie conform căreia corpul, am putea spune, există doar pentru a susţine creierul (şi organele de reproducere, am mai putea adăuga), funcţiile sale fiind strict utilitare. Astfel încît, odată creierul fiind mort, organele pot rămîne utile numai în măsura în care ar contribui la supravieţuirea altui creier. Avem aici, sintetizată, însăşi esenţa justificării (morale, juridice, medicale sau, pur şi simplu, umane) a transplanturilor.

Rămîne, însă, drama familiei, căreia legea îi cere acceptul pentru folosirea organelor fiinţei iubite, încă respirînde, deşi total inconştientă. Şi este cu atît mai de preţuit gestul de supremă generozitate al familiei lovite de nenorocire, cu cît legea interzice dezvăluirea identităţii atît a donatorului, cît şi a primitorilor de organe. Astfel încît singura legătură afectivă cu o parte, încă vie, a fiinţei dragi, asigurînd viaţa altei fiinţe, rămîne posibilă doar în planul, superior, al ideilor, nicicînd o mamă neputînd asculta inima fiului ei bătînd în pieptul în care a fost transplantată.

Şi totuşi, atîta vreme cît organele noastre, donate (în caz de Doamne fereşte!) vor continua să trăiască în alt corp, putem spune că n-am murit de tot. Am scris şi am gîndit, intenţionat, *organele noastre*, ca un semn de solidaritate cu cei care, în nenorocire, au găsit tăria de a încuviinţa ca o parte, cel puţin, din fiinţa pierdută, să continue să trăiască în altă fiinţă umană, salvînd-o. O fiinţă care, ca donator sau ca primitor, am putea fi oricare dintre noi.

Cu puțină imaginație și acceptînd să rămîneți în bucătărie ceva mai multișor, puteți prepara din legume multe garnituri (sau feluri principale) apetisante și consistente. Iată două sugestii:

Gastronomice

● Șnițel de legume

Sînt necesare: 2-3 morcovi, 2 rădăcini de pătrunjel, 1 țelină, 2-3 cartofi, 1/2 conopidă, multă verdeață, sare, piper, 2 ouă, cîteva linguri pesmet, făină, ulei. Sosul se prepară din: 2 linguri unt, 2 linguri făină, 1 ceașcă lapte, 3 linguri brînză rasă. Se fierb toate legumele, tăiate bucăți. Se scurg, se dau prin mașina de tocat, apoi se amestecă cu sare, piper, verdeață tocată, un ou bătut, puțin pesmet (sau făină). Se ia cîte o lingură din acest amestec, se tăvălește în făină, i se dă forma de șnițel, se înmoaie în ou și pesmet, apoi se prăjește în ulei bine încins. Sosul se pregătește astfel: Se topește bine untul, se amestecă cu făina, se stinge cu laptele, turnat puțin cîte puțin, amestecîndu-se continuu pînă ce se obține consistența unei creme. Se adaugă sarea, piperul și brînza rasă. Șnițelele se servesc cu acest sos, dar se pot servi și cu sos de roșii. Dacă le oferiți drept garnitură, le puteți servi chiar cu ... șnițel... autentic.

● Conopidă în cocă de clătite

Sînt necesare: o conopidă, 1 ou, 1 ceașcă lapte, cîteva linguri făină, sare, untdelemn. Se fierb buchețelele de conopidă în apă cu sare și se scurg. Se taie felii și se înmoaie fiecare în cocă de clătite. (aluatul de clătite se prepară astfel: oul se bate bine, se amestecă cu făină, cît „înghite" și se amestecă apoi cu laptele, turnat puțin cîte puțin). Feliile de conopidă „tăvălite" în aluat se prăjesc pe ambele părți în untdelemn încins.

Poetul iubirii vă îndeamnă:

ÎNVĂȚAȚI SĂ FIȚI FRUMOASE!

Ovidiu, cel care este într-o oarecare măsură și al nostru, al românilor, a scris, în timpul exilului de la Tomis (Constanța de azi), „Tristele" (în cinci cărți) și „Ponticele" (în patru cărți), - culegeri de elegii epistolare - fiind considerat cel dintîi cîntăreț al meleagurilor noastre.

Poetul iubirii, al zeilor, al exilului, dedică femeilor o a treia carte din ciclul „Ars Amandi" (Arta de-a iubi), cu mențiunea: „Nu ar fi loial să le lase fără arme legale, după ce pe adversarii lor (bărbații) i-a înarmat cu preceptele din primele cărți. Ca să ai un vin bun, spune în continuare poetul, trebuie să sapi via la timp". Frumusețea e un dar al zeilor, dar cît de puțin știu femeile că se pot mîndri cu frumusețea lor? „Artificiile fardului și îmbrăcămintea vă vor face mai frumoase. Dar și cea mai frumoasă, ca să aibă strălucire, are nevoie de podoabe și de fard".

În cartea „Ars Amandi" și în tratatul „Despre cosmetică" din care, din păcate, nu s-au păstrat decît cîteva file, Ovidiu intră în amănunte, vorbește de simplitate, de alegerea unei pieptănături, de alegerea culorilor, a țesăturilor, a machiajului etc. Tot ceea ce afirmă în această privință se potrivește și pentru femeia sec. XX.

„Sînt multe feluri de a-ți pieptăna părul" afirmă poetul și ne sfătuiește: „Coafați-vă cu artă..." Fiecare, așezată în fața oglinzii, să-și aleagă pieptănătura care îi stă mai bine: pentru o față prelungă, cărarea la mijloc o avantajează. Părul ridicat în sus, descoperind urechile, stă bine unei fețe rotunde. Părul strîns la tîmple subliniază frumusețea unui oval pur. O femeie ne place pentru buclele ce-i flutură în vînt, spunea Ovidiu. „Coafați-vă cu artă ca să păreți necoafată. Ascundeți-vă vîrsta vopsind părul albit cu sucul ierburilor și veți avea o culoare mai frumoasă".

Prof. ELENA MOLDOVAN

Un caz pe săptămînă

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc N.D., locuiesc în București și am 68 de ani. În toamna trecută am trecut printr-un moment foarte dificil cu sănătatea. Nu mă mai puteam ține pe picioare. Aveam tensiune mare, inima mă supăra, leșinam. Diagnosticele puse de medic au fost: stenoză mitrală, cardiopatie ischemică, anemie, lipsă de fier, de calciu și magneziu. Cu tot tratamentul urmat starea sănătății se agrava iar medicii ridicau neputincioși din umeri invocînd vîrsta. În extremis, citind în revista „Magazin" despre vindecările aproape miraculoase datorate doamnei Vasilica Ciupea, am apelat și eu la dînsa. Am început o serie de zece ședințe de tratament bioenergetic, telepatic. După a cincea ședință m-am sculat din pat, am simțit cum mi se refac forțele. De atunci mă simt bine. Pentru a-mi „reîncărca bateriile", după trei luni am repetat tratamentul. Oricum, pentru mine bioenergia este soluția salvatoare"...

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

Programări la telefon: 6862046

TALONUL NR. 39

Numele și prenumele pacientului.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 31 octombrie 1997 ●

Reflecții psihologice

CASA din vis (2)

Spuneam, nu demult, că psihologii au stabilit corelații surprinzătoare între personalitatea noastră, între diferitele experiențe de viață trăite în copilărie sau adolescență și stilul de amenajare a interioarelor. „Casa - sentiment" emană căldură, este plină de amintiri, iar pentru stăpînă este un refugiu excelent. Pentru voi, casa este o istorie vie, plină de amintiri, în care fiecare mobilă sau fiecare obiect amintește un moment fericit trăit. Casa este ca o „bază afectivă" de care aveți nevoie pentru a înfrumuseța lumea. Această casă ideală repetă mai ales imaginea maternă, protectoare, lîngă care vă căutați mîngîierea și confortul. S-ar putea ca acest stil să dezvăluie un suflet de războinic, sau mai degrabă de apărător al „teritoriului-copilăriei". Casa ideală dezvăluie marile nevoi afective și poate unele dificultăți în confruntarea cu viața, chiar dacă nu lăsați să transpară acest lucru. Dar poate fi, în egală măsură, replică la o copilărie marcată de locuințe neospitaliere.

Dacă sînteți foarte tînără ...

...vă putem spune că în această toamnă se poartă mult puloverele lungi. În culori „copiate" din culorile arămii ale toamnei, combinate după fantezia vîrstei. Cu un pantalon, a cărei linie, observați?, s-a modificat puțin, veți fi modernă, adecvat îmbrăcată pentru școală sau facultate și plină de feminitate.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Vă interesează să primiți GRATIS horoscopul personal? Dați comandă la numerele afișate!

NOU!

De luni până vineri intre 9,30-18,00 te așteptăm SĂ SUNI la:

(01) 89.12.957

(01) 89.12.939

GHICIT ÎN CĂRȚI ÎN DIRECT

HOROSCOP săptămânal

realizat de Cristina Vanea

Formați acest număr urmat de cifrele din dreptul zodiei dvs.

(01) 891.21.+

Berbec 01 | Taur 02 | Gemeni 03 | Rac 04

Leu 05 | Fecioară 06 | Balanță 07 | Scorpion 08

Săgetător 09 | Capricorn 10 | Vărsător 11 | Pești 13

TAROT INDIAN

(01) 89.12.120

Vrei să-ți cunoști soarta?

SUNĂ ACUM!

Aveți probleme în dragoste? Sunați la: (01) 89.12.160

V-ați găsit partenerul ideal? (01) 89.12.130

Apelabile de la telefoanele conectate la centrale digitale. Tarif: 2950 lei/jumătate de minut. Primele 20 sec. netaxabile.

Un nou stimulator cardiac

Un nou model de stimulator destinat bolnavilor de insuficienţă cardiacă, acţionînd pentru sincronizarea activităţii celor 4 cavităţi ale inimii, a fost implantat pentru prima oară unor pacienţi din Austria, a anunţat la 2 septembrie firma producătoare Medtronic Inc. din S.U.A.

In Sync Multisite, noul aparat permite sincronizarea contracţiilor auriculelor şi nu necesită o intervenţie pe cord deschis pentru a fi implantat. Insuficienţa cardiacă, o afecţiune foarte răspîndită, împiedică inima de a asigura debitul sanguin necesar bunei funcţionări a ţesuturilor. În lumea întreagă, 15 milioane de persoane suferă de această boală. In Sync Multisite a fost implantat la 2 pacienţi ai spitalului LKH din Graz, sub conducerea profesorului austriac K.H. Tscheliessnigg şi a doctorului francez Daniel Graz de la clinica Val d'Or din Paris. „Nu există actualmente nici un medicament capabil să asigure sincronizarea celor două părţi ale inimii", a subliniat într-un comunicat dr. Graz, unul dintre pionierii domeniului stimulatoarelor cardiace.

Noi căi de contaminare cu viruşi

Cercetătorii de la universitatea din Indianapolis, S.U.A., au descoperit o nouă metodă prin care virusii „înşală" sistemul imunitar, secretînd o anumită proteină. Conform unui studiu publicat în Proceedings of the National Academy of Sciences, virusii produc o proteină virală care seamănă cu chemokinele naturale ale sistemului imunitar. Aceasta blochează acţiunea chemokinelor, substanţe care joacă un anumit rol în ceea ce priveşte mobilitatea celulelor şi fenomenele inflamatorii.

Observînd virusul aşa-numitei Molluscum Contagiosum, o tumoare cutanată benignă, cercetătorii au constatat că aceste proteine virale nu atrag celulele inflamatorii, dar împiedică proteinele naturale macrofage de a o face, blocînd astfel lupta contra infecţiei.

OENOTERAPIA

ARCADIE PERCEK

● statistici şi realităţi

Cum despre virtuţile terapeutice ale vinului am vorbit în articolul trecut, virtuţi care au fost acceptate de ştiinţele medicale după experimentările de rigoare, acum ne vom opri la alte aspecte ale oenoterapiei, pe cît de noi, pe atît de puţin cunoscute. Un prim asemenea aspect ţine de faptul că o serie de recente statistici efectuate în Franţa evidenţiază că în regiunile viticole din această ţară doar o treime din decesele survenite în rîndul locuitorilor se datorează alcoolismului sau a cirozei hepatice, iar procentul amintit nu e departe de cel înregistrat în regiunile unde nu se cultivă deloc vita de vie, fapt ce contrazice în mod flagrant cele ştiute de medicina clasică pe această linie.

Alte statistici efectuate de data aceasta în SUA, şi anume în regiunea oraşului Boston, evidenţiază că *un consum moderat de vin protejează organismul împotriva unor boli cardio-vasculare* şi asta mai ales la femeile trecute de 50 de ani, care prezintă un risc cardiac. Este şi aceasta o concluzie care contrazice cele ştiute de medicina clasică pe această linie.

Cel de-al treilea aspect, cu totul inedit al oenoterapiei, este relevat de un studiu efectuat tot în SUA, pe parcursul unui deceniu, mai precis între anii 1969 şi 1978, aspect care ţine de acţiunea hipocolesterolemiantă a vinului roşu asupra organismului. Or, după cum ştim, colesterolul reprezintă acea „rugină biologică", ce se depune pe pereţii arterelor, generînd ateromatoza, respectiv acea stare patologică care aşterne patul infarctului de miocard şi accidentelor vasculare.

În studiul menţionat mai sus s-a reliefat faptul că *deşi consumul de vin a crescut în SUA (între anii 1969 şi 1978 cu 52%), mortalitatea prin infarct miocardic şi accidente vasculare în loc să crească, cum ar fi fost normal, dimpotrivă, a scăzut cu 25%.*

Plecîndu-se de la concluziile cu totul şocante ale acestui studiu, ulterior s-a demonstrat experimental că acţiunea hipocolesterolemiantă a vinului roşu, adică de scădere a colesterolului sanghin, se datorează funcţiei protectoare a procyanidinelor-compuşi biologici ai vinului roşu - care întîrzie sau chiar anihilează apariţia ateromatozei, starea patologică favorizantă infarctului şi accidentelor vasculare.

Avîndu-se în vedere o altă acţiune a vinului în general, şi anume aceea de desfrînare a psihicului şi de reliefare a vieţii ascunse - nu întîmplător latinii spuneau „In vino veritas", vechii greci „En oino aletheia", iar germanii „Im Wein ist die Wahrheit", ceea ce tradus înseamnă „În vin este adevărul" - sînt şi eu la rîndu-mi tentat să afirm, că „In Vino Sanitas", aşadar că „În vin este sănătatea". Numai că, în cazul acestui remediu natural şi ancestral contează de a ţine cont cu strictete, poate chiar mai mult ca în cazul oricărui alt remediu de indicaţii, contraindicaţii şi doză, acesta netrebuind să depăşească în cazul adultului normoponderal cantitatea de 1-2 pahare pe zi. Atenţie, deci!

GÎNDURI DESPRE SĂNĂTATE

● ***Cel mai bine este să fii sănătos; al doilea să fii frumos; al treilea să fii bogat, dar în mod cinstit.***
(Platon din Atena)

● ***Nici o bogăţie nu-i mai presus de sănătate.***
(din Septuaginta)

Medicul răspunde întrebărilor dv.

Este aspirina un medicament universal?

Virgil Aldeşiu din Bucureşti, 84 de ani, suferind de cardiopatie ischemică şi angină pectorală dureroasă, şi care în acest scop ia de 15 ani cîte o tabletă de aspirină zilnic după masa de seară, ne întreabă cum este mai bine a se lua acest preparat, după masă, cum i s-a recomandat de către medicul curant, sau în timpul mesei, după cum s-a specificat într-o emisiune la radio. Cum în legătură cu aspirina care împlineşte 120 de ani de existenţă, ni s-au adresat mai multe întrebări, din partea diverşilor cititori, vom da un răspuns ceva mai amplu pe această linie. Dintru început subliniem faptul că aspirina reprezintă o stea de primă mărime şi strălucire pe firmamentul terapeutic, şi încă de multă vreme. Au luat-o cu rigurozitate bunicii şi părinţii noştri. Am luat-o cu aceeaşi rigurozitate şi noi, dacă nu cu prilejul nelipsitelor stări febrile de pojar, oreion, varicelă etc., cel puţin în cadrul unui tratament antigripal. Acest medicament s-a impus opiniei publice, cu aplomb încă din ultimii ani ai secolului trecut şi, de atunci, îşi menţine notorietatea şi prestanţa în această prolixă lume a drogurilor. Din nefericire însă, marea ascensiune şi popularitate a aspirinei nu ţine atît de proprietăţile sale terapeutice cunoscute, cît de aureola de panaceu, cu care publicul larg investeşte în mod curent acest drog. De aici extraordinara sa difuziune în rîndul maselor largi, ca şi aceeaşi extraordinară pondere pe care o ocupă în cadrul automedicaţiei.

Revenind la întrebarea lui Virgil Aldeşiu, vom preciza că aspirina poate fi luată fie după mese, fie în timpul mesei. Aceasta pentru că preparatul de care vorbim este un iritant al mucoasei gastrice şi, implicit, al suferinţelor de la acest nivel (gastroduodenite sau chiar ulcer). Deci, a se reţine faptul că aspirina poate produce în mod direct sau numai redeşteaptă inflamaţii ale mucoasei gastro-duodenale şi, în aceeaşi măsură, ulcere dezvoltate la acest nivel. În literatura medicală s-a semnalat un caz în care a fost nevoie de a se interveni de urgenţă, pentru o perforaţie gastrică, survenită la numai o oră de la ingestia unui comprimat de aspirină, luat în contextul unei stări gripale. La deschiderea chirurgicală a stomacului, s-a găsit comprimatul în cauză, incomplet digerat şi fixat chiar în zona perforaţiei, şi anume între pliurile mucoasei, pe care în prealabil comprimatul de aspirină le erodase într-o manieră spectaculoasă. Iată raţiunea pentru care aceste comprimate trebuie luate după masă iar, la nevoie, chiar în timpul mesei. Cînd din diverse motive se impune necesitatea de a lua un comprimat de aspirină în intervalul dintre mese, vom face acest lucru numai după ce în prealabil am mîncat ceva, (un biscuit, o felie de pîine, puţină brînză de vaci etc.). şi cum s-a creat o adevărată fascinaţie în jurul aspirinei, mai precis de cînd s-a demonstrat că 150-300 mg aspirină pe zi, (aceasta înseamnă o jumătate de comprimat), luată cu regularitate, reduc riscul de infarct miocardic la persoanele predispuse pentru acest accident, reţineţi cu toată atenţia indicaţiile de mai sus, privind modul de folosire.

Ceea ce mai trebuie ştiut este că aspirinei îi sînt proprii o serie de indicaţii ca şi de contraindicaţii, bine precizate. În categoria indicaţiilor intră stările febrile, apoi mialgiile (deci durerile musculare) ca şi nevralgiile de diverse cauze, durerile produse de ciclul menstrual, reumatismul articular acut sau cronic, ca şi prevenirea infarctului, de care am vorbit mai sus. În categoria contraindicaţiilor intră inflamaţiile mucoasei gastro-duodenale, deci gastroduodenita, ulcerul gastric sau duodenal, hernia hiatală (respectiv alunecarea unei mici porţiuni din stomac în cavitatea toracică, prin inelul esofagian diafragmatic lărgit, insuficienţa hepatică şi renală, intoleranţa la derivaţii salicilici (respectiv a acelora din care provine aspirina), asocierea cu corticoizii (respectiv cu preparatele cortizonice), precum şi cu acelea antidiabetice.

Dr. ANDREI ONU

Sănătatea depinde şi de picioarele noastre (2)

În caz de îmbolnăvire, punctele de proiecţie ale organelor respective devenite sensibile sau dureroase pot fi masate în scop terapeutic. Cîteva indicaţii:

● *insomnie* (1) Pulpa degetelor mari de la picioare se va masa cu unghia prin uşoare zgîrieturi începînd de la vîrful degetului în jos, apoi în sus (de cîteva ori)

● *sinuzită (2) în acelaşi mod se masează pulpa degetelor 2,3,4,5,*

● arsuri, jenă în epigastru (capul pieptului). (3) Punctul sensibil se află sub pulpa degetului mare care se va masa prin mişcări circulare puternice.

● *boli ale ficatului* (4) Zona sensibilă se află pe talpă, în treimea anterioară pe plantă. Se masează pînă la dispariţia sau diminuarea sensibilităţii.

● *boli ale veziculei biliare* (5) Zona sensibilă este aproape de cea a ficatului mai spre centrul plantei. Se masează ca mai sus.

● *constipaţie (6)* Zona respectivă se găseşte aproximativ la mijlocul plantei. se masează circular, în sens ascendent 2-3 cm, apoi de-a latul plantei 2-3 cm, apoi în sens descendent 2-3 cm.

● cistite, tendinţă la incontinenţă urinară (7) Punctul sensibil se găseşte pe faţa internă aproape de călcîi. Se masează puternic, în sens circular.

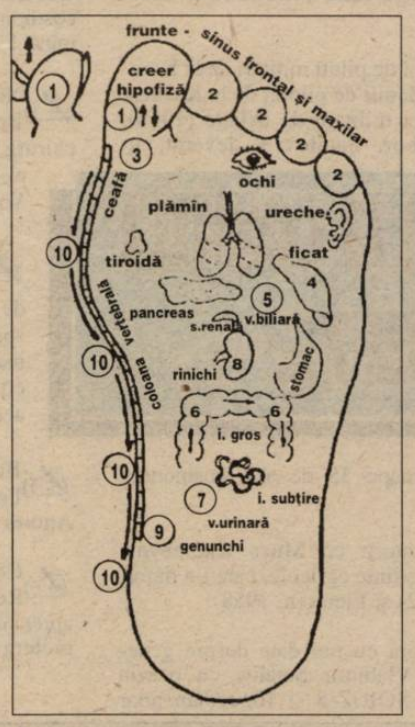

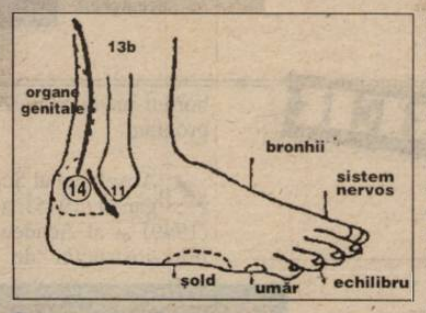

● *boli de rinichi* (8) Punctul sensibil se găseşte în centrul plantei. Se masează puternic.

● *durere la nivelul genunchilor* (9) punctul sensibil se caută pe marginea externă a labei în apropiere de călcîi. Se masează puternic, circular.

● *stimularea sistemului nervos (10)* se masează circular, începînd de la degetul mare către călcîi marginea interioară a labei.

● *menstre dureroase (11).* Se masează puternic regiunea dintre maleola externă şi tendonul lui Ahile mergînd în jos pînă la vîrful maleolei.

● *criză hemoroidală (12)* Se masează puternic începînd de la mijlocul plantei către marginea internă urcînd pînă sub maleola internă. Specialiştii chinezi mai recomandă lovirea cu latul palmei la nivelul plantei sau săritul cu picioarele goale pe pietre rotunjite. Aceste manevre uşurează circulaţia de întoarcere, acţionînd asupra stazei venoase de la nivelul venelor hemoroidale.

● *senzaţia de greutate în picioare (13)* timp. a. se procedează ca mai sus, masajul pînă la maleola internă. Timp b. se masează faţa externă a gambei începînd de sub maleolă, în sus, pe o distanţă de două laturi de palmă.

● *fotofobie, entorse, dureri la nivelul tendonului lui Ahile (14)* Se masează marele punct al tuturor durerilor delimitate în jos de marginea superioară a calcaneului, înapoi de tendonul lui Ahile, anterior de maleola externă, în sus de o linie ce trece prin marginea superioară a maleolei.

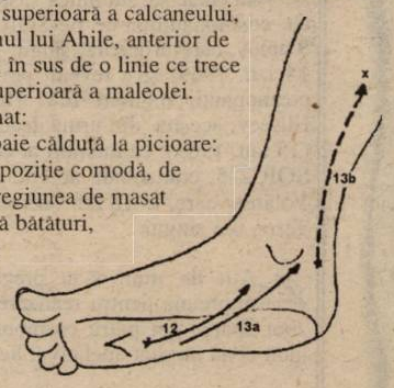

Reguli de urmat:

Se va face o baie călduţă la picioare: se recomandă o poziţie comodă, de preferat culcat: regiunea de masat să fie curată, fără bătături, fără plăgi; se va aplica local un unguent simplu apoi se va masa timp de 10 minute pentru fiecare picior pînă la diminuarea sau chiar dispariţia durerii locale.

Dr. SABIN IVAN

Faimoasa caligrafie a lui Mao Tzedun

„Trei ani de muncă intensă fac cît zece mii de ani de fericire". Această maximă, a lui Mao, de largă circulație în China a avut forța de a însufleți un truditor de rînd pentru înfăptuirea unei originale realizări. Un maestru de caligrafie din provincia Shandun, și-a consacrat cîțiva ani din viață pentru transcrierea de mînă a Operelor alese ale „marelui cîrmaci". Nu de mult, lucrarea a fost terminată. Patru tomuri impresionante, copiate unul după altul, au fost adăugate la tezaurul artei populare, asigurîndu-i caligrafului-artist recunoștința întregului popor.

Maestrul Wan Tziadou nici n-a visat, desigur, un asemenea succes. Pur și simplu, el muncise an de an, în fiecare seară, învățînd cu sîrg să scrie la fel de frumos ca și „marele Mao". După cum se știe, acesta a fost nu doar un teoretician și un practician învederat al revoluției chineze, ci devenise vestit prin măestria sa în scrierea ideogramelor. Avea o mînă ușoară, ca „vîntul de primăvară, puternică precum apele fluviului Iantze", după cum spun chinezii. Ideea copierii cu maximă fidelitate a scrisului lui nu trecuse nimănui prin minte. Dar Win Tziadou s-a hotărît la o asemenea trudă, fără să spună nimănui de planul său original.

Experții care au studiat lucrările transcrise n-au putut găsi nici cea mai mică greșeală. Caligraful din Shandun făcuse imposibilul - mîna lui Mao Tzedun parcă ar fi înviat! Acum, Wan Tziadou primește o mulțime de comenzi din partea celor care doresc să citească moștenirea liderului chinez, pentru executarea de copii exacte ale semnăturii lui, ale diverselor lui aforisme sau chiar ale unor articole. Maestrul Wan, după cum relatează corespondentul de la Beijing al ziarului „Izvestia", a decis chiar să fondeze un „institut de cercetări pentru studierea artei caligrafice a lui Mao..."

Șopîrla-termometru...

La prima vedere, șopîrla din fotografie, care trăiește în statul american Arizona, este una obișnuită. Pe măsură, însă, ce temperatura crește, ea își schimbă culoarea... Această curioasă proprietate aparține numai masculilor acestei specii (Urosaurus ornatus). Dimineața, ei au o culoare verde deschis, care se transformă în turcoaz la o temperatură de 30°C și apoi în bleu-cobalt în timpul celor mai calde ore ale zilei. Randall Morrison, herpetolog la Hood College (Maryland, Statele Unite) a descoperit că aceste schimbări ale aspectului șopîrlelor sînt imputabile celulelor pigmentarte ale pielii, acestea reacționînd la variațiile de temperatură. Denumite iridofore, ele își sporesc dimensiunile pe măsură ce temperatura crește, modificînd aranjamentul cristalelor pe care le conțin. În consecință, lungimea de undă a razei luminoase reflectate de piele se modifică la rîndul său.

Această proprietate fiziologică și optică, necontrolată de șopîrlă, face din reptilă un „termometru viu". Animalul profită, însă, de pe urma acestor schimbări de culoare care îl ajută să se ascundă de prădători...

FULGERELE

între PĂMÎNT și COSMOS

ȘERBAN FILIP

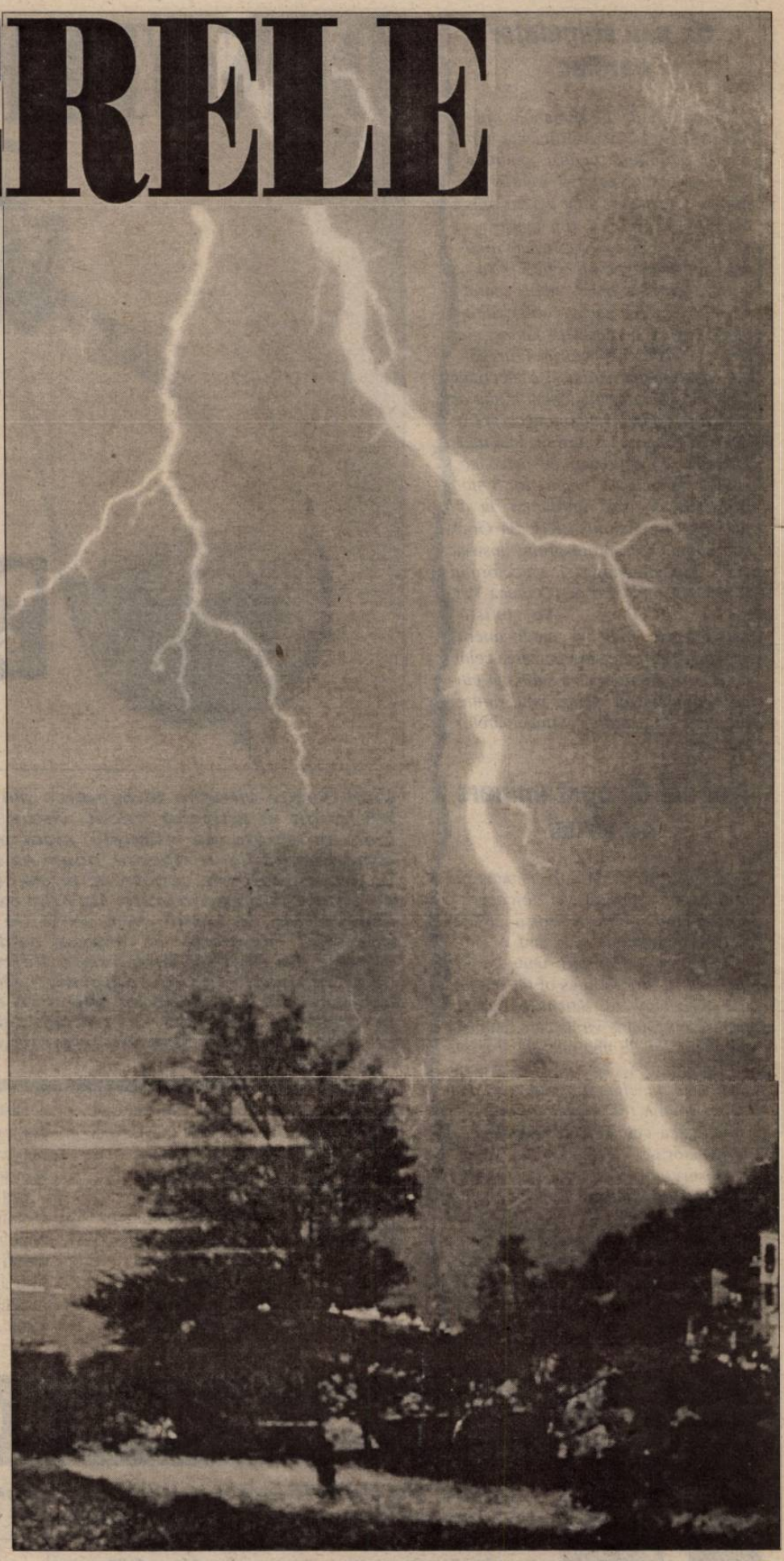

Fulgerele i-au fascinat dintotdeauna pe oameni cu splendoarea și puterea lor. Grecii antici asociau fulgerul cu Zeus, cel mai puternic dintre zei. Chiar după înțelegerea modernă a naturii electrice a acestui fenomen natural, unele mistere au persistat. Numeroși observatori au descris acest fenomen care iluminează straturile superioare ale cerului nopții. Unele dintre aceste curiozități au putut fi explicate ca aurore sau nori luminați în mod straniu, altele, însă, nu. Mai ales piloții de avioane care au zburat în timpul nopții au avut ocazia să observe uneori flash-uri stranii în mijlocul furtunii.

Comunitatea științifică internațională nu a acordat suficientă atenție acestor fenomene, pînă în momentul în care, în 1990, John R. Winckler și colegii săi de la Universitatea din Minnesota au reușit să filmeze, în premieră absolută, aceste fenomene naturale. Imaginile filmate de specialiștii americani aruncă o lumină cu totul nouă asupra naturii acestora. Această reușită a provocat o veritabilă efervescență în rîndul specialiștilor pentru studierea în profunzime a fenomenelor electrice care au loc la altitudini mari. Sute de observații similare, făcute din navete, avioane și de pe pămînt au fost realizate ulterior. Prima concluzie a fost aceea că aceste efecte luminoase nu sînt proprii numai straturilor joase ale atmosferei cuprinse între nori și pămînt. În prezent, oamenii de știință știu că descărcările electrice se produc de obicei în aerul rarefiat, la o altitudine de pînă la 90 km, deasupra norilor. Remarcabil este faptul că aceste evenimente, dintre care multe sînt vizibile cu ochiul liber, au fost descifrate abia recent. Oamenii de știință știau de multă vreme faptul că, deasupra porțiunilor turbulente ale atmosferei, razele ultraviolete ale Soarelui interacționează cu moleculele de gaz ionizîndu-le, relevă „Scientific American". Acest proces formează ionosfera - un strat bun conducător de electricitate care înconjoară Pămîntul. Între norii de furtună și ionosferă pot exista mari diferențe în privința voltajului, ca și între nori și pămînt dealtfel. Întrucît atmosfera devine mai puțin densă o dată cu creșterea altitudinii, fenomenele luminoase care se produc la înălțimi mai mari implică mai puține molecule de aer și produc culori care nu pot fi observate în cazul unor descărcări electrice tipice. De obicei, ele sînt roșii și sînt slab vizibile. De aceea, cercetătorii trebuie să utilizeze camere video sensibile pentru a înregistra aceste evenimente pe fondul cerului întunecat al nopții. Vizibilitatea și natura tranzitorie a acestor emisii constituie veritabile provocări tehnice pentru specialiști. Cu toate acestea, în ultimii cîțiva ani s-au înregistrat progrese considerabile în înțelegerea acestor fenomene.

Noile fenomene electrice descoperite recent în atmosfera înaltă pot fi împărțite în patru categorii. Două dintre ele, denumite spiriduși și zîne, sînt manifestări ale unor fenomene fizice bine înțelese de către specialiști. Cauzele care duc la producerea celorlalte două varietăți, denumite jeturi albastre și evenimente produse de raze gamma, sînt mai speculative. Numeroși specialiști din întreaga lume încearcă în prezent să-și combine eforturile în descifrarea mecanismelor fizice care duc la manifestarea acestora...

REMIEMBER

FLORIN ZĂGĂNESCU

PATRU „FRAȚI COSMICI" PE SOIUZ...

În articolul din numărul precedent am încercat să subliniez „isprăvile spațiale" ale cosmonauților de pe SOIUZ-4 și 5: V.A. Șatalov, care a decolat singur în SOIUZ-4 (la 14 ian. 1969) și a revenit pe Terra însoțit de cosmonauții ingineri E.V. Hrunov și A. S. Eliseev; aceștia din urmă decolaseră a doua zi (15 ian. 1969), ca membri ai echipajului navei SOIUZ-5, comandată de col. cosmonaut B.V. Volânov care, la 18 ian. '69 va reveni și el pe Terra, dar singur...

Atît de mult s-au pregătit și s-au antrenat împreună pentru realizarea acestui spectaculos zbor spațial cei patru cosmonauți din fosta URSS, încît ei au meritat apelativul de „frați cosmici"!

Cel mai în vîrstă din cei „patru frați...", Vladimir Șatalov s-a pregătit inițial ca dublură a actualului general Beregovoi - cosmonautul care, la bordul navei SOIUZ-3, a redat încrederea în acest program.

Absolvent al Școlii de piloți militari de la Karaganda (1945), al Școlii de pilotaj de la Kacinsk (1949) și al Academiei militare de aviație (1956), pilot-instructor de zbor, Șatalov a devenit, în ianuarie 1963, la aproape 35 de ani, cosmonaut sovietic.

Șatalov este căsătorit cu Muza Andreevna, doctor inginer în științe agricole, care i-a dăruit doi copii: Igor (n. 1952) și Elena (n. 1958).

Întrucît vom reveni cu noi date despre generalul-cosmonaut Vladimir Șatalov cu ocazia prezentării misiunilor SOIUZ-8 și 10, redăm doar aprecierea făcută asupra lui Șatalov de colegii săi, cosmonauți: „totdeuna îl poți vedea cu o carte în mînă..!".

Născut la Irkuțsk, pe malurile fluviului Angara, Boris Volânov își urmează mama, de profesie chirurg, venind într-o zonă minieră din Kuzbas. Aici el a urmat și a absolvit Școala de aviație de la Volgograd (1956), devenind pilot de vînătoare.

Membru, din 1960, al primului grup de cosmonauți ai fostei URSS, Volânov a fost de mai multe ori participant al unor echipaje spațiale de rezervă; și el a fost rezervă a cosmonautului Beregovoi (!), petrecînd cele patru zile cît a durat zborul SOIUZ-3, în simulatorul acestui tip de navă cosmică...

Boris Volânov este căsătorit cu inginera Tamara Fedorovna; familia Volânov are doi copii: Andrei (n. 1958) și Tatiana (n. 1965).

Cosmonautul Volânov care, în 1969 a vizitat România, este pasionat de literatură, de artă și apreciază în mod deosebit baletul; dintre poeți, el îi preferă pe Esenin și pe Maiakovski.

(Va urma)

Sîntem urmaşii lemurienilor?...

În grotele ultrasecrete din Tibet, afirmă Lobsang Rampa, se conservă statui de aur ale giganţilor regi, impozante, colosale, trufaşe.

VICTOR OMEDES,
Barcelona

Teapi Rapa-Nui, sau Insula Paştelui, este un punct insular la aproximativ 2000 mile de coasta sudamericană: Are în lungime aproape 12 mile şi un sfert de lăţime. Există acolo un crater stins. Insula abundă de cratere ale unor vulcani inactivi.

Cine a ridicat pe acest inospitalier şi vulcanic pămînt coloşii de piatră sub soarele puternic de la Teapi Rapa-Nui? Nimeni nu o ştie, dar Antropologia Gnostică afirmă că Însula Paştelui este un rest al Lemuriei, continent care astăzi zace scufundat în fundul oceanului Pacific. Sculptorii LEMURIENI care au lăsat în blocuri masive aceste solemne şi misterioase personaje, erau giganţi (şi hermafroditi la început), aşa cum ne asigură Doctrina Secretă.

Nici măcar Ernèsto Haeckel, „tatăl" lui „Pitecantropus erectus" nu s-a încumetat să se îndoiască de acest continent antic. Un autor foarte faimos a ajuns să spună că „construcţia artistică a statuilor de la Teapi Rapa-Nui este de un ordin superior".

Unele dintre aceste statui care măsurau mai mult de opt metri înălţime şi trei de la umăr la umăr, zac dărîmate pe sol, în timp ce altele încă în picioare sînt mult mai mari. Una dintre acestea este aşa de înaltă că umbra sa poate adăposti de razele soarelui o adunare de 30 persoane. Piedestalele pe care se odihnesc aceste imagini colosale au, ca dimensiune medie de la 9 la 13 metri lungime şi de la 4 la 6 metri lăţime, toate construite din pietre cioplite în Stilul Ciclopic, foarte asemănător pereţilor templului Pachacamac, sau al ruinelor de la Tiahuanaco din Peru.

Această străveche „Doctrină Secretă" se întreabă: „Cine a tăiat statuile şi mai colosale de la Bamian, cele mai înalte şi gigantice din întreaga lume?". Statuia Libertăţii din New York, care măsoară 34 de metri în înălţime, este pitică faţă de acelea colosale, cinci în total, cea mai mare dintre ele avînd o dimesiune de 56 metri.

Bamian este un mic sat din Asia Centrală, rezemat la picioarele lui Kohibaba sau cordiliera Indo-Kush. Gingis Han, teribilul mongol, s-a oprit odată în faţa impozaţiei acestor monştri de piatră care au ajuns în zilele noastre dintr-o epocă imemorială, sfidînd cataclismele şi furia oamenilor.

Incontestabil, rasa giganţilor a locuit Terra acum milioane de ani şi ca mărturie au lăsat edificii robuste care au sfidat timpul.

Apoloniu din Rhodos vorbeşte de „pietre aranjate în vîrful unui tumul", care erau „aşa de sensibile că puteau fi mişcate cu puterea minţii". Sacerdoţii antici „mişcau astfel de pietre cu puterea voinţei şi la distanţă".

Referindu-se la ele, un om de ştiinţă a publicat următoarele: „Aceste pietre oscilante imense, ridicate pe una dintre extremele lor, ca un vîrf îşi ţin echilibrul aşa perfect că cea mai mică atingere este suficientă pentru a le pune în mişcare, dezvăluind o cunoaştere dintre cele mai profunde despre statică"...

Deci, pe oriunde sînt urme de Giganţi, investigatorul de oriunde fără prejudecăţi descoperă prezenţa în epocile îndepărtate a unei rase de Titani, puternici şi înţelepţi.

„Una dintre legendele cele mai vechi din India, conservă în temple prin tradiţia orală şi scrisă relatarea că înainte cu cîteva sute de mii de ani exista, în Oceanul Pacific, un continent imens, care a fost distrus de convulsii geologice şi ale cărui fragmente se pot întîlni în Madagascar, Ceylon, Sumatra, Java, Borneo şi insulele principale din Polinezia". La fel „tradiţia indo-elenă păstrată de populaţia mai inteligentă care a emigrat pe cîmpiile Indiei, relatează, de asemenea, existenţa unui continent şi a unui popor, căruia îi dă numele de Atlantida şi Lemuria."

„Orice se află în aceste tradiţii şi oricare ar fi fost locul unde s-a dezvoltat o civilizaţie mai veche, sigur este că a existat şi e important pentru ştiinţă să regăsească urmele sale, care vor fi printre cele mai slabe şi mai tainice."

Giganţii au fost înghiţiţi de fundul mărilor. Bătrîna Lemurie, odinioară universală şi atotputernică, a fost măturată de pe faţa pămîntului şi ca dovadă sau mărturie rămîn resturile ciclopice pe scurt enumerate.

Moştenitorii civilizaţiei Lemuriene au fost atlanţii care precum ne învaţă Maestrul Gnosticismului Universal, formează a patra rasă.

Prima rasă protoplasmatică, a doua hiperboreeană, a treia lemuriană, erau de mărime gigantică. Toate mitologiile antice egiptene greceşti, sau scandinave de la Polinezia la Mexic, relatează în unanimitate că oamenii au fost civilizaţi de giganţi şi zei. Este Titanul Prometeu care a scos oamenii din stadiul de sălbăticie. Pînă şi Biblia mărturiseşte existenţa giganţilor, regii popoarelor luptătoare pentru primii evrei.

În Gargayan, în Filipine, s-a găsit un schelet uman care măsoară 5,81 metri înălţime. De asemenea, în China, paleontologul Pei Wen Cung a descoperit resturile unui om de 3 metri. În Chile, Oscar F. Sieveking, a găsit urma tălpii unui picior uman care măsoară 72 centimetri lungime şi 25 centimetri lăţime. Pe baza acestor dimensiuni, el a calculat că omul respectiv trebuia să aibă 5 metri înălţime. Iată deci că există nu numai urme ale construcţiilor realizate de giganţi, ci chiar şi resturi şi urme concrete ale acestora.

Această temă prezentată aici face parte dintr-un ciclu de subiecte studiate de A.G.E.A.C. - Asociaţia Gnostică de Studii Antropologice şi Culturale - (non profit), care vă informează că va susţine următoarele conferinţe publice audiovizuale la Sala Dalles:

1. ŞTIINŢA MEDITAŢIEI, vineri 3 octombrie, la ora 18
2. VIAŢA DUPĂ MOARTE, marţi 7 octombrie, la ora 18
3. FABULOASA CIVILIZAŢIE MAYA, vineri 10 octombrie, la ora 18

Această activitate va continua cu un seminar teoretic şi practic care dezvăluie străvechea înţelepciune gnostică pentru a ne ajuta să trăim mai bine viaţa actuală: seminarul se va desfăşura la sediul *Fundaţiei Române Pentru Tineret* din Piaţa Walter Mărăcineanu nr. 1-3. Informaţii la tel 3307279 sau 3123708.

Răspundem cititorilor

Elena Constantin din Bacău întreabă cum a apărut Teatrul de păpuşi

PĂPUŞILE ACTORI

IRINA STOICA

Una dintre marile bucurii ale copilăriei este, fără îndoială, „clipa" trăită în sala fremătîndă a teatrului de păpuşi. Copiii se implică total în acest gen de spectacol, plin de simboluri, pe care numai ei le înţeleg. Dar aceste păpuşi s-au adresat întotdeauna copiilor?

Cînd au apărut păpuşile-actori?

Păpuşile sînt la fel de vechi ca teatrul însuşi. Primele au apărut în antichitate, în India şi Egipt, folosite la serbările religioase.

De-a lungul vremii acestea au evoluat, existînd păpuşi mînuite de jos, cum ar fi cele care se îmbracă pe mînă , sau se conduc prin vergele şi cele mînuite de sus prin sfori, cum sînt marionetele. Marionetele au apărut pentru prima oară în Italia. În timpul primelor sărbători religioase creştine se foloseau mici figurine naive, printre care unele care îl reprezentau pe Christos copil şi pe Fecioara Maria. De aici numele de „Micuţa Maria" sau marionetă.

În China, Japonia şi Java păpuşile actori întruchipează figuri de eroi, zei, animale din legendele ţărilor respective.

Tot în Java dar şi în Grecia şi Siam spectacolele sînt combinate cu jocuri de umbre. Mulţi compozitori de mare clasă au scris muzică pentru acest gen de reprezentaţii. E destul să-i amintim pe Mozart, Haydn sau Glück.

Treptat, teatrul de păpuşi a început să se adreseze în mod mai direct şi celor mici. Una dintre cele mai îndrăgite poveşti ale copiilor este Pinocchio în care o păpuşă din lemn are „viaţă" adevărată mişcîndu-se fără sfori şi devenind în cele din urmă un copil bun şi ascultător. Există păpuşi specifice unei anumite ţări, cum ar fi faimosul Punch din Egipt. Punchinello din Italia, Polichinelle din Franţa sau Vasilache, atît de vestit în ţara noastră în bîlciurile secolului trecut.

Confecţionate din lemn sau textile, păpuşile pot avea dimensiunile cele mai variate de la cîţiva centimetri pînă la statura unui copil şi, ceea ce este mai important, pot căpăta personalitate prin iscusinţa şi talentul celor care-i mînuiesc.

Muppets-show este numai un exemplu de acest gen, încîntînd orice vîrstă şi conferind prestigiu unui gen de spectacol admirat de mulţi, ignorat poate de alţii, dar continuîndu-şi viaţa începută de milenii.

Scrisori primite

Aveţi perfectă dreptate, stimate Domnule Stelian Romaşcan (Baia Borşa, Maramureş)! *După cum spuneţi (citez): „abonarea prin oficiul poştal, datorită neprimirii corecte a exemplarelor, a reuşit să îndepărteze cititorii de publicaţiile preferate". Fiţi sigur că „explicaţiile" pe care vi le-au oferit factorii poştali din localitatea Dvs. pentru faptul că n-aţi primit exemplarele cuvenite conform abonamentului, sînt simple aiureli!* Orice eventuală majorare a preţului de vînzare al revistei este adusă la cunoştinţa cititorilor prin paginile revistei, de către redacţie, şi nu afectează cu nimic onorarea sau preţul abonamentelor în curs, ci numai preţul abonamentelor viitoare! *În schimb, vorbiţi cu păcat cînd afirmaţi că „probabil v-aţi obişnuit cu plata unor servicii care nu sînt şi realizate. Şi vă convine? Vă înşelaţi, nu ne convine! Vă rog să vă gîndiţi numai la eforturile pe care le facem pentru a realiza această revistă în limitele tirajului comandat de difuzori şi de „Rodipet", ultimul gestionînd, pînă nu de mult, singur, şi problema abonamentelor. Tocmai pentru că mai mulţi cititori - curios, îndeosebi din judeţele Transilvaniei! - ne-au semnalat grave neregului în distribuirea revistei noastre la chioşcurile „Rodipet" şi, prin oficiile poştale, către abonaţi, fapt ce ne aduce serioase prejudicii, redacţia noastră a decis să reducă numărul de intermediari care se interpun pe drumul revistei de la tipografie la abonaţi, în primul rînd. Ca atare,* numai dacă veţi abona direct la redacţie, vă putem garanta primirea tuturor numerelor revistei! Şi, fiindcă în joc sînt prestigiul şi seriozitatea noastră - pe care nu înţelegem să le sacrificăm în faţa Dvs., a cititorilor noştri, şi să tragem ponoasele din pricina vreunui factor poştal abulic sau mai ştiu eu cui-, vă asigurăm că veţi primi imediat, la prima semnalare, exemplarele care, eventual, vor fi „ajutate" să se... rătăcească în drum spre Dvs.! *Putem să ne respectăm acest angajament numai pentru cititorii care se abonează direct la redacţie, neavînd posibilitatea să controlăm filiera de abonamente a „Rodipet". Aşa încît, stimate Domnule Romaşcan, vă invităm să vă abonaţi direct la redacţie şi să ne semnalaţi imediat orice disfuncţie (pe care o vom remedia cu promptitudine!), fiindcă ţinem să fim prezenţi şi în casele din „îndepărtatul Maramureş", după cum spuneţi Dvs.! Eu cred că merită să încercaţi şi pe urmă om mai sta de vorbă! Sănătate să fie!...*

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

CAZURI şi... NECAZURI

Sexualitatea şi viaţa omului

dr. DANIELA POPESCU

- Stimată Dnă. Dr. Daniela Popescu, prima scrisoare vine de la Milena (21 de ani) din Galaţi care întreabă ce zi este oportună în administrarea anticoncepţionalelor şi ce consecinţe are aceasta asupra organismului.

- Stimată domnişoară, întrebările pe care le pui sînt deosebit de interesante, de aceea am să răspund mai detaliat la ele. Înainte însă, dă-mi voie să-ţi spun că citind scrisoarea ta mi-am dat seama că există un real interes pentru contracepţie la femeile tinere, ceea ce ne bucură foarte mult. Şi acum răspunsurile la întrebările tale:

Într-adevăr , a lua anticoncepţionale orale din ziua a 5-a a ciclului menstrual este o metodă folosită pînă în anii '80, cînd nu existau atît de multe mijloace de investigare a funcţiei ovariene şi a funcţiei uterine - şi aici mă refer la ecograf şi la investigaţiile endocrinologice amănunţite.

Acestea au devenit disponibile mai tîrziu, cînd ce s-a observat? Că în ziua a 5-a deja foliculul ovarian a evoluat (luînd în consideraţie şi zilele de pauză 1-5). Cu alte cuvinte, deja în ziua a 5-a a ciclului menstrual foliculii ovarieni au început să se dezvolte şi posibilitatea ca ovulaţia să aibă loc (şi deci ca metoda contraceptivă să nu fie reuşită) creşte.

Mai mult, în ziua a 5-a numai ovarul este dezvoltat deja, dar şi mucoasa uterină s-a îngroşat, pregătindu-se pentru o eventuală implantare a ovulului fecundat.

Asupra organismului nu pot să afirm că ar avea un impact direct faptul că iei pilula din ziua 1 sau 5, dar dacă te gîndeşti că iei pilule pentru prevenirea sarcinii, îţi dai seama că, astfel, a luat pilula din ziua a 5-a, creşte posibilitatea de risc de sarcină, deci, creşte nesiguranţa. Poţi schimba (chiar e indicat) liniştită ziua a 5-a cu ziua 1, şi chiar dacă ciclul menstrual se scurtează puţin nu este nici o problemă; însă sigur nu vei rămîne niciodată însărcinată.

Dacă doreşti să schimbi contraceptivul cu altul cu cantitate hormonală mai mică - Marvelon - ceea ce ar fi de indicat, dat fiind cantitatea mare de hormoni pe care o conţin pilulele pe care le iei - mai ales estrogen - nu se întîmplă absolut nimic. În ziua de azi se acceptă pentru femeile sănătoase, numai contraceptive orale cu 0,03mg etinilestradiol, alte preparate cum ar fi cele cu dozări mai mari de 0,03mg (0,035 mg, 0,037 mg sau trifazicele) sînt indicate pentru o anumită categorie de femei care sîngerează repetat la pilula cu doză mică de estrogeni şi au nevoie de o cantitate mai mare pentru a stabiliza endometrul (mucoasa uterină astfel nu mai sîngerează).

Vorba aceea, de ce să dai organismului mai mult estrogen decît este nevoie, dacă eşti sănătoasă?

- „O cititoare fidelă" (16 ani) din Piteşti întreabă dacă o virgină poate rămîne gravidă în urma unui „joc" cu prietenul şi care nu a fost finalizat într-un act sexual.

- Dragă domnişoară, temerile tale sînt normale iar răspunsul cred că poţi să ţi-l dai singură, deoarece numai tu ştii dacă acel „joc" a fost sau nu un act sexual. Să ştii însă că spermatozoizii sînt destul de rapizi şi cînd nu există „ceva" care să-i oprească, pot să ajungă în uter într-un minut. Se crede că dacă femeia are orgasm, spermatozoizii sînt pur şi simplu aspiraţi în uter. Deci, dacă doreşti să-ţi începi viaţa sexuală - nimic mai normal, dar fă-o în aşa fel încît să nu te expui nici unui pericol.

Într-adevăr este demoralizator să rămîi însăcinată la vîrsta ta, după primul contact sexual, fie el chiar un „joc". De aceea te sfătuim să mergi la un Cabinet de planificare familială, chiar în oraşul tău, şi întreabă despre metodele contraceptive. Întreabă despre pilulele moderne, a doza mică de hormoni. În farmacii există şi teste de sarcină, şi anticoncepţionale moderne, tocmai pentru ca viaţa noastră să fie mai plăcută şi mai uşoară. Şi în ultimul rînd îmi permit să-ţi dau un sfat personal: nu lăsa viaţa să decidă pentru tine, ci decide tu ce vrei să faci în viaţă. Îţi urez succes!

- O altă scrisoare ne-a parvenit de la Cornelia Ionescu (21 ani) din Bucureşti care este îngrijorată în legătură cu orgasmul la care ajunge relativ greu.

- Dragă domnişoară, consider că ai făcut foarte bine că te-ai adresat revistei pentru că într-adevăr există medici competenţi, pregătiţi să sfătuiască şi să trateze cînd este cazul, problemele cuplului.

Un astfel de medic, pregătit să ofere ajutor în probleme de sexualitate este D-na Doctor Daniela Podaru de la Cabinetul de planificare familială din strada Moşilor nr. 90. Pentru programare, nu te sfii să suni la 638.08.88. Îţi propun însă înainte să te gîndeşti dacă nu cumva ai vreo teamă lăuntrică ce te împiedică să te simţi bine în timpul actului sexual. Ştiai că teama de sarcină, în subconştient, poate crea femeii serioase probleme în timpul actului sexual?

- Mulţumim D-nei Doctor pentru răspunsuri. Aşteptm şi alte scrisori de la cititori.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

Jurnalul unui naturalist la Tropice

PE URMELE LUI WILLIAM BEEBE (2)

ALEXANDRU MARINESCU

W. Beebe s-a născut în cartierul Brooklyn din New York, la 29 iulie 1877. Copilăria i-a fost dominată de lecturi intense din Jules Verne, Rudyard Kipling și Herbert George Wells. Acestea și inclinația înnăscută spre aventură și explorarea ținuturilor sălbatice au fost hotărîtoare pentru alegerea drumului în viață. A devenit zoolog și s-a specializat în domeniul ornitologiei. Pentru a studia în mediul lor natural a întreprins o serie de expediții care l-au purtat prin Mexic, Guyana britanică și încîlcitele păduri din Borneo. A devenit astfel, în scurt timp, unul din marii cunoscători ai Faunelor tropicale.

Primul război mondial l-a transformat, pentru un timp, pe zoolog în luptător experimentat și temut. Nu s-a putut mulțumi cu incursiunile îndrăznețe de cercetare, în zonele pline de pericole dintre liniile franceze și germane , ci a devenit și pilot de bombardier luînd parte la numeroase acțiuni de luptă. Dar sufletul sensibil al lui W. Beebe a fost adînc tulburat de grozăviile marelui măcel și după armistițiu, trist și deprimat, și-a căutat liniștea și echilibrul în singurătatea junglelor din Guyana. Reflecțiile și meditațiile din această perioadă s-au închegat într-o splendidă carte intitulată *„Pacea Junglei”*. Ea conține pagini de mare înălțime morală, dar și de remarcabil rafinament artistic.

După o vreme și-a reluat expedițiile și cercetările, poposind printre ciudatele animale din Insulele Galapagos, străbătînd deșerturile Mongoliei sau nesfîrșitele întinderi ale Braziliei, mînat pretutindeni de arzătoarea sa curiozitate, de dorința de a găsi un răspuns convenabil la noianul de întrebări generat de observarea atentă a lumii animale. Așa cum mărturiseam într-una din lucrările sale, *existența faptelor în sine este*

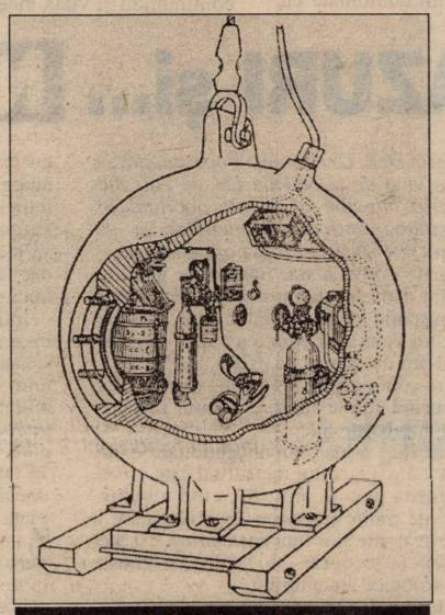

Batisfera lui Beebe și Barton

plictisitoare și inutilă; important este să poți spune pentru ce sînt ele așa.

Era în culmea gloriei, fusese, încă din 1899, curator pentru Ornitologie la Grădina Zoologică din New York, apoi, din 1919, director al Departamentului de Cercetări Tropicale al celebrei New York Zoological Society, se apropia de 50 de ani cînd a avut revelația lumii adîncurilor. Momentul care avea să-i schimbe viața s-a consumat în apele limpezi din preajma insulelor Bermude, în mijlocul exuberanților recifi de corali, în foiala neliniștită a peștilor tropicali.

La numai cîțiva metri sub oglinda apei, avînd pe cap o cască de aramă, prevăzută cu o vizieră de sticlă, legată printr-un tub de cauciuc cu o pompă de aer, manevrată de un om aflat într-o barcă, William Beebe descoperea o lume fantastică, deloc bănuită, căreia îi va consacra tot restul vieții. Nu era primul naturalist care cobora în adîncul mării. Îndrăznise acest lucru, în 1844, savantul francez Milne Edwards, pe țărmurile Siciliei, folosind un aparat asemănător ca principiu cu cel utilizat de Beebe. Mai tîrziu, în ultimii ani ai secolului al XIX-lea, Louis Doutan și românul Emil Racoviță au coborît în apele albastre ale Mediteranei, dar nici unul n-a manifestat imensul entuziasm al americanului.

Ornitologul s-a transformat pe loc în oceanograf, dar un oceanograf pentru care observarea directă a faunei marine era un lucru esențial.

(va urma)

MESAJELE REGELUI PAKAL

Istoricul Morris Cotteray, o autoritate în studierea străvechii civilizații maya, a descifrat unele „semne” și „mesaje” ale zeului-rege Pakal, descoperite pe timpul săpăturilor întreprinse în iulie 1952.

După opinia numitului om de știință, zeul-rege al mayașilor Pakal se află la același „nivel religios-filosofic cu Hristos, Buddha și Mahomed. El a lăsat urmașilor o mulțime de statuete, obiecte prețioase și desene care conțin toate același „secret”, fiind legate între ele prin aceleași semne-simboluri ce pot fi descifrate numai de oameni învățați sau de mașini electronice aflate la cel mai înalt nivel de capacitate întru descifrarea străvechilor texte-mesaje.

Regele Pakal a lăsat „supersavanților” din vremea noastră înștiințarea că sfîrșitul lumii va avea loc numai în anul 2012, așa încît, pînă la acea dată, ne putem lăsa fără nici o grijă în voia tuturor desfătărilor, fără a lua în seamă că ne aflăm în „al cincilea cerc solar”. Fiecare epocă solară, calculată atît matematic, cît și astronomic, s-ar fi încheiat printr-o inevitabilă catastrofă, iar cei aflători pe Pămînt nu știau și nici n-au presimțit „prăbușirea a tot ce există”. În prezent, după cum prorocește Morris Cotteray bizuindu-se pe mesajele din civilizația maya, ne-a mai rămas foarte puțină vreme, sub raport istoric, pentru a trăi în lux și petreceri - aproximativ 15 ani.

„Toți cei care doresc să creadă acest lucru sînt niște ignoranți care trăiesc fără să știe nimic despre iminenta catastrofă, așa că ei vor fi mai puțin pregătiți”.

Dar are vreun rost să ne pregătim?, întreabă scepticii (încă o categorie de persoane, aflată între cei care cred în sfîrșitul lumii și „agnostici”).

- Sensul căutați-l mereu, răspunde ambiguu numitul savant, prezentînd tăblițe cu inscripții misterioase (pe care el le-a tradus pentru noi), conținînd mesajele religioase ale regelui Pakal, în care ni se comunică felul cum să ne purificăm sufletul, prin neîntrerupte jertfe și prin credința în eternitatea „Vieții”. Principiile tuturor religiilor de azi, dacă e să „proiectăm” mesajele maya, focalizîndu-le într-un singur punct, conțin aceleași adevăruri și, deci, ele ne sînt trimise nouă de sus, de aceeași voință, de aceeași putere divină.

Vedere de la Capul Bunei Speranțe

SAXENBOURG

ALEXANDRU MIRONOV

La capitolul autostrăzi această formidabilă și stranie țară care este Africa de Sud nu are de ce invidia nici America de Nord, nici Europa de Vest. Cu mașina consulului, într-o duminică dimineața, dintr-un ghem de șosele trecem pe lîngă celebrul spital Grote Schur, acolo unde frații Barnard s-au umplut de glorie făcînd primele transplanturi de inimă, ne așternem la drum, pe marginea golfului, ocolind cartiere cochete, apoi orășele de vis, sateliți ai Capetown-ului. Drumuri perfect trasate, hoteluri, hanuri, restaurante prietenoase și elegante, demonstrînd cît de ridicată este aici miza turismului, apoi grădini, ogoare irigate, lucrate matematic - și miza agriculturii este importantă, pentru că țara asta de la Capul Bunei Speranțe are peste 40 milioane de locuitori, dar și paradoxal, pentru că pămîntul sec este greu de lucrat. La uriașele bogății pe care le are subsolul sud-african în fond, s-ar putea importa, fără prea mare bătaie de cap, legume din India, grîu australian, fructe din Indonezia și China. Agricultura însă, ca și turismul, sînt furnizoare de servicii, deci și de locuri de muncă - și la 40 de milioane de locuitori, cu potențialele probleme etnice, trebuie să gîndești, ca guvernant, că nu-ți poți permite instabilitate socială.

La un moment dat, consulul român ne arată („în echipă”, alături de mine, se mai află și secretarul de stat Emerich Jenei și soția sa, fosta campioană mondială de scrimă, Ileana Gyulai) și fermele turistice - zeci, sute, de o parte și de alta a drumului, într-o vale care se strecoară printre munți. Ne oprim, de curiozitate, la una dintre ele, intrarea este liberă, deschisă, fără poartă, ne îndreptăm spre un pavilion central... și vedem zebrele! Înconjurată de un gard uriaș de sîrmă, o suprafață de 2-3 hectare este de fapt un țarc în care aceste splendide cabaline sînt crescute în stabulație liberă (în Africa de Sud temperatura nu scade sub 10°C), pe iarba mustoasă a văii. Alături, o altă curte uriașă adăpostește superbe springbocks (căprioarele africane - de la ele și-a luat numele echipa de rugby a Africii de Sud) aleargă, se joacă, fac salturi ireale, parcă sfidînd gravitația, printre cîrduri de *pichere de Australia*, un fel de găinușe crescute de proprietarii fermei Saxenbourg pentru plăcerea pe care o dau ochiului dar și din motive prozaice - în sala mare a pavilionului, transformată în restaurant, se servesc delicatese gătite din carnea „chiriașelor” fermei. Mai înaintăm o jumătate de kilometru și dăm peste ferma de struți: păsări antediluviene, stranii, pentru noi, ne privesc curioase, cînd le fotografiem, apoi pornesc din motive necunoscute, în curse de mare viteză, pînă la celălalt gard al țarcului, ne scrutează, parcă cerșind atenția și vreun cadou pe gustul lor. Nici struții nu sînt doar pentru ochi, penele, pielea, chiar carnea sînt folosite de fermieri - turismul înseamnă și gastronomie specifică și - mai ales - artizanat.

Nu ne-am permis masa de prînz în restaurantul pavilionului, dar am făcut o degustare de vinuri locale, surprinzător de bune, cîteva soiuri bine îngrijite, net diferențiate, făcute din strugurii viței de vie adusă în Africa, cu secole în urmă, de hughenoții francezi.

Traversînd muntele, o să facem o excursie de cîteva ceasuri prin „ținutul hughenoților” - orășele albe, un monument impresionant, un muzeu al hughenoților - un ținut de vis, în care persecutații catolicilor din al XVII-lea veac și-au găsit liniștea atît de dorită.

ASASINII LUI TUTANKAMON

Un detectiv de la Scotland Yard și un neuroradiolog au făcut o anchetă, după aproape 3000 de ani, asupra morții premature a celebrului faraon Tutankamon. După îndelungi cercetări, ei au ajuns la concluzia că „primul-ministru” Ay și comandantul armatei, generalul Horemheb, l-au asasinat pe tînărul rege. Mai multe fapte au dus la această concluzie. Cu ajutorul razelor X a fost detectată o fractură în spatele cutiei craniene provocată de o lovitură. După moartea faraonului, ministrul Ay a succedat la tron. El s-a grăbit să șteargă numele lui Tutankamon de pe lista regilor și a pătruns și în patul tinerei văduve. La moartea bătrînului Ay, comandantul armatei a preluat puterea, la rîndul său.

AUREL DIANU

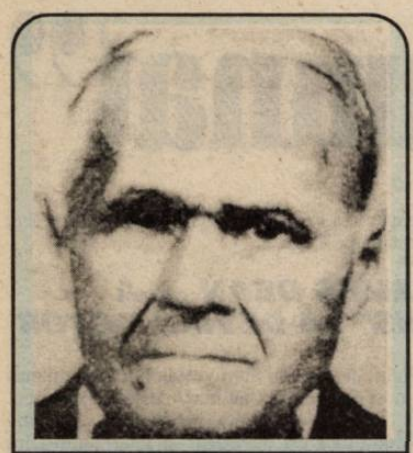

Sinistru, dar adevărat

ÎNVIAT DE DOUĂ ORI DIN MORȚI

În localitatea engleză Tile Cross locuiește Dan Jones, azi în vîrstă de 60 de ani care este un adevărat miracol! El a reușit să supraviețuiască la 16 atacuri de cord, unele foarte grave, și la două comoții cerebrale, avînd ca rezultat tot atîtea pareze. Dar cel mai fantastic lucru este faptul că a fost declarat mort de două ori. Cu toate că medicii i-au interzis, el continuă să mănînce cîrnați, salamuri și se dă în vînt după mîncăruri grase. Arterele sale, în special cele coronariene, au făcut ca în ultimii 20 de ani să aibă aproape în fiecare an cîte o criză de inimă. În anul 1995, după un asemenea atac de cord, a fost considerat de medici mort. Dar cînd l-au așezat în coșciug, Jones a sărit afară din el, spre groaza celor veniți la înmormîntare. Ca urmare, a trebuit să-i fie anulat certificatul de deces. În anul 1996 un nou infarct, fiind declarat pentru a doua oară mort „de-a binelea".

„Dar nu m-am lăsat, a declarat el mai tîrziu ziariștilor. De data aceasta am înviat, spre norocul meu, la cimitir, tocmai cînd voiau să mă îngroape".

Unul din medicii specialiști care l-au îngrijit a declarat. „Pentru prima dată în cariera mea de medic întîlnesc un asemenea caz. Nu a fost nici o greșeală cînd l-am declarat mort. Inima nu-i mai bătea și nu exista nici un alt indiciu care să dovedească faptul că în trup mai există un strop de viață. Nimeni nu poate supraviețui la mai mult de 3-4 infarcturi, în funcție de gravitatea lor."

Cînd te urmărește ghinionul...

FIECARE CU ÎNGERUL LUI PĂZITOR!

Există oameni care par cu adevărat sortiți nefericirii!

Monika Strohmeier este handicapată. Fiica ei, Karina, în vîrstă de 15 ani - la fel. Viața lor a fost totuși una cît de cît normală, pînă cînd o serie cumplită de nenorociri s-au abătut asupra lor, părînd că vor să le distrugă. Mai întîi, în 1994 a murit mama Monikăi, în urma unei boli de inimă. Avea 60 de ani și le fusese sprijinul de nădejde. La scurt timp a murit și soțul ei, Adolf. Era muncitor la salubritate, se întorcea pe jos spre casă, la ora 22,30 și a fost lovit de o mașină. Cînd un ofițer de poliție a adus Monikăi îngrozitoarea știre, șocul acesteia a fost atît de puternic, încît de-abia după luni de zile văduva, în vîrstă de 36 de ani, a putut din nou să vorbească. Dar lucrurile nu s-au oprit aici.

În octombrie 1995, într-o seară, Monika trebuia să aprindă focul de lemne pentru a încălzi apa. Coboară în pivniță, lumina se stinge, încearcă să repare siguranțele, dar deodată totul ia foc. Flăcările izbucnesc cu furie. Monika se prăbușește, dar are norocul să găsească o gură de aerisire și deși leșină, nu se va asfixia. Norocul ei este că o vecină, Waltraud Dielacher, se întorcea tîrziu dintr-o vizită și, văzînd flăcările, a chemat pompierii. Monika și Karina au fost salvate - dar din puținul pe care îl aveau nu mai rămăsese nimic.

Zîna lor bună s-a dovedit însă a fi tocmai prietena și vecina lor Waltraud. Prima luptă s-a dat cu Asigurările, care în primul moment refuzaseră să plătească pentru că locuința lor era... prea veche! Apoi Waltraud le-a găsit un adăpost temporar la un azil și chiar un serviciu pentru Karina la o instituție specializată în angajări de handicapați. Iar casa va fi în curînd reclădită.

Pentru fiecare există un înger păzitor. Și, de fapt, nimeni nu este niciodată singur în fața sorții. Chiar dacă uneori trebuie să treacă ani pînă să apară o umbră de speranță...

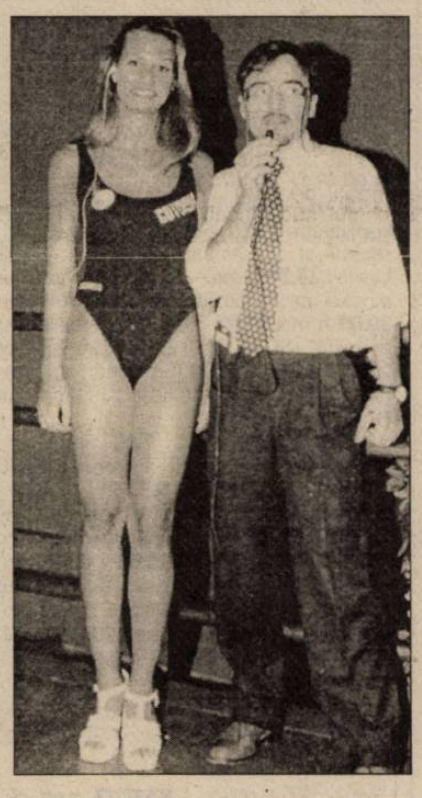

Tînără, frumoasă, dar...

„MISS LOMBARDIA" ESTE NEVĂZĂTOARE!

Este foarte frumoasă. Înaltă, cu un fizic perfect, (1,75 m și 55 kilograme). Se numește Annalisa Minetti, are 20 de ani, părul blond și ochii verzi... Cînd s-a urcat pe scena Teatrului „Acqutica" din Milano împreună cu alte aspirante, dezinvolta, surîzătoare, cu mișcări grațioase era în atenția tuturor, care erau mirați doar de faptul că purta un minuscul aparat auditiv.

La sfîrșitul concursului, alegerea a fost unanimă: Annalisa Minetti a fost aleasă drept „Miss Lombardia", urmînd să participe la concursul pentru titlul de „Miss Italia".

După festivitatea de acordare a titlului de „Miss Lombardia", a fost dezvăluit și marele „secret", Annalisa este...nevăzătoare! Faptul neobișnuit nu a modificat decizia juriului, însă a explicat condițiile în care tînăra a evoluat. Un foarte bun prieten, inginerul Paolo Barbieri, i-a confecționat un minuscul aparat auditiv prin care o „ghida" pe scenă, sugerîndu-i cum să se deplaseze...

Cei prezenți au putut afla că Annalisa este nevăzătoare de la vîrsta de numai șase ani, în urma unei boli. Atît părinții, cît și logodnicul ei, Roberto Perega, inclusiv membrii juriului sînt convinși că Annalisa are mari șanse la concursul pentru alegerea „Miss Italia"!

Poveste din Bronx

PRIMELE SEMNE DE TOAMNĂ

Primele indicii că toamna a sosit și aici în Bronx sînt: scăderea drastică a ambalajelor de înghețată și tot felul de siropuri înghețate aruncate pe trotuare, băieții tineri nu mai umblă pe jumătate goi, cei în vîrsta au deja doua-trei pulovere trase, nu mai vezi grupurile ce joacă domino în timp ce un ponosit radiocasetofon repetă la nesfîrșit același ritm de merenghe atît de îndrăgit de spanioli...

Guvernul federal cît și sectorul particular o să treacă la măsuri severe împotriva acelor salariați care folosesc computerul în scopuri personale: jocuri în Internet, e-mail sau chiar pur și simplu explorarea locațiilor din Web... motivația fiind productivitatea care scade.

Oficialii unei școli din San Francisco au refuzat premiul de 5000 $ acordat grupului de elevi ce redactau ziarul liceului. În scrisoarea de refuz, oficialii mulțumesc pentru premiul care reflectă din plin calitățile acestor elevi, dar că nu îl pot primi. Premiul fusese oferit de fundația PLAYBOY... Și mai circula ideea ca banii n-au miros.

Milionarul petrolului Roger Tamraz a plătit 300.000 $ ca să mănînce floricele din porumb alb cu Președintele Clinton, considerînd o afacere bună în vederea creșterii prestanței printre ceilalți magnați ai petrolului. Nu a fost menționat dacă în suma respectivă a fost inclus și bacșișul ospătarilor de la Casa Albă...

Citînd magazinul „Advertising Age" prețul unei reclame de 30 secunde în cadrul unui show televizat la nivel național a sărit într-un singur an de la 110.000 $ la 215.000 $ datorită prizei la public. Într-un alt show căruia îi scade audiența, prețul reclamei scade și el de la 455.000 $ la numai... 350.000 $ tot pentru 30 secunde spațiu... Nu numai în sport secundele au cu adevărat valoare...

New York-ezii anilor 80 oscilau între a considera „graffiti" vandalism sau pictură expresionist murală. Tot în acea perioadă, un tînăr, Keith Haring, profită de panourile publicitare din holurile și peroanele metroului, acelea care erau expirate, pentru a le acoperi cu „graffiti". Subiectele erau cu precădere din viața cotidiană. Acum, muzeul Whitney găzduiește o retrospectivă a fostului artist din sălile metroului, care nu a ezitat să expună și ceva din ultimele sale creații: Mickey Mouse masturbîndu-se. O nefericită căsătorie a inocenței (anii 80) și perversitatea de mai tîrziu amîndouă descriind sublimul și grotescul artistului...

Un individ aflîndu-se la volanul unui Mercedes, înainte de a pleca într-o vacanță în Europa, se oprește în fața unei bănci din Manhattan de unde solicită un împrumut de 5.000 $. Cînd lucrătorul din bancă îl întreabă dacă are ce lăsa ca garanție, individul îi oferă cheile mașinii și astfel primește împrumutul. Două săptămîni mai tîrziu, întors din vacanță se duce la bancă ca să returneze împrumutul. Lucrătorul îi cere suma de 5.015 $, diferența fiind pesemne dobînda și în timp ce individul completa cecul e întrebat de lucrător de ce a avut nevoie să împrumute acești bani fiindcă încercîndu-i creditul a aflat că era putred de bogat. „Unde în tot Manhattanul aș fi găsit un spațiu de parcare a mașinii mele pentru numai 15 $... două săptămîni..? a răspuns omul zîmbind. Un Mercedes de talie mare costă peste 100.000 $ iar cel mai ieftin loc de parcare în garaje e de 15 $... pe oră!

REMUS TAZLAUANU
Bronx

O cerere surprinzătoare!

„ARESTAȚI-MĂ, TREBUIE SĂ MĂ PREGĂTESC DE SPECTACOL"...

Întîmplarea s-a petrecut în orașul Pescara. Un fost deținut, Letterio Campagna, pus în libertate condiționată, a cerut autorităților judiciare să fie din nou... închis! Explicația - foarte simplă! Letterio Campagna era actor amator, dotat cu calități deosebite. În perioada detenției sale, el a reușit, cu ajutorul altor deținuți, să pună pe picioare o echipă de teatru de certă valoare care a prezentat cîteva spectacole foarte bine apreciate. Sub conducerea regizoarei Paola Capone, trupa închisorii pregătea un nou spectacol cu piesa „Aceste fantasme" de Eduardo De Filippo, în care Campagna deținea rolul principal. Tocmai în această perioadă el fusese eliberat condiționat, lipsind astfel trupa de deținuți-actori de contribuția lui. Noua premieră trebuia să fie prezentată la Teatrul „Circus" din Pescara, iar încasările urmau să fie vărsate unor asociații de binefacere.

Neobișnuita cerere a lui Campagna a fost aprobată astfel încît colectivul și-a putut pregăti spectacolul în cele mai bune condiții! Spectacolul s-a bucurat de un mare succes, datorită îndeosebi lui Campagna, la căderea cortinei el redevenind un om liber. Și, după toate probabilitățile, nu este exclus ca el să devină actor profesionist...

BĂRBATUL CEL MAI LONGEVIV!...

Christian Mortensen, un american de origine daneză, locuitor al orașului San Francisco, nu de mult a împlinit 115 ani fiind declarat cel mai bătrîn bărbat din lume. Născut la 16 august 1882 la Copenhaga, el a emigrat în SUA în anul 1912. Timp de 50 de ani a fost muncitor la o fabrică de lampadare, iar atunci cînd s-a pensionat, s-a stabilit la San Francisco. A fost căsătorit dar atît soția cît și cei doi fii au murit de... bătrînețe. Cu trecerea timpului și-a pierdut vederea. În prezent este adăpostit într-un azil de bătrîni unde, cu ajutorul medicilor, se bucură de o stare destul de bună de sănătate iar memoria lui este foarte bună. Marea lui pasiune: la fiecare aniversare dorește să asculte vechi cîntece daneze și de fiecare dată își permite să fumeze o țigară. Cel mai bătrîn bărbat din lume speră să depășească recordul de longevitate absolut de pe Terra.

Ultima dorință

AVERE LĂSATĂ MOȘTENIRE... PISICILOR!

În orașul Imperia (Italia) a încetat din viață, după o lungă suferință provocată de diabet, Bianca Maria Molinari. Ea a lăsat prin testament averea ei (peste un miliard de lire!) unei fundații („Amicii pisicilor"), suma respectivă urmînd să fie folosită pentru îngrijirea felinelor. Ea și-a explicat gestul într-unul din paragrafele testamentului, prin faptul că donația e o formă de mulțumire pentru afecțiunea celor două pisici de rasă, dovedită pe toată durata suferinței sale...

În testament este prevăzută și dorința ca fundația să construiască un refugiu pentru pisici și să se preocupe de plasarea animalelor la cei ce-și doresc să aibă alături un sincer și bun prieten...

NICOLAS CAGE - „un condamnat”

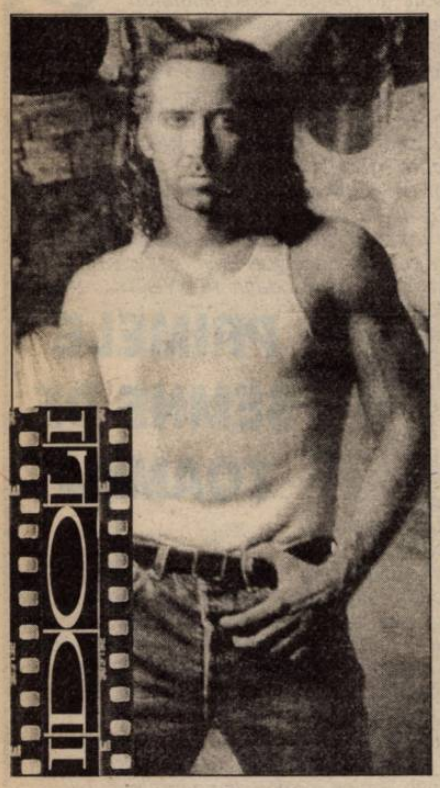

Nicolas Cage nu este un sex-simbol. Figura sa nu a fost, cel puțin pînă în prezent, apreciată ca făcînd parte din standardele de frumusețe masculină hollywood-iană. Statura sa, deși atletică, nu o poate concura totuși pe cea a „statuilor vii” de tip Schwarzenegger. Cu toate acestea, el a intrat de curînd, victorios, în galeria eroilor filmelor de acțiune, făcînd însă o notă aparte: Cage se îndepărtează de seria „coloșilor invincibili cu mușchi de oțel” pe care nici măcar publicul nu-i mai privește chiar atît de fascinat, și dă viață unui „alt fel de erou”, cu o structură fizică și mentală mai apropiată „muritorului de rînd”, în care spectatorul se poate regăsi măcar parțial, cu partea lui de vulnerabilitate mai mult sau mai puțin mascată, de curaj dar și de teamă, de atașament total sau măcar de simpatie față de o cauză onorabilă în plan individual, social ori politic...

NICOLAS CAGE ESTE UN... COPPOLA

Cariera sa cinematografică acoperă deja durata a 15 ani și numără 28 de filme, în mare parte comedii (romantice sau negre), drame și acțiune. Era puțin probabil ca Nicolas Cage să îmbrățișeze o altă profesie, de vreme ce aparține unei familii ai cărei membri sînt fie nume sonore ale lumii filmului, fie persoane care au tangență cu lumea artei. Numele real al lui Nicolas Cage este Nicolas Kim COPPOLA și s-a născut pe 7 ianuarie 1964 la Long Beach, California. Este așadar, nepotul celebrului regizor Francis Ford Coppola. Tatăl lui, August Coppola, a fost profesor la Long Beach și decan al Facultății de arte creative a Universității din San Francisco. Marc, unul dintre frații lui Nicolas, a fost producător al filmului „Deadfall”, realizat în 1993, în care Cage a interpretat un rol strălucit. Roman Coppola - vărul lui Nicolas și fiul regizorului Francis Ford Coppola - a fost director secund pentru coloana sonoră a filmului „Dracula”, ecranizare a romanului lui Bram Stoker. Talia Shire, sora lui August și Francis Coppola, deci mătușa lui Nicolas, a interpretat rolurile principale în „The Godfather” și „Rocky”, a produs și a regizat unele filme. Și lista ar putea continua.

Nicolas, deși respira aerul artei cinematografice prin fiecare membru al familiei sale, a descoperit actoria pe cont propriu, ca o modalitate de a scăpa de necazuri. Primul său „rol” l-a interpretat pe cînd era *„un puști mic și slăbănog”*, hărțuit de un băiat mai mare care-l amenința cu bătaia. S-a gîndit să-l intimideze pe agresor, dîndu-se drept vărul lui, Roy (unul dintre băieții unchiului Coppola), care știa de obicei cum să se impună. S-a deghizat într-un „dur”, cu blugii, cizmele de cawboy și ochelarii de soare ai fratelui său, l-a abordat pe bătăuș și i-a spus: „Dacă nu-l lași în pace pe vărul meu Nicolas, vei avea de-a face cu mine. Știi cine sînt eu, nu?” Trucul a mers, Nicolas n-a mai avut probleme.

Verile și le petrecea cu unchiul Francis la San Francisco. *„Cele mai frumoase amintiri ale copilăriei mele se leagă de acele perioade”, spune Cage.* În ceea ce privește educația, tatăl lui l-a înscris la cursuri de literatură comparată și s-a străduit să-i deschidă gustul pentru muzică clasică, literatură și film. Mama lui Nicolas era des spitalizată pentru crize de depresie și multă vreme a fost absentă din copilăria lui. *„Mama avea lungi perioade de timp în care aluneca din lumea reală într-o lume numai de ea știută și atunci țesea tot felul de imagini poetice. Această situație nefericită mi-a oferit însă o perspectivă originală asupra a ceea ce am făcut mai tîrziu”,* mărturisește Cage.

JAMES DEAN „L-A CONVINS” SĂ DEVINĂ ACTOR

Cînd avea 12 ani, părinții lui au divorțat, Nicolas a rămas în grija tatălui său și împreună s-au mutat la San Francisco. Cînd a împlinit 15 ani, Nicolas era deja hotărît să devină actor. Văzuse filmul „La est de Eden” și interpretarea lui James Dean a avut asupra sa o putere de convingere mai elocventă decît a oricărui alt membru al familiei sale. S-a înscris la American Conservatory Theatre din San Francisco, dar s-a retras după o vară. A sperat să-și îndeplinească visul cu ajutorul unchiului său. Dar, începînd munca, și-a dat seama că a fi nepotul unui regizor de mare succes are avantaje și totuși multe ...dezavantaje. Actorii nu ezitau să-l întîmpine cu replici de genul: „Îmi place cum miroase Nicolas în această dimineață”, făcînd aluzie la replica lui Robert Duvall din „Apocalypse Now”, film regizat de Coppola: „Îmi place mirosul de napalm (substanță chimică mortală) din această dimineață”. Această atmosferă l-a făcut pînă la urmă pe Nicolas să se prezinte la o audiție pentru obținerea unui rol în „Valley Girl” sub numele Nicolas Cage. S-a jucat cu multe nume înainte de a-și alege acest pseudonim. L-au tentat Nick Blue (era culoarea lui preferată la acea vreme), Nick Faust, Nick Mascalzone (așa îl alinta străbunicul lui), dar în cele din urmă s-a hotărît la Nicolas Cage, inspirat fiind de numele unui super-erou de benzi desenate, Luke Cage.

Primele lui apariții în filme n-au reușit să-l impună ca actor promițător. Critica l-a luat în seamă în mod serios abia în 1986, cu „Peggy Sue Got Married”, în regia lui Francis

---

LUNI, 6 octombrie

PROGRAMUL 1: **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului” **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.00** Reîntîlnire cu dirijorul Sergiu Celibidache (r) **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Strada Libertății” **18.00** Istoria românilor **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach” **19.55** Doar o vorbă „sât-i” mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenție” **22.00** Fețele schimbării **23.30** Serial: „Canary Wharf” **0.25** TVR Club.

PROGRAMUL 2: **12.00** Serial (r): „Sunset Beach” **12.45** Ecranul (r) **13.30** Club 2020 (r) **14.00** Conviețuiri-Magazin **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Șeicul” **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** O altă putere **19.30** Sănătate, că-i mai bună decît toate! **20.00** Serial: „Secretul” **21.00** Credo **22.00** Film: „Golf” (Anglia, 1993) **0.30** TVM * Mesager.

MARȚI, 7 octombrie

PROGRAMUL 1: **6.00** La prima oră **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului” **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.00** Eternitate... Incursiune într-un univers pe care trebuie să-l înțelegem, cel al nevăzătorilor **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Strada Libertății” **18.00** În flagrant **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Puritana” (Franța, 1986) **22.40** Reflecții rutiere **23.15** Sport **23.30** Serial: „Canary Wharf” **23.55** Universul cunoașterii.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Desene animate (r) **8.55** Serial (r): „Echipa de intervenție” **9.55** Memoria exilului românesc (r) **10.30** Serial (r): „Savannah” **11.30** Serial (r): „Canary Wharf” **12.00** Serial (r): „Sunset Beach” **13.25** TVR INFO **13.30** Față în față (r) **14.00** Conviețuiri **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Șeicul” **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** Dosarele istoriei **20.00** Film: „Secretul” **21.00** Sensul tranziției **22.00** Teatrul Național de Televiziune prezintă: „Subprefectul” de Duliu Zamfirescu **23.30** Pelerinaje - Italia **24.00** Valsuri cu dirijorul Lorin Maazel.

MIERCURI, 8 octombrie

PROGRAMUL 1: **6.00** La prima oră **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului” **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.30** Pro patria **16.30** Tribuna partidelor parlamentare **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Strada Libertății” **18.00** Medicina pentru toți **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Teatrul Național de Televiziune prezintă: „Aerisirea” **22.25** „Danaidele” la New York **23.15** Magazin sportiv **23.45** Cultura în lume **0.15** Studioul șlagărelor.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Desene animate (r) **8.55** Cu ochi'n 4 (r) **8.55** Portrete în acvaforte (r) **10.30** Teleenciclopedia (r) **11.30** Serial (r): „Canary Wharf” **12.00** Serial (r): „Sunset Beach” **13.30** O altă putere (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Șeicul” **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** Club 2020 **19.30** Dreptul la adevăr **20.00** Serial: „Secretul” **21.00** Avocatul poporului **22.00** Film: „Maigret și ecluza” **23.30** Meridianele dansului **24.00** Insomniile Corinei.

JOI, 9 octombrie

PROGRAMUL 1: **6.00** La prima oră **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului” **13.00** Serial: „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.45** Lege și fărădelege **16.00** Conviețuiri **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Strada Libertății” **18.00** Timpul Europei **18.30** Interactiv Tele-Joc **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Dr. Quinn” **22.00** Cu ochii'n 4 **23.20** Sport **23.30** Serial: „Canary Wharf” **23.55** Banknote **0.25** Întîlnirea de la miezul nopții.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Desene animate (r) **8.55** Universul cunoașterii (r) **9.55** Medicina pentru toți (r) **10.25** Fețele schimbării (r) **11.30** Serial (r): „Canary Wharf” **12.00** Serial (r): „Sunset Beach” **13.30** Dreptul la adevăr (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** S.O.S. Patrimoniul! **20.00** Serial: „Secretul” **20.55** Time Out **22.00** Cinematograful de artă: „Orgolioșii” (Franța, 1953). Cu: Michele Morgan, Gérard Philippe **0.05** Serenada de P.I. Ceaikovski.

VINERI, 10 octombrie

PROGRAMUL 1: **6.00** La prima oră **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului” **13.00** Conviețuiri **13.30** Sănătate, că-i mai bună decît toate! (r) **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.00** De la lume adunate... **15.30** Emisiune în limba germană **17.10** Scena politică **17.35** Serial: „Strada Libertății” **18.30** Serial: „Treptat, treptat” **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Stele pe ecran” (SUA, 1994) **22.40** Reflecții rutiere **23.15** Sport **23.30** Serial: „Canary Wharf” **23.55** Varietăți muzical-coregrafice **0.15** Cinematograful de noapte „Un vircolac american la Londra (SUA, 1981).

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Desene animate (r) **8.55** Serial (r): „Iubire interzisă” **10.25** Cultura în lume (r) **11.30** Serial (r): „Canary Wharf” **12.00** Serial (r): „Sunset Beach” **13.30** S.O.S. Patrimoniul! (r) **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Șeicul” **18.00** Pentru dv., doamnă! **19.00** Contemp-art **20.00** Serial: „Secretul” **21.00** Robingo 2 **21.40** Vînare de vînt **22.20** Nocturna sportivă **23.00** Serial: „Ai ruj pe guler!” **24.00** Insomniile Corinei.

SÎMBĂTĂ, 11 octombrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineața de la... Timișoara și de la București! **8.30** Alfa și Omega **9.05** Serial pentru copii: „Salty” **9.55** Feriți-vă de măgăruș! **10.55** Film: „Poveste de carnaval” (SUA, 1954) **12.30** Serial: „Mork și Mindy” **13.00** Serial documentar **13.30** Ecranul **14.10** Videomagazin - Telespectacol de divertisment cu public **16.00** Mapamond **16.30** A doua alfabetizare **17.00** Serial: „START - REC * 50 de ani de Jurnale UFO” **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks” **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **20.50** Serial: „Savannah” **21.40** Fotbal: Italia - Anglia. Transmisiune directă de la Roma **23.30** Cum vă place... **0.15** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **7.00** Serial (r): „Dr. Quinn” **8.00** Euronews **8.30** Serial: „Lupii aerului” **9.30** Pas cu pas **10.35** Mondo-blitz **11.30** TVR Timișoara **13.30** Actualitatea culturală **14.00** Serial: „Emilie” **15.10** Tradiții **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Șeicul” **18.00** Serata muzicală TV **20.00** Mini-serie: „Mamă de închiriat” (Italia, 1991) **22.15** Telesport **22.20** Mini-serie: „Mamă de închiriat” (ultima parte).

DUMINICĂ, 12 octombrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineața! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „Aventurile lui Shirley Holmes” **9.30** Desene animate **10.45** Biserica satului **11.00** Viața satului **13.00** Serial de călătorii **14.10** Atlas **14.40** Turnul Babel **17.20** Ziua hispanității **17.30** Serial SF: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke” **18.00** Disney **18.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha?” **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Un weekend cu peripeții” (SUA, 1990) **22.50** Camel Planet **23.45** Pariul trio **0.20** Concertul extraordinar al Filarmonicii „Gheorghe Dima” din Brașov.

PROGRAMUL 2: **7.00** Serial (r): „Sunset Beach” **8.00** Euronews **8.30** Serial: „Lupii aerului” **9.30** Ferestre deschise **10.35** Lecția de muzică **11.30** TVR Iași **13.30** Memoria exilului românesc **14.00** Serial: „Emilie” **15.05** Dor de mamă... **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Șeicul” **18.00** Alo, tu alegi! **19.00** Ultimul tren **20.00** Serial: „În plină acțiune” **21.00** Repriza a treia **24.00** Jazz Alive.

(După Panoramic TV)

LUNI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 9.00 Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) 9.45 Lumea filmului (r) 10.15 Serial: „M.A.S.H.” 10.45 Sport la minut 11.00 Procesul etapei (r) 13.00 Pro și contra cu Octavian Paler (r) 13.50 Rătăciți în tranziție (r) 14.15 Desene animate 14.30 Serial: „Maria” 15.30 Serial: „Tînăr și neliniștit” 16.15 Serial: „Șoapte de iubire” 17.15 Deșteaptă-te române! 18.30 Serial: „Cine este șeful?” 18.55 Chestiunea zilei 19.00 Știi și cîștigi! 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Băiatul de aur” (Franța, 1995) 22.15 Serial: „Familia Bundy” 22.45 Serial: „Sledge Hammer” 23.40 Chestiunea zilei 23.45 Cinemateca PRO TV - Film: „Un peștișor numit Wanda” 2.45 Știrile PRO TV 3.10 Serial: „Zona crepusculară”.

MARȚI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 9.00 Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) 9.45 Serial: „Sledge Hammer” (r) 10.15 Serial: „M.A.S.H.” 10.45 Sport la minut 11.00 Film: „Băiatul de aur” (r) 13.00 Deșteaptă-te române! (r) 14.15 Desene animate 14.30 Serial: „Maria” 15.30 Serial: „Tînăr și neliniștit” 16.15 Serial: „Șoapte de iubire” 17.15 Profesiunea mea - Cultura 18.30 Serial: „Cine este șeful?” 19.00 Știi și cîștigi! 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Spitalul de urgență” 21.15 Serial: „Secrete de familie” (ultimul episod) 22.15 Serial: „Familia Bundy” 22.45 Serial: „Sledge Hammer” 23.40 Chestiunea zilei 23.45 Cinemateca PRO TV - Film: „Cadavre ilustre” (Italia, 1976) 3.10 Serial: „Zona crepusculară”.

MIERCURI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 9.00 Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) 9.45 Serial: „Sledge Hammer” (r) 10.15 Serial: „M.A.S.H.” 10.45 Sport la minut 11.00 Serial: „Capcana timpului” 12.00 Serial: „Arca lui Noe” 13.00 Profesiunea mea - Cultura (r) 14.15 Desene animate 14.30 Serial: „Maria” 15.30 Serial: „Tînăr și neliniștit” 16.15 Serial: „Șoapte de iubire” 17.15 Față în față cu Ilie Șerbănescu 18.00 Am întîlnit și români fericiți 18.30 Serial: „Cine este șeful?” 19.00 Știi și cîștigi! 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Povestea lui Traci” (SUA, 1994). Cu: Victoria Principal 22.15 Serial: „Familia Bundy” 22.45 Serial: „Sledge Hammer” 23.40 Chestiunea zilei 23.45 Cinemateca PRO TV - Film: „Hibernatus” (Franța/Italia, 1969). Cu: Louis de Funès 3.10 Serial: „Zona crepusculară”.

JOI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 9.00 Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) 9.45 Serial: „Sledge Hammer” (r) 10.15 Serial: „M.A.S.H.” 10.45 Sport la minut 11.00 Film: „Povestea lui Tracy” (r) 13.00 Față în față cu Ilie Șerbănescu (r) 14.15 Desene animate 14.30 Serial: „Maria” 15.30 Serial: „Tînăr și neliniștit” 16.15 Serial: „Șoapte de iubire” 17.15 Punctul pe I 18.00 Urmărire generală 18.30 Serial: „Cine este șeful?” 19.00 Știi și cîștigi! 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Melrose Place” 21.15 Serial: „Doctor în Alaska” 22.15 Serial: „Familia Bundy” 22.45 Serial: „Sledge Hammer” 23.15 Prima pagină 23.45 Cinemateca PRO TV - Film: „Ce se întîmplă doctore?” (US, 1972). Cu: Barbra Streisand 3.10 Serial: „Zona crepusculară”.

VINERI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 9.00 Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) 9.45 Serial: „Sledge Hammer” (r) 10.15 Serial: „M.A.S.H.” 10.45 Sport la minut 11.00 Serial: „Beverly Hills” (r) 12.00 Serial: „Melrose Place” (r) 13.00 Punctul pe I (r) 14.15 Desene animate 14.30 Serial: „Maria” 15.30 Serial: „Tînăr și neliniștit” 16.15 Serial: „Șoapte de iubire” 17.15 Pro

la celebritate

Coppola, dar pentru a-l desființa. S-a spus că regizorul-unchi i-a permis lui Nicolas să distorsioneze personajul interpretat de el într-un mod inacceptabil. Au văzut în Nicolas „un neg" într-un film de altfel foarte bun.

CAGE - UN NUME CARE ÎNCEPE SĂ SE IMPUNĂ

1987 a fost un an norocos pentru cariera lui Cage. Joacă în „Raising Arizona", film care și acum îi este cel mai drag și unde face dovada că poate fi un mare actor de comedie, fără să piardă intensitatea mesajului. Urmează comedia romantică „Moonstruck", unde, alături de Cher, deține primul său rol principal pe care îl interpretează într-o manieră mult mai întunecoasă decît era prevăzută în scenariu sau în viziunea regizorului și realizează în mod cert măsura talentului său. După „Moonstruck" își propune să facă ceva diferit. În 1989 i s-a oferit prilejul în „Vampire's Kiss" să facă un rol prin care s-a apropiat de expresionismul german (ochii inflamați și ieșiți din orbite, ridicări din umeri - un nebun) atingînd cea mai înaltă performanță a lui ca actor. În 1990, i se oferă roluri în nu mai puțin de cinci filme (cel mai bun fiind „Wild at Heart" iar în 1992, începînd cu „Honeymoon in Vegas" face un nou pas în cariera sa, filmul fiind considerat primul dintr-o „trilogie însorită", alături de „It Could Happen to You" (1994) și „Guarding Tess" (1994). Publicul îl adoră, banii curg permițîndu-i să producă el însuși filme cu buget restrîns. Își dorea însă o recunoaștere de proporții a talentului său. I s-a ivit șansa o dată cu rolul din „Leaving in Las Vegas" (1995), drama unui om ce-și pierde viața cufundat în alcool. Cage și-a pregătit minuțios rolul. Contextul sufletesc îl ajută: suferea în urma ruperii logodnei cu top-modelul Kristen Zang. Pleacă într-o călătorie în Irlanda pentru a experimenta „o anume esență, un anume suflet al marilor scriitori și băutori". Se înregistrează pe bandă video bînd gin și se auto studiază, își observă fizionomia și modul cum îi alunecă vorbirea cînd se îmbată. A cîștigat premiul Oscar pentru cel mai bun actor într-un rol principal.

• A avut legături sentimentale cu: Jenny Wright (actriță), Kristina Fulton (actriță), Kristen Zang (top model), Uma Thurman (actriță), Samanta Mathis (actriță). • Are un fiu, Weston Coppola Cage, născut în 1992. • În prezent este căsătorit cu actrița Patricia Arquette.

După acest succes, s-a gîndit să abordeze alt gen: filmul de acțiune. A vrut însă să fie un erou sensibil al acțiunii, un erou care nu vrea să ucidă oameni ca să fie... erou. A devenit erou, alături de celebrul Sean Connery în „The Rock" (1996). I-a plăcut mult acest gen. Așa că în acest an îl vedem în „Con Air". Nu-i plac scenele periculoase, de obicei preferă să lase cascadorii să-și facă meseria, el vrea să se păstreze viu, să-și poată crește urmașii.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

CAGE despre scene periculoase

Microinterviu realizat la Hollywood

R.A. Unele scene din filmul „Con Air" întrec multe altele, fiind foarte primejdioase. Cunoscîndu-ți în general părerea despre acest lucru, cum te-ai împăcat totuși cu asta?

N.C. Sigur că de obicei încercăm să fim cît mai aproape de realitate, dar cînd o scenă nu mi s-a părut bine gîndită sau cu un grad prea mare de risc, i-am atenționat pe producători și regizori s-o regîndească. Totuși, ei n-au cedat decît o dată în 17 zile de turnat.

R.A. Cum se face că te-au ales pe tine pentru acest film? Faptul că tocmai luaseși Oscarul?

N.C. M-a ajutat și acest lucru, dar cînd m-am văzut cu producătorii, ei m-au întrebat dacă și cum vom colabora, iar eu m-am interesat în primul rînd în ce măsură scenele de acțiune sînt sigure și protejate.

RAY ARCO

- Locuințe personale: o vilă pe plaja din Malibu, un castel german în Hollywood Hills, un apartament în Los Angeles, o locuință în stil victorian în San Francisco's Pacific Heights.
- *Mașini:* Lamborghini, Ferrari, Corvette Stingray, Bentley.
- *Animale:* o șopîrlă botezată „Dr. Sheen" și cîteva pisici.
- *Muzica preferată:* Toate genurile.
- *Culoarea preferată:* Purpuriu.
- *Prieteni apropiați;* Jum Carrey, (actor), Phil Roy (compozitor), Tom Waits (cîntăreț), Cary Elwes (actor). În plus, verii lui, Roman și Sofia.
- *Ce i-ar fi plăcut să facă dacă n-ar fi fost actor:* să scrie scurte povestiri, scenarii și poeme. Să realizeze design de mașini.

CRISTOBAL ERRAZURIZ
ANTENA 1, luni-vineri, ora 18[00]

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Serial: „Fiica oceanului" 9.30 Super Abracadabra 11.00 Film: „David Coopperfield" (Anglia/SUA, 1970) 13.00 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.30 Serial: „Înalta societate" 14.00 Automobilism: Formula 1 - MP al Japoniei 16.30 Lumea filmului 17.00 Serial: „Efecte speciale" 17.45 Serial: „Norocosul" 18.30 Serial: „Beverly Hills" 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Numai cei singuri" (SUA, 1991) 22.00 Serial: „Susan" 22.30 Știrile PRO TV 23.00 Procesul etapei 0.30 Știrile PRO TV.

LUNI 1.50 Serial: „Lumină călăuzitoare" 12.45 Desene animate 13.15 Între prieteni 14.20 Film: „Ultimul detectiv" (Anglia, 1980) 16.00 Serial: „Misiune la Chicago" 17.00 Desene animate 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Dezastru nuclear" (SUA, 1988) 21.30 Serial: „Viitorul începe azi" 22.30 Milionarii de la miezul nopții 0.00 Serial: „Aphrodisia".

MARȚI 6.30 Teledimineața 9.00 Desene animate 9.40 Serial: „Viitorul începe azi" (r) 10.30 Film: „Dezastru nuclear" (r) 12.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 13.10 Millennium (r) 14.20 Film: „Decepții" (SUA - partea I). Cu: Gina Lollobrigida 16.00 Serial: „Misiune la Chicago" 17.00 Desene animate 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Singură în noapte" (Franța, 1995) 21.30 Serial: „Legea lui Burke" 22.30 Milionarii de la miezul nopții 0.00 Serial: „Aphrodisia".

MIERCURI 6.30 Teledimineața 9.00 Desene animate 9.40 Serial: „Legea lui Burke" (r) 10.30 Film: „Singură în noapte" (r) 12.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 13.10 Desene animate 14.20 Film: „Decepții" (dramă romantică, partea a II-a) 16.00 Serial: „Misiune la Chicago" 17.00 Desene animate 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Scarlet Pimpernel" (Marea Britanie, 1982) 21.30 Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" 22.30 Milionarii de la miezul nopții 0.00 Serial: „Aphrodisia".

JOI 6.30 Teledimineața 9.10 Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" (r) 10.00 Film: „Scarlet Pimpernel" (r) 12.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 13.10 Desene animate 14.20 Film: „Trei zile din august" (Rusia, 1992) 16.00 Serial: „Misiune la Chicago" 17.00 Desene animate 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Ferma mutanților" (SUA, 1993) 21.30 Serial: „Cronici paranormale" 22.30 Milionarii de la miezul nopții 0.00 Serial: „Aphrodisia".

VINERI 6.30 Teledimineața 9.00 Desene animate 9.40 Serial: „Cronici paranormale" (r) 10.30 Film: „Rămîi cu bine, Hillary" (SUA, 1987) 12.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 13.10 Desene animate 14.20 Serial: „Model Academy" 14.50 Serial: „Club Hawaii" 15.20 Divergențe - convergențe din lumea sportului 17.00 Desene animate 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Ali Baba și cei 40 de hoți" (Franța-Italia, 1954). Cu: Fernandel 21.30 Serial: „Nash Bridges" 22.30 Milionarii de la miezul nopții 0.00 Serial: „Aphrodisia".

SÎMBĂTĂ 7.00 Știri 7.10 Serial: „Nash Bridges" (r) 8.00 Tele-dimineața 10.20 Desene animate 10.40 Divergențe - convergențe în lumea sportului (r) 12.30 Serial: „Dragoste cu năbădăi" 13.00 Documentar: „Viața sălbatică" 13.30 Documentar: „Orașele lumii" 14.20 Film: „Ali Baba și cei 40 de hoți" (r) 16.00 Poveștile prietenilor mei 16.30 Serial: „Club Hawaii" 17.10 Între prieteni 18.00 Serial: „Tarzan" (ep. 1) 19.00 Observator 19.45 Film: „Uniți de nevoie" (SUA, 1989) 21.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 22.00 Serial: „Beavis & Butthead" 22.30 Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" 23.00 Hollywood Top Ten 0.00 Serial: „Aphrodisia" 0.25 Film: „Eclipsă totală" (Anglia, 1995).

DUMINICĂ 7.00 Știri 7.10 Serial: „Tarzan" (r) 8.00 Poveștile prietenilor mei (r) 8.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) 9.00 Desene animate 10.00 Serial: „Animal Show" 10.30 Serial: „Un cîine cu imaginație" (ultimul episod) 11.10 Controverse istorice 11.40 Spirit și credință 12.10 Vedeta în papuci 12.50 Caleidoscop 14.10 Serial: „Alertă pe plajă" 14.55 O femeie - un bărbat și jumătate 15.20 Hollywood Top Ten (r) 16.30 Serial: „Club Hawaii" 17.00 Millennium 17.45 Serial: „Dragoste cu năbădăi" 18.15 Printre rînduri 19.00 Observator 19.45 Film: „Maria, iubita mea" (SUA, 1994) 21.30 Film: „Burlacul" 22.00 Serial: „Giulia" 23.00 Serial: „Sirenele" 0.00 Film: „Suflete dezgolite" (SUA, 1992).

LUNI 7.00 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.15 Desene animate 11.05 Serial: „Misiune imposibilă" 14.35 Serial: „Echipa de șoc" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.25 Documentar: „Comorile Lumii" 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Primul pas 20.00 Serial: „Familia Walton" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Secția de poliție" 22.30 Foc încrucișat 23.30 Cutia muzicală.

MARȚI 7.00 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.15 Desene animate 11.05 Serial: „Starsky și Hutch" 14.35 Serial: „Echipa de șoc" 15.30 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Serial: „Jake și Grăsanul" 20.00 Serial: „Familia Walton" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Cobra" 22.25 În numele dumneavoastră 0.35 Tonomatul personal.

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.15 Desene animate 11.05 Serial: „Misiune imposibilă" 14.35 Serial: „Echipa de șoc" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.25 Documentar: „Comorile Lumii" 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Serial: „Jake și Grăsanul" 20.00 Serial: „Surorile" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „MacGyver" 22.25 Reporter TELE 7 23.30 Prin gaura cheii.

JOI 7.00 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.15 Desene animate 11.05 Serial: „Starsky și Hutch" 14.35 Serial: „Echipa de șoc" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.25 Documentar: „Comorile Lumii" 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Serial: „Jake și Grăsanul" 20.00 Serial: „Surorile" 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Kung Fu" 22.30 Mafalda.

VINERI 7.00 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.15 Desene animate 11.05 Serial (r): „O singură viață" 14.35 Serial: „Echipa de șoc" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.25 Documentar: „Comorile Lumii" 16.40 Top Ten Viva TELE 7 18.15 Poliția în acțiune 19.00 Dosare secrete ale comunismului românesc 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Ultimul amant celebru" (SUA, 1972) 23.20 Tentații 1.00 Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ 8.00 Știri 9.05 Desene animate 9.55 Serial: „Femeia Fantastică" 13.05 Serial: „Croazieră de lux" 14.20 Desene animate 14.45 Drumuri printre amintiri 15.45 Cinema '97 16.20 Magazinul femeilor 17.20 Cocktail 17.45 Serial: „Prințul din Bel Air" 18.10 As Show 19.00 Serial: „Celebritate" 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Inelul morții" (SUA, 1992) 23.10 Rendez-vous la TELE 7 0.15 Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.00 Știri 9.05 Desene animate 9.55 Serial: „Flash" 13.05 Serial: „Croazieră de lux" 14.20 Desene animate 14.45 Documentar: „Comorile Lumii" 15.00 Se întîmplă numai duminica 17.45 Serial: „Lucy Show" 18.10 Necenzurat 18.40 Pariu trio 19.05 Serial: „Celebritate" 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Clientul" 22.35 Serial: „Murphy Brown" 23.05 Gala TELE 7.

LUNI 6.30 Știri 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 10.00 Serial (r): „Frumoasa rivală" 11.00 Misterele tranziției (r) 16.00 Film (r): „Pe viață și pe moarte" 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Natura lucrurilor 19.00 Știri 19.15 Serial: „Frumoasa rivală" 20.00 Astrologia pe înțelesul tuturor 21.00 Iubitori de animale 21.30 Working woman 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet.

MARȚI 6.30 Știri 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 10.00 Serial (r): „Frumoasa rivală" 11.00 Natura lucrurilor (r) 16.00 Iubitori de animale (r) 16.30 Working woman (r) 17.00 Natura lucrurilor 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Ritmo latino 19.00 Știri 19.15 Documentar 20.00 Film: „Teroare în oraș" (SUA) 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

MIERCURI 6.30 Știri 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Astrologia pe înțelesul tuturor (r) 11.00 Ritmo latino (r) 16.00 Film (r): „Teroare în oraș" 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Magazin turistic 18.30 Country profiles 19.00 Știri 19.15 Serial: „Frumoasa rivală" 20.00 Film: „Polițiștii din Miami" (SUA) 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

JOI 6.30 Știri 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Serial (r): „Frumoasa rivală" 11.00 Magazin turistic (r) 11.30 Country profiles (r) 16.00 Film (r): „Polițiștii din Miami" 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Travel, Travel 18.30 Culisele modei 19.00 Știri 20.00 Film: „Dezechilibrul" (SUA, 1988) 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

VINERI 6.30 Știri 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Ministar (r) 11.00 Travel, Travel (r) 11.30 Culisele modei (r) 16.00 Film (r): „Dezechilibrul" 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Misterele tranziției 19.00 Știri 19.15 Serial: „Frumoasa rivală" 20.00 Film: „Vînătoare mortală" (SUA) 22.00 Starea de veghe 23.00 Magazin turistic 23.30 Știri.

SÎMBĂTĂ 8.00 Exerciții cu Martha 8.30 Știri 9.00 Desene animate 10.00 Enciclopedie pentru copii 11.00 Film (r): „Vînătoare mortală" 12.30 Magazin turistic 16.00 Cinemateca 18.00 El... talk-show pe teme sociale 19.00 Știri 19.15 Documentar Worldnet 20.00 Film: „Călugării roșii" (SUA) 22.00 Întîlniri muzicale 22.30 Country profiles 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

DUMINICĂ 8.00 Exerciții cu Martha 8.30 Știri 9.00 Desene animate 10.00 Ministar 11.00 Magazin turistic 12.30 Documentar Worldnet 16.00 Cinemateca 17.30 Roata de rezervă (r) 18.30 Introspecții în cultura italiană 19.00 Știri 19.15 Hello, Star! 20.00 Film: „Sabia bărbaților" (SUA) 22.00 Ritmo latino 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 6.10 - 12.10

BERBEC (21.03 - 20.04): Semne astrale bune pentru afaceri şi carieră, indicate prompt de curbele cu pricina. În prima jumătate a săpămînii vă veţi implica, direct sau indirect, într-o nouă afacere cu reale perspective, sau afacerea curentă va da primele roade. Oricum, se întrezăresc la orizont sume importante de bani. Curba financiară staţionează numai la cote înalte.

TAUR (21.04 - 21.05): Deşi principalele curbe astrale se încăpăţînează să nu se ridice în mod semnificativ peste normal, se pare că în a doua jumătate a intervalului vă aşteaptă o surpriză cît se poate de plăcută: un datornic mai vechi îşi aduce aminte de dv. Veţi primi bani, peste aşteptări, şi astfel vă veţi putea răsfăţa făcînd cîteva cheltuieli de suflet.

GEMENI (22.05 - 21.06): Cu o luciditate remarcabilă, specifică acestei zodii a „raţionaliştilor", veţi şti să depăşiţi o situaţie delicată (marţi, miercuri) din domeniul relaţiilor interumane. Din fericire, curba psihicului nu are oscilaţii alarmante şi optimismul rece al Gemenilor va fi de neclintit. Curba financiară are o scădere uşoară, începînd de joi, vineri.

RAC (22.06 - 22.07): Dacă veţi putea să răspundeţi la critici neprincipiale şi atacuri „sub centură", de culise, atunci veţi evita un surmenaj nervos acut, la întoarcerea din concediu. Sensibilii Raci ar trebui să adopte acum o atitudine granitică. Pe de altă parte, curba financiară staţionează la nivele modeste, apoi, creşte (de miercuri, probabil) neabătut.

LEU (23.07 - 22.08): Multă animaţie în constelaţia dv., în consecinţă veţi fi protagonistul multor evenimente mărunte, tracasante. Curba psihicului oscilează periculos şi va trebui să daţi dovadă de multă stăpînire de sine. Din fericire, joi sau vineri primiţi bani, compensînd frămîntările sufleteşti curente. O veste bună de departe, în weekend, vă va remonta complet.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Vă pîndeşte, aproximativ la mijlocul săptămînii, o „lovitură" financiară aşteptată cam de multişor. Aliatul astral este acum Mercur, asta însemnînd că puteţi fi siguri de reuşită în orice iniţiativă (investiţie) - judecată în prealabil la rece, fără entuziasm. Pe de altă parte parte, pot apare mici disensiuni în cuplu, trecătoare ca ploaia de vară..

BALANŢA (22.09 - 22.10): Riscaţi să intraţi într-o legătură periculoasă, de ordin sentimental, dacă ascultaţi fără discernămînt de chemările inimii. Venus nu se află într-o poziţie favorabilă faţă de Soare, şi asta poate însemna o capcană. Pe de altă parte, curba financiară are o ascensiune lentă dar sigură, iar la finele acestei săptămîni sau la începutul celei viitoare veţi primi bani. Atenţie la un Vărsător din anturaj!

SCORPION (23.10 - 21.11): Nici un semn remarcabil în constelaţia dv., fapt care poate însemna că viaţa decurge molcom şi fără incidente financiare sau sentimentale. Dar, atenţie! Surpriza nu este exclusă. Chiar dacă vă simţiţi în siguranţă, ar trebui să vă reevaluaţi iniţiativele (sau planurile) pentru viitorul apropiat. Se pare că în debutul perioadei următoare veţi primi bani.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Pare să fie o săptămînă plină de melancolie, generatoare de pasivitate, de neimplicare. Curba afectiv-sentimentală scade alarmant sub normal, ceea ce poate însemna că sînteţi vulnerabil sentimental. Veţi primi, totuşi, un semn bun din partea lui Jupiter şi a lui Mercur, pentru zona financiară a vieţii. Treziţi-vă cît mai repede cu putinţă!

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Două bucurii şi un ghinion vor aşezona această săptămînă destinsă şi profitabilă. Serenitatea chipului dv. se va datora şi unei excelente vieţi în cuplu, parcă mai parfumată decît oricînd. Ghinionul pare să provină din sfera materială, vinovată fiind o cheltuială imprudentă, recentă. În weekend se profilează o scurtă călătorie, de afaceri sau de plăcere.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Chiar dacă la începutul săptămînii o iniţiativă profesională eşuează, nu este cazul să gustaţi din fructul amărăciunii mai mult decît impune situaţia. Curba socio-profesională este în ascensiune şi în curînd veţi dobîndi un succes remarcabil. Pe de altă parte, curba financiară urcă vertiginos, încă din primele zile ale perioadei.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Echilibrul căminului vă pare acum cel mai important lucru, avînd în vedere unele încercări delicate prin care trece o rudă apropiată. Dar nu trebuie să vă alarmaţi, o veste foarte bună din domeniul financiar va rezolva multe probleme. Psihicul dv. este, de asemenea, suficient de robust pentru a ţine piept situaţiei trecătoare, conjuncturale.

mini DICŢIONAR de ARTE DIVINATORII

CAL - 1. Animal oracular pentru unele populaţii germanice, în primele secole după Christos. Tradiţia spune că acesta putea „prezice" războiul. Preoţii şi conducătorii îi ascultau cu atenţie fornăitul şi nechezatul şi le interpretau. Caii care aveau o pată albă la unul din picioarele posterioare erau consideraţi nefaşti. Legenda mai arată că însuşi Cezar se baza pe aceşti „auguri" şi că înainte de a trece Rubiconul a ordonat un ceremonial închinat unui mare număr de cai. După oficierile preoţilor, caii erau lăsaţi liberi în pădure pentru a se cîştiga bunăvoinţa zeilor.

CAL - 2. Zodie a zodiacului chinezesc, încadrată în aceeaşi perioadă cu Gemenii (21 mai - 22 iunie). Pentru chinezi, Calul poartă elementul cosmic fundamental *Foc* şi este patronat de planeta Marte. Pe cercul zodiacal tradiţional este poziţionat pe direcţia sud, fiind în esenţă un temperamental. Cele mai bune relaţii le are cu Mistreţul (Scorpion) şi Tigrul (Vărsător), iar cele mai tensionate şi mai nefericite cu Şobolanul (Săgetător). Se spune despre nativii Calului că sînt persoane cu o mare inteligenţă şi luciditate, dar care îşi ies din fire foarte uşor. Contrar aparenţelor, Caii nu se lasă lesne „înhămaţi", nu suportă presiuni nici de ordin profesional, nici în cuplu. Personalitatea lor este remarcabilă, dar se colaborează greu cu ei. De obicei, au o sănătate demnă de invidiat.

CAL - 3. Zodie a zodiacului indian (care este decadal), plasată între 1 şi 10 aprilie. Conform acestei tradiţii, Caii sînt ezitanţi, afectuoşi şi au un simţ al umorului deosebit. Ei sînt predispuşi să fie extrem de religioşi şi fac o pasiune din orice.

PAUL IOAN

Windows 101 sfaturi utile

CUM ALEG UN HARD DISK?

În al treilea rînd, *timpul mediu de acces.*

Normal, doriţi un hard disc rapid: de aceea firmele producătoare anunţă timpul mediu de acces al fiecărui disc. E vorba despre acel timp consumat pentru lectura unui sector anume.

Recomandare: Un hard disk bun are un timp de acces mediu cuprins între 8 şi 10 milisecunde. Oricum modelul ales nu trebuie să depăşească 12 milisecunde.

În al patrulea rînd, *viteza de transfer.*

Viteza de transfer intern se referă la cantitatea de date citite sau scrise pe suportul fizic. Recomandare: Discurile dure foarte rapide, dar şi foarte costisitoare oferă o viteză de transfer de maximum 120Mbit/sec. E bine de ştiut că viteza minimă de transfer a unui hard pe care doriţi să-l achiziţionaţi nu trebuie să fie inferioară lui 70 Mbit/sec. Modelele de calitate bună au viteze cuprinse între 41 şi 90 Mbit/sec. Hardurile pe care se specifică de către producător că au o viteză de transfer de pînă în 41 Mbit/sec. nu trebuie luate în considerare.

(în numărul viitor ne vom ocupa de *Viteza de rotire*)

ÎMPRIETENEŞTE-TE CU WINDOWS

Win95. Nu vă satisface sistemul dv. Windows95, instalat pe computer? Verificaţi ca fişierul *swap* de pe disc să dispună de un spaţiu convenabil. E bine de ştiut că spaţiul necesar unui fişier *swap* trebuie să fie cel puţin dublul capacităţii RAM instalat pe placă. Un pc cu 16 MB de RAM are nevoie de cel puţin 32 MB liberi pe hard pentru fişierul *swap*.

W3.1. Eliberaţi-vă spaţiul de pe discul dur ocupat de fişierele temporare. În File Manager din Windows 3.1 daţi comanda Search pentru toate fişierele care au extensia .TMP.

O PRIVIRE PRIN INTERNET

2. Mai multă viteză. O altă metodă de a mări viteza în Internet este modificarea Cache-ului în Web. Memoria principală şi Hard discul nu sînt singurele posibilităţi de a stoca temporar documentele. Unele firme de servicii Internet pun la dispoziţia clienţilor un aşa numit *Proxy Server*, un calculator care funcţionează ca un cache şi care memorează intermediar paginile web des accesate. Dacă browserul va solicita acest server, toate întrebările şi răspunsurile vor rula automat prin Proxy, sporind viteza de lucru, mai ales cînd sînt accesate pagini de dincolo de Ocean.

Pentru ca *Netscape Navigator* să poată accesa paginile de pe un server Proxy, apelaţi meniul *Options => Network Preferences => Settings*...În registul *Proxies* activaţi *Manual Proxy Configuration*. Daţi clip pe butonul *View*...Va apărea o listă. Treceţi în linia destinată protocolului HTTP adresa serverului dv. Proxy menţionînd şi adresa de port.

Pentru *Internet Explorer*. Alegeţi comanda *View-Options...-Connection* şi activaţi casuţa de dialog *Connect through a proxy server*. În aceeaşi fereastră dati clic pe *Settings*. În cîmpul HTLM din listă menţionaţi adresa şi portul serverului şi confirmaţi cu OK. Reporniţi browserul deoarece programul nu recunoaşte întotdeauna comutarea pe un server proxy.

(*date preluate după CHIP Computer Magazin, septembrie 1997*).

SPORT

STEAUA, ŞANSĂ ŞI IARĂŞI ŞANSĂ

Marţi seara echipa lui Stoichiţă a ieşit din eclipsa totală de Lună în care intrase acum două săptămîni şi a jucat fotbal. Pentru a cîştiga şi nu doar pentru a nu primi gol. De data asta, apărarea a fost impenetrabilă, marcajul foarte bun, atacul şi-a văzut de treabă, s-au înscris două goluri spectaculoase şi Ritli a fost iarăşi un portar de zile mari. Trecem cu vederea gafa prin care şi-a înscris singur gol pentru că prea au avut steliştii şansele de partea lor, iar cei de la Fenerbahce o zi în care mingea nu a vrut să intre în poarta adversarilor. Steaua se califică în turul II al Cupei UEFA cu un scor general de 2-1.

În perioada 19-21 septembrie, la Brăila, în cadrul PROMO RALLY „CUPA CASTROL", s-a desfăşurat RALIUL DUNĂRII DE JOS, cu o participare de peste 40 de echipaje. Competiţia s-a desfăşurat pe o distanţă de 100 km, în două oraşe, BRĂILA şi GALAŢI, planul orar cuprinzînd 12 CONTROALE ORARE, 10 PROBE SPECIALE şi 3 etape secrete.

Reprezentînd un raliu tehnico-aplicativ solicitările la care au fost supuşi piloţii şi în special copiloţii au fost deosebite, atenţia, prezenţa de spirit, cunoaşterea zonei şi participarea la şedinţa tehnică spunîndu-şi cuvîntul în clasarea echipajelor. Avantaj clar pentru echipajele din Brăila, deşi unele etape au fost secrete.

Concurenţii prezenţi la start au reprezentat CONSTANŢA, HARGHITA, BUCUREŞTI şi chiar alte ţări - BULGARIA - (3 echipaje). Primii trei clasaţi la general au fost BĂNICĂ PETRE/ DRAGOMIR ŞTEFAN, CIUREA NECULAI/GURTAVENCO THEODOR, MOISESCU GABRIEL/ NEACŞU TEODOR.

Organizarea poate fi caracterizată ca foarte bună, existînd totuşi unele lipsuri la etapele desfăşurate în GALAŢI, unde şi participarea publicului a fost practic ZERO!

Reprezentanţii Revistei MAGAZIN, PĂTRĂŞCOIU OCTAV/ ANGHEL CĂLIN în CUPA PRESEI organizată cu această ocazie, s-au clasat pe primul loc, concurînd pe o maşină SUZUKI SWIFT 1,3 GLX. La general o clasare pe locul 7 s-a datorat neparticipării la şedinţa tehnică, şi greşelilor din PS provocate de probleme tehnice.

Primele 10 echipaje urmează să participe la etapa finală de la BRAŞOV în perioada 18-19 octombrie, unde vor concura cu echipaje calificate la cele 5 etape zonale deja desfăşurate.

Rămîne pînă la finală să se organizeze în perioada 3-4 octombrie cu ocazia deschiderii S.A.B., ultima etapă zonală - BUCUREŞTI - la care sperăm ca participarea să fie pe măsura evenimentului.

OCTAV PĂTRĂŞCOIU

DIALOGURILE LAUREI

● Ei, bravo! Din scrisoarea ta, draga mea *Mădălina T. (Constanţa)*, am înţeles că ideea celibatului te frămîntă foarte. E şi celibatul o posibilă opţiune de viaţă, dacă este provocat de anumite situaţii pe care n-am să ţi le enumăr acum. Partea proastă, în ce te priveşte, e că n-am găsit, din cele scrise de tine, nici una din aceste situaţii. Păi, frumoasă eşti! Deşteaptă îmi pari să fii! Har Domnului, eşti sănătoasă. Părinţii, aşijderi. Ai o meserie frumoasă, căutată şi bănoasă. Casă ai. Ai avut şi destui prieteni. Adică sînt premise suficiente, pentru cei 26 de ani ai tăi, ca să priveşti cu optimism poteca vieţii tale. Aşa încît nu prea pricep cum, hodoronc-tronc, ţi s-a pus pata pe actualul tău iubit, care vrea să se căsătorească cu tine, iar tu, nu şi nu! Şi i-ai dat papucii... Mai ales că, după cum singură susţii, nici nu ai ce să-i reproşezi... Şi, colac peste pupăză, ai mai luat şi hotărîrea „eroică" să rămîi celibată! Ştii, nu te supăra pe mine, uneori, de prea mult bine, oamenii se mai şi prostesc. Acum, după trei ani de stat împreună, brusc ai descoperit că el „nu prea corespunde" exigenţelor tale! Măi, să fie... În ce privinţă nu „corespunde", păcatele mele, că nu sufli o vorbuliţă să mă luminezi! Ei, şi-n vreme ce-ţi citeam eu scrisoarea, mi-am amintit de-o vorbă a bunicii mele, Dumnezeu s-o odihnească. Zicea bătrîna aşa: „Pînă la 20 de ani, fetele se întreabă *cum este el*. Pînă la 30 de ani, ele se întreabă *cine este el*. Iar după 30 de ani, se întreabă speriate *unde este el*". Trebuie să-ţi explic?... Ştii ce cred eu în ce te priveşte? Că ţi-a mers totul din plin, că n-ai întîlnit nici o greutate, nici un obstacol şi ţi-ai format convingerea (falsă!) că *toată* viaţa vei fi pe coama valului... Ţi-ai recitit scrisoarea înainte de a mi-o trimite? Din fiecare propoziţie şi frază emană aşa, ca o boare, o diafană... înfumurare. De aici, probabil, şi fandoselile mironosite cu „celibatul". Şi, la urma urmei, ce vrei să-ţi spun?! Că faci bine? Că faci rău? Păi, fată dragă, dacă tu confunzi iubirea încununată prin căsătorie cu completarea de către pretendent, a unui chestionar prin care să vezi dacă el „corespunde" cu ţintarul tău contractual, atunci, zău, mai bine rămîi celibatară! Aşa nu mai riscă nici un bărbat să-şi vadă jignită iubirea prin mofturile tale. Acum, cît eşti tînără, totul e OK. Numai că tinereţea nu e veşnică... Bine-ar fi ca *acum* (şi mereu) să trăieşti astfel încît niciodată *mai tîrziu* să nu regreţi faptele tale...

● Vai, vai! Îl iubeşti, draga mea *Valeria (Bucureşti)*, dar nu îndrăzneşti să-i mărturiseşti sentimentele tale... Să ştii că nu-i o tragedie atît de mare pe cît crezi! La cei 17 ani cît aveţi, nici nu-i de mirare că emoţia primelor iubiri nu-şi află lesne cale printre cuvinte! Faptul că El se poartă foarte prietenos cu tine, că îi face plăcere să vă plimbaţi împreună prin parc, să mergeţi la ştrand, însoţiţi de cercul vostru de prieteni, mă face să cred că şi El nutreşte pentru tine o anumită afecţiune pe care, poate ca şi în cazul tău, nu ştie cum sau nu îndrăzneşte să ţi-o destăinuie... Dar sînt sigură că veţi găsi acele cuvinte care să-i încălzească inima, dacă vei avea curajul să stai de vorbă cu el! Sînt la fel de sigură că nu va rîde, aşa cum te încearcă teama, pentru că a rîde de iubire e dovada certă fie de prostie, fie de suflet uscat. Că tu ţi-ai dori ca „altcineva" (cine?!) să-i... explice iubirea ta, nu mi se pare o idee prea fericită. În dragoste, „mijlocitorii", chiar dacă sînt de bună credinţă, nu vor pleda niciodată cu aceeaşi ardoare, din tot sufletul, aşa cum o putem face întotdeauna numai noi pentru sentimentele noastre! Aşa că - *îndrăzneşte!* Ai, fie de cîştigat iubirea lui, fie de pierdut iluziile. Dar, în ambele variante, vei fi oricum în cîştig! Fiindcă vei şti pe ce „picior" dansezi şi nu te vei mai frămînta atîta. Deşi, dacă vrei să ştii, „ceva" îmi spune să fiu încrezînţată că povestea ta de iubire abia aşteaptă să înceapă! Hai, rosteşte tu primele cuvinte ale poveştii, o poveste pe care fiecare dintre noi, de amar de vreme, o descoperim şi o trăim - trăindu-ne viaţa!... Multă fericire!

GHID PRACTIC DE... ZUGRĂVIT

Nu vom insista asupra preparării celorlalte două tipuri de var, (cu stingere moderată şi cu stingere lentă) avînd în vedere faptul că varul cu stingere rapidă este cel mai des folosit şi, fără îndoială, cel mai bun.

Pregătirea suporturilor pentru văruit. Înainte de a aplica grundul sau văruiala propriu-zisă, suportul trebuie umezit cu apă curată. Suprafeţele din lemn nu se umezesc înainte de a fi zugrăvite. Umezirea se face în general pînă la saturaţia suporturilor pentru a asigura fixarea varului. Dacă suprafaţa umezită începe să se usuce înainte de a ajunge la ea cu văruitul, se mai umezeşte o dată.

Zugrăvirea mecanizată. Deşi pare o operaţie complicată şi obositoare, aceasta poate fi executată cu mijloace simple şi fără prea mult efort. Pentru pulverizarea compoziţiilor de zugrăvit se pot folosi pompa de zugrav, aspiratorul sau pompa flit care din păcate a dispărut din comerţ. Înainte de a trece la pregătirea zugrăvitului este bine să reţinem următoarele:

● Porţiunile pereţilor se zugrăvesc de jos în sus dar pulverizarea compoziţiei se face pe orizontală. Dacă se manevrează duza perpendicular pe duşumea se pot forma „purici".

● Duza sau ţija se mai poate manevra circular.

● Distanţa la care se ţine duza faţă de suport este de aproximativ 75 cm dar poate varia în funcţie de fluiditatea materialului, de mărimea duzei şi de presiune.

● În cazul în care printr-o manevrare greşită a duzei se produc scurgeri, acestea se remediază printr-o tamponare uşoară cu buretele uscat sau cu o cîrpă albă şi moale sau cu o pensulă. ***(DORIN MĂRAN)***

VASE

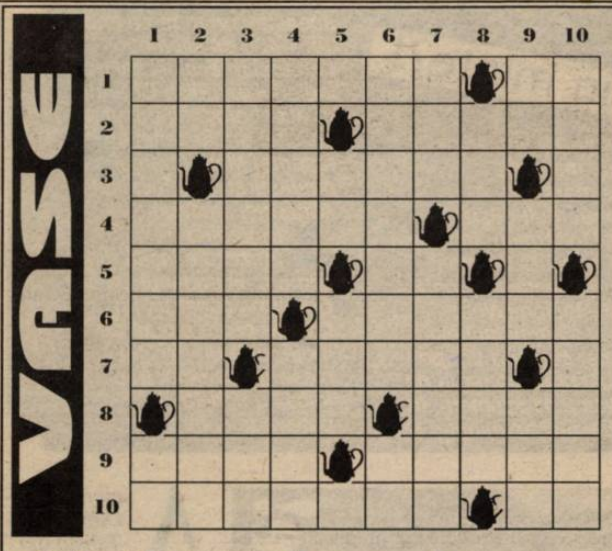

ORIZONTAL: 1) Primul pe vas... - La Mamaia! 2) Constructor de vase - Vas de apă (reg.) 3) Plutesc pe luciul apei 4) Mai mare peste vase! - Abia (pop.) 5) Cioban - Coada de ibric! 6) Fata marinarului! - Mic vas cu aburi!! 7) Înhămate la edec! - Marele nostru vas 8) Menajerie plutitoare (mit.) - Director general la căile ferate 9) Vas - Corabia (pl.) 10) Vechi vase de luptă - Lansate de un torpilor!

VERTICAL: 1) Cu toate pînzele sus - Barbu Velescu 2) Puse-n cală! - Pusă în vasele noastre 3) Spaima... de naufragiu! - Luate-n grilă! 4) Vase... line! (pl.) - Veche colonie hispanică 5) La un scafandru! - Numele vechi al insulei greceşti Kos 6) Cu vase-n lucru... - Pupa vaporului! 7) Urme de tiner! - Căutare scurtă... la arme! 8) Paria! - Vas de apă 9) Vîrf de atac! - Un vas industrial - Lovitură de maestru (pl.) 10) Cale lungă drum de... vase - Prenume masculin

DICŢIONAR: ABI, ACCI, COA, IIA

LUCIAN STĂNCESCU
Bîrlad

Soluţia careului „IEŞIRE”

Orizontal: **DECOLORATA - ELIMINATOR - VIS - NAS - TT - EB - M - MAC - A - NEBUN - ROI - IRITARI - EU - AC - IE - ASI - ET - A - SLEIT - PORTI - AR - A - PROEMINENT**

Verificaţi-vă cunoştinţele

1) Cine a inventat electroscopul?
2) Cine a efectuat primele determinări de coordonare geografică pe teritoriul României?
3) Care este ordinea planetelor în Sistemul Solar în funcţie de depărtarea lor de Soare?
4) Ce arhitect a realizat Cazinoul din Constanţa (1907-1910)?
5) Cine erau „lestrigonii” în mitologia greacă?
6) Unde a fost descoperit celebrul actor de film Tom Mix, pe numele său adevărat Thomas Edwin Mix (1880-1940) primul west-man al ecranului?
7) Cine este autorul ciclului de lieduri „Frumoasa Morăriţă”?
8) Ce operă anonimă din secolul al X-lea, în limba anglo-saxonă, folosind elemente mitologice şi legendare şi schiţînd figura ideală a războinicului germanic este considerată primul monument al literaturii engleze?
9) Care este cel mai lung sistem muntos de pe Pămînt?
10) Unde trăiesc păsările „Paradis” (Paradiseidae)?

Răspunsurile din numărul trecut

1. Canionul cel mai adînc de pe planetă este Hells Canion (Canionul Infernului). Acesta are o adîncime de 2448 m şi este o parte a marelui Canion al riului Snake din nord-vestul USA (SUA) la graniţa dintre statele Idaho şi Oregon. 2. În principatul Andora se vorbeşte limba catalană. 3. Catedrala Sfînta Sofia a fost construită în timpul domniei lui Iustinian I (527-565) 4. Cei cinci compozitori erau: Balakirev, Cezar Cui, Borodin, Musorgski şi Rimski-Korsakov. 5. Cobaltul a fost descoperit în 1735 de chimistul suedez Georg Brandt (1694-1768). 6. Autorul celor două portrete este pictorul Ion Andreescu (1850-1882). 7. În mitologia romană penaţii erau zei ocrotitori ai căminului familial în onoarea lor întreţinîndu-se pe vatră o flacără perpetuă. 8. Hidrogenul, cel mai abundent element din Univers, se găseşte în Soare în proporţie de 80 la sută. 9. Istoricul italian care avea să relateze istoria lui Magellan se numea Antonio Pigafetta. 10. Filmul „Cenuşă şi diamant”, în care s-a remarcat regretatul actor Zbigniew Cybulski (1927-1967) a fost regizat de Andrej Wajda. (IRINA STOICA)

Mozaic

◆ Cultura plantelor într-un sol artificial (masă plastică poroasă) sau în anumite soluţii de săruri minerale, efectuată în vederea reducerii greutăţii serelor spaţiale se numeşte hidroponică.

◆ În mitologia romană exista o zeiţă a fructelor şi legumelor numită Pomona, provenind dintr-o veche divinitate italică.

◆ Fizicianul elveţian Raoul Pierre (1846-1929), stabilit în Franţa, a lichefiat prima oară oxigenul (1877), azotul, hidrogenul şi bioxidul de carbon.

◆ Fluviul Amazon înregistrează cel mai mare număr de afluenţi (circa 15000) dintre toate cursurile de apă de pe planeta noastră. Doi dintre aceştia sînt Madeira (3379 km) şi Purus (3200 km), mai lungi decît Dunărea (2875 km), iar 15 dintre afluenţi au peste 1500 km.

◆ Medicul chinez Li Şî-Cen (1518-1592) este autorul unei lucrări clasice de farmacologie, în care sînt descrise 1900 de plante şi sînt reproduse 11500 de rețete.

◆ Agronomul român George Maior (1835-1927), profesor universitar la Bucureşti, autorul unor lucrări în domeniul economiei agricole, zootehniei şi pedologiei, privind în special probleme de erodare, este fondatorul unei noi discipline agricole: conservarea solului.

(IRINA STOICA)

PAR (anormale) de TOPAN

Umor

Trebuie să fie cumplit cînd un actor îşi dă seama că şi-a pierdut vocea...
- Da, dar închipuieşte-ţi cît de cumplit e cînd nu-şi dă seama.

Chelner, cam cîţi ani crezi că a avut găina din care mănînc?
- Domnule, noi, lîngă găină, servim cartofi, varză, mazăre, salată! Niciodată fişa ei biografică!

Cum a fost la examenul de conducere? Ai luat carnetul?
- Nu ştiu.
- Dar examinatorul ce ţi-a spus?
- N-a apucat să spună mare lucru! L-a luat salvarea!

Abonamente la „Magazin” direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	3500 LEI	❑ 4 LUNI	14000 LEI
❑ 2 LUNI	7000 LEI	❑ 5 LUNI	17500 LEI
❑ 3 LUNI	10500-LEI	❑ 6 LUNI	21000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat postal la adresa:
Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN” S.R.L., P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341
Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, însoţit de copia chitanţei de plată a mandatului, la adresa mai sus menţionată, pentru expedierea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

TEST PSI

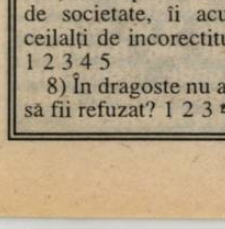

EŞTI UN TIP RĂSFĂŢAT?

Sînt mulţi oameni care au fost copilul unic al unei familii agitate şi care, încă de mici, au fost obişnuiţi să li se satisfacă orice capriciu, să aibă totul şi fără amînare. Acei insuportabili şi capricioşi din categoria „fiul lui tata”, mofturoşi şi imposibili, nedispuşi la nici cel mai mic sacrificiu şi care n-au auzit decît în cărţi de altruism şi generozitate. Răspunde la acest test: s-ar putea să ai surpriza să descoperi că pînă şi tu ai unele caracteristici ale copilului răsfăţat. Sau nu. Dacă nu ştii, răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Îţi aminteşti că de mic primeai de ziua ta de naştere sau la diverse petreceri o mulţime de cadouri? 1 2 3 4 5

2) Eşti gelos pe succesele altora? 1 2 3 4 5

3) Nu suporţi să fii contrazis, mai ales în faţa unor oameni străini? 1 2 3 4 5

4) Persoanele care te cunosc bine spun că nu ştii să pierzi? 1 2 3 4 5

5) La tine acasă, un oaspete varsă din greşeală vinul pe mochetă. Ai o reacţie agresivă? 1 2 3 4 5

6) Îţi permiţi să fii o persoană dezordonată pentru că partenerul tău obişnuieşte să-ţi aranjeze toate lucrurile? 1 2 3 4 5

7) Cînd pierzi la un joc de societate, îi acuzi pe ceilalţi de incorectitudine? 1 2 3 4 5

8) În dragoste nu accepţi să fii refuzat? 1 2 3 4 5

CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:

De la 8 la 18 puncte: **Nu se poate spune că eşti un răsfăţat. E dezvoltat, la tine, dimpotrivă, un puternic simţ al responsabilităţii şi al autocriticii. E drept, uneori acestea sînt un handicap.**

De la 19 la 31 puncte: **Caracterul tău echilibart te face să ai un comportament de adult, deşi de multe ori îţi vine să baţi din picioare ca un copil răsfăţat care nu a primit imediat ceea ce a cerut.**

De la 32 la 40 puncte: **Eşti într-adevăr un ins răsfăţat! Mereu doar pretinzi fără a da, te enervezi că dorinţele tale nu sînt satisfăcute pe loc, vrei să fii în centrul atenţiei. Probabil că de mic ai fost cocoloşit şi căutat în cornițe.**

Perspicacitate

Umor şi diferenţe

La prima vedere, cele două desene par identice. După o atentă examinare se pot descoperi opt mici diferenţe grafice. Descoperiţi-le!

(Soluţia în numărul viitor)

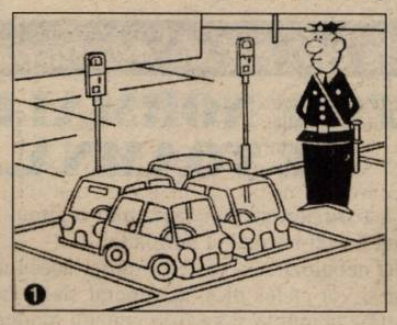

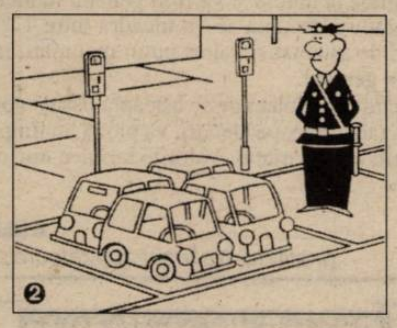

Soluţia testului din numărul trecut:

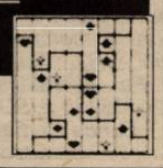

Împărţire

„CLONARE”

Integramă de MARIAN MINCULESCU

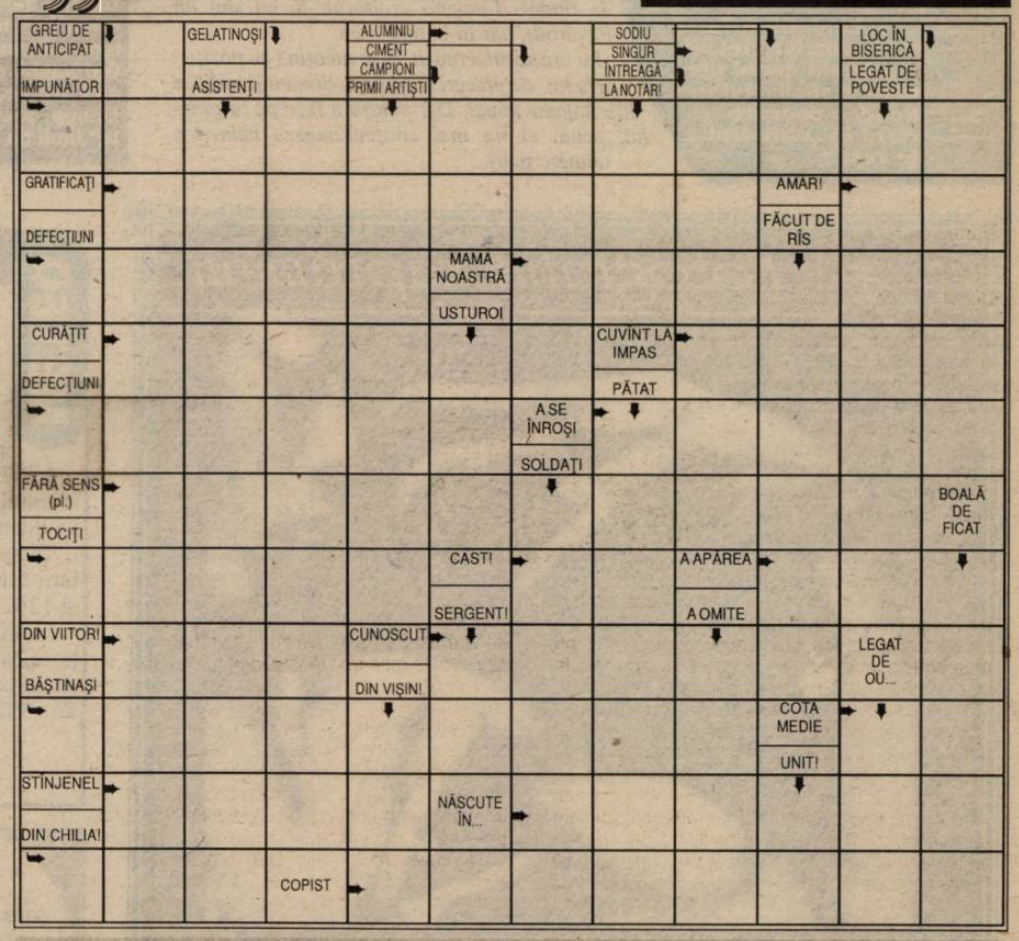

Dezlegarea integramei „CART”

B - P - H - I - P - T - SOLICITUDINE - COREPETITOR - DEMONETIZATI - TONURI - I - AB - TENIS - NODURI - E - OTAVA - EDIL - NASI - A - INA - I - CO - S - MOTTO - REVOLTAT - UDA - R - ROI - APROD - CARTIER - PARI

ARME cu lipici

Nonlethal Entaglement Technology sau pe scurt NET este noua armă cu care va fi dotată poliția din New York.

Cei ce tulbură liniștea publică nu vor mai fi împrăștiați cu gloanțe de cauciuc ca pînă acum. NET lansează un fir de peste cinci metri lungime, ce se încolăcește în jurul recalcitrantului, foarte greu de desfăcut, prin care se transmit șocuri electrice ușoare, dar repetate.

Un alt tip de armă NET este dotată cu un fir lung, foarte cleios, ce se înfășoară în jurul celui vizat și pe care-l leagă, fără putință de scăpare. La probele ce au avut loc de curînd s-au obținut rezultate remarcabile. Altfel nici nu se putea...

Ce le trece unora prin minte?!

În timp ce asociațiile ecologice luptă împotriva poluării fonice, americanul Don Murphy a bătut la tobe, într-un parc din localitatea For Mill, statul South Carolina, timp de... 1.217 ore, adică cincizeci de zile și șaptesprezece ore! În această perioadă s-au vîndut cele mai multe calmante, în acel oraș, iar cronometrarea s-a făcut de la distanță.

Invidios pe acest record, englezul Rory Blackwell a bătut succesiv la patru sute de tobe în mai puțin de un minut!

Stîrnind panică în supermarketul Top Shop din Londra, David Beattie și Adrian Simons au alergat pe două scări rulante pereche, în sens invers mișcării lor. În acest mod, fiecare dintre ei a parcurs 214,34 kilometri. „Sacrificiul" lor a contribuit din plin la creșterea vînzărilor în respectivul magazin.

Tîrîș-marș este o „probă" mult gustată de soldații în termen. În Anglia există un concurs de profil pentru civili, desfășurat pe pista unui stadion (West Middlesex). Campionul este Reg Morris, care s-a tîrît pe burtă nouăsprezece tururi de pistă, adică 2,41 kilometri, în 9 ore și treizeci de minute. Dar aceasta-i un moft pe lîngă cei 1.400 de kilometri parcurși în același stil de indianul Jargdish Chander. În acest mod, hindusul a solicitat grația zeiței lui favorite, Mata (marșul s-a desfășurat între localitățile Aligarh și Jamma).

Dovedind o tenacitate ieșită din comun, americanul David Coburn a construit un turn de peste o sută de metri, alcătuit din 291 piese de domino. El a folosit o schelă și paravane contra vîntului.

Cinematograful... „PRINCE CHARLES"!

Un faimos cinematograf din Leicest Square (centrul Londrei) poartă numele prințului. Proprietarul a angajat un cunoscut sculptor, Richard Mealing, pentru a da intrării un aspect deosebit, pe care acesta a realizat-o cu ajutorul a 5000 de cutii de bere!...

Bisturiu... pensă... lipitoare!

N-ar fi exclus ca, în viitorul nu tocmai depărtat, să asistăm în sălile de operații la asemenea comenzi, adresate de chirurgi asistentelor medicale. Căci lipitorile, un străvechi remediu, lăudat în rețetele babelor doftoroaie din secolele trecute, par să cunoască în zilele noastre o nouă perioadă de glorie.

Ele își găsesc însă valențe neutilizate pînă acum, fiind folosite în... n-o să vă vină să credeți, dar este adevărat, ei bine, în microchirurgie. Numai anul trecut, circa 65000 de lipitori au fost utilizate în spitalele din Statele Unite. Interesant este însă faptul că prea puțin simpaticul vierme anelid nu se pune doar pe degetele membrelor, pe spinare, pe nas sau urechi, ca în practicile tradiționale, ci în locurile unde, după operațiile chirurgicale, se formează hematoame, ceea ce ar putea duce la complicații. Lipitorile sug respectivele cheaguri de sînge, descongestionînd zona și ajungînd la regenerarea venelor. Practici similare s-au pus la punct și în Germania, cu mențiunea că aici tratamentul este mai scump, prețul unei „ședințe" fiind de 10 mărci.

HOBBY? Îmbracă papușile!

Americanul Dick Tahsin din Filadelfia este un creator de modă în domeniul confecționării păpușilor. Nu de mult, el a oferit concetățenilor săi o surpriză: a deschis o expoziție de păpuși cu modele din toată lumea, numărul exponatelor ridicîndu-se la peste 5000 de exemplare! Această uriașă colecție (poate unică în lume din toate punctele de vedere) a fost realizată în decurs de 15 ani. Expoziția prezentată în luxosul hotel „Windham Franklin Plaza" a stîrnit o vie curiozitate, fiind vizitată de un mare număr de persoane. Exponatul care a reținut atenția vizitatorilor l-a constituit o păpușă din seria „Barbie" care dispune de posibilitatea de a cînta o melodie destul de lungă.

PAVAROTTI contra Pavarotti

Luciano Pavarotti n-a fost niciodată implicat în scandaluri, fiind vestit pentru blîndețea sa. Iată însă că la Modena, locul de naștere al cîntărețului, s-a zvonit că marele Luciano a intentat proces unui tiz al său - modestul croitor Luciano Pavarotti. Bineînțeles i s-a dat cîștig de cauză. Ce s-a întîmplat?

De mai multi ani, croitorul Luciano Pavarotti și soția sa Angela confecționează costume și rochii la Carpi (acolo unde se fabrică și celebrele automobile „Ferrari"). Pe produsele lor ei aplică etichetele firmei, fără a avea vreo pretenție la faima tenorului. Dar cumpărătorii (fie ei italieni sau străini) cunosc doar un singur Luciano Pavarotti. Un altul ca el încă n-a existat pe lume, așa încît au conchis că e vorba de un „hobby" al marelui cîntăreț.

- Eu n-am croit și nu voi croi costume, se indignează Luciano cîntărețul. Nu-mi compromit reputația. Eu nu sînt croitor!

- Eu însă croiesc și voi mai croi, nu se lasă la rîndu-i Luciano croitorul. Și eu sînt un Pavarotti, dar în branșa mea.

Iar croitorul a reușit să se mențină pe poziție. Cifra lui de afaceri a ajuns la două miliarde de lire italiene anual. Dar pentru a face pe originalul, acum el nu mai confecționează haine cu numere mari...

În numărul viitor

■ Fascinația științei: De la „Deep Blue" la „Deeper Blue" și... mai departe! ■ Universuri paralele: Premiile „Ig Nobel" pentru știință - Efectele iaurtului asupra uraganelor! ■ Paradox: Și dacă Einstein s-a înșelat? ■ Medicina la zi: Boala cu cea mai spectaculoasă ascensiune ■ Glob: Se zdruncină Teoria Evoluției speciilor? ■ Continente dispărute: Lemuria ■ Terra X: Ironiile istoriei - A fost Lenin agent german? ■ Idoli: Natalie Wood, o poveste tristă în „cartierul de vest"

Armata britanică vrea să omoare maimuțele din Gibraltar!

Armata britanică va trebui să omoare numeroase maimuțe care trăiesc pe stînca Gibraltarului, enclavă britanică în sudul Spaniei, pentru a limita proliferarea lor, scria recent cotidianul *Sunday Times*. Eliminarea unui anumit număr de indivizi a devenit necesară, fiindcă celebrele maimuțe ale „Barbariei", simbol de secole al coloniei britanice, au început să atace populația.

Numărul lor, de aproximativ 250 la ora actuală, a crescut de 4 ori din 1992, cînd ministerul britanic al Apărării a încetat, din rațiuni bugetare, să se intereseze de ele.

Maimuțele de la Gibraltar sînt unicele care trăiesc în turmă, în stare sălbatică, pe teritoriul Europei. Legenda spune că, atunci cînd ele vor părăsi stînca Gibraltarului, vor pleca și englezii de acolo. (ARPRESS)

Fotografia săptămînii

Portret de bărbat sau de femeie? Așa arată în viziunea artistică a lui Joseph McNally, SUA, portretul celei mai rapide femei din lume, Gail Devers. Oricum, fotografia a cîștigat premiul întîi la secțiunea portrete a concursului „Fotografia de presă a Anului", anul trecut.

METEO *la sfîrșit de săptămînă*

ZILE NORMALE DE TOAMNĂ...

La sfîrșitul acestei săptămîni regimul termic va fi apropiat de cel normal al perioadei.

VINERI nebulozitatea va fi temporar accentuată în majoritatea regiunilor și vor cădea ploi, în general slabe cantitativ. Vîntul se va intensifica la munte și va fi în general moderat în rest.

Temperatura maximă se va încadra între 12º și 22ºC, în sudul țării fiind de așteptat și valori puțin mai mari, iar minima între 6º și 12ºC în general.

În următoarele două zile se așteaptă pasaje noroase în jumătatea nordică a țării unde, pe alocuri, va ploua, în timp ce în restul teritoriului cerul va fi variabil. Valorile termice nocturne vor scădea cu 2º - 3ºC.

LIANA CAZACIOC
(Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie)

UN PIRANHA

într-un rîu din Franța

Un băiețel de 11 ani amator de pescuit și de natură a pescuit recent un „piranha" un pește vestit pentru ferocitatea sa, de 15 centimetri lungime în apa rîulețului Reyssouze din regiunea Bourg-en-Bresse (centrul Franței). Mickaël, care de obicei prindea acolo plevușcă, „a știut imediat" că agățase în cîrlig un specimen de mic pește carnasier din Amazonia, povestește mama sa. „El se ocupă mult de animale și se uită mereu la TV, la emisiunile de acest gen", a mai spus ea.

Peștele cu pîntec roșu, cu dinți ascuțiți și ochi globuloși a petrecut noaptea acasă la Mickaël, înainte de a fi dus la un magazin specializat din Bourg-en-Bresse, unde identitatea sa a fost confirmată, aflăm dintr-o știre ARPRESS.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., București, Piața Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) și 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Țiriac", Sucursala București.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la
Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10ºº - 14ºº

Bibliotecă

SERIE NOUĂ - 335 • ANUL XL • 9 OCTOMBRIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 41 (2085)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 27 ANI

De-abia cu numai 27 de ani în urmă, adică pe 9 octombrie 1970, senatul italian a legalizat, pentru prima oară în Italia, divorţul. Dramele, una dintre acestea asemenea celei prezente în filmul „Divorţ italian" din 1962, luau astfel sfîrşit. Un caz fericit în care arta a influenţat politica?

Paşi spre informatica mileniului trei

De la „Deep Blue" la „Deeper Blue"

pagina 3

Universuri paralele

Premiul IgNOBEL pentru ştiinţă

CINE distruge stratul de ozon?

Medicina la zi

„BOALA" cu cea mai spectaculoasă ascensiune

Femina Club

Învăţaţi să fiţi FRUMOASE!

IDOLI

NATALIE WOOD, o poveste tristă din „cartierul de vest"

Terra X Dosarele planetei

A fost Lenin agent german?

Programele posturilor bucureştene de televiziune

TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM

Glob „Magazin"

- **Se zdruncină teoria Evoluţiei Speciilor?**
- *În premieră mondială:* **Structura atomică a cromozomului**
- *Continente dispărute:* **LEMURIA**

Am primit din Canada, din partea lui Bahram Katirai, o carte extrem de incitantă, intitulată „Revolution in Physics". Din primele rînduri ale introducerii cititorii sînt informaţi că vor afla amănunte despre noi descoperiri ştiinţifice care, în viitor, ne vor ajuta să înţelegem lumea fizică în care trăim. Găselniţa acestei cărţi este tocmai „reinventarea" noţiunii de „eter", cărămida fundamentală a existenţei fizice, materia invizibilă din Univers, dar şi din lumea atomilor despre care au vorbit marii fizicieni ai lumii de-a lungul secolelor. Cel care a eliminat din fizica modernă noţiunea de eter a fost Einstein. Tocmai împotriva lui se ridică acum Bahram Katirai, acuzîndu-l de eliminarea însăşi a fizicii în „teoria" lui a relativităţii şi introducerea unei matematici complexe care nu explică nimic din lumea care ne înconjoară. Relansînd existenţa eterului, fizicianul Bahram Katirai face o descoperire senzaţională: o nouă particulă subatomică pe care el o numeşte „samareh", un fel de satelit al Electronului, care se mişcă în jurul lui asemenea Lunii în jurul Pămîntului. Efectele rotaţiei în eter a acestei noi particule rezolvă, spune autorul, multe mistere legate de cele trei forţe care acţionează în Natură şi anume electrică, magnetică şi gravitaţională. Mai demonstrează autorul cum turbulenţele în eter produc lumină exact în acelaşi fel în care turbulenţele în aer produc sunet. Ce mai aflăm? În 1892, Hendrik Antoon Lorenz afirma într-o lucrare: cu cît un corp are o viteză mai mare, cu atît el îşi micşorează masa, iar cînd viteza corpului atinge viteza luminii, masa devine egală cu zero. În 1905, fizicianul Henri Poincare a descoperit principiul general al relativităţii în care emitea şi ideea simultaneităţii. După numai cîteva luni, Albert Einstein a prezentat o lucrare care amestecă formulele matematice ale lui Lorenz cu ideile lui Poincare. Mulţi fizicieni au observat că lucrarea lui Einstein este o copie a lucrărilor celor doi. Singurul adaos al lui Einstein în lucrarea sa a fost tocmai eliminarea eterului şi explicaţia conform căreia relativitatea se explică prin viteza luminii, concluzia sa inversînd teza lui Lorenz, în sensul că masa tinde către infinit.

Sînt afirmaţii pe care eu, ca nespecialist, le găsesc tulburătoare. Asta vine să ne spună, nouă, profanilor, cît de relativ este totul şi nu numai cînd călătorim cu viteza luminii, ci chiar şi atunci cînd ieşim din casă pentru a ne cumpăra un ziar. Pînă la urmă, poate că şi ideea Big-bang-ului nu este decît o teorie matematică fără nici o legătură cu realitatea. Trăim într-o continuă revoluţie a incertitudinii.

POZITIV PE RASTER

Revoluţia incertitudinii

GEORGE CUŞNARENCU

Biblioteca Judeţeană

DISCURI pentru eternitate

Wheels Of Fire - CREAM

M-am gîndit să vă ofer un supliment la „Pop - Rock, de la A la Z" şi să vă prezint acest album, ieşit după celebrul *„Disraeli Gears"*, albumul de faţă fiind compus din două părţi: prima - realizată în studio cu compoziţiile lui *Bruce* şi a doua reprezentînd fragmente dintr-un concert înregistrate la Fillmore. Era epoca în care *Clapton* se înrola sub steagul muzical al lui *Hendrix* (influenţă sesizabilă şi pe *„Wheels Of Fire")* şi în care se simţea deja apropierea căderii cortinei finale pentru *Cream!* Albumul rămîne, oricum, *istoric*, melodiile sale - *„White Room"*, *„Sitting On Top Of The World"*, *„Passing The Time"*, *„As You Said"*, *„Politician"*, *„Crossroads"* sau *„Traintime"* dîndu-i dreptul la acest epitet...

Top Albume

1. Men In Black - Soundtrack
2. No Way Out - Puff Daddy & The Family
3. Bandits - Soundtrack
4. The Best Of Michael Jackson & The Jackson Five
5. Backstreets Back - Backstreet Boys
6. Middle Of Nowhere - Hanson
7. The Fat Of The Land - Prodigy
8. Almost Heaven - Kelly Family
9. 3V - En Vogue
10. Be Here Now - Oasis

Propuneri: Samba de Janeiro - Bellini, Greatest Hits Volume III - Billy Joel, Nightclub - Mr. President, Forever In Love - Billy Ocean

Albumul Săptămînii

No Way Out - PUFF DADDY

Încă un album negru, negru de tot din punct de vedere muzical, „făptaşul" fiind omul care a dominat topurile ultimelor luni, cel care a preluat ştafeta de la prietenul său *Notoriuos B.I.G.* - trecut înainte de vreme de cealaltă parte a oglinzii... *„I'll Be Missing You"*, al doilea extras pe single de pe *„No Way Out"*, va fi, risc un pronostic, melodia anului, aducîndu-i pe tavă un nesperat, poate, loc întîi în lumea rapului, rap care continuă să se transforme, devenind tot mai soft! Aţi observat şi voi, s-au cam împuţinat piesele protestatare, ele fiind puse într-o evidentă inferioritate de către slow-rap, angajamentul cedînd în faţa feeling-ului! *„No Way Out"* corespunde pe de-a întregul celor exprimate mai sus, iar după ascultarea sa nu veţi reuşi să scăpaţi (apropos de titlul albumului) de atmosfera creată de cele 15 compoziţii ale sale...

Recomandările cronicarului s-au oprit asupra următoarelor: *„What You Gonna Do"*, *„Do You Know"*, *„I Love You Baby"*, *„Been Around The World"*, *„Senorita"* şi *„Can't Nobody Hold Me Down"*...

RANDY CRAWFORD

Solistă americană de culoare. S-a născut pe 18.2.1952, numele său real fiind *Veronica Crawford*. Primul succes l-a avut în Marea Britanie, perioada 1979-1986 găsind-o în formă maximă! Enciclopediile consemnează în dreptul ei 7 hituri dar dintre acestea se detaşează clar *„One Day I'll Fly Away"*, *„Almaz"* şi *„Street Life"*, toate incluse pe compilaţia *„The Love Songs"*, pe care vi-o recomand, scoasă de *Warner Bros.* Solistă de pop şi jazz, *Randy* a colaborat excelent cu *George Benson*, *Crisaders* şi *Cannonball Adderley*, rămînînd, totuşi, o solistă „din linia a doua"...

CREAM

Componenţă: *Eric Clapton* (30.3.1945, chitară), *Jack Bruce* (15.5.1943, bass/vocal), *Ginger Baker* (19.8.1940, tobe). Festivalul de la Windsor din iulie 1966 marca debutul live al trioului, fiecare dintre membrii săi avînd deja vechi state în meserie! Primul lor album

POP-ROCK, de la A la Z

apărea în decembrie 1966 şi era unul de „antrenament", cei trei preluînd nişte clasice din perimetrul blues-rock-ului în care nu peste mult timp deveneau celebri. Dar pe cont propriu... *Cream* a fost o efemeridă, dar a contribuit decisiv la viitoarele cariere muzicale individuale ale celor trei, fiind o deschizătoare de drum în ceea ce priveşte folosirea efectelor scenice... Enciclopediile consemnează în dreptul numelui *Cream* patru albume (pînă în momentul despărţirii din 1969) - *„Fresh Cream"*, *„Disraeli Gears"*, *„Wheels Of Fire"* (dublu LP, mărul discordiei între *Clapton* şi *Bruce...)* şi *„Goodbye"*, precum şi două hituri de top 10 în SUA şi UK - *„Sunshine Of Your Love"* (1968) şi *„White Room"* (1969) - millionsellers... Anii'70 îi găsesc pe cei trei muzicieni excepţionali în plin elan creator, ei continuînd atît solo, cît şi cu mai multe trupe de blues şi rock, neuitînd totuşi să ofere fanilor cîteva compilaţii marca *Cream*, din care vă recomand *„The Best Of Cream Live"* (dublu LP din 1972) şi *„White Room Cream Best"* (1978). În rest, e istorie...

De toate pentru toţi

◆ O colecţie pentru amatorii de disco-sound - *„Bravo Hits 18"* care-i adună la un loc pe *Coolio, Ricky Martin, Bellini, Mr. President" Eternal, DJ Bobo, CITA, Backstreet Boys.* Nu lipseşte nici unul dintre marile hituri ale verii, "97! Merită achiziţionat...

◆ Nou single pentru *The Boyz* - *„Let Me Show You The Way"*

◆ *Billy Joel*, Artist Of The Month September la VH1, şi-a lansat al treilea volum din ale sale *„Greatest Hits"*, de pe *CD*-ul editat de Columbia/Sony nelipsind piese ca *„Innocent Men"*, *„Leningrad"*, *„We Didn't Start The Fire"*, noutatea fiind *„To Make You Feel My Love"*, din repertoriul lui *Bob Dylan...*

◆ *Kylie Minogue* mai trage un rateu! Single-ul *„Some Kind Of Bliss"* ne-o prezintă pe nurlia australiancă avîntîndu-se pe un teritoriu de rock în care este evident, după ascultarea melodiei, că nu prea are ce căuta...

◆ Pe 15 septembrie a apărut noul single al veteranilor de la *Rolling Stones* - *„Has Anybody Seen My Baby"*, extras de pe albumul *„Bridges To Babylon"*, lansat pe 29 septembrie. La această oră *Stones* se află în turneu în America, pe listă urmînd Canada, America de Sud şi Europa.

◆ După cum v-am spus, revine, *Janet Jackson*, acum trei zile ea lansînd albumul *„The Velvet Rope"* care pune punct unei pauze de patru ani! Primul extras pe single este *„Got'Til It's Gone"*, aruncat pe piaţă la jumătatea lui septembrie...

◆ Încă un duet olandez gustă din cupa succesului: este vorba de *R 'N' G* (foto) compus din *Ricardo Overman* (27 de ani) şi *Gerald Koenigsverdraag* (23 de ani). Cei doi s-au întîlnit în mai 1996 într-un supermarket din Eindhoven, *Alex Christensen* (producătorul lui *U96)* fiind omul care i-a ajutat la primul single *„Rhythm Of My Heart"*, apărut la mijlocul lui aprilie. Vara lui '97 i-a confirmat cu *„Here Comes The Sun"*, clipul demonstrînd şi că cei doi sînt dansatori excelenţi, elementele acrobatice fiind preluate din dansul sud-american, melodia fiind găselniţa verii! Albumul de debut este aşteptat la sfîrşitul acestei luni...

Fan Club

Nume	Adresa
Don Johnson	Merel 2, 2411 KN, Bodegraven. The Netherlands
Howard Jones	PO Box 185, High Wycombe, Bucks, HP11 2EZ, UK
Judas Priest	PO Box 4804, Macon, CA 3120?, USA
King Crimson	Przemyslaw Hojda ul. Jodlowa 2a/2 83-110 Tczew, Polland
Kiss	PO Box 5089, 00153, Roma, Italia
Kiss	Joop Van Pet, Herenweg 92, 1244 PZ, Ankeveen, The Netherlands
Kiss	Ole Morten Sorensen, Liav 87, 1614 FR Stad, Norway
Kiss	58 Hulverston Close, Shanklin Village, Sutton, Surrey SM2 6TY, UK

Calendar

10.10 - 16.10

10 - Martin Kemp (1961, Spandau Ballet), Tanya Tucker (1958), David Lee Roth (1965), Keith Reed (1946, Procol Harum); 11 - Daryl Hall (1948); 12 - Rick Parfitt (1948, Status Quo), Phil Creswick (1965, Big Fun), Tony Borowiak (1970, All - 4 - One), Jeff Keith (1958, Tesla); 13 - Sammy Hagar (1948, Van Halen), Peter Spencer (1948, Smokie), Joey Belladonna (1960, Anthrax), Nana Mouskouri (1936) Paul Simon (1941); 14 - Justin Hayward (1946, Moody Blues), Karyn White (1965), Cliff Richard (1940), Marcia Barrett (1945, Boney M), Dan McCafferty (1946, Nazareth); 15 - Richard Carpenter (1946), Chris de Burgh (1948), Tito Jackson (1953); 16 - Wendy Wilson (1969), Tony Carey (1952, Rainbow), Bob Ace Weir (1947, Grateful Dead);

TOLBA CU SCRISORI

Georgeta Florenţa - Bîrlad: Am reţinut „Şcolăreasca" şi „Cerebrala" (căruia cred că-i voi schimba titlul). Pentru viitor vă recomand mai multă atenţie la dactilografierea definiţiilor...

Bogdan Grama - Ploieşti: Da, UB40) au un nou album - *„Guns In The Gretto"*, *„Tell Me Is It True"* (la care te referi) fiind primul extras pe single, melodia intrînd şi în coloană sonoră a filmului *„Speed II"*.

Laurenţiu Mogoşanu - Giurgiu: Clasamentul respectiv a fost realizat pe baza opţiunilor postului VIVA. Iată categoriile şi învingătorii Best Video German - *Sabrina Setlur* - *„Du Liebst Mich Nicht"*, Best Video International - *„Spice Girls* - *„Wannabe"*, Best Live Act - *Aerosmith*, Best Dance Act - *Mr. President*, Best Act German - *Tic Tac Toe*, Best Act International - *U2*, Best Newcomer German - *Nana*, Best Newcomer International - *' N Sync*, Lifetime - Achievement - *Queen*, Best R&B, Hip-Hop - *Ginuwine, Backstreet Boys* rămînînd favoriţii publicului german...

Liviu Dochiu - Focşani: Am reţinut toate cele nouă careuri dar, cu siguranţă, nu toate vor ajunge la tipar! Vă spun aceasta deoarece calitatea definiţiilor cam lasă de dorit... Spaţiul mă împiedică să vă dau exemple acum şi mă voi limita la a vă spune că dacă un cuvînt apare într-un dicţionar acest fapt nu-l face automat şi titular într-un careu în care ar trebui să acţioneze autocenzura (apropos de REDACTOARE, OŞTENESC, FĂTĂRI etc...). În mod sigur voi umbla la definţiile dvs (dacă aveţi ceva împotrivă vă rog să-mi scrieţi) pentru a le face mai agreabile. Grilele sînt foarte bune! Pentru integrame vă sfătuiesc să contactaţi cît mai multe reviste de profil, este calea parcursă de toată lumea...

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămînalul „Magazin"
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculat la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Maria Rădoi (1282); Irina Stoica, Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Marian Grigore
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

DIALOG PE INTERNET

Pași spre informatica mileniului trei

DE LA „DEEP BLUE" LA „DEEPER BLUE"

ADRIAN HOAJĂ

S-a așternut, deja, vălul uitării noastre peste meciul de șah dintre campionul mondial Gari Kasparov și supercomputerul „Deep Blue", eveniment care a avut loc în februarie, anul trecut... Au trecut în uitare, pentru marele public, și partidele jucate de același Kasparov în compania lui „Deeper Blue", urmașul lui „Deep Blue", desfășurate în iarna acestui an. Normal, de atunci, multe alte evenimente ne-au solicitat atenția. Senzaționalul partidelor disputate cu aceste prilejuri l-a constituit faptul că, pentru întîia oară, un calculator reușea să... „smulgă" o victorie într-un meci cu un adversar uman, chiar campionul mondial! Dar cu adevărat important este faptul că „Deep Blue" a fost „capul se serie" al unui tip de cumputer, cu o arhitectură revoluționară, care a deschis noi perspective, de mare viitor, în evoluția informaticii. „Deep Blue" a fost conceput și programat de o echipă de oameni de știință de la IBM. Trei săptămîni mai tîrziu, după ce ecourile meciului făcuseră deja de cîteva ori înconjurul planetei, John Horgan, de la prestigioasa revistă „Scientific American", a luat un interviu echipei „Deep Blue" din cadrul IBM, aflată la Centrul de cercetare IBM „Thomas J. Watson" din Yorktown Heigs, New York. Prezenți la interviu - *Chung-Jen Tan*, managerul echipei, *Feng-Hsiung Hsu*, proiectantul precedentului computer, „Deep Thought", la mijlocul anilor '80, pe cînd era student (!!) la Universitatea Carnegie Mellon, *Murray Campbell*, participant la ambele echipe de proiectare și, de asemenea, cel mai bun jucător de șah al echipei IBM, *Joseph Hoane*, programator, și *Marcy Hole*, managerul pentru relații publice de la IBM. Marele absent - însuși „Deep Blue", un terminal conectat la două computere IBM-SP2, fiecare avînd 16 procesoare paralele, care rămîn fixe în „dulapurile" lor, într-o cameră aflată undeva, în clădire...

De atunci, a trecut mai bine de un an. Așa încît, poate ar fi interesant de văzut în ce măsură previziunile specialiștilor de la IBM cu privire la evoluția supercomputerelor de tip „Deep Blue" s-au adeverit și care sînt perspectivele pe care ziua de azi le deschide viitorului... Vom reproduce cîteva fragmente din acest interviu, pe care le vom comenta, întregindu-le cu noi informații...

Scientific American: *De ce a durat atît de mult ca un computer să poată depăși omul în jocul de șah, un joc ce pare atît de perfect pentru a fi jucat de un computer?*

Murray Campbell: Motivul pentru care șahul e interesant se datorează faptului că el nu este perfect nici pentru om, nici pentru computer. E, într-un fel, undeva pe la mijloc. Șahul e interesant pentru că în el există elemente de calcul, elemente de intuiție și de recunoaștere a unor modele, întregul cuprins tradițional al inteligenței artificiale (I.A) și toate felurile de conflicte.

Magazin: Adevărul e că „Deep Blue", la fel ca și celelalte computere jucătoare de șah care l-au precedat, a adoptat o strategie cu precădere defensivă, axată pe păstrarea cît mai multor piese, cît mai mult timp, pe tabla de șah. Astfel, reacțiile mașinii la mutările omului deveneau previzibile, așa încît adversarul uman reușea cu o relativă ușurință să păcălească mașina, atrăgînd-o în capcane pentru care programul se dovedea neputincios. Este, de fapt, ceea ce s-a întîmplat și în partidele cîștigate de Kasparov în „fața" lui „Deep Blue" anul trecut. Șansa calculatorului au constituit-o cele 20 de miliarde de poziții analizate pentru a alege mutarea cea mai potrivită...

Dar această șansă nu a putut fi valorificată decît în prima partidă, cîștigată de „Deep Blue", deoarece Kasparov nu cunoștea formidabila putere de calcul a mașinii, fiind luat prin surprindere. Ceea ce nu s-a întîmplat apoi... Omul s-a... reprogramat și a învins mașina! Așadar, calculul e important - însă nu decisiv. Adică exact ce susțineau „părinții" lui Deep Blue"!...

Scientific American: *Dificultatea pe care ați întîmpinat-o în obținerea victoriei asupra unui jucător uman de șah v-a sugerat ceva în legătură cu limitele inteligenței artificiale? Oare nu sînt alte probleme ale inteligenței artificiale, cum ar fi recunoașterea vorbirii, mult mai arzătoare decît șahul?...*

Chung-Jen Tan: Acest program de șah nu este inteligență artificială. În zilele de pionierat, oamenii foloseau șahul pentru a demonstra tehnica inteligenței artificiale, dar la sfîrșitul anilor '70 și începutul anilor '80 ei au început să priceapă că, dacă reduci șahul doar la o problemă mai degrabă de calcul pur decît la una de judecată și intuiție, atunci poți obține rezultate cu adevărat bune de la un computer. Înainte de a înțelege problema, o poți numi inteligență artificială, dar o dată înțeleasă, o reduci la un simplu calcul algoritmic.

Scientific American: *Dar dacă șahul poate fi redus la un simplu calcul, de ce a fost atît de greu să fie învins un om cum este Kasparov?*

Murray Campbell: Fiindcă există anumite lucruri pe care le pot face doar oamenii și pe care n-am fost în stare să le reducem la calcul.

Chung-Jen Tan: A durat mult și pentru faptul că a trebuit să realizăm tehnologia computerului capabil să ne ofere puterea de calcul spre a reuși aceasta. Fără arhitectura (folosită la realizarea lui „Deep Blue"), fără procesoarele paralele pe care le-am dezvoltat, nu poți reuși așa ceva.

Joseph Hoane: Tehnicile care au încercat să imite judecata umană au eșuat lamentabil. Încă nu știm să realizăm ceva asemănător.

Magazin: În partidele desfășurate în iarna acestui an, Kasparov s-a văzut în fața unei mașini care, la fiecare partidă, își modifica maniera de joc, întrucît programatorii ajustau programarea lui „Deeper Blue" de la o partidă la alta cu ajutorul experților în șah - avantaj pe care Kasparov, om fiind, nu-l avea, el fiind nevoit să redescopere de fiecare dată reacțiile mașinii...

Scientific American: *Cîtă vreme va mai continua proiectul „Deep Blue"?*

Chung-Jen Tan: Partea importantă a întregii cercetări este să înțelegem cum putem folosi capacitatea de calcul a procesoarelor paralele în rezolvarea unor probleme mult mai complexe. Avem în plină desfășurare multe acțiuni, iar șahul este doar una din acestea. Cînd vom ajunge în punctul în care putem considera că am înțeles suficient din șah pentru a face pasul următor în îmbunătățirea înțelegerii funcționării procesării paralele, ne vom opri. Treptat, cînd șahul nu va mai fi interesant, ne vom opri definitiv și ne vom orienta spre alte zone ale cercetării...

Murray Campbell: Cînd afirmăm că „șahul nu va mai fi interesant", o spunem din punctul de vedere al unui cercetător în computere!

Scientific American: *E doar o chestiune de timp pînă îl va învinge „Deep Blue" pe Kasparov?*

(Toți încuviințează)

Chung-Jen Tan: În acest meci am utilizat un procesor paralel cu 32 de noduri... Avem în această clădire un procesor cu 128 de noduri... Nu l-am folosit pe acesta pentru că e foarte costisitor și ar fi trebuit să oprim alte cercetări... Asta în primul rînd. În al doilea rînd, scopul nostru este doar să ajungem la nivelul în care putem juca precum Gari. Am reușit. Dacă dorim certitudinea că-l vom învinge, ar trebui să folosim o arhitectură paralelă cu 128 sau chiar 512 noduri, pentru a fi siguri. Asta e situația tehnologiei prezentului, în termenii puterii de calcul.

Murray Campbell: Dacă am angaja zece mari maeștri pentru doi ani, să ne ajute, am lua cea mai puternică mașină și am cheltui milioane de dolari, cred că am reuși să-l învingem. Însă învățăm exact cît de mult putem din ceea ce reușim să facem.

Marcy Holle: Șahul este modelul perfect pentru a învăța utilizarea procesării paralele și a o înțelege, în scopul folosirii ei în alte aplicații complexe.

Magazin: Ce-i drept, specialiștii de la IBM s-au perfecționat, învățînd multe din acest meci și, mai ales, din modul în care s-a comportat „Deep Blue". La realizarea programării următorului supercalculator, „Deeper Blue", ei au solicitat ajutorul unor campioni de șah. Astfel, Joel Benjamin, fost campion al Statelor Unite, a indicat cîteva genuri de mutări pe care nici un calculator nu le joacă „spontan", pentru că ele nu presupun nici un demers logic, ci numai intuiție. Deci mutări specifice modului de a gîndi al oamenilor. În plus, pentru ameliorarea performanțelor sale, „Deeper Blue" a fost pus să joace, avîndu-l ca adversar pe „Deep Blue", numeroase partide a căror desfășurare a rămas secretă... pînă și - sau mai ales - pentru Kasparov! Oricum ar fi, nici RS/6000 SP, indicativul lui „Deeper Blue", nu este „prima mașină inteligentă" așa cum s-a susținut la momentul respectiv. În orice caz, „Deeper Blue" și-a mărit considerabil puterea de calcul față de „Deep Blue", putînd studia între 50 și 100 de miliarde de combinații în trei mișcări, stabilind repercusiunile mutării unei piese pînă la a șaptea sau a opta mutare succesivă!

În privința arhitecturii de realizare a computerelor la care face aluzie Chung-Jen Tan, este vorba de „arhitectura masiv paralelă", după cum a fost denumită. Pe scurt, principiul este următorul: pentru a realiza un supercomputer, mult mai puternic decît un computer, trebuie doar să produci mai multe computere pe care să le faci să funcționeze împreună! Fiecare computer reprezintă un „nod", a cărui inimă este un microprocesor P2 SC (Power 2 Super Chip) din familia Power PC, cel mai puternic procesor al momentului. Fiecare nod are propriul disc dur - sau chiar două! - pentru stocarea datelor și programe, apoi memorie temporară (RAM) și coprocesoare specializate (calcule matematice, statistice etc) care „ajută" microprocesorul principal. Marele „secret" al unui sistem masiv paralel e constituit de interconectarea în rețea a nodurilor (sistemul de comutare, „switch"-ul). Schimbările de informații între noduri se desfășoară cu o viteză de 150 megaocteți/secundă! La fel ca și „Deep Blue", „Deeper Blue" are 32 de noduri. Supercomputerele cu 512 noduri, de care amintea Tan, sînt furnizate guvernului american pentru înzestrarea laboratoarelor în care sînt simulate experiențele nucleare.

Scientific American: *Se gîndește serios cineva dintre dv. la ce anume ar putea gîndi computerul?*

Murray Campbell: Nu cred că jocul de șah are de-a face cu ce ar putea gîndi computerul. Simplul fapt că un computer poate juca șah nu înseamnă și că el poate gîndi. De altfel, gîndirea este un cuvînt foarte dificil.

Scientific American: *Credeți că există limite pentru ceea ce poate face un computer?*

Joseph Hoane: Computerele continuă să-și dubleze viteza de calcul la fiecare 18 luni.

Murray Campbell: Numai că nu poți trece sub dimensiunile unui electron, atunci cînd proiectezi o bancă de date, iar un electron nu poate depăși viteza luminii...

Joseph Hoane: Da, așa e, dar acum 20 de ani aș fi găsit oarece limite în faptul că nu poți îngrămădi prea multe componente într-un anumit spațiu...

Murray Campbell: Este însă evident, pentru mine cel puțin, că dezvoltarea exponențială nu va continua în următorii 10000 de ani! (toți rîd)

Chung-Jen Tan: Poți discuta despre așanumitele limite superioare, electronul și așa mai departe. Însă dezvoltarea o vor cunoaște alte domenii, cum este softul... E dificil de spus care vor fi limitele...

Magazin: Supercalculatoare de tipul lui RS/6000 SP pot fi întîlnite azi în foarte multe aplicații cu caracter „civil", actualmente peste 25000 de „rude" ale lui „Deep Blue" și „Deeper Blue" fiind răspîndite în întreaga lume, trei sferturi dintre ele fiind utilizate la procesarea datelor de gestiune în bănci, servicii de marketing ale unor mari societăți, în marile lanțuri de magazine, la rentabilizarea unor campanii publicitare, la studii și cercetări de aeronautică, chiar și la transmisia de date prin canalele de comunicații, de genul „Internet". Viitoarea misiune a lui „Deeper Blue" va fi din domeniul medical, el urmînd să studieze noi tratamente în lupta contra cancerului!... Toate posibilitățile de interacțiune între feluritele produse farmaceutice și organism vor fi programate, iar reacțiile ce se vor desfășura vor fi calculate. Se va putea, astfel, prognoza modul în care o anumită celulă va depozita, va metaboliza și va fi sau nu afectată de o anumită substanță chimică sau de alta.

Scientific American: *Vor fi vreodată computerele capabile să se ia la întrecere și să înlocuiască omul în vreuna din atributele acestuia?*

Murray Campbell: În principiu, da. Trebuie doar să copiem neuron cu neuron, schemă cu schemă, dar asta în secolele care vin!

Chung-Jen Tan: E mai mult decît atît. Da, poți înlocui neuronii cu electroni, însă creierul este mult mai mult decît un simplu hardware. Este tot softul și tot restul (pe care nu-l cunoaștem încă). Nu sînt psiholog sau neurolog, dar sînt sigur că nici ei nu înțeleg aceste probleme...

Magazin: Iată că, la nici un an de la prima confruntare Kasparov - „Deep Blue", urmașul acestuia din urmă, „Deeper Blue", după ce s-a confruntat cu Kasparov, învingîndu-l, s-a remarcat și în domeniul traducerii automate a textelor dintr-o limbă în alta! El evită nonsensurile, realizînd o analiză contextuală și semantică (!) a textului. Și chiar dacă, după cum bine știm, există o multitudine de posibilități - datorate sinonimelor și omonimelor, bunăoară - el o reține pe cea mai plauzibilă în urma acestei analize. Procentul de traduceri adecvate „bate" deja spre 90 la sută, un rezultat remarcabil cu care s-ar putea lăuda chiar și un traducător uman! Specialiștii estimează că peste numai 15 ani aceste traduceri vor fi 100 la sută perfecte din punct de vedere sintactic... Și chiar dacă, acum, au un volum ce încape într-un dulap, iar prețul este încă foarte piperat, în același interval de timp volumul și prețul acestor supermașini vor fi comparabile cu acelea ale actualelor laptopuri (computere portabile!). Unica diferență - dispariția tastaturii, datorită marilor progrese ce se vor înregistra în domeniul recunoașterii și al sintetizării vocii umane! Ele vor fi capabile să traducă direct o conversație dintr-o limbă în alta, să conducă automobilele în timp ce susțin o conversație în mai multe limbi...

Dar dacă ar fi să ne referim strict la ultimul răspuns al lui Tan, atunci merită să medităm la faptul că puterea de calcul a creierului omenesc este estimată a fi de 500 de ori mai mare decît a lui... „Deeper Blue"! Aparenta superioritate a acestuia din urmă este dată de faptul că el nu face nimic altceva decît să calculeze, în vreme ce omul poate, simultan, să privească, să asculte și să... gîndească! Fiindcă el poate și să calculeze integrale și logaritmi, și să imagineze arhitecturi sistemice de genul aceleia a lui „Deeper Blue", dar și să creeze, folosind intuiția, poezie, muzică, pictură... doar privind o frunză uscată într-o zi de toamnă!...

Ultimă oră: Garry Kasparov a renunțat la șah, retrăgîndu-se din activitatea competițională, în vreme ce programatorii proiectului „Deeper Blue" au anunțat că nici mașina lor nu va mai juca șah, aceștia continuîndu-și cercetările în informatica mileniului 3.

Electricitate... fără fir!

O experiență inedită de transport al electricității fără folosirea tradiționalelor linii de înaltă tensiune a fost realizată de o echipă franceză în Insulele Réunion, condusă de Jean-Daniel Lan Sun Luk. „Rețeta" a constat în ridicarea frecvenței curentului electric de la 50 de hertzi la... 2,5 gigahertzi (1 gigahertz însemnînd un miliard de hertzi).

Acest fascicul de microunde a fost apoi transmis pe o distanță de 100 de metri, spre o antenă receptoare asemănătoare cu o pînză de păianjen. Aflată la o înălțime de 2,5 m, antena a recepționat 60% din energia trasmisă, adică o densitate de putere electrică de 5 miliwați pe centimetru pătrat (de zece ori mai puțin decît energia primită de solul terestru de la Soare).

Randamentul sistemului ținînd cont de pierderile datorate conversiunii curent-unde și undecurent, este de 20%, suficient însă pentru realizarea pasului următor: alimentarea cu electricitate prin această metodă a unei zone turistice izolate unde liniile electrice aeriene nu pot fi instalate fără a afecta frumusețea peisajului.

Conform estimărilor cercetătorilor de la EDF - Électricité de France, costurile implicate de o asemenea instalație ar fi de același ordin de mărime ca în cazul unor soluții alternative: panouri fotovoltaice, grupuri electrogene sau linii îngropate. Începute încă la sfîrșitul anilor '60, cercetările asupra acestei noi metode de transport al electricității (folosită deja cu succes pentru „alimentarea" de la sol a unor mici aparate de zbor), nu par totuși a fi realizabile într-un viitor prea apropiat, mai ales din cauza costurilor ridicate și a randamentului foarte slab. Ele reprezintă însă un prim pas spre sistemele satelit menite să „înunde" Pămîntul cu fascicule de energie solară.

„Invizibilul" B2, vulnerabil

Bombardierul „invizibil" B2 al aviației militare americane, ultimul răcnet în materie de tehnologie militară, nu este operațional decît în condiții atmosferice ideale, stratul de vopsea care îl face „invizibil" (pentru radar) avînd tendința de a se degrada în contact cu cea mai măruntă burniță, se afirma recent în revista britanică New Scientist.

Conform acesteia, care citează un raport înaintat Congresului S.U.A., bombardierul în formă de liliac trebuie să zboare într-un aer uscat și rece. Atunci cînd își părăsește baza, în Statele Unite, el trebuie garat într-un imens hangar special, bine climatizat. În plus, echipele de întreținere își pierd mai bine de o treime din timpul de lucru reparînd materialul revoluționar făcut să-l camufleze. Raportul lasă să se înțeleagă că reparațiile sînt necesare, practic, după fiecare zbor al prețiosului aparat.

US Air Force a cheltuit deja 43 de miliarde de dolari pentru a construi 21 de exemplare ale acestui superbombardier strategic. Dar, conform detractorilor săi, a crea și perfecționa un asemenea avion de luptă după dispariția Uniunii Sovietice înseamnă doar a arunca banii pe fereastră. Iar catastrofa aeriană de acum două săptămîni în care un astfel de bombardier s-a prăbușit în timpul unei demonstrații aviatice pune mari semne de întrebare asupra acestui proiect.

Moartea aparentă şi revelaţiile fenomenului

ION ŢUGUI

După traversarea cumpenelor pământeşti şi cosmice, adeseori asemănătoare cu „Vămile" pe care omul trebuie să le treacă spre „lumea cealaltă" (vămi descrise aproape detaliat de sfinţi pământeni care au trăit astfel de experienţe), suceveanul confruntat cu o moarte aparentă a avut parte, la un moment dat, de atingerea unui tărîm al fericirii, reprezentat aproape ca-n descrierile terestre, mai ales din lumea plăsmuirii scriitoriceşti. El nu-i scriitor, nu s-a ocupat în viaţă cu ficţiunea şi nici cu plăsmuirile. Este un om simplu, legat de existenţă prin fapte simple şi practice...

Trăitorul fenomenului nu ştia niciodată, în pelerinajul sau astral, unde anume se află, de ce a ajuns acolo şi mai ales cum a ajuns. În cadrul experienţei de acum, care face obiectul acestui episod, omul se simte stînjenit că nu vede pe nimeni, deşi este fericit; este un rătăcit în Univers care în loc să se însoţească de ceva sau de cineva, participă la fericire el singur, fără a putea să o împărtăşească cu altcineva. Omul din Suceava povesteşte:

„Am stat acolo un timp, vedeam în faţa mea apa curată, şi m-am hotărît să trec apa, pentru a ajunge la acel palat de nedescris în frumuseţe, pe care îl vedeam de departe. Oricum ca să ajung acolo trebuia să trec apa. Nu-tream convingerea că abia în palat voi avea norocul să întîlnesc pe cineva. Şi am pornit. N-a fost greu să trec apa aceea, şi am ajuns într-o grădină care nu semăna cu ceva de pe pămînt. Mi se dăruia parcă, fără să ştiu de ce, o frumuseţe după alta şi mereu ultima fiind mai completă decît celelalte, prin care trecusem. Nu aveam cuvinte să le gîndesc, nu numai să le povestesc ca să înţeleagă omul..."

Echivalentul material al altei lumi

Mai întîi ne întrebam dacă este cu putinţă să existe „alte lumi"! Conform revelaţiei creştine, există. Există chiar un pluralism al lumilor în care va ajunge sufletul - lumile binelui, lumile răului; în ultimele ajung oştile iadului, în primele, cei mîntuiţi. Dar există şi o ipoteză ştiinţifică a pluralismului lumii. Aceasta se referă la posibilitatea existenţei unor anti-lumi, conform principiului din legile fizice, al existenţei materiei şi anti-materiei, particulelor şi anti-particulelor...

Suceveanul care a trăit experienţa excepţională a morţii aparente descrie foarte clar itinerariile pe care le-a epuizat. Odată ajuns la palatul pe care-l zărisem în spaţiul unde i se dăruise în sfîrşit fericirea, regăseşte elementele identice cu aceleaşi, de pe pămînt; adică, se îndreaptă spre o poartă, poarta palatului majestuos şi sublim, ajunge cu uşurinţă şi, ce poate să facă, exact ceea ce ar fi făcut şi pe pămînt: bate în poartă! Dar poarta nu i se deschide. În schimb aude o voce domoală, curată, prietenească:

„Stai, omule, şi ascultă. Eu îţi voi spune ce ai tu de făcut acum. Trebuie să te întorci! Cînd ajungi la apa prin care ai trecut, spală-te bine în ea. După aceea ieşi pe mal unde ai să găseşti nişte haine curate şi albe. Să îmbraci acele haine şi după aceea să vii înapoi la poartă..."

Omul relatează în continuare: „Am făcut aşa cum mi s-a spus. Nu mai depindeam de mine în nici un fel. Ascultam. M-am întors după baie şi după ce m-am îmbrăcat în veşminte albe, la aceeaşi poartă. Fără să mai bat în poartă, cum făcusem prima oară, la apropierea mea poarta s-a deschis singură. Cînd am intrat într-un fel de curte, am simţit că mă prăbuşesc - totul era atît de curat şi de frumos, că nu ştiam cum să mă port, dacă pot păşi în acel loc. Dar aici, în sfîrşit, am întîlnit multă lume. Acea curte era plină de lume. Toţi pe care-i vedeam fiind acum printre ei, erau îmbrăcaţi ca mine, în veşminte albe. M-am bucurat mult de tot, nu ştiam ce să spun şi cui să-i mulţumesc..."

În paradisul care-l acceptase, omul şi-a dat seama, după ce a întîlnit multă lume, că la nici o întrebare nu i se răspunde. Cei pe care îi întreba ceva ascultau, auzeau, dar nu dădeau nici un răspuns. Păreau că nu au grai sau că nu ştiu să vorbească. Obişnuindu-se oarecum cu locul şi cu fericirea pe care o trăia, s-a dus la uşile palatului şi a intrat înăuntru. Şi-a dat seama că i se cereau, încă, resurse de uimire, deşi trecuse prin atîtea frumuseţi ce păreau deacum epuizate. Totuşi, nu erau. Le-a trăit şi pe acestea, din interiorul acelui palat. Aici a simţit nevoia să se roage la Dumnezeu. Căzuse în genunchi şi se ruga. După aceea s-a ridicat şi a început să umble prin palat ca şi cum îi era de mult cunoscut. La un moment dat, a întîlnit în acel spaţiu nesfîrşit o masă mare. Mai întîi zărise masa şi nimic altceva. Dar apropiindu-se de masă, a început să vadă bărbaţi, numărul lor sporea pe măsură ce se apropia de masă, şi o singură femeie. Fiind mai aproape, se uita la toţi. Se trezise în el curiozitatea de-a şti ce face acel popor în jurul acelei mese...

Neputinţa de a vorbi

După un timp, pe care omul nu-l poate evalua nicicum, pentru că putea fi o clipă sau un secol, unul dintre bărbaţi i-a spus:

„Vino, omule, şi stai alături de noi..."

Frîngem aici firul relatării. În episodul următor vom vedea ce s-a întîmplat la acea masă...

PSIHOCHIRURGIA PRO şi CONTRA

Nici urmă de hipnoză

MIHAELA DOROBANŢU

După ce Guy Lyon Playfair a asistat, singur sau împreună cu prieteni medici, la diferitele activităţi, inclusiv operaţii, ale unor psihochirurgi bine cunoscuţi în Brazilia, el s-a hotărît să treacă şi prin experienţa cea mai importantă: aceea de a se supune el însuşi unei operaţii. Era ultimul lucru care îi lipsea pentru ca studiul pe care îl plănuise şi care avea să fie publicat sub titlul „Puterea Necunoscută" să fie cu adevărat complet.

Psihochirurgul pe care l-a ales se numea Edivaldo. Era profesor la o şcoală dintr-un oraş nu foarte mare din statul brazilian Bahia. Pentru a-şi consulta pacienţii şi pentru a opera în Rio de Janeiro, trebuia să parcurgă cu maşina peste 700 km şi să se întoarcă imediat, pentru că nu accepta să lipsească de la şcoală.

Aşa că, alături de o mulţime de alţi pacienţi, printre care destul de mulţi copii, Playfair îl aşteaptă pe Edivaldo într-un apartament de la parterul unui bloc programat să fie demolat, în care se „amenajase" un centru spiritist (cum se găseau atîtea altele în marele oraş brazilian) şi care semăna cu orice, numai cu o sală de aşteptare a unui cabinet, nu! Se stătea pe bănci de lemn, oamenii erau de toate felurile - unii în vizibilă suferinţă, alţii indiferenţi, alţii chiar bine dispuşi şi pălăvrăgind vrute şi nevrute; copiii, unii dintre ei, gemeau uşor în braţele părinţilor. La intrare, o doamnă împărţea un fel de bilete, cărora le spunea „fişe": verzi pentru o simplă consultaţie, galbene pentru un control riguros şi roz pentru operaţie. Le mai cerea fiecăruia, dacă puteau, să dea cîte 30 de cruzeiros (pe atunci mai puţin de cinci dolari), drept „contribuţie" pentru şcoala la care preda Edivaldo. Nimeni nu se impacienta că Edivaldo întîrzie. Cînd în fine a sosit, a fost întîmpinat de una dintre doamne şi de cîţiva prieteni mai vechi, împreună cu care s-a dus într-o anexă pe care de abia atunci a observat-o şi Playfair, în spatele blocului. Apoi, o asistentă a venit şi a anunţat că cei cu fişele verzi se vor prezenta primii la consultaţie. Le-a amintit tuturor că, dacă vroiau să-l ajute pe doctor, era bine să se roage, concentrîndu-se asupra problemei care îi adusese acolo.

Playfair s-a dus cu al doilea grup. A avut astfel pentru prima oară prilejul să-l vadă de aproape pe psihochirurg. O figură obişnuită, a unui om care nu încerca prin nimic să se facă remarcat, cu o constituţie mai curînd fragilă, îmbrăcat foarte corect, cu ochelari şi cu părul negru. Avea în jur de 40 de ani şi purta mustaţă. Nici în jurul lui, nici în sala de aşteptare nu se putea remarca nimic neobişnuit. În nici un caz nu era vorba de hipnoză în masă sau de vreo formă de isterie colectivă, aşa cum uneori încercau să sugereze diverşi „specialişti" în fenomene paranormale. Dar ceea ce avea să-l frapeze în primul rînd şi în cel mai înalt grad pe Lyon Playfair, era aerul de normalitate care se degaja din aspectul şi din modul său de a acţiona. Putea foarte bine să fie luat drept un director de bancă, de exemplu, datorită calmului şi siguranţei de sine care i se citeau pe figură.

Cînd a venit rîndul lui Playfair, acesta i-a comunicat, în portugheză că are probleme cu digestia. Edivaldo l-a întrerupt scurt, dar în nici un caz cu brutalitate, spunîndu-i că ştia deja acest lucru. I-a scris o reţetă, l-a programat să revină pentru o mică operaţie. Deşi se aştepta la diagnosticul privind intervenţia chirurgicală, Playfair a tresărit. Edivaldo s-a întors calm spre asistentă şi i-a cerut să introducă următorul pacient.

O cască veche de scafandru

DAN D. FARCAŞ

Răpirea Lindei Cortille de către un OZN în zorii zilei de 30 noiembrie 1989 a fost văzută din stradă de trei martori: Richard, Dan, ambii agenţi de securitate, şi de un foarte important personaj politic, pe care cei doi agenţi îl însoţeau şi care ţinea să i se păstreze anonimatul. Această „a treia persoană", şi ea foarte afectată de cele văzute şi care urmărise îndeaproape cele relatate în episoadele precedente, s-a hotărît în sfîrşit să-i trimită lui Budd Hopkins o scrisoare în 1991, de Crăciun. Scrisoarea era neoficială, dar scrisă pe o hîrtie cu antet ONU şi era expediată de la sediul ONU din New York. Stilul textului, dar şi punerea în pagină şi caracterele maşinii de scris erau diferite faţă de cele ale scrierilor primite de la ceilalţi martori.

În scrisoare „a treia persoană" confirmă istoria, inclusiv episodul de pe plajă. Afirmativ, acesta i-a stimulat şi mai mult realizarea vechiului vis privitor la „pacea mondială" (în relatarea celorlalte persoane mesajul avea mai degrabă un sens ecologic). Apoi se scuză că nu poate oficial să se implice ca martor al acestei întîmplări. Din scrisorile primite de la Richard, Budd Hopkins avea suficiente informaţii să identifice persoana, dar fără consimţămîntul acesteia nu-i putea da în vileag numele, deşi confirmarea din partea unei personalităţi de o asemenea importanţă ar fi dat o greutate cu totul aparte cazului.

Dacă acceptăm realitatea răpirilor de oameni de către ocupanţii OZN-urilor, foarte bogata literatură existentă la ora actuală analizînd acest fenomen şi, în particular, cazul Linda Cortille, cu toate ramificaţiile sale, atunci vom accepta şi concluzia că aceste răpiri nu sînt acte izolate, ţintind o persoană aleasă după criterii mai mult sau mai puţin întîmplătoare, ci au în vedere grupuri de oameni între care există anumite relaţii, de regulă de rudenie, oameni care sînt aduşi adesea laolaltă, într-un mod deocamdată greu de imaginat, pentru răpiri de grup şi de cele mai multe ori repetate. Confirmînd acest model, investigaţiile lui Budd Hopkins vor scoate la iveală o altă răpire, întîmplată în vara anului 1992, la care au fost prezente, aparent, Linda, o prietenă a ei, „a treia persoană" şi Johnny, băiatul de nouă ani al Lindei. Existau mărturii concordante, obţinute independent, cu toate precauţiile pentru evitarea influenţelor reciproce, de la toate victimele acestei răpiri, mai puţin de la „a treia persoană" care, datorită poziţiei sale, era practic inabordabilă. Asupra acestei răpiri vom mai reveni într-un episod viitor.

Răpire OZN lîngă podul Brooklyn

În octombrie 1992, Johnny este acostat pe stradă. Un domn în vîrstă şi cu ochelari de soare care şedea într-o limuzină îi arată băiatului o cască veche de scafandru întrebîndu-l dacă i-ar plăcea să i-o facă cadou. Johnny răspunde că îi place casca dar nu are voie să primească cadouri de la străini. Casca îi va fi livrată totuşi la domiciliu peste cîteva zile (deci i se ştia adresa), la o oră la care părinţii nu erau acasă. Johnny ascunde casca pe care însă Linda o găseşte, neştiind ce să creadă, avînd în vedere faptul că obiectul, de colecţie, avea o valoare de mai multe mii de dolari. Lucrurile se lămuresc; Budd Hopkins îi arată lui Johnny mai multe fotografii între care amestecase şi una cu „a treia persoană". Johnny îl identifică, spunînd că el a fost bătrînul de pe bancheta din spate a limuzinei şi autorul excentricului cadou. Ulterior vor apare şi alte confirmări.

Budd Hopkins scrie că un reporter cunoscut, prieten al lui, a vrut să intervieveze, pe probleme politice, „a treia persoană" şi a primit acceptul acesteia pentru aeroportul din Chicago, în ziua de 12 noiembrie 1993. Budd Hopkins se hotărăşte să-l însoţească. Personalitatea politică evită cu diplomaţie întrebările suplimentare care i se pun, legate de fenomenul OZN, dar acceptă de la Hopkins cîteva documente legate de cazul Linda Cortille.

Într-o lucrare de Jenny Radles şi Peter Hough se arată că mai mulţi ziarişti au afirmat că „a treia persoană" ar fi fost Perez de Cuellar, fost secretar general ONU. Acesta a negat însă categoric amestecul său în cazul în speţă...

(va urma)

Spiritism, impostură şi adevăr

PAUL IOAN

Sînt sau nu istorisirile despre case „bîntuite" simple poveşti de speriat copiii? Există „soli" ai unei lumi de dincolo de puterea noastră de înţelegere? Efectele acustice se datorează spiritelor celor decedaţi, efectele vizuale sînt fantomele unor strămoşi neliniştiţi în veşnicia lor?

Un nemaiîntîlnit experiment-capcană s-a desfăşurat în 1965 la New York. Ulterior, severitatea, abilitatea şi eficacitatea acestuia au inspirat multe alte teste asemănătoare. Profesorul de psihologie Gértrude R. Schmeidler de la City University New York avea cunoştinţă despre o casă bîntuită din cartierul Brooklyn. Strategia grupului de oameni de ştiinţă a fost următoarea: în primul rînd s-au interesat de zonele casei unde se manifestau spiritele - imobilul avînd şase etaje. Foştii locatari au reuşit să întocmească o hartă a vieţii de noapte a spiritelor. Al doilea pas a fost alegerea unor mediumuri cu reputaţie, asupra cărora nu plana (încă) nici un dubiu. Au fost selecţionaţi nouă spiritişti, apoi experimentul a demarat în toată splendoarea lui.

Fiecare din cele nouă mediumuri a studiat casa bîntuită, însoţit de un asistent al prof. Gértrude Schmeidler, apoi au întocmit rapoarte separate despre cele constatate atunci cînd intraseră în transă. Rezultatele au arătat că numai două mediumuri au indicat locuri (zone) bîntuite de spirite similare cu harta întocmită de foştii chiriaşi. Dar, paradoxal, alte patru mediumuri - care greşiseră localizarea - au făcut un portret fizic uluitor de apropiat de realitate, în legătură cu fostul proprietar al casei! Descrierea persoanei decedate de peste patruzeci de ani i-a impresionat atît de mult pe cercetători, încît aceştia au dat totală credibilitate senzaţionalelor relatări şi au considerat experimentul drept „deosebit de convingător"!

Reuşita experimentului *New York - 1965* (cum a fost numit în presa vremii) a impus o analiză parapsihologică vastă. Comunicarea cu spiritele fusese demonstrată şi alţi oameni de ştiinţă, complet neutri,

Un experiment de senzaţie

au avansat următoarele ipoteze: 1. Chemările spiriţiştilor au găsit un răspuns real din partea unor entităţi din planul astral (cel în care timpul nu mai are sens), deci aceştia posedă autentice percepţii extrasenzoriale; 2. Spiriţiştii cu rezultate pozitive nu au comunicat cu spiritele, ci, prin telepatie, au investigat memoria foştilor locatari, de unde şi-au procurat informaţiile utile. Deci şi aceştia au însuşiri extrasenzoriale; 3. Ultima ipoteză a analiştilor experimentului este cea care ruinează întreg eşafodajul parapsihologic: spiriţiştii au cules cît se poate de discret date de la chiriaşi, pentru a înşela pe cercetători şi a-şi asigura credibilitatea.

Rolul logicii şi al bunului simţ în parapsihologie este însă discutabil. Patru ani mai tîrziu, un experiment similar făcut de oameni de ştiinţă de la Duke University-Florida s-a soldat cu rezultate şi mai spectaculoase... scepticii s-au înclinat. Cumpăna dintre impostură şi adevăr a fost de partea adevărului.

PREMIILE IgNOBEL pentru știință

Efectul iaurtului asupra uraganelor

MIHAELA DOROBANȚU

● Invenții la care nu s-ar fi gîndit nimeni ● ...dar care aparțin cercetătorilor unor prestigioase instituții academice ● Și din amuzament se fac mari descoperiri ● Grătar cu... oxigen și un CD în cuptorul cu microunde ● Un premiu „IgNobel" pentru știință.

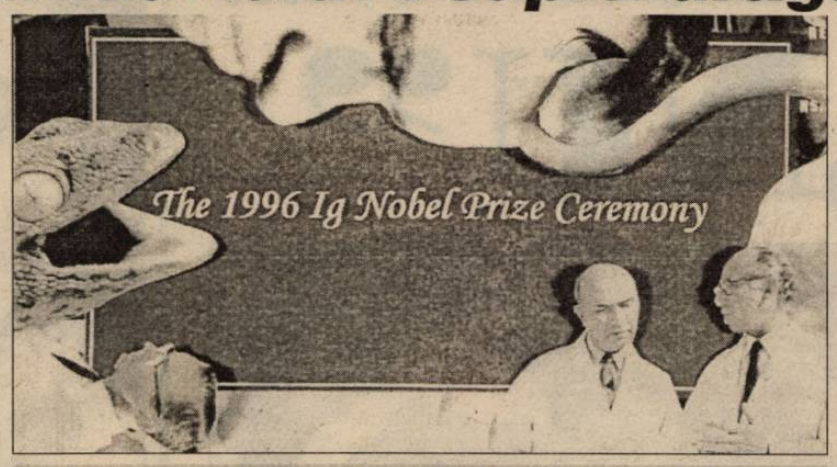

Că nylon-ul a fost inventat... „din joacă", atunci cînd cercetătorii de la Du Pont s-au amuzat să vadă cît se poate întinde un fir de poliester - și ajungînd nu doar pînă la etajul de deasupra, dar și realizînd uimiți că firul cu cît se lungea, cu atît devenea mai rezistent și mai asemănător mătăsii -, nu ar fi nimic. Dar, după cum se pare, căile științei sînt infinite.

CD și microunde

Peter-Jaspers-Fayer, cercetător la Universitatea Guelph (Canada) și-a propus să studieze comportarea unui compact disc într-un ...cuptor cu microunde. Spre încîntarea asistenței, pe măsură ce suprafața discului se rida sub efectul căldurii, cuptorul era invadat de un adevărat foc de artificii. După cum spune Feyer, parcă era nava *Enterprise* lovită brusc de un fascicul de energie romulană așa cum se întîmplă în serialul „Star Trek", gustat de amatorii de SF.

Testul pîinii cu unt

Cine nu știe că felia de pîine cade totdeauna pe partea unsă cu unt? Robert Mathews însă, fizician la Universitatea Aston din Birmingham (Anglia) și-a propus să recurgă la un test gravitațional - după cum relatează pretigioasa revistă de fizică „European Journal of Physics". Ce s-ar întîmpla dacă s-ar imprima feliei de pîine o mișcare de rotație? Sau dacă am mînca pe o masă înaltă de trei metri?

Lipitorile și alcoolul

Deseori folosite ca leac babesc, lipitorile mai stîrnesc și astăzi interesul medicilor, în special în microchirurgie, cînd este nevoie să fie absorbit sîngele din suturi. Uneori însă ele sînt... leneșe și refuză să-și facă datoria. Au fost atunci „tratate" cu bere, sau cu pîine impregnată cu un acid. Rezultatul? S-au ...amețit și au căzut pe spate, dar tot leneșe au rămas. Mult mai mult succes a avut echipa Universității din Bergen (Norvegia) cu o soluție de usturoi, care se pare că a chemat înapoi, irezistibil, aceste vechi aliate ale vindecărilor fără medicamente și intervenții chirurgicale.

Grătar cu ...oxigen

Cine nu s-a chinuit măcar o dată în viață să aprindă focul pe vatră sau la iarbă verde? George Goble, inginer la Purdue University, a avut însă ideea de a folosi cîțiva litri de oxigen lichid. Focul s-a aprins în numai trei secunde, dar imensa flacără a transformat de multe ori în cenușă toată carnea pregătită pentru friptură... Și încă multe „cercetări" de acest fel ...Seriozitatea totală a cercetătorilor, dar mai ales a instituțiilor academice în care aceștia lucrează, ne obligă, într-un fel, să nu le tratăm ca simple curiozități sau chiar ca dovezi de nebunie sau sfidare. Poate nouă ni se par caraghioase și în orice caz inutile. Dar, de multe ori, tocmai din acest gen de amuzament s-au născut descoperiri de o indiscutabilă valoare practică. O universitate de prestigiul celei de la Harvard publică de altminteri o revistă intitulată „Analele cercetărilor improbabile" în care au apărut studii care au dovedit că probabilitatea ca Gorbaciov să fi fost Antichristul era de sub unu la opt mii de miliarde, sau care au investigat dacă cutremurele de pămînt se datoresc mișcării cozii peștilor pisică (un studiu japonez). S-a stabilit și un premiu *„IgNobel"*, care în 1993 a fost acordat unui articol de medicină cu 976 de co-autori, numele lor ocupînd de o sută de ori mai mult spațiu decît textul propriu-zis al articolului. Dacă aveți idei - concurați! Dacă nu, poate găsiți pe ...Internet, în pagina Universității din Florida (http://WWW. coedu. usf. edu/behaviour/research/research/html) care a oferit de pildă revistei „Focus" (care se ocupă de acest subiect) o altă inedită temă de cercetare: efectul iaurtului asupra uraganelor... Vom reveni.

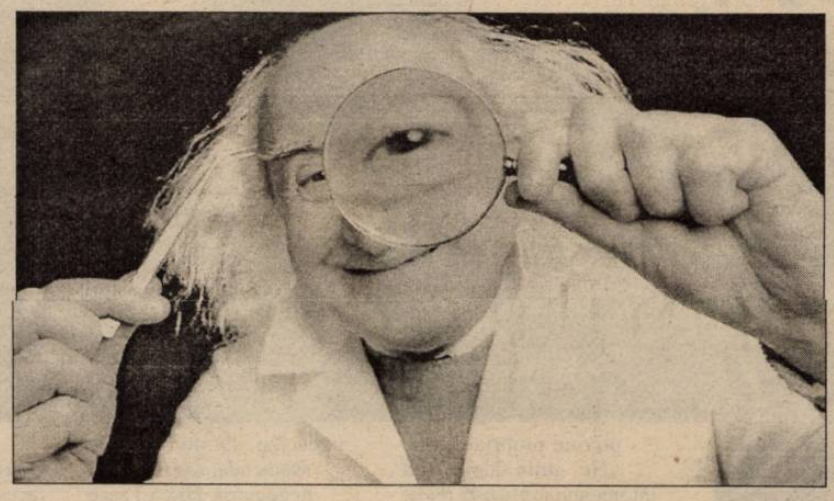

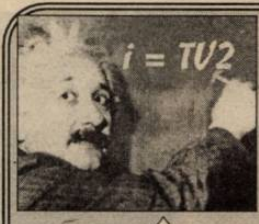

Și dacă Einstein s-a înșelat?

MARIAN GRIGORE

Trăim într-o epocă în care știința a atins un asemenea stadiu de specializare și complexitate, încît cei mai mulți dintre noi - și aceasta indiferent de nivelul pregătirii generale și în măsura în care nu sîntem întîmplător specialiști - sîntem siliți să recurgem la aplicarea unui străvechi percept dogmatic, *crezînd fără a cerceta*. Astfel, fenomene ce depășesc nu numai gradul nostru de înțelegere - firesc în lipsa unei înalte pregătiri, în domeniu - dar și bunul simț comun, le acceptăm ca adevărate și reale, fără a fi însă nicidecum preocupați de ce ar putea ele însemna într-adevăr. Să ne gîndim numai la fizica relativistă - orice elev de liceu „știind" astăzi că timpul și spațiul sînt mărimi relative și că orice obiect își sporește masa proporțional cu viteza, aceasta tinzînd spre infinit pe măsură ce viteza tinde spre limita de 300000 km/s. Și totuși, cum am putea renunța, din pricina acestui adevăr acceptat și, cum am spus, „știut", la visul de a putea călători, cîndva, cu o navă cosmică interstelară, propulsată cu viteza luminii sau chiar superioară acesteia? În mod cu totul paradoxal, teoriile lui Einstein au deschis un cîmp qvasinelimitat literaturii SF, deși însești aceste teorii demonstrează, fără putință de tăgadă, imposibilitatea călătoriilor intergalactice. Doar dacă...

Chiar așa! *Dacă*, în definitiv, mecanica relativistă nu descrie decît un caz particular - evident, cu un grad mult mai

PARADOX

mare de generalitate decît cel al mecanicii newtoniene, pe care o înglobează - și, în consecință, *dacă* vitezele superluminice și călătoriile în timp, în anumite condiții pe care fizica abia urmează să le descopere, ar fi totuși, posibile? Dacă, deci, Einstein totuși s-a înșelat? Sigur, știința actuală nu ne oferă nici un argument pentru o asemenea speranță, dar *istoria* științei ne demonstrează, în același timp, faptul că, în nenumărate rînduri și în probleme adesea cruciale, „adevăruri" considerate ca absolute s-au dovedit a fi cu totul false, în ciuda tuturor aparențelor. Mii de generații umane „au știut", astfel, că Pămîntul e plat ca o tipsie, purtată de elefanți sau de balene, ideea unui Pămînt sferic părîndu-li-se de o absurditate care nici măcar nu merită osteneala de a o demonstra. Oare nu era „evident" că oamenii de la antipozi ar sta cu capul în jos, fiind condamnați să cadă... în cer? Mai apoi, cînd sfericitatea Pămîntului a fost, totuși, acceptată, nu era la fel de „clar" că Pămîntul e centrul Universului, Soarele și celelalte stele rotindu-se de la răsărit spre apus în jurul acestuia? Avem de-a face aici cu binecunoscutul model ptolemeic, acceptat și de biserică, întrucît corespundea modelului prefigurat de Cartea Genezei. Bruno a plătit cu rugul punerea la îndoială a acestui „adevăr", Galileo Galilei cu închisoarea, iar Copernic, mai prudent, doar cu cărțile care, apărute postum, au fost puse la Index de Biserica Catolică.

Așadar, de ce nu s-ar fi putut înșela și Einstein? Mai ales că acesta s-a înșelat, cu adevărat, într-o problemă fundamentală a fizicii contemporane, respectiv în ceea ce privește legile fizicii cuantice enunțate la vremea aceea de fizicienii grupați în jurul lui Niels Bohr, legi bazate pe afirmarea caracterului probabilistic al fenomenelor ce se petrec în microuniversul particulelor subatomice, guvernat de principiul nedeterminării al lui Heisenberg. Principiu conform căruia este imposibil să determine *precis și în același timp toate proprietățile* unei particule elementare, teoria cuantică permițîndu-ne, totuși, să calculăm *probabilitatea* de a găsi, în urma unui act de măsurare, o particulă într-o stare sau alta. Cu alte cuvinte, fizicienii, neputînd cunoaște particulele elementare în mod individual, pot totuși să prezică proprietățile lor, într-o manieră statistică.

Einstein n-a acceptat niciodată această fatalitate a incertitudinii, această lipsă intrinsecă de exactitate, considerînd-o a fi doar o consecință a limitelor momentane ale fizicii cuantice. Și, în susținerea acestei poziții, genialul fizician (nu se spune, oare, că „și bunul Jupiter doarme cîteodată"?) a publicat în 1935, împreună cu doi colaboratori, un articol rămas celebru, intitulat „Paradoxul EPR". Articol ce se voia o adevărată demonstrație „per absurdum" a acestei insuficiențe a fizicii cuantice. Dar, asupra conținutului acestui faimos articol ne vom opri în episodul următor.

(va urma)

Cum se propagă infrasunetele?

Este cunoscut faptul că în momentul în care ne îndepărtăm de o sursă sonoră, sunetul slăbește în intensitate. Dar nu toate sunetele sînt egale în acest proces. Sunetele de frecvență înaltă dispar mai repede decît cele grave. Ele fac aerul să vibreze mai rapid, ceea ce duce la pierderea energiei sonore. Fenomenul e sesizabil în concertele în aer liber. Un sunet de 1000 Hz se atenuează cu 20 decibeli la fiecare 100 m în timp ce infrasunetele nu sînt atenuate. La fel se întîmplă și într-o pădure unde sunetele ascuțite sînt perturbate, prin fenomenul de difracție, de trunchiul și frunzișul copacilor, în timp ce sunetele grave traversează pădurea fără probleme. Așadar, pentru a comunica pe distanțe mari, animalele trebuie să folosească sunete de joasă frecvență. Ele își pot performa „bătaia" sunetelor profitînd de anumite condiții meteo. Etologii au remarcat faptul că începutul serii e propice pentru comunicări de lungă distanță datorită unui miraj sonor care se face simțit prin prezența unei pături de aer cald la altitudine. Undele sonore sînt în acest caz deviate, asemenea razelor luminoase care bat pe suprafața unei oglinzi și retrimise în direcția solului.

Explicație foto: Campionii infrasunetelor sînt, fără îndoială, păsările - posesoare a ceea ce oamenii de știință numesc „busole auditive".

În exclusivitate de la Agenția RIA „Novosti"

Ecologia fizică

Cine distruge stratul de ozon?

Ecologizarea științei, conștientizarea caracterului real al amenințării crizei ecologice globale și înțelegerea necesității rezolvării neîntîrziate a problemelor relațiilor societății umane cu mediul înconjurător se află în centrul atenției comunității științifice mondiale.

La baza concepției moderne de ecologie globală oamenii de știință văd cunoașterea Pămîntului ca sistem termodinamic deschis al Universului în dezvoltare. Relațiile interdependente din cadrul geosferei (litosferă, atmosferă, hidrosferă) trebuie analizate în interacțiunea lor cu Cosmosul. Acest lucru este necesar pentru o alegere corectă a căilor de menținere a civilizației pe Terra.

Un rol deosebit în transmiterea celor mai infime fluctuații ale energiei solare primite de planetă îi revine stratului de ozon, care înconjoară Pămîntul. Tocmai ozonul, absorbind particulele contaminate ale „vîntului solar" dăunătoare vieții influențează absolut esențial asupra situației ecologice de pe suprafața Pămîntului.

Cercetătorii au stabilit că există nu numai „găuri de ozon", ci și „nori de ozon" - zone cu un conținut sporit de ozon. La Observatorul Aerologic al Centrului de Meteorologie și Hidrologie al Rusiei se apreciază, de exemplu, că modificarea conținutului general de „gaz protector" este provocată de procesele circulației atmosferice, „găurile de ozon" se formează în stratosfera rece de deasupra regiunilor polare și „migrează" apoi sub influența vînturilor de înălțime.

O ipoteză alternativă a fost avansată de Institutul de Dinamică a Geosferei al Academiei de Științe a Rusiei: epuizarea stratului de ozon este înainte de toate rezultatul unui proces natural de degazare a Pămîntului, care se produce cu o intensitate deosebită în zonele cu activitate tectonică mare, acolo unde au loc erupții vulcanice sau cutremure. În speță, după calculele lui Vladimir Sivorotkin, doctor în geologie și mineralogie (Universitatea de Stat „Lomonosov" din Moscova), concentrația de metan din atmosferă, care e capabilă să distrugă ozonul e de cîteva ori mai mare decît cantitatea rezultată din procesele biologice. Puternica sursă de metan se află în adîncurile Pămîntului și se observă că „găurile de ozon" sînt dispuse cel mai adesea chiar deasupra zonelor cu activitate geodinamică sporită. De mare perspectivă promite să devină sondarea atmosferei cu *lidarul* (un aparat de pe stația orbitală „Mir") conform proiectului internațional „Alisa". Producție ruso-franceză, lidarul va permite rezolvarea multor probleme ale geofizicii, climatologiei și ecologiei.

Pe lîngă organizațiile științifice rusești este în curs de elaborare o metodă de prognozare a proceselor geofizice nefavorabile omului și economiei pe baza informațiilor furnizate de sistemul terestru și cosmic de observație globală „OKO". Se face o măsurare continuă a tensiunii cîmpului electromagnetic al Pămîntului, a concentrației și energiei particulelor în ionosferă și magnetosferă. Au fost descoperite semnale care ajung în ionosferă provenind din litosferă și care sînt, în fond, prevestitoare de cutremure. Acestea permit anticiparea orei seismului cu o forță mai mare de 5 grade pe scara Richter, cu o precizie de 1,5 ore pînă la 3 zile și a locului acestuia cu o precizie de cel puțin 150 km.

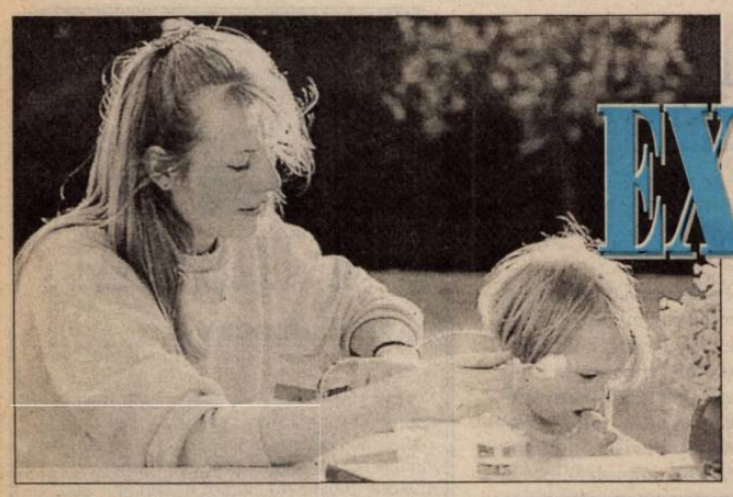

Pentru părinți

EXASPERANTUL... „NU”

Micuțul sau micuța dv. mofturoasă refuză, în bloc, totul? Nu vrea să se plimbe, nu vrea să mănînce, nici măcar să se... bălăcească?

Nu vă necăjiți prea tare, vă sfătuiesc cu calm psihologii. Copilul a intrat în criza de opoziție. Spre un an și jumătate orice copil intră într-o fază inevitabilă a dezvoltării: el refuză tot ceea ce îi propun părinții. Negația devine...cuvîntul de ordine. De dimineață pînă seara, vă este dat să auziți doar „nu” și iar „nu”. Perioada poate dura de la cîteva săptămîni la cîteva luni. Momentul necesită din partea dv. un amestec de înțelegere, dar și de fermitate, greu de echilibrat. La această vîrstă copilul începe să înțeleagă cîte ceva despre identitatea sa: opunîndu-se părinților, el atenționează anturajul privind propria voință. „Nu”-urile sale nu sînt întotdeauna refuzuri reale: acum poate refuza prăjitura pe care o va accepta cîteva ore mai tîrziu. Este o manieră de a spune: „dacă eu fac acest lucru este pentru că eu doresc, nu pentru că mă obligi tu”. Într-o a doua fază, opoziția încetează a mai fi doar verbală.

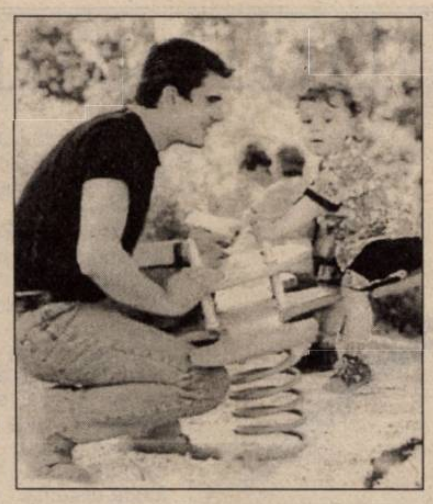

El se va opune efectiv prin actele sale, mergînd pînă la probe de forță. De exemplu, refuză să se îmbrace sau ține să i se satisfacă un capriciu în public, pe stradă, într-un magazin etc. Cuvintele cheie ce vă pot ajuta să depășiți faza sînt „a explica” și „a negocia”. Copilul trebuie să simtă că are în fața sa un adult ferm în decizii, dar nu rigid. De asemenea, exersați arta negocierii, fără a-l face însă să piardă în prezența unor persoane străine. De exemplu, dacă baia este pregătită și copilul nu renunță la jocul în care este antrenat, propuneți-i să-l mai lăsați zece minute, potriviți ceasul să sune și la acest semnal să vină singur la baie.

Psihologii mai atrag atenția asupra unui aspect: dacă copilul știe să spună atît de frecvent „nu”, aceasta se întîmplă pentru că a învățat de la dumneavoastră. În „faza explorărilor”, cînd copilul umblă în toate ungherele pentru a descopei tot ce îi este străin, a cunoscut din partea dv. frecvente interdicții și refuzuri. El nu face decît să repete acele cuvinte ce I-au stăvilit în elanurile sale. Dacă vă veți modula refuzurile și el va face la fel. Suplețea deciziilor și explicațiilor calme reprezintă cele mai bune atuuri pentru ca faza exasperantului „nu” să treacă... silențios. mai lăsați zece minute, potriviți ceasul să sune și la acest semnal să vină singur la baie.

Gastronomice

Răspundem cititoarelor dornice să „exploateze” la maximum bogăția toamnei oferindu-le o rețetă de:

Musaca de legume

Sînt necesare: 1/2 kg fasole verde, 2-3 dovlecei, 1 conopidă, 1 varză mică, 1 kg roșii, o vînătă, mărar, pătrunjel, untdelemn, sare, 3-4 linguri caşcaval sau brînză telemea rasă. (Dacă nu acceptați ideea „fără carne”, puteți pregăti ca pentru musaca și 1/2 kg carne tocată).

Se fierb legumele întregi în multă apă clocotită cu sare. (Zeama se poate servi ca supă, dreasă cu smîntînă). După ce s-au fiert, legumele se scot, se lasă să se răcească, apoi se taie cubulețe. Varza se taie „tăieței”, iar conopida se desface buchețele. Se prăjesc legumele separat, pe rînd, în untdelemn. Apoi se așază legumele într-un vas mare, uns cu untdelemn, fiecare legumă formînd un strat separat, alternînd cu un strat de roșii, curățate de pieliță și tăiate bucățele. (Eventual, puneți și stratul de carne). Se presară sare și verdețuri tocate, se stropește cu untdelemn și se pune în cuptor încins, să se rumenească. Se răstoarnă pe un platou, se presară caşcaval ras și se servește caldă.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

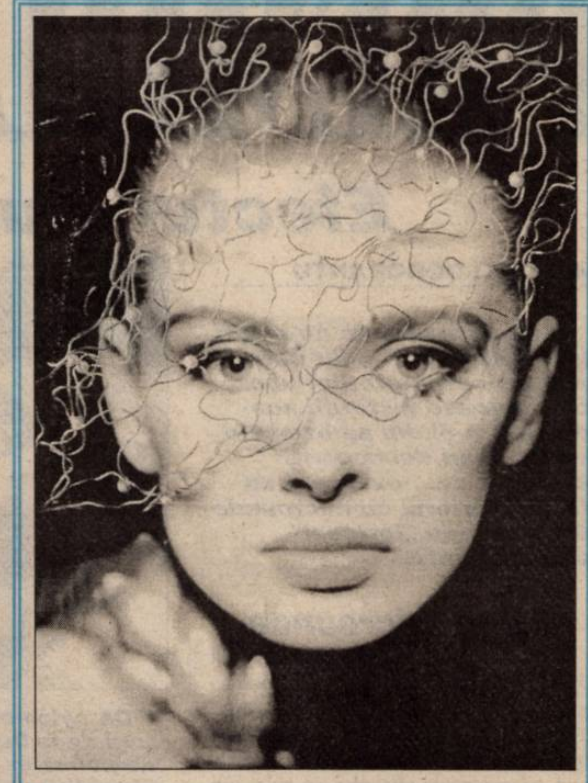

Poetul iubirii vă îndeamnă:

Învățați (2) să fiți frumoase!

„Arta machiajului știe să îndrepte o sprînceană prea subțire sau prost desenată de natură, să învioreze cu carmin un obraz prea palid, să dea strălucire ochilor cu puțină cenușă fină care umbrește pleoapa, să acorde creme binefăcătoare urmelor lăsate de timp pe obraz”.

„Culorile în care se vopsesc azi stofele, ne sfătuiește poetul, sînt tot atît de nenumărate cît și florile ce ies în primăvară. Alegeți cu gust, căci nu toate culorile stau bine tuturor femeilor. Negrul înfrumusețează o blondă. Brunele să poarte albul”.

„Ascundeți cu grijă defectele trupului”, atrage atenția Ovidiu, cel ce a făcut din femeie un adevărat cult. O femeie prea slabă să se îmbrace cu stofe groase și cu haine lungi ce nu-i subliniază trupul. Înfășurați într-un fular un gît prea subțire și lung. Un picior urît să se ascundă sub o îmbrăcăminte albă. O pulpă prea subțire să nu se arate decît înfășurată în panglicile sandalei. Dacă aveți degete scurte cu unghii urîte, faceți cît mai puține gesturi”.

„Ca să fii elegantă, mărturisește poetul, nu e nevoie neapărat să ai veșminte somptuoase și bijuterii scumpe. Eleganța înseamnă întîi de toate bun gust. Căutați să aveți feminitate și multă grație, învățați să umblați frumos, să vorbiți frumos, să aveți o expresie blîndă, feriți-vă de a avea un aer trist, căci nouă bărbaților ne plac femeile vesele.”

„O femeie frumoasă este cel mai frumos spectacol” - deci fiți frumoase, doamnelor!

Prof. ELENA MOLDOVAN

Un caz pe săptămînă

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc A.C. și am 22 de ani. Deși, aparent tinerețea ar trebui să fie un atu în privința sănătății, am probleme cu ficatul, inima, rinichii. În plus, sufeream și de insomnii. Tratamentele recomandate de medicina clasică nu au fost eficiente. În aceste condiții am apelat la tratamentul bioenergetic practicat de doamna Vasilica Ciupea și fiicele sale, doamnele Mariana și Ana Ciupea. Am urmat două serii de cîte zece ședințe și pot afirma că mă simt, în sfîrșit, foarte bine. Nu mă mai supără nimic. Starea generală este mult ameliorată. Am deci argumente suficiente să consider că tratamentul bioenergetic poate avea rezultate miraculoase. De altfel, după o pauză, voi mai face încă o serie...”

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea” pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10. 000 lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

Programări la telefon: 6862046

TALONUL NR. 40

Numele și prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 31 octombrie 1997 ●

„BOALA" CU CEA MAI SPECTACULOASĂ ASCENSIUNE

ARCADIE PERCEK

Această așa-zisă boală este, indiscutabil, accidentul rutier. Aceasta cel puțin în perimetrul țărilor dezvoltate, unde ea ocupă locul III pe scara mortalității, pe primul loc aflîndu-se bolile cardio-vasculare, iar pe cel secund boala canceroasă. După o statistică recentă efectuată în cadrul Asociației europene a familiilor victimelor accidentelor rutiere, cu sediul la Paris, numai în Europa occidentală mor anual în jur de 60000 de persoane și, numai din acest motiv, în vreme ce 160000 persoane rămîn tot din acest motiv handicapate pe viață.

Cifrele ne demonstrează că *automobilul este din acest punct de vedere de zece ori mai periculos și mai riscant ca avionul și de circa optzeci de ori ca trenul.* În toată lumea se consideră că accidentele rutiere se întîmplă în general din cauza a trei factori: 1. necunoașterea sau minimalizarea regulilor de circulație; 2. vitezei și 3. conducerii sub influența alcoolului. În ce ne privește, susținem că și o serie de condiții psihice contribuie substanțial la fenomenul menționat, condiții de care dorim a ne ocupa în articolul de față, ca și într-o serie de articole viitoare.

Astfel, din acest punct de vedere, susținem că volanul, departe de a fi doar un simplu cerc metalic, mijlocind direcționarea și conducerea automobilului, este printre altele și o pîrghie sau un canal de comunicare dintre psihicul conducătorului auto și automobilul pe care acesta îl conduce;

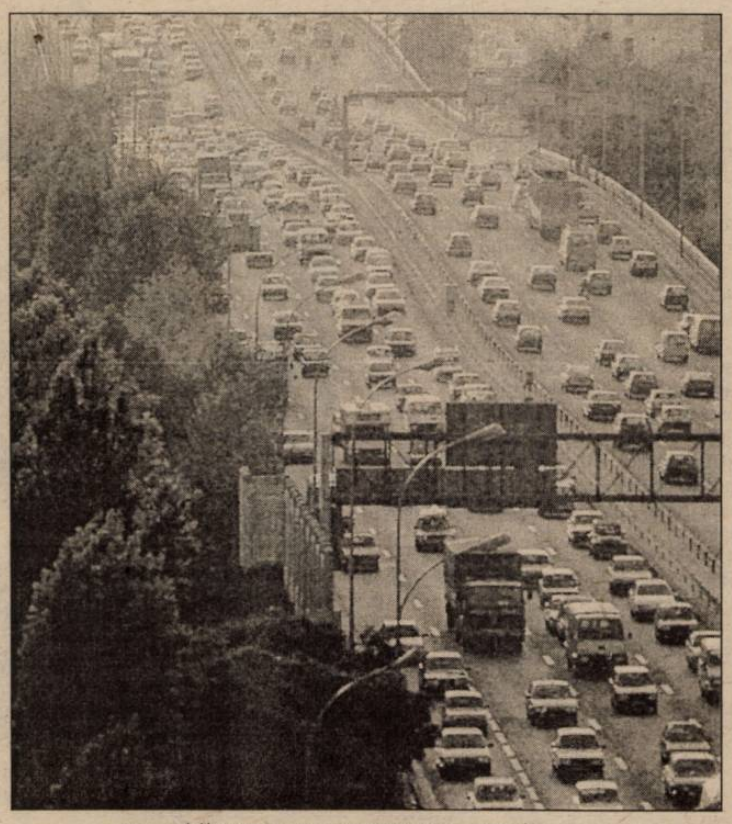

automobil care, într-o asemenea concepție, acționează ca o cutie de rezonanță, întocmai după cum vioara este cutia de rezonanță a psihicului aceluia care mînuiește arcușul.

Într-o asemenea optică, *psihicul nostru este oglindit de volan și de cromajele strălucitoare ale automobilului pe care îl conducem, în maniera în care și sălciile plîngătoare sînt oglindite de luciul lacului pe marginea căruia acestea străjuiesc.* Medicul, academicianul și scriitorul francez Georges Duhamel a fost literalmente obsedat de acest aspect, motiv pentru care într-o scriere a sa afirmă negru pe alb că „L'automobil tend a révèler l'être humaine tel qu'il est", ceea ce, tradus, înseamnă că automobilul tinde să dezvăluie ființa umană așa cum este ea în realitate, aceasta, firește, sub raport psihic.

Vom descrie, în continuare, doar cîteva aspecte ale acestei simbioze, pe care fiecare persoană - conducător auto - le poate constata pe propria lui piele sau la alții.

Astfel, veți observa cum cel ce este chinuit în viața de fiecare zi de rigorile imobilismului și ale sedentarismului, de îndată ce scapă la drum liber, înghite nesățios kilometri și, în contextul acestei euforii, fie că ignoră în mod voit, fie că numai minimalizează regulile de circulație, pe care, de altfel, le cunoaște foarte bine.

Tot grație volanului, timidul tinde a deveni un temerar, comodul un hiperactiv, iar cel pașnic din fire tinde - cel puțin în anume situații proprii traficului rutier, să devină un agresiv. Deci, *faptul că un individ poate fi investit brusc, și asta din chiar clipa demarării, cu o putere materială și cu o forță cu totul ieșită din comun, față de mijloacele naturale de care dispune, fără nici un efort deosebit, constituie după cum a observat* un cercetător în problemă, psihologul francez J. Piret, o posibilă sursă de *abuz*, după cum de fapt și este.

Nu există legătură între expunerea la soare și cancerul de piele

Nu există nici o dovadă a relației dintre expunerea la ultraviolete și dezvoltarea unui melanom, cancerul mortal al pielii, afirmă doi dermatologi britanici, citați recent de cotidianul Sunday Times. Profesorii Jonathan Rees și Sam Shuster, de la Universitatea din Newcastle, se bazează pe o anchetă de amploare mondială asupra acestui subiect, arătînd mai ales că melanomul se dezvoltă adesea pe acele părți ale pielii puțin sau deloc expuse la soare, ca tălpile picioarelor - și în regiuni ale lumii unde a face plajă nu este o practică curentă.

„E vorba de o mare afacere de marketing", este de părere Rees, care, la fel ca și colegul său, pune în discuție relațiile strînse dintre numeroși dermatologi și industria cosmeticelor. El îi acuză pe colegii săi că își cîștigă pîinea întreținînd teama publicului față de cancerul pielii.

„Povestea cu melanomul este în întregime inventată. Proba că ultravioletele i-ar fi cauza nu există", ne asigură prof. Rees.

Alți specialiști au admis că proporția de cancere ale pielii pare să scadă. „Faptul acesta nu poate fi atribuit campaniilor de educație sanitară", opinează Veronique Bataille de la institutul londonez pentru cancere ale pielii. „Incidența tuturor tumorilor solide se schimbă pe parcursul unui secol, nimeni nu știe din ce cauze", subliniază ea.

Pentru Tony Swerdlow, de la Institutul londonez de Medicină Tropicală, „legătura între melanom și ultraviolete nu este atît de puternică precum cea dintre tutun și cancerul pulmonar, însă nici o altă ipoteză la fel de plauzibilă n-a fost încă enunțată". (ARPRESS)

Terapie naturală — În caz că suferiți de...

HERPES. Boală a pielii provocată de un virus, care se localizează cu predilecție pe buze, dar și pe pielea organelor genitale sau alte regiuni, caracterizîndu-se prin apariția bruscă a unor vezicule mici, grupate în „ciorchine", provocînd senzația de arsuri și prurit. Această afecțiune se instalează în urma unei boli anterioare sau după boli febrile, deranj gastric, menstruație, ca și după infecții microbiene, traumatisme, extracții dentare etc.

Ca adjuvante ale tratamentului de bază prescris de medic terapia naturală recomandă: decoct din 4 linguri de *rădăcină de brusture*, mărunțită, la 300 ml apă; se administrează extern (comprese și tamponări de mai multe ori pe zi);

- fragul de pădure: decoct din 5 g frunze la 300 ml apă, care se administrează extern (comprese și tamponări locale);
- decoct din 15 g de coji de măr la 300 ml apă, timp de 5 minute; se administrează extern (aplicații);
- aplicarea unei bucăți de gheață pe locul apariției simptomelor premergătoare erupției; după apariția erupției se fac aplicații locale cu suc de varză, gulie și roșie;
- se recomandă consumarea de alimente bogate în vitamina C, varză, pătrunjel, ardei, lămîi, măceș, cătină, etc.

HIPOTENSIUNE. Scăderile trecătoare (în caz de hemoragii mari, în stări de șoc etc.) sau menținerea constantă a tensiunii arteriale sub valorile normale (maxima nu depășește 100 mmhg și minima 65 mmhg); este însoțită de puls slab, extremitățile reci, tulburări de vedere și tendințe la leșin.

Terapia naturală recomandă:

- infuzie din 5 g de frunze de rosmarin, din care se beau 1-2 căni pe zi; tinctură medicinală obținută din frunzele plantei prin macerarea a 10 g frunze în 100 ml alcool de 70º, timp de 7-8 zile; se administrează intern: 20-40 picături pe zi, timp de o lună;
- lăptișorul de matcă care normalizează tensiunea; se ia sub limbă 10-20 mg lăptișor, de 3 ori pe zi, timp de 10-20 zile;
- gimnastica medicală sub formă de exerciții respiratorii și de înviorare; respectarea strictă a programului de muncă și odihnă; mișcare zilnică (mersul pe jos); suprimarea totală a fumatului; creșterea ratiei de proteine, legume, fructe, (cafea în cantități moderate); dușuri alternante (40-20ºC) la mîini și picioare. *(D.R.)*

Sînge universal în anul 2000?

Transfuziile de sînge ridică încă multe probleme în toate spitalele lumii. Noul produs este realizat de laboratorul american Baxter pornind de la sîngele uman. Din acesta este extrasă hemoglobina, proteina ce are sarcina de a transporta oxigenul prin intermediul globulelor roșii. Acest nou sînge, de fapt o soluție specială, prezintă o serie de avantaje printre care: se elimină orice risc de contaminare, el poate fi folosit la orice bolnav fără a fi necesară determinarea grupei donatorului și a primitorului căci lipsa globulelor roșii îl face universal. În fine timpul de conservare al noului produs este de peste un an, față de sîngele uman conservat, ce rezistă doar cîteva săptămîni. Noul produs al laboratorului Baxter va fi comercializat pînă-n anul 2000.

Gînduri despre sănătate

- Mai ales sănătatea întrece atît de mult toate bunurile materiale încît, într-adevăr, un cerșetor sănătos este mai fericit decît un rege bolnav.
SCHOPENHAUER

- Sănătatea este unitatea ce dă valoare tuturor zerourilor vieții.
B. DE FONTENELLE

- Sănătatea nu este dreptul celui mai tare, ci răsplata celui mai înțelept.
DR. A. RIANT

- Sănătatea, împreună cu buna dispoziție, e adevărata fericire a oamenilor.
J.G. HERDER

- Sănătatea reprezintă darul cel mai frumos și mai bogat pe care Natura știe să-l facă.
MONTAIGNE

- Sănătatea este condiția înțelepciunii al cărei semn este veselia.
R. W. EMERSON

Medicul răspunde întrebărilor dumneavoastră

Celulita este tot una cu obezitatea?

O bunicuță din comuna Cehu-Silvaniei, jud. Sălaj, pe nume *Florica Crișan* se adresează redacției noastre cu următoarea rugăminte: „Am o nepoțică de 15 ani, frumoasă și inteligentă, care învață foarte bine și a fost premiată, dar care are un necaz și anume: are înălțimea de 1,55 m, iar greutatea de 49 kg, și care are depus pe șolduri și coapse un strat de grăsime, ce pare a fi celulită. Aș dori să o duc, în consecință, la Timișoara sau București, la un specialist în tratarea sau extragerea celulitei, care să o elibereze de acest necaz". Dragă D-nă Florica Crișan, vă subliniez încă din capul locului faptul că nepoțica Dv., suferă nu de celulită, prin acest termen impropriu înțelegînd un proces inflamatoriu afectînd țesutul adipos subcutanat, ci de o obezitate pe cale de constituire. Această confuzie este cvasi generală. Dacă așadar, doriți ca nepoata dv., să evolueze în contextul unei siluete normale, trebuie să-i faceți o educație din acest punct de vedere. În contul acestei educații, ea trebuie să știe că din zece oameni obezi numai unul își datorează excesul ponderal unor tulburări de ordin endocrin sau nervos. Restul de nouă își datorează excesul menționat necunoașterii substratului caloric al alimentelor. În acest sens, subliniem faptul că două simple halbe cu bere aduc cu ele în jur de 300 de calorii, și că o farfurioară de arahide mîncate în timpul băutului celor două halbe de bere ne va furniza tot atîtea calorii cît ne-ar fi furnizat consumul a 150 g grăsime. Din acest punct de vedere, subliniem faptul că *omul poate deveni obez în două situații net diferențiate: ori cînd mănîncă prea mult, ori cînd consumă prea puțin.* Exact ca și în conturile bancare, greutatea cumulată este în funcție atît de așa-numitele „intrări", cît și de așa-numitele „ieșiri", respectiv din ceea ce se cheltuiește. Despre ce cheltuieli poate fi vorba, la majoritatea dintre noi, cînd ne efectuăm activitățile zilnice cu un consum minim de energie musculară și cînd nutrim falsa idee că cele cinci minute de gimnastică cu acele exerciții de înviorare sau de mers pe jos, în ritm rapid, vor rezolva această problemă spinoasă a cheltuielilor energetice. Alimentația, respectiv nutriția umană, reprezintă un proces complex, în care apetitul reprezintă motorul, iar sațietatea frîna. Toată arta în materie de siluetă, deci de obezitate, este de a ști să folosești pedala de accelerație ca și cea de frînă, pedale adaptate acestui scop. Este bine de a ști că mesei noastre de fiecare zi îi sînt proprii trei componente: una, pentru nevoile energetice ale organismului, alta pentru așa-numita paradă a senzațiilor gustative, deci pentru însăși plăcerea de a mînca și, în sfîrșit, încă una, pentru bolile ce vor urma. Există o știință de a mînca și aceasta presupune cunoașterea surplusului caloric al alimentelor - realitate pe care nimeni nu o cunoaște - și care presupune, de asemenea, adaptarea alimentației propriului nostru metabolism. De asemenea că există o disciplină și o știință a alimentației. În acest sens, este bine de a ști că țesutul adipos, dincolo de anumite limite, se constituie într-un agent poluant de prim ordin al organismului uman. În al doilea rînd, este bine de a ști că primul organ care are de suferit de pe urma acestei poluări este însuși motorul mașinii umane, motor care se identifică cu inima. O inimă înecată în țesut adipos, așa cum o văd radiologii pe ecranul radiologic, și care, astfel arătînd, sugerează un cal slăbănog, care trage după el o căruță supraîncărcată, căruță reprezentată de trupul unui obez. Amintim că obezitatea afectează circa un sfert din populația lumii, asta cel puțin în perimetrul țărilor dezvoltate. Amintim, de asemenea, că absolut toate alimentele ne furnizează calorii, iar numărul acestora variază de la aliment la aliment, număr pe care în mare este bine să îl știm. Singurul aliment lipsit de calorii este apa. Și, în sfîrșit, mai rețineți faptul că alimentația umană se constituie într-un proces complex, în care apetitul se identifică cu accelerația, iar sațietatea cu frîna.

Dr. ANDREI ONU

Surprizele satelitului Europa

La suprafaţă, temperatura este de circa - 150ºC, ceea ce face din Europa, unul din principalii sateliţi ai lui Jupiter, o lume inospitalieră. Ultimele imagini furnizate de satelitul Galileo i-au făcut, însă, pe oamenii de ştiinţă să avanseze ipoteza conform căreia stratul de gheaţă ar pluti pe un ocean de apă lichidă, ceea ce ar explica nenumăratele fracturi observate la suprafaţă. Mai interesant însă este faptul că, în aceste condiţii, o formă de viaţă ar putea să existe pe acest satelit cu un diametru de 3138 km. După Marte şi Titan, Europa este un nou candidat pentru existenţa unor forme de viaţă în sistemul nostru solar...

Oceanul sub supraveghere

Programul euro-american numit World Ocean Circulation Experiment are ca scop adunarea de date fizico-chimice referitoare la oceane, pentru a se determina influenţa lor asupra climei, precum şi pentru a se evalua impactul climei asupra nivelului apelor.

În acest scop au fost lansaţi doi

sateliţi, ERSI în 1991 şi Topex Poseidon în 1992. Ambii urmăresc traseele marilor curenţi, măsurînd permanent creşterea nivelului apei. În 1996, Topex Poseidon a stabilit că oceanele au crescut cu 4,1 milimetri faţă de nivelul avut cu patru ani în urmă.

Efectul de seră - asasin?...

Căldurile puternice care se abat în fiecare an asupra oraşului Atlanta (Georgia, SUA) provoacă indirect moartea a 78 de persoane (creşterea poluării antrenează numeroase crize de astm etc). Conform statisticilor lui World Watch Institute, dacă previziunile actuale legate de încălzirea treptată a climei terestre (aşa-zisul efect de seră) sînt corecte şi dacă ceilalţi parametri, cum ar fi compoziţia populaţiei etc, rămîn neschimbaţi, numărul acestor decese va atinge cifra de 293 în anul 2050.

Se zdruncină teoria Evoluţiei Speciilor?

DORIN MĂRAN

Un american din doi e convins că omul a fost creat acum aproximativ 10000 de ani şi că înfăţişarea sa era aproape identică cu cea actuală. Dumnezeu este autorul. Pe de altă parte „opoziţia" nu stă cu mîinile încrucişate. Teoriile lui Darwin sînt resuscitate şi aşezate, asemenea unor inestimabile nestemate, în uriaşe diorame. Pentru aceştia din urmă, lucrurile sînt clare: omul descinde din maimuţă. Deşi nu ştim care este părerea românilor, sondaje pe această temă neexistînd, teoriile privind evoluţia omului cristalizează toate energiile specialiştilor. Aparent, lucrurile nu vizează problematica omului modern. În fond, ce contează, pentru omul de azi, dacă Omul e un pui de maimuţă sau un fiu al lui Dumnezeu?

Acest sfîrşit de mileniu împrumută deseori accente din vremuri îndepărtate. Cu puţin timp înainte de 1980, la Washington a avut loc o expoziţie intitulată *Istoria naturală a sexualităţii*. Sub presiunea puterii politice şi a unor reprezentanţi ai Bisericii, toate referinţele legate de evoluţie au fost suprimate. Un act ferm de cenzură într-o ţară în care democraţia se mănîncă pe pîine. Simptomatologia acestui act de cenzură are implicaţii adînci în fenomenologia evoluţiei. Şi nu doar în America, unde, în mare parte, continuă să fie detestat Darwin, ci şi în celelalte continente, unde adepţii darwinismului sînt trataţi asemenea membrilor unor secte. Opiniile, teoriile, tezele lor au uneori note personale, extremiste chiar. Ele gravitează însă, cu mai mult sau mai puţină consecvenţă, în jurul Ideii creaţioniste. Iată, de pildă, ce spune cercetătorul francez Andre Langaney: „Omul s-a născut în urma unei extraordinare mutaţii cromozomice a unui ovul fecundat de un cimpanzeu, totul fiind însă orchestrat de bagheta divină".

Există, luînd în consideraţie şi această bizară teză, date noi privind polemica dintre darwinism şi creaţionism? Ancheta, lansată de prestigioasa revistă „Science et Avenir", încearcă să sintetizeze textura, extrem de complexă, a acestei dispute. Care e adevărul? Iată, pentru început, cinci teorii:

Teoria lui Darwin

Darwinismul lansează două idei forte: *variabilitatea* - în sînul fiecărei specii apar variaţii între indivizi - şi *selecţia naturală* - care reţine indivizii cei mai apţi pentru supravieţuire şi dezvoltare. Aşadar, printre specimenele ce apar prin variaţie, cele mai bine dotate cîştigă lupta pentru existenţa. Caracterele acestora se transmit ereditar de la o generaţie la alta, favorizînd, prin acumulare, apariţia de noi specii. Un punct obscur în această teorie: Darwin nu a putut să explice modul în care s-a efectuat transmiterea ereditară.

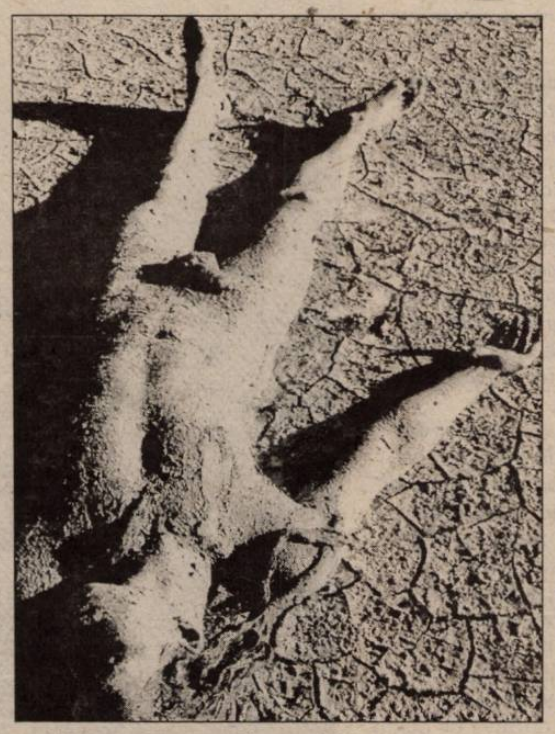

Teoria sociobiologică

Nu individul e cel selecţionat în natură, ci genele sale care se vor transmite din generaţie în generaţie.

Teoria sintetică a evoluţiei

Născută prin anii '40 ea completează teoria darwinistă în lumina ultimelor descoperiri ale biologiei şi geneticii. Evoluţia e concepută în două etape, prima reprezentînd o mutaţie de recombinări datorate hazardului care dau naştere la variaţii genetice în sînul populaţiei. Cea de-a doua etapă se referă la selecţia naturală care favorizează supravieţuirea şi reproducerea indivizilor celor mai bine adaptaţi mediului. Selecţia e astfel factor antihazard care asigură fluxul evoluţiei.

Teoria creaţionistă

Universul e rezultatul unui act unic de creaţie, emanînd dintr-o fiinţă transcendentă a cărei putere e superioară determinismului fizic şi legilor naturii. Teologia creştină îl consideră pe Dumnezeu ca unic Creator. Prin revelaţie, el a lăsat moştenire lui Moise detaliile operei sale în primele capitole ale Genezei.

Teoria creaţionismului ştiinţific

Adepţii acestui curent nu recuză valoarea cercetărilor ştiinţifice, considerînd litigiul dintre ştiinţă şi religie o iluzie. „Cartea naturii" şi Cartea Sfîntă au acelaşi autor. Dacă între cele două cărţi există nepotriviri înseamnă că metoda de lectură e greşită.

(În numărul viitor, legat de acest subiect, vom prezenta opinia reputatului genetician Michael Denton şi a paleontologului Anne Dambricourt).

HARTA CREIERULUI

ŞERBAN FILIP

Un sistem sofisticat cum este investigaţia prin rezonanţă magnetică (IRM) oferă imagini ale creierului bine definite în plan anatomic, în timp ce tomografia prin emisie de pozitoni (PET) şi investigarea funcţională prin rezonanţă magnetică (IRMf) permit în prezent vizualizarea acelor zone ale creierului care sînt active atunci cînd subiectul îndeplineşte o sarcină intelectuală, perceptivă sau motrică. Cum pot fi măsurate detaliile variaţiilor de structură între „obiecte" de talii diferite? Neurochirurgul francez Jean Talairach a rezolvat această problemă, propunînd un sistem de coordonate în trei dimensiuni care oferă un cadru de referinţă comun tuturor imaginilor. Pe baza acestor coordonate, este posibilă deformarea imaginilor în mod proporţional, pentru ca toate să aibă aceeaşi talie. Atlasul aflat în prezent în curs de alcătuire pe baza acestor imagini standardizate va fi probabilist, relevă „Science et Vie". El va oferi probabilitatea ca fiecare punct din creier să se găsească într-o structură dată. Aceste informaţii vor putea releva, spre exemplu, ceea ce este normal sau patologic într-un creier.

Anumite funcţii, cum este percepţia vizuală, nu prezintă dificultăţi majore, fiind foarte localizate, stimularea lor dînd un semnal foarte vizibil în cadrul imaginilor. Alte funcţii, cum ar fi funcţiile lingvistice sau evocarea amintirilor, sînt mai difuze, motiv pentru care trebuie efectuată suprapunerea imaginilor mai multor subiecţi care execută aceeaşi sarcină pentru apariţia unui semnal. Cum poate fi făcută distincţia între „zgomotul de fond" care parazitează toate imaginile unui creier şi ceea ce constituie semnele unei activităţi legate de o activitate în curs de desfăşurare? Fie că este realizată în trei dimensiuni sau în plan, cartografia funcţională a creierului nu este încă suficient de fină. Unii cercetători folosesc tehnica IRM în cîmp intens, reuşind, spre exemplu, să vizualizeze concentraţia anumitor neurotransmiţători şi să descrie astfel structurile mai mici ale creierului.

Ultimele progrese înregistrate în acest domeniu permit şi lărgirea cîmpului de investigaţie a unor maladii grave, cum ar fi maladia Alzheimer sau Huntington (afecţiune de origine genetică care antrenează degenerescenţa anumitor centri nervoşi). Cartografierea funcţională a creierului va permite, spre exemplu, în cercetarea medicală, urmărirea, în decursul testelor clinice, a evoluţiei leziunilor care afectează un grup de pacienţi şi să compare rezultatele pentru măsurarea eficacităţii medicamentelor. Specialiştii apreciază că, peste cinci ani, această cartografie a creierului se va afla la dispoziţia neurologilor.

REMEMBER Primul grup de cosmonauţi (2)

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

● Ofiţerul inginer şi pilot de aviaţie Evghenii Hrunov, membru al primului grup de cosmonauţi din fosta URSS, s-a născut într-o familie de agricultori din regiunea Tula.

● Absolvent al Şcolii tehnice superioare de mecanizare a agriculturii şi apoi al Şcolii medii de pilotaj a aviaţiei militare (1953), Hrunov s-a înscris la cunoscuta Şcoală de aviaţie din Bataisk, devenind în 1956 ofiţer aviator de vînătoare.

● Aviator foarte bine pregătit, Hrunov candidează şi reuşeşte, în 1960, să devină, prin concurs, cosmonaut sovietic, făcînd „cunoştinţă" cu „Orăşelul stelar"!

● În 1968 Hrunov a absolvit cursurile Academiei militare de ingineri de aviaţie „N. E. Jukovski", devenind inginer. După numai patru ani, Hrunov şi-a susţinut teza de doctorat cu un subiect din domeniul aerospaţial.

● Decorat cu numeroase ordine şi medalii, printre care Medalia „De La Vaulx" conferită de Federaţia Internaţională de Aviaţie, Hrunov este căsătorit cu profesoara Svetlana Anatolievna, cu care îl are pe Valeri (n. 1959).

● Inginer absolvent al Institutului Bauman (1957) şi apoi doctor-inginer, cosmonautul Alexei Eliseev a lucrat efectiv la proiectarea aparatelor spaţiale şi a echipamentelor acestora, în special în domeniul automaticii.

● Cosmonautul dr. ing. Eliseev a avut, în perioada 1966-1971, o carieră spaţială spectaculoasă, participînd efectiv la zborurile cosmice SOIUZ-4, SOIUZ-8 (oct. 1969) şi SOUIZ-10 (apr. 1971)

● O parte din rezistenţa şi perseverenţa sa Eliseev o datorează sportului: în facultate a practicat atletismul, a devenit maestru al sportului la... scrimă şi a fost de două ori campion al fostei Uniuni Sovietice!

● Specialist în teoria reglării automate folosind sistemele liniare şi neliniare, precum şi în teoria oscilaţiilor, doctor-docent în ştiinţe, Eliseev a fost în 1975 unul din cei doi directori de zbor pentru misiunea comună SOIUZ - APOLLO!

● Eliseev este căsătorit cu inginera Larisa Ivanovna, cu care are o fată, Elena (n. 1960); el este deţinătorul a numeroase ordine, diplome şi medalii, printre care Diploma „V. M. Komarov", care i-a fost decernată de Federaţia Internaţională de Aviaţie, precum şi medaliile „Iuri Gagarin" şi „De La Vaulx", oferite de aceeaşi federaţie.

● Răspunzînd la întrebările cuprinse într-un chestionar anterior primului său zbor spaţial, Eliseev a afirmat următoarele: „...Romantismul reprezintă reuşita. Reuşita este cea mai luminoasă manifestare a curajului. Curajul înseamnă voinţa, concentrarea asupra unui obiectiv, fie el mic sau important. Un camarad este un camarad, iar aceasta înseamnă totul. Cel mai mult apreciez la alţii cinstea."

(Va urma)

În premieră mondială:

STRUCTURA ATOMICĂ A CROMOZOMULUI

Pentru prima oară în istoria ştiinţei cercetătorii au reuşit să observe structura atomică elementară a cromozomului. Descoperirea a fost făcută de către Timothy J. Richmond şi echipa sa de la Swiss Federal Institute of Tehnology.

Cromozomii, care se găsesc în fiecare nucleu al fiecărei celule şi implicit în fiecare organism viu, conţin genele care determină caracteristicile fiecărui individ.

Biologii James Watson şi Francis Crick au identificat structura moleculară a ADN-ului în urmă cu 44 de ani. ADN-ul este o parte a cromozomului şi joacă rolul de purtător al informaţiei genetice. Richmond şi echipa sa au făcut un uriaş pas înainte prin dezvăluirea celei mai intime părţi a nucleului cromozomului. „Ceea ce am făcut noi a fost să dăm la iveală, pentru prima oară în istoria ştiinţei, modul de dispunere a atomilor din nucleul cromozomial. Am determinat structura sa atomică" a explicat Richmond într-un interviu. „Motivul pentru care această descoperire este importantă este acela că în toate organismele pluricelulare, cu excepţia bacteriilor, fie că sînt elefanţi, oameni sau drojdie, modul în care ADN-ul este dispus în nucleu este acelaşi. Richmond a mai spus că descoperirea acestei structuri atomice oferă cercetătorilor datele privind modul în care cromozomii formează o structură, modul în care este organizat ADN-ul, această descoperire senzaţională putînd duce la importante progrese în medicină şi biologie. Această structură nucleară cromozomială dă, de asemenea, şi unitatea fundamentală a cromatinei, despre care se crede că ar avea un rol foarte important în fenomenul de recesivitate a genelor. „Pe de altă parte, pentru a putea interveni genetic primul lucru care trebuie făcut este acela de a modifica structura cromatinei pentru a putea ajunge, în acest fel, la ADN" a mai spus Richmond. Într-un articol publicat în revista *Nature*, Richmond şi echipa sa de cercetători au descris modul în care au folosit cristalografia cu raze X şi radiaţii sincrotron pentru a obţine o imagine cît mai fidelă a acestei structuri. Ei au trebuit să intervină asupra nucleului pentru a obţine o secvenţă de ADN care le-a permis mai apoi producerea de cristale folosindu-se modelarea cu raze X. Acest lucru a contribuit cu detalii revelatoare asupra activităţii din interiorul atomilor cromozomiali. Ei au reuşit astfel să înţeleagă structura celei mai intime părţi a nucleului, a celei mai mari proteine a oricărui organism: ADN-ul. „Acest experiment reprezintă un adevărat tur de forţă pentru biochimie", a spus Daniela Rhodes de la MRC Laboratory of Molecular Biology a Universităţii Cambrige, într-un articol publicat în aceeaşi revistă *Nature*. Şi în continuare: „Acum, odată ce sîntem în posesia acestei structuri nucleare, se impune o mai amplă cercetare a datelor genetice şi biochimice de care dispunem, fapt care ne va ajuta, fără îndoială, să punem la punct experimente de o mai mare precizie în ce priveşte studiul remodelării cromatinei" *(ARPRESS)*

Mari enigme ale lumii

Continente dispărute LEMURIA

PAUL IOAN

Trecutul geologic al Pămîntului, misterele evoluţiei maselor continentale şi ale faunei şi florei au început să trezească, pe la mijlocul secolului trecut, dispute ştiinţifice şi de multe ori pseudoştiinţifice. Se înfiripă două ştiinţe care alimentau divergenţele şi convergenţele: antropologia şi arheologia. În centrul dezbaterilor se aflau - şi încă se mai află - continentele dispărute în urma unor cataclisme de proporţii nebănuite. Principalele mase continentale dispărute erau considerate a fi următoarele: Gondwana (din zona Polului Sud), Hyperboreea (Polul Nord), Lemuria, Mu, Atlantida (cu variantele zonale Marea Sargaselor şi sudul Europei - nordul Africii).

Cea mai documentată dezbatere a avut drept subiect controversatul continent Lemuria - numit astfel după subordinul mamiferelor primate, lemurienii, care l-au populat începînd din perioada geologică a terţiarului cunoscută sub numele de eocen. Cel care a lansat ipoteza Lemuriei a fost zoologul englez P. L. Sclater, membru al Societăţii Regale din Londra. Conform lucrărilor acestuia Lemuria ocupa aproape întreaga emisferă nordică, iar în prezent au rămas din fostul continent Madagascarul, zona de sud a Asiei şi arhipelagul Malaesia. Principiul după care s-a ghidat Sclater a fost: forme similare de viaţă (floră şi faună) nu pot aparţine decît unor zone geografice învecinate.

Presupunerile privind existenţa Lemuriei au fost acceptate de mulţi oameni de ştiinţă ai epocii, avînd în vedere faptul că şi multe plante fosile (peste cincizeci şi cinci de specii) sînt comune celor trei zone post-lemuriene. Evoluţioniştii, adepţi ai lui Darwin, au preluat teza şi au completat-o cu alte argumente şi ipoteze, ajungîndu-se pînă la opinia cvasi-unanimă că maimuţele antropoide şi chiar primii humanoizi au apărut în misterioasa Lemurie - care a mai primit şi denumirea de „leagăn al rasei umane" (în latină, lemures înseamnă sufletele morţilor). Atît de mult s-a încins imaginaţia cercetătorilor, încît s-a ajuns şi la ideea că pe teritoriul Lemuriei s-ar fi aflat Grădina Edenului, centrul planetar de unde s-au răspîndit oamenii şi ulterior s-au diversificat rasele umane.

Lucrarea „The Secret Doctrine" (1888) susţine că în Lemuria s-ar fi dezvoltat abia a treia, a patra şi a cincea rasă umană. Prima s-ar fi format pe „continentul sacru indestructibil" (imaginar, desigur, căci aici s-ar fi încarnat spiritele venite din altă lume), iar a doua rasă s-ar fi dezvoltat pe continentul nordic Hyperboreea... Astfel, Lemuria a devenit şi subiect de divergenţe între evoluţionişti şi creaţionişti, deşi nu se ştie cu certitudine dacă acest continent a existat cu adevărat...

(va urma)

Răspundem cititorilor

Cititorul nostru Marin Niculae din Constanţa vrea să ştie mai multe despre originea şerpilor

ORIGINEA ŞERPILOR

IRINA STOICA

Şarpele a intrat în conştiinţa multora ca un animal răutăcios, malefic, existînd de cînd lumea, la această credinţă contribuind legenda biblică potrivit căreia el a ispitit-o pe Eva să muşte din măr. Cu toate acestea, originea şerpilor este de multă vreme un subiect de dezbatere. Mulţi oameni de ştiinţă s-au întrebat cum, şi sub ce fel de presiune ecologică, un tetrapod banal s-a transformat într-un animal cu formă alungită, fără labe aşa cum îl ştim noi astăzi. Reinterpretarea fosilelor cunoscute în secolul al XIX-lea ne arată clar legăturile dintre şerpi şi şopîrle.

Acestea sînt animalele cele mai asemănătoare şerpilor, de unde logica supoziţie că descind din acelaşi strămoş, fiind un fel de fraţi ai acestora.

Particularităţile retinei şerpilor indică, de asemenea, faptul că strămoşii lor duceau o viaţă subterană sau semi-subterană, trăind în mlaştini.

Dintre şopîrlele actuale, cele mai asemănătoare şerpilor sînt varanoidele, care conţin varanii din Lumea Veche şi Australia, helodermele din America de Nord şi lanthanotusul din Sarawak.

Varanoidele fosile, cercetate de oamenii de ştiinţă, cuprind trei grupe ce şi au trăit cu circa 95-88 milioane de ani în urmă.

Mosasauridele şi egialosauridele erau, de asemenea, mai alungite. Primele erau animale acvatice dar au dispărut cu 65 de milioane de ani în urmă, se pare datorită aceloraşi motive ca dinozaurii.

Acum 20 de ani a fost însă descoperită o fosilă în Orientul Mijlociu, cercetată apoi de G. Hass de la Universitatea Ebraică din Ierusalim. Aceasta, denumită *Pachyrahachis problematicus* era lipsită de membre anterioare, cele posterioare fiind foarte scurte.

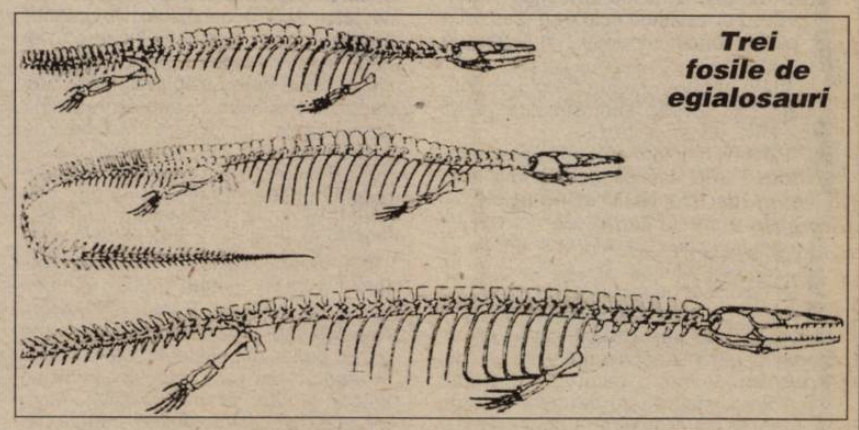

Trei fosile de egialosauri

acvatice din Cretacicul superior şi una terestră.

Dintre acestea, dolichosauridele aveau trupul alungit, capul mic şi membre reduse. Erau animale acvatice din Cretacicul superior şi una terestră.

Respectiva fosilă pare a fi un animal de tranziţie între şopîrle şi şerpi, corespunzînd probabil unui moment cheie.

Scrisori primite

Stimate Domnule Prof. Vasile Guţu (Berezeni, Vaslui), *am reţinut spre publicare careul Dvs., aşa încît veţi avea plăcerea să-l citiţi în paginile revistei noastre! Vă felicităm şi aşteptăm să ne mai trimiteţi şi alte careuri de aceeaşi - excelentă! - calitate şi ţinută culturală!*

Stimată Doamnă Ana Cunescu (Bucureşti), *vă mulţumim pentru scrisoarea adresată nouă, care cuprinde frumoasele Dvs. aprecieri la adresa strădaniilor noastre! Tocmai pentru faptul că sînteţi o veche abonată, regretăm confuzia făcută între talonul de abonament DIRECT la redacţie şi talonul de participant la Tombola fidelităţii... Probabil că şi în acest an vom organiza o astfel de tombolă. În orice caz, aşteptăm ca, la sfîrşitul anului, să vă abonaţi direct la redacţia noastră! Vă dorim sănătate şi să ne fiţi aceeaşi fidelă cititoare încă mulţi, mulţi ani!*

Vă mulţumim din inimă şi dvs. stimate Domnule Doru Sebastian (Băicoi, Prahova), *pentru urări şi gînduri bune! „Nu mă pot abţine - ne spuneţi - să nu vă transmit aprecierile foarte favorabile la adresa revistei şi a profesionalismului de care daţi dovadă. Tot ce vă pot dori Dvs. şi tuturor oamenilor este să fie posibil ca într-o bună zi să putem citi cel de-al 3000-lea număr al revistei. În ce priveşte competenţa, sînt convins că veţi reuşi acest record!" Să vă audă Dumnezeu şi aşa să fie! Cît priveşte problema ortografiei cu „î" în loc de „â" - am mai spus dar o s-o mai spunem! Ortografia oricărei limbi îşi are legile şi regulile ei, stabilite pe criterii strict ştiinţifice de nişte specialişti care se cheamă filologi şi lingvişti, şi nicidecum stabilite pe bază de „vot democratic", prin ridicarea mîinii! Nefiind o ortografie etimologică (aşa cum e cazul limbii franceze sau englezei), ci fonetică (scriem ce auzim!), nu vedem de ce, pentru acelaşi sunet, ar fi nevoie de două semne grafice! Unde mai pui că „vechea" ortografie producea doar cîteva „cazuri particulare" (vezi familia de cuvinte avînd la origine cuvîntul „român"), „noua" ortografie produce astfel de „situaţii speciale" cu sutele! Ce era grea, pînă acuma, gramatica limbii române, dar de-acum s-a încîlcit fără noimă şi ortografia! Bravos! Cît priveşte problema deochiului şi descîntecului de deochi, îl vom ruga pe colegul nostru Ion Ţugui să realizeze un material care să limpezească aspectele menţionate. Voi încheia şi eu răspunsul, ca şi Dvs, cu aceleaşi sincere urări de bine şi prosperitate!*

Povestirea SF „Templierul orbilor", pe care ne-aţi trimis-o, stimate Domnule Claudiu Tofan (Bucureşti), *am reţinut-o pentru un număr special al revistei! Felicitări!*

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

O SCÎNTEIE PE CĂRBUNI ÎNCINŞI

PSIHOLOGUL la dispoziţia dumneavoastră

MARIA COVACIU

- Stimată Doamnă Covaciu, o scrisoare emoţionantă o primim de la corespondenta noastră Andra, din Bacău, în vîrstă de 17 ani. O copilărie chinuită, o mamă „cu două feţe", suferind, printre altele, de patima băuturii, un tată extrem de sever. Îşi găseşte un sprijin într-un băiat de vîrstă apropiată, cu care de curînd şi-a început viaţa sexuală. Cu problemele de rigoare...

- Dragă Andra, desigur că suferinţele tale nu sînt dintre cele mai mici dar mult a fost puţin mai este. Mai ai puţin, termini şcoala, poţi fi pe picioarele tale.

Chiuretajul este un păcat, deci... de evitat. Tentativa de suicid, la rîndul ei, nici pe departe nu este nici ea un păcat mai mic. Desigur că de multe ori cînd nu ne putem manifesta revolta faţă de cei ce ne agresează fizic sau psihic, tindem să ne îndreptăm reacţiile, exploziile de mînie spre alte persoane. Este ca şi cum s-ar arunca o mică scînteie pe o grămadă de cărbuni încinşi. În ceea ce priveşte dragostea faţă de prietenul tău, este foarte bine să ai un suport afectiv. Încearcă însă să nu faci o *dependenţă* afectivă. Faptul că ai „explodat" şi faţă de el nu trebuie să te facă culpabilă, dar repetarea unui comportament impulsiv s-ar putea să-l îndepărteze.

Situaţia lui nu este cu mult mai bună decît a ta, cel puţin aşa reiese din cele spuse de tine şi este greu de precizat ce este mai uşor sau mai greu de suportat. Pierderea unui părinte drag nu este o suferinţă uşoară, iar dramatismul situaţiei nu-l poţi realiza decît dacă ai trecut prin ea. Nu încerca să-i acaparezi sufletul şi mintea cu suferinţele tale, ignorîndu-le pe ale lui. Familia ta este aşa cum este şi după cîte înţeleg şansele de a se îmbunătăţi atmosfera sînt mici. Cred că ai putea avea un suport afectiv în diriginta care deja a intuit ceva din suferinţele tale. O poţi ruga să fie discretă. Îi poţi cere oricînd sfatul. În ceea ce priveşte un psiholog din Bacău, personal nu cunosc unul acolo, dar te poţi interesa la o policlinică sau la un spital şi eventual să rogi să te orienteze spre un psiholog. Poate chiar diriginta cunoaşte unul. În ceea ce priveşte folosirea anticoncepţionalelor neapărat trebuie să te adresezi unui medic.

Cînd mai ai o problemă deosebită în măsura în care crezi că-ţi putem fi utili ne poţi scrie din nou.

- Mulţumim Dnei psiholog pentru răspunsul dat.

Aşteptăm şi alte scrisori de la cititori.

Rubrică realizată de MIHAELA DOROBANŢU

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

Jurnalul unui naturalist la Tropice

BATISFERA LUI WILLIAM BEEBE

(3)

ALEXANDRU MARINESCU

Pentru a putea să o cunoască avea să se scufunde de nenumărate ori, şi nu doar printre recifii de corali din Pacific sau în apele la fel de calde din jurul insulelor Antile, ci şi în mările reci, din zonele arctice (fiordul Güllmag, de pildă) sau în lungul falezelor de lavă neagră din Galapagos. A privit extaziat nu doar roiurile multicolore de peşti-fluturi, ci *meduze* gigantice, cu tentacule urzicătoare, crabii ce se mişcau rapid pe fund sau caracatiţele cu braţele pline de ventuze, schimbîndu-şi adesea culoarea sau dispărînd brusc în dosul unui nor de „cerneală".

Înarmat cu un creion de plumb, desena sau îşi nota febril, sub apă, pe foi de zinc, observaţiile.

Revenit la suprafaţă, după o scufundare întreprinsă pe coasta haitiană, el va declara că în adînc există *„o lume a cărei faţă ne este tot atît de necunoscută ca şi Marte şi Venus"*.

Dar scufundările cu cască ale lui William Beebe nu au trecut niciodată de 20 de metri (18 metri, pentru a fi exacţi). Ne pare ciudat astăzi că un om cu o minte atît de strălucită ca a lui William Beebe, a putut să considere că adîncimea de 20 de metri este un prag pe care omul nu-l poate depăşi decît expunîndu-se la mari pericole, din cauza presiunii apei. O presiune mai mare de 3 atmosfere ar fi fost fatală, după părerea lui Beebe. Marele naturalist, pionier şi principal observator al vieţii submarine, făcea astfel o greşeală pe care cu greu ne-o putem explica. Vor trece destui ani pînă cînd, în octombrie 1943, Frédéric Dumas, echipat cu un scafandru autonom, va împinge oficial limita aceasta dincolo de 60 de metri. Companionul lui Jacques Yves Cousteau se scufundase însă, cu cîtiva ani înainte, la o adîncime mult mai mare, fără să-şi dea seama, dar şi fără nici un inconvenient fiziologic.

Această părere ciudată a lui William Beebe nu ştirbeşte însă cu nimic din farmecul unor cărţi despre lumea submarină, cum este, de pildă, „Beneath Tropic Seas" (Sub marea tropicală, 1928). Ba mai mult, ea a fost la originea ideii de a construi un aparat care, asigurînd o protecţie contra marilor presiuni, să permită omului să coboare mult mai adînc, în lumea întunecată a abisurilor oceanice. Un astfel de aparat a fost realizat în 1930, prin colaborarea dintre William Beebe şi Otis Barton şi a primit numele de *batisferă*. Era o sferă din fontă, cu diametrul de numai 1, 38 m şi grosimea pereţilor de 3,75 cm, calculată să reziste la presiuni de peste 100 de atmosfere. În afara unei deschizături înguste, care abia îngăduia trecerea unui om, sfera mai era prevăzută şi cu trei hublouri din cristal (groase de 7,5 cm) pentru observaţii.

O uşă, grea de 200 kg, bloca intrarea şi cele 10 buloane cu care era dotată o făceau perfect etanşă. Întreaga sferă cîntărea 2450 kg şi construirea ei costase 15000 de dolari. În interior puteau să stea, destul de incomod, doi oameni care respirau oxigen sub presiune, două butelii asigurînd necesarul pentru 8 ore. Filtre cu substanţe chimice absorbeau umiditatea şi bioxidul de carbon rezultat din respiraţia oamenilor. Batisfera era coborîtă în ocean la capătul unui cablu gros de 2 cm, lungimea sa totală fiind de 1000 de metri.

Prima imersiune a avut loc la 6 iunie 1930, în largul insulelor Bermude, întîi fără pasageri, pentru verificare, apoi avînd la bord pe Beebe şi Barton. Acestuia din urmă i se datora, în bună parte, proiectul batisferei. Cei doi erau în legătură cu vasul însoţitor printr-un telefon al cărui fir însoţea cablul electric prin care se transmitea energia necesară funcţionării aparatelor şi proiectorului.

IV

Prima coborîre a fost oprită, la dorinţa lui Beebe, la adîncimea de 240 m. Au urmat apoi alte scufundări, din ce în ce mai profunde. La 11 iunie 1930, batisfera ajungea la 435 m, iar la 22 septembrie 1932 s-a oprit la 670 m. În 1933, batisfera a fost prezentată publicului în cadrul marii expoziţii de la Chicago, fiind cercetată de o jumătate de milion de oameni. Dar ea încă nu-şi încheiase cariera. Cu sprijinul financiar acordat de National Geographic Society, au fost organizate noi scufundări. La 7 august 1934, tot în largul insulelor Bermude, zonă preferată de Beebe, se coboară la 750 m, batisfera rămînînd aici 30 de minute, timp în care Beebe şi-a transmis telefonic observaţiile, iar Barton a făcut fotografii la lumina proiectoarelor. O dată memorabilă este 11 august 1934, cînd Beebe şi Barton ajung la adîncimea record de 908 m. Acesta va rămîne, ani îndelungaţi, punctul extrem atins de om în adîncul oceanului. Abia în 1948, cu o altă sferă, numită bentoscop, fiindcă avea o fereastră la partea inferioară prin care putea fi observată fauna de pe fund, Otis Barton a ajuns, singur, la 1300 m. Înscrisă ca record, această scufundare, care a durat două ore şi nouăsprezece minute, a fost practic lipsită de importanţă ştiinţifică. Toate scufundările anterioare, prin prezenţa unui naturalist de talia lui Beebe, au permis înregistrarea unor observaţii de mare valoare asupra faunei de adînc şi a repartiţiei sale pe verticală.

Descrierea călătoriilor spre abis a făcut subiectul unei cărţi publicate de Beebe în 1934, sub titlul „Scufundare la 900 metri adîncime", devenită curînd celebră în întreaga lume. Găsim aici relatările extrem de interesante şi de noi pentru biologie, dintr-un spaţiu oceanic *„mai negru decît negrul"*, populat de stranii fiinţe fosforescente cu guri imense şi corpuri filiforme, unele lungi de 5-6 metri.

Înfruntînd riscuri enorme, fiindcă, deşi fusese riguros calculat, cablul susţinător se putea oricînd rupe datorită supratensiunilor ce puteau să apară din cauza „interferenţelor" dintre mişcările verticale ale navei şi oscilaţiile de balansare, Beebe şi Barton au adus o contribuţie fundamentală la cunoaşterea faunei în adîncurile oceanelor. De altfel, William Beebe a fost, timp de cîteva decenii, singurul naturalist care a coborît atît de profund în ocean şi rămîne şi astăzi unul dintre puţinii biologi care au făcut observaţii directe asupra faunei abisale. În plus, prin propaganda entuziastă în favoarea scufundării, pe care o face în cărţile sale, el rămîne, dincolo de grandoarea naturalistului, un pionier al spaţiului oceanic pe care omul poate să-l cerceteze direct pentru a-l cunoaşte mai bine.

Retras în insula Trinidad, pentru a păstra legătura cu marea pe care a iubit-o nespus, dar continuînd să lucreze la staţiunea de cercetări de aici, William Beebe părăseşte lumea Planetei Albastre la 4 iunie 1962. Curînd ar fi împlinit 85 de ani, avea, cum spune Baudelaire, „amintiri mai multe ca omul milenar", dar îmi este greu să mi-l imaginez pe acest om, copleşit de povara bătrîneţii. De altfel nu putea să îmbătrînească, date fiind curiozitatea şi pasiunea care i-au rămas intacte pînă în ultimele zile.

Ironiile istoriei

A FOST LENIN AGENT GERMAN?

GABRIEL TUDOR

Documente secrete din arhivele sovietice sugerează acest fapt uluitor: Lenin a fost, înaintea Revoluţiei care avea să-l aducă la putere în Rusia, omul imperialismului german.

Lenin se afla în exil, în Elveţia, fără un sfanţ în buzunar, dar cu o mare dorinţă de a acţiona. Germanii îl remarcă şi, prin intermediul ambasadorului lor în ţara cantoanelor, Erich Ludendorff, îl contactează în august 1914. Ei îi fac o ofertă tentantă: îl ajută să preia puterea în Rusia, cu condiţia încheierii imediate a războiului. Astfel, Ilici pleacă în Rusia, însoţit de doi maiori germani deghizaţi în ofiţeri ţarişti. Punîndu-se în fruntea ciracilor săi bolşevici, Lenin organizează lovitura de stat de la 7 noiembrie 1917. Documentele secrete fac dovada faptului că în această acţiune Lenin a fost sprijinit cu bani de către nemţi. Numeroasele chitanţe de plată încasate în numele său sînt edificatoare. El îşi ţine însă promisiunea şi încheie cu nemţii, la 3 martie 1918, umilitoarea pace de la Bretsk-Litovsk, prin care ceda

Germaniei 1 milion de km^2! Vicleanul comunist are însă planuri mari: el speră că izbucnirea revoluţiei comuniste în Germania (prognozată, de altfel, de însuşi Marx) va duce la infirmarea tratatelor cu imperialiştii şi la recuperarea terenului pierdut. În acest timp, însă, situaţia din Rusia se menţine dificilă. Duşmanii, din interior şi din exterior, lovesc în forţele bolşevice. La 13 decembrie 1918, printr-o notă secretă, ambasada germană la Moscova solicită un ajutor de 3 milioane franci aur pentru „susţinerea puterii sovietelor". Recipisa care dovedeşte această cerere se află de asemenea în arhive. Încet încet, însă, germanii realizează perfidia sovietică, mai ales după insurecţiile comuniste din Berlin şi din Bavaria (unde instaurarea, nu de lungă durată, a Republicii Sovietice Bavareze nu fusese străină de mîna lungă a Moscovei). Această, „trezire la realitate" a avut ca rezultat nu numai tăierea stipendiilor, ci şi o reală unire a forţelor germane împotriva pericolului roşu, unire în care se află deja primii germeni ai nazismului.

Ideea obsesivă a lui Lenin de a declanşa o revoluţie mondială n-a reuşit.

Redescoperirea Americii

STELE şi HIEROGLIFE CIUDATE

MELANIA CHIRIACESCU

John Lloyd Stephens s-a născut în anul 1805 la Shrewsbury (statul New York), a făcut dreptul şi a practicat avocatura în baroul newyorkez, fiind un împătimit în studierea antichităţilor şi un asiduu căutător al vestigiilor oricărei epoci apuse. Paradoxal, însă, zonele pe care le-a străbătut publicînd o serie de lucrări valoroase au fost în Egipt, în Arabia, la Locurile Sfinte, în Grecia şi Turcia, şi nu în America Centrală, acolo unde ar fi găsit nenumărate monumente ridicate de vechile popoare din America.

Şi, totuşi, întîmplarea!

Stephens găseşte într-o listă de impozite percepute în anul 1836 de la indigeni, de un oarecare colonel Garlindo, o vagă informaţie precum că, în pădurile din Yucatan şi din America Centrală ar exista „o arhitectură ciudată şi probabil foarte veche". Chiar dacă laconică, pentru Stephens această însemnare completată cu cea a istoricului Fuentes, în anul 1700, care scria că, în statul Honduras „ar fi existat un ansamblu de clădiri antice, bine păstrate...", au fost hotărîtoare. Va organiza o expediţie. Dar îi trebuia un partener pe care l-a găsit în persoana prietenului său Frederick Catherwood, un faimos desenator al acestor timpuri, cel care făcuse într-o tehnică deosebită, a cărei tradiţie a fost perpetuată doar de gravorii englezi, extraordinare copii de pe monumentele egiptene.

Aşadar, micul grup îşi începea aventura, din păcate, încă din pornire, devenind victimă a celei mai stupide... arestări. „Evenimentul" s-a petrecut la „primăria" unei mici comune, imediat în apropierea intrării în Guatemala, acolo unde se dădeau bătălii între reprezentanţi a trei partide, ce-şi revendicau supremaţia. După o noapte petrecută în compania soldaţilor beţi care îi credeau spioni ai unei tabere adverse, în sfîrşit expediţia a pornit spre Copán încercînd să străbată cea mai neospitalieră pădure care îi „înghiţea" în valuri de verdeaţă, îi îneca în efluvii de mirosuri putrede, îi sufoca prin căldura umedă şi-i îmbolnăvea de friguri de la înţepăturile sălbaticelor roiuri de ţînţari.

Dar minunea se produse!

O mică escală la Rio Copán şi apoi, din nou, jungla. Stephens şi Catherwood mergeau în neştire cînd, deodată, aproape se împiedicară de un zid din pietre îmbinate foarte solid, „spart" de o scară care conducea spre o terasă imposibil de aproximat ca suprafaţă din cauza vegetaţiei. Lianele au fost îndepărtate şi iată că cei doi exploratori se trezi în faţa „unei stele de mari dimensiuni, sculptată într-o manieră total necunoscută". Avea înălţimea de 3,90 m, era lată de 1,20 m, avînd o grosime de 90 cm, colorată strălucitor, pe faţa căreia apărea încrustată efigia unui bărbat a cărui expresie inspira teama. De o parte şi de cealaltă apăreau hieroglife ciudate, iar spatele stelei era împodobit cu motive sculptate, fascinante. Căutările au continuat şi efortul a fost răsplătit pe măsură, descoperind paisprezece asemenea stele, una mai frumoasă decît alta. „Erau de o factură mai elegantă decît cele mai frumoase monumente egiptene...", scrie Stephens, făcînd, astfel, publică descoperirea lor. Peste ce dăduseră oare?

(va urma)

(Adaptare şi prelucrare după C.W. Ceram: „Zei, morminte, cărturari")

Istorii neelucidate la curţile regale

RASPUTIN - „ŢARUL MAI PRESUS DE ŢAR"

PAUL IOAN

Stingerea dinastiei Romanov, care prin ramura Holstein a domnit de la 1762 pînă-n 1917, sau de la Petru al III-lea la Nicolae al II-lea, s-a produs - conform majorităţii covîrşitoare a istoricilor - în februarie 1917. Atunci a fost arestată întreaga familie imperială. Execuţia a avut loc în noaptea de 16-17 iulie acelaşi an. În cercurile nobiliare de la Curte, lui Nicolae al II-lea i se reproşau multe lucruri legate de politica internă, dar şi de mersul catastrofal al războiului (Rusia intrase în Tripla Alianţă, alături de Franţa şi Marea Britanie).

Cronicile neoficiale arată că faimosul Gregori Rasputin, un intim al familiei ţarului, n-ar fi fost străin de unele decizii eronate ale suveranului şi de anumite scurgeri de informaţii spre Germania, rivala Rusiei în primul război mondial.

Dar privilegiile de care se bucura „starețul-mujic" deranjau pe mulţi nobili şi aruncau o umbră asupra prestigiului familiei ţarului. Prin marea simpatie arătată de ţarina Alexandra acestui „vindecător miraculos" şi „desfrînat fără pereche", cercurile politice apropiate suveranului îşi simţeau primejduite influenţele, se considerau discreditate. Aşa s-a ajuns la o adevărată conspiraţie împotriva lui Rasputin şi la asasinarea lui în noaptea de 16 decembrie 1916.

Rasputin a devenit un răsfăţat la curtea imperială rusă prin încrederea acordată de clerul din Sankt Petersburg şi mai ales datorită faptului că i s-a atribuit vindecarea ţareviciului Alexis, unicul fiu şi moştenitor al tronului. Acesta suferea de hemofilie, boală incurabilă pe atunci. Numai că acest ţăran venit din Siberia şi plin de o evlavie suspectă şi-a dat repede arama pe faţă. Profitînd de privilegiile acordate, vorbind mereu în numele Domnului, Rasputin şi-a exersat din plin viciile asupra clientelei feminine şi a depozitelor de alcool. Intrigile erau în floare. Atmosfera de delincvenţă scandaliza opinia publică. Se considera că înseşi interesele statului sînt periclitate de prezenţa malefică a lui Rasputin în cercurile imperiale ruse.

În pofida acuzaţiilor de trădare aduse la adresa lui Rasputin, ţarul Nicolae al II-lea nu l-a alungat. Vicleanul „ţar mai presus de ţar" îşi făcuse mulţi prieteni sus-puşi, pe care-i atrăgea şi prin şedinţele de spiritism (era şi medium) cu mese rotitoare. Astfel, cu un an şi jumătate înainte de execuţia familiei imperiale, complotul prinţului Felix Iusupov s-a dezlănţuit. Momeala a fost chiar soţia prinţului. Invitat la palatul Moika, Rasputin a fost otrăvit cu cianură. Dar în două ore şi-a revenit. A fost apoi împuşcat, lovit cu ciomegele şi aruncat în Neva... Iar cînd a fost găsit, s-a constatat că murise înecat!

■ Nu se plictisește în singurătate!

UNICA FEMEIE DIN LUME - PAZNIC DE FAR

Farul la care ne referim este situat pe coasta Gargano din apropierea orașului Vieste (Foggia-Italia) și a fost construit în secolul al XV-lea. Funcționarea acestui far este asigurată de o femeie care, acum 15 ani, a reușit prima la concursul organizat de Marina Militară. Se numește Rita Di Loreto și a împlinit recent 57 de ani.

Rita este îndrăgostită de natură și s-a obișnuit cu viața solitară pe care o duce în compania unui cîine și a unei pisici. Îndatoririle profesionale nu o împiedică de la treburile casnice și îngrijirea peticelor de verdeață din jurul farului.

Munca sa este plină de răspundere: ea trebuie să asigure funcționarea farului în cele mai bune condiții și în acest sens, cunoștințele sale tehnice s-au dovedit în multe ocazii decisive. Rita se mîndrește cu faptul că a avut o contribuție hotărîtoare în evitarea unor naufragii care ar fi putut avea grave urmări, fapt pentru care comandamentul Marinei Militare a felicitat-o și a citat-o printr-un ordin de zi!

■ Emoționantă prietenie în lumea animalelor

O CĂȚELUȘĂ ADOPTĂ O... VEVERIȚĂ

Să facem cunoștință cu eroii acestei întîmplări: Pocco este o cățelușă de rasă incertă; Anton, în schimb, este de rasă pură, din cap pînă în... vîrful cozii. O veveriță! Locul întîmplării: un crîng, nu departe de Hamburg, bine cunoscutul port german. Totul a început în timpul unei obișnuite plimbări a familiei în casa căreia trăia Pocco. Lîngă un copac ei au văzut o veveriță care, deși era o zi fierbinte de vară, tremura ca varga și nu a schițat nici un gest că ar intenționa să fugă. De fapt nu mai avea putere. Pocco s-a îndreptat imediat spre sărmana veveriță bolnavă, a tras-o cu lăbuța spre ea, apoi a început să dea din coadă - semn înțeles evident de veveriță ca însemnînd că totul era în ordine și nu trebuia să se teamă de nimic. Stăpîna a strigat la Pocco, speriată că i-ar putea face rău veveriței, dar Pocco s-a întors spre ea cu o asemenea privire, încît nu i-a mai rămas altceva de făcut decît să o ia pe Anton acasă cu ei (numele, după cum avea să spună mai tîrziu, i-a ieșit automat din gură în clipa cînd a luat-o în brațe pentru prima oară).

Așa că, iată-i pe toți acasă. Primele zile au fost foarte amuzante. Anton dormea, se scula pentru a mînca dintr-o tăviță pregătită special pentru ea un fel de amestec de lapte, medicamente și vitamine, apoi... se culca din nou, în timp ce Pocco lingea cu mare plăcere ultimele picături de lapte rămase în tăviță. Apoi, Pocco se așeza și o păzea pe Anton care dormea liniștită într-o cutie de carton.

În curînd, Anton s-a însănătoșit și, cu mare interes, a început să exploreze casa care acum era și a sa. Sărea pe bufet, de acolo direct la picioarele lui Pocco. Apoi pe măsuța de telefon (care o fascina de-a dreptul) și înapoi în spinarea lui Pocco. Pe canapea, cînd Pocco se urca acolo ca să doarmă, uneori culcîndu-se lîngă ea, alteori învîrtindu-i-se la propriu în jurul capului pînă o amețea. Și joaca dura uneori ore întregi.

Așa a descoperit Pocco marea dragoste. La început a gustat plăcerea de a o avea pe Anton musafir în coșul în care își avea ea culcușul, apoi a realizat că trebuia să aibă grijă să nu o strivească atunci cînd se mișca în somn. În fine - au început să mănînce împreună dimineața. Și, ca un semn suplimentar de iubire, Pocco a început să mănînce... ceea ce îi plăcea lui Anton, adică alune și semințe de floarea soarelui.

Opt săptămîni încheiate a durat această prietenie. Într-o zi însă, stăpînii lui Pocco au hotărît că era timpul ca Anton să-și recapete libertatea. Era sănătoasă, devenise din nou puternică. Așa că au pus-o într-un coș pentru pisici și au dus-o înapoi în crîngul unde o găsiseră. Cu un salt fulgerător, Anton s-a cocoțat în vîrful primului copac pe care l-a văzut. S-a oprit pe o creangă, la o înălțime de peste patru metri, și a privit la ei - poate să le mulțumească, poate să-i mai vadă o dată. Cine știe! Pocco a fost singura care a înțeles și i-a răspuns cu un lătrat scurt, după care, ca și atunci cînd au găsit-o, a început să dea din coadă.

Întreaga familie și-a făcut de atunci un obiecei de a merge să se plimbe în pădurea de la marginea Hamburgului. Pe Anton nu au mai văzut-o niciodată. Dar Pocco se oprește mereu într-o poiență și privește minute în șir în sus. Pentru că acolo, printre coroanele copacilor, se află, undeva, marea iubire a vieții sale de cîine...

■ „Străbunicul" a trăit în... paleolitic

ARBORELE GENEALOGIC UNICAT

Cu ajutorul documentelor existente în arhive, unele familii își pot identifica arborele genealogic cu multe generații în urmă, dar, în general, cercetarea nu trece dincolo de o mie de ani. Dar iată că britanicul Adrian Targett, un profesor de istorie din Cheddar (mică localitate situată la sud-vest de Bristol, celebră în toată lumea prin brînzeturile sale) a avut surpriza vieții sale cînd a aflat că un schelet descoperit în anul 1903 în caverna Gough din apropiere de Cheddar este... strămoșul lui pe linie directă, care a trăit în paleolitic, cu aproximativ nouă mii de ani în urmă. Cum s-a ajuns la această concluzie uluitoare?

În 1903, Arthur și William Gough au găsit în caverna amintită un schelet care, după ce a fost analizat, a intrat în colecția Muzeului de Istorie Naturală din Londra sub numele de „omul din Cheddar", fără să i se dea pe parcursul anilor mare atenție.

Relativ recent, pe cînd lucra la un reportaj la muzeu, producătorul de televiziune Philip Priestley a avut ideea - mai mult spectaculos gazetărească - să se facă prelevări de eșantioane din oasele ce compun craniul scheletului, să fie analizate de specialiști și apoi comparate cu ADN prelevat de la unii locuitori - în viață - din Cheddar. Era interesant de văzut, considera gazetarul, dacă între oamenii din paleolitic și locuitorii actuali din acea regiune există vreo înrudire.

Propunerea a prins viață. A fost constituit un lot de studiu format din 20 de oameni printre care s-a numărat și profesorul Adrian Targett. Testele efectuate de specialiști în genetică, sub conducerea dr. Bryan Sykes, au evidențiat o quasi - identitate a secvențelor genetice studiate (una la 300 nu coincide), fapt care i-a îndreptățit totuși pe cercetători să afirme că există o filiație pe linie directă între „omul din Cheddar" și profesorul de istorie. Totodată, ei au profitat de acest demers științific pentru a susține teoria potrivit căreia specia umană are o origine unică.

În ceea ce-l privește pe Adrian Targett, acesta consideră că îi poate da strămoșului lui de acum 9000 de ani un loc de onoare în arborele său genealogic și i-ar plăcea chiar să-l înhumeze în cavoul familiei.

Își vede fata după zece ani

Lîngă Toulouse, în mica localitate Castelginest locuiește familia Elasri. Acum zece ani, pe cînd fetița ei avea șase luni, Claudine a alunecat în bucătărie, a căzut și s-a lovit cu putere în zona ochilor, orbind instantaneu. Deși a fost supusă la numeroase operații, nimic nu i-a mai redat vederea. Recent, Claudine și soțul ei Marc au decis să încerce ultima șansă, respectiv să plece la Boston, în SUA, unde se află unul din cei mai buni oftalmologi din lume. Dar pentru aceasta era nevoie de bani mulți, peste 800000 de franci, sumă de care familia Elasri nu dispunea. În ziua în care Claudine s-a hotărît să plece la operație în America, în jurul acestei familii necăjite s-a format un zid de solidaritate umană. La început s-a mobilizat micul orășel Castelginest, apoi orașul Toulouse și pînă la urmă întreaga Franță. Ziarul „France Dimanche" a publicat un apel către cititorii săi, iar aceștia nu au rămas insensibili la drama tinerei femei. Pe adresa familiei Elasri au început să sosească cecuri de 10 franci, apoi de 100 și chiar de 1000 de franci. Încet, încet suma s-a strîns și Claudine a fost operată cu succes. Minunea s-a produs. După zece ani, ea a reușit să-și revadă fetița și soțul, iar în casa lor s-a instalat din nou fericirea. Și toate acestea datorită omeniei unor necunoscuți.

UN CIORCHINE DE 105 KILOGRAME

Cuba deține de acum încolo recordul mondial pentru cel mai mare ciorchine de banane cules vreodată, conform săptămînalului „Trabajadores", organ al sindicatelor oficiale din această țară. Cultivatorul William Napoles din provincia Guantanamo a recoltat ciorchinele, în greutate de 213 livre (cca 105 kilograme) și înalt de 1,60 metri, de pe unul din bananierii săi obținuți printr-o tehnică de vîrf, afirma „Trabajadores".

(ARPRESS)

NATALIE WOOD – o poveste tristă din „cartierul de vest”

Anul acesta se împlinesc 40 de ani de cînd pe Broadway s-a jucat piesa „Poveste din cartierul de vest” care, ulterior (în 1961), prin ecranizare, a devenit o culme a celei de-a şaptea arte, încununată cu 10 premii Oscar. Ca un omagiu, după patru decenii, francezii au proiectat în sălile cîtorva cinematografe pariziene această emoţionantă versiune americană ce aminteşte de „Romeo şi Julieta”, au reînviat aşadar imaginea Mariei şi, implicit, au readus în memoria publicului mitul cu numele de Natalie *Wood,* un nume ce rimează cu „balaurul” devorator de vieţi omeneşti - Holly*wood.* Din nefericire, majoritatea legendelor ce se hrănesc cu destinele starurilor au elemente comune: talent indiscutabil, personalitate artistică, dar şi droguri, confuzii, debusolări, abandonuri, tentative de revenire, depresii, final tragic.

Rădăcinile slave ale sufletului său fragil (Natalie Wood a fost fiica a doi emigranţi ruşi din America) au avut poate partea lor de contribuţie în momentele de pierdere a echilibrului interior. Natalie s-a născut la 30 iulie 1938, în San Francisco, şi numele ei era iniţial Natasa Gurdin. Tatăl ei, Nicolas Gurdin (acesta era numele adoptat în Statele Unite, unde renunţase la numele de Zacarenko) venise din Vladivostok, unde practicase meseria de constructor. Mama ei, Maria, fusese balerină şi trăise în China. Încă de la o vîrstă fragedă, Natasa a fost orientată de părinţi către balet şi muzică (pian şi canto). Îi plăcea să se joace creînd personaje şi visînd, aşa că, în 1943, cînd o echipă de filmare - de la Twenteth Century Fox - a apărut în cartier în căutare de figuranţi, Natasa - între timp rebotezată Natalie - a fost angajată. După un an, a fost rechemată să joace alături de Orson Welles. Atunci, familia Gurdin s-a instalat la Hollywood; studiourile Fox îi semnau fetiţei de şase ani un contract permanent. Era perioada comediilor siropoase şi fiecare companie voia să aibă o mică Judy Garland a ei. Natalie a fost distribuită în zece filme, fără prea mare interes în istoria cinematografiei. Într-o zi, turna o scenă pe un pod improvizat care s-a prăbuşit o dată cu Natalie. Fetiţa a fost la un pas de moarte prin înec. Din acel moment, a rămas cu o teamă teribilă de apă şi cu o cicatrice urîtă la încheietura mîinii stîngi. Mai tîrziu, indiferent cu cine încheia un contract, actriţa prevedea o clauză specială: să i se asigure brăţări care să-i mascheze defectul.

Copil fiind încă, lucrează cu Paul Newman, cu Bette Davis, iar în adolescenţă cu John Wayne şi cu rebelul - furios James Dean care, de altfel, îi stabileşte şi numele de actriţă: Natalie Wood. În 1957, Natalie cîştigă 750 de dolari pe săptămînă. Adolescenta se transformase deja într-o femeie seducătoare care începe să apară în public la braţul cîte unui bărbat: la început cu Nicky Hilton, moştenitorul renumitului lanţ hotelier, apoi se vorbeşte despre o aventură cu Elvis Presley. La 28 decembrie 1957 se căsătoreşte cu un tînăr actor în plină afirmare: Robert Wagner. În ciuda fobiei ei faţă de apă, tinerii căsătoriţi îşi petrec luna de miere pe un iaht.

În 1961, Natalie joacă alături de Warren Beatty în „Febra sîngelui”. Cei doi actori se detestă pentru început, dar, în cele din urmă, sînt cuprinşi de o iubire devastatoare. Robert Wagner cere divorţul în timp ce pentru Natalie viaţa are un singur nume: Warren Beatty. Nu trece mult şi acesta o invită la un restaurant elegant, o instalează pe o banchetă confortabilă şi o roagă să-l aştepte cîteva minute pentru a-i face o surpriză. Pe uşa din spate a restaurantului el iese pe furiş. Şi pentru totdeauna din viaţa ei. Modul în care este părăsită produce o primă fisură a echilibrului ei

LUNI, 13 octombrie

PROGRAMUL 1: **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului” **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Şeicul” **15.00** Meridianele dansului (r) **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Casa de piatră” (ep.1) **18.00** Istoria românilor **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach” **19.55** Doar o vorbă „sât-i” mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenţie” **22.00** Feţele schimbării **23.30** Serial: „Canary Wharf” **23.55** Scena **0.25** TVR Club.

PROGRAMUL 2: **12.00** Serial (r): „Sunset Beach” **13.30** Club 2020 (r) **14.00** Convieţuiri-Magazin **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Şeicul” (ultimul episod) **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** O altă putere **19.30** Sănătate, că-i mai bună decît toate! **20.00** Serial: „Secretul” **21.00** Credo **22.00** Film: „Un vîrcolac american la Londra” **23.35** Tribuna partidelor parlamentare **24.00** Insomniile Corinei.

MARŢI, 14 octombrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului” **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.00** Fotbal: Dinamo - Steaua **16.00** Pro patria **16.30** Tribuna partidelor parlamentare **17.35** Serial: „Casa de piatră” **18.00** Medicina pentru toţi **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Memorialul durerii **22.00** Un secol de cinema **23.45** Cultura în lume **0.15** Au concurat la „Cerbul de Aur”, 1997.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf” **8.55** Cu ochii'4 (r) **10.30** Teleenciclopedia (r) **11.30** Desene animate **12.00** Serial (r): „Sunset Beach” **12.45** Istoria românilor **13.30** O altă putere (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Cristal” **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** Club 2020 **19.30** Dreptul la adevăr **20.00** Serial: „Secretul” **21.00** Avocatul poporului **22.00** Film: „Scara în spirală” (SUA, 1946) **23.25** Meridianele dansului **23.55** Insomniile Corinei **0.30** MTV * Mesager.

JOI, 16 octombrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului” **13.00** Serial: „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Şeicul” **15.00** Dialog **15.30** Pompierii vă informează! **16.00** Convieţuiri **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casa de piatră” **18.00** Timpul Europei **18.30** Interactiv Tele-Joc **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Marguerite Volant” (Canada, 1996) **22.00** Cu ochii'n 4 **23.15** Pariul Trio **23.30** Serial: „Canary Wharf” **23.55** Bank-note **0.25** Întîlnirea de la miezul nopţii.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf” **8.55** Universul cunoaşterii (r) **9.55** Medicina pentru toţi (r) **10.25** Feţele schimbării (r) **11.30** Desene animate **12.00** Serial (r): „Sunset Beach” **13.30** Dreptul la adevăr (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** S.O.S. Patrimoniul! **19.30** Faţă în faţă! **20.00** Serial: „Secretul” **22.00** Cinematograful de artă: „Porţile nopţii” **23.40** Ecoturism.

VINERI, 17 octombrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Serial (r): „Misterele Sankt Petersburgului” **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.00** Fotbal: Dinamo - Steaua **16.00** Pro patria **16.30** Tribuna partidelor parlamentare **17.35** Serial: „Casa de piatră” **18.00** Medicina pentru toţi **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Memorialul durerii **22.00** Un secol de cinema **23.45** Cultura în lume **0.15** Au concurat la „Cerbul de Aur”, 1997.

JEANETTE RODRIGUEZ
TVR 2, luni-duminică, ora 16[55]

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf” **8.55** Serial (r): „Marguerite Volant” **9.55** În flagrant (r) **10.25** Cultura în lume (r) **11.30** Desene animate **12.00** Serial (r): „Sunset Beach” **13.30** S.O.S. Patrimoniul! (r) **14.00** Bank-note (r) **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Cristal” **18.00** Pentru dv., doamnă! **20.00** Serial: „Secretul” **21.00** Robingo 2 **21.40** Vînare de vînt **22.20** Nocturna sportivă **23.00** Serial: „Ai ruj pe guler!”.

SÎMBĂTĂ, 18 octombrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineaţa din Republica Moldova! **8.30** Alfa şi Omega **9.05** Serial: „Sally” **9.55** Şapte note fermecate **10.50** Film: „Cum vă place!” **12.30** Serial: „Mork şi Mindy” **13.00** Serial documentar **13.30** Ecranul **14.00** Fotbal: Oţelul - Rapid **16.00** Mapamond **16.30** A doua alfabetizare **17.00** Serial: „START - REC” **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks” **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Savannah” **21.55** Gala Beauty Show '97 **23.40** Serial: „Piaţa Spaniei” **0.35** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **7.00** Serial: „Sunset Beach” **8.30** Serial: „Lupii aerului” **9.30** Pas cu pas **10.35** Mondo-blitz **11.30** TVR Cluj-Napoca **13.00** Actualitatea culturală **14.00** Serial: „Emilie” **15.10** Tradiţii **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Cristal” **18.00** Serata muzicală TV **20.00** Mini-serie: „Atitudini anglo-saxone” (Anglia, 1992) **0.10** Convieţuiri **1.10** Carnavalul animalelor.

DUMINICĂ, 19 octombrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineaţa... de la Cluj! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „Aventurile lui Shirley Holmes” **9.30** Desene animate **10.00** Merg pe mîna ta! **11.00** Viaţa satului **12.30** Tezaur folcloric **13.00** Serial de călătorii **14.10** Atlas **14.40** Turnul Babel **17.00** Să nu uităm Muzeul Satului... **18.00** Disney **18.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha?” **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Afaceri în stil mare” (SUA, 1988) **22.40** Coca-Cola IRIS 20 de ani **23.40** Pariul trio **0.15** Privelişti moldoveneşti.

PROGRAMUL 2: **8.30** Serial: „Lupii aerului” **9.30** Ferestre deschise **10.35** Lecţia de muzică **11.30** TVR Iaşi **13.30** Memoria exilului românesc **14.00** Serial: „Emilie” **15.10** De dor, de dragoste, de joc **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela” **16.55** Serial: „Cristal” **18.00** Alo, tu alegi! **19.00** Ultimul tren **20.00** Serial: „În plină acţiune” **21.00** Repriza a treia • Fotbal: F.C. Naţional - Universitatea Craiova **24.00** Jazz Alive.

(După Panoramic TV)

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit” (r) **9.45** Lumea filmului (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H.” **10.45** Sport la minut **11.00** Procesul etapei (r) **13.00** Pro şi contra cu Octavian Paler (r) **13.45** Rătăciţi în tranziţie (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria” **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit” **16.15** Serial: „Şoapte de iubire” **17.15** Deşteaptă-te române! **18.30** Serial: „Cine este şeful?” **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Bert Rigby, eşti un prost” (US, 1989) **22.15** Serial: „Familia Bundy” **22.45** Serial: „Sledge Hammer” **23.15** Ştirile PRO TV **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Contesa desculţă” (US, 1954) **2.45** Pulsul financiar **3.10** Serial: „Zona crepusculară”.

MARŢI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit” (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer” (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H.” **11.00** Film: „Bert Rigby, eşti un prost” (r) **13.00** Deşteaptă-te române! (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria” **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit” **16.15** Serial: „Şoapte de iubire” **17.15** Profesiunea mea - Cultura **18.30** Serial: „Cine este şeful?” **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Spitalul de urgenţă” **21.15** Serial: „De partea legii” (primul episod) **22.15** Serial: „Familia Bundy” **22.45** Serial: „Sledge Hammer” **23.15** Ştirile PRO TV **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Un bărbat şi o femeie” (Franţa, 1966) **2.45** Pulsul financiar **3.10** Serial: „Zona crepusculară”.

JULIA ROBERTS
PRO TV, duminică, ora 20[00]

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit” (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer” (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H.” **11.00** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Arca lui Noe” **13.00** Profesiunea mea - Cultura (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria” **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit” **16.15** Serial: „Şoapte de iubire” **17.15** Faţă în faţă cu Ilie Şerbănescu **18.00** Am întîlnit şi români fericiţi **18.30** Serial: „Cine este şeful?” **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Drumul împăcării” (SUA, 1991) **22.15** Serial: „Familia Bundy” **22.45** Serial: „Sledge Hammer” **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Masca inocenţei” (Franţa, 1978). Cu: Alain Delon, Romy Schneider **2.45** Pulsul financiar **3.10** Serial: „Zona crepusculară”.

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit” (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer” (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H.” **11.00** Film: „Drumul împăcării” (r) **13.00** Faţă în faţă cu Ilie Şerbănescu (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria” **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit” **16.15** Serial: „Şoapte de iubire” **17.15** Punctul pe I **18.00** Urmărire generală **18.30** Serial: „Cine este şeful?” **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place” **21.15** Serial: „Doctor în Alaska” **22.15** Serial: „Familia Bundy” **22.45** Serial: „Sledge Hammer” **23.15** Ştirile PRO TV **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Zelig” (SUA, 1983). Cu: Woody Allen **2.45** Pulsul financiar **3.10** Serial: „Zona crepusculară”.

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit” (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer” (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H.” **11.00** Serial: „Beverly Hills” (r) **12.00** Serial: „Melrose Place” (r) **13.00** Punctul pe I (r) **13.45** Urmărire generală (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria” **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit” **16.15** Serial: „Şoapte de iubire” **17.15** Pro şi contra **18.00** Rătăciţi în tranziţie **18.30** Serial: „Cine este şeful?” **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Dosarele X” **21.15** Film: „Poltergeist III” (SUA, 1988) **23.15** Ştirile PRO TV **23.40** Serial: „La limita imposibilului” **0.30** Serial: „Zona crepusculară” **1.00** Film: „O noapte la operă” (SUA, 1935).

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **8.00** Povestea magică **8.30** Serial: „Superboy” **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper” **10.00** Film: „O noapte la operă (r) **12.00** Întîlnire cu presa **13.00** Generaţia PRO:

interior. Angoasele vechi intră în scenă: Natalie are oroare de apă, se teme să fie văzută fără brăţări bine ancorate în jurul încheieturii mîinii, se îndoapă cu somnifere şi tranchilizante, nu suportă singurătatea... Se lansează într-o cavalcadă a aventurilor trecătoare cu „bărbaţii fatali" ai Hollywood-ului: Steve McQueen, Frank Sinatra, Dennis Hopper, Robert Evans, Raymond Burr... Şi totuşi, la începutul acestei întregi degringolade în care intra viaţa sa, Natalie Wood îşi leagă numele de celebra „Poveste din cartierul de vest". Succesul răsunător ca actriţă nu are însă rezonanţă şi în viaţa ei personală. În 1966 încearcă să se sinucidă. În următorii trei ani, se îndepărtează de platourile de filmare şi se căsătoreşte cu un impresar englez, Richard Gregson. Fostul ei soţ, Robert Wagner se însoară şi el cu actriţa Marion Marshall. Cu toate acestea, după cîţiva ani, era în 1971, cei doi încep să-şi telefoneze. Şi urmează surpriza totală: pe 16 iunie 1972, Natalie Wood şi Robert Wagner îşi unesc din nou vieţile, evident după ce fiecare obţinuse divorţul. Pleacă pentru a doua oară în luna de miere, tot pe un iaht. Fac tot posibilul să fie încontinuu împreună. Cînd unul se află într-un loc îndepărtat pentru filmări, celălalt aleargă în week-end să-l întîlnească. În 1974, se naşte fiica lor Courtney.

Natalie lucrează la un remake al filmului „Pisica pe acoperişul fierbinte". E vizibil obosită, încordată şi cuprinsă de ticuri. Ia din nou o pauză de trei ani. În 1979, vizitează Uniunea Sovietică, ţara strămoşilor ei. Se întoarce copleşită de sentimente confuze.

În 1981 revine în faţa camerelor de filmat pentru „Brainstorm", avîndu-l ca partener pe Cristopher Walken. Intră, pe neaşteptate, într-o nouă legătură sentimentală... Cu cinci zile înaintea încheierii filmărilor, îşi invită mai mulţi prieteni să petreacă o seară pe iahtul ei.

Printre invitaţi, se află desigur şi Walken. Iiritat peste măsură, Robert Wagner se ia la ceartă cu Walken, iar Natalie, obosită de propria ei viaţă, părăseşte petrecerea, se duce să se odihnească. A doua zi dimineaţă, Marie Gurdin, mama ei, este anunţată sec de o voce la telefon: „S-a găsit pe plajă corpul neînsufleţit al fiicei dumneavoastră".

Aşadar, în noaptea dinspre 28 spre 29 noiembrie 1981 se stinsese o stea. Să fi fost Natalie atît de ameţită de tranchilizante şi şampanie încît să-şi fi pierdut echilibrul şi să fi căzut accidental de pe puntea iahtului? Ori, paradoxal, să se fi sinucis într-un mod de care se temuse toată viaţa? Trista poveste din „cartierul de vest" a rămas fără final elucidat.

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

viaţa în serial

„Dr. Quinn" (Jane Seymour) este, în serialul atît de îndrăgit de atîţia telespectatori, inima comunităţii în care trăieşte. Înţeleaptă, pasionată de meseria pe care o practică în condiţii deloc de invidiat, plină de tact şi diplomaţie, gata să se implice în orice problemă socială delicată, foarte ataşată de familia ei compusă din piese disparate şi totuşi foarte unită, „Dr. Quinn" este femeia ideală. În film. Ca actriţă, se spune că Jane Seymour este femeia imposibilă. Pe platourile de filmare, prezenţa ei este un factor de teroare şi disconfort. Capricioasă, vrea să-şi impună întotdeauna punctul de vedere, în aşa fel încît interesele ei să nu fie atinse. În urmă cu doi ani, cînd sarcina reală începuse să se vadă (este căsătorită cu regizorul James Keach), a pretins producătorilor să adapteze scenariul conform noii ei situaţii: aşadar, „Dr. Quinn" a purtat rochii de gravidă şi a născut un copil. În realitate, Jane Seymour a dat naştere unei perechi de gemeni, de care, ulterior, nu a acceptat să se despartă în orele de lucru, aşa că a cerut să i se ofere condiţii pentru a-i aduce cu ea pe platourile de filmare. Cînd a văzut că partenerul ei din serial, Joe Lando (cu care avusese o idilă înainte de căsătorie) se bucură de o popularitate cel puţin egală cu a ei, a pretins producătorilor să-l excludă din film. Pretenţie extrem de greu de îndeplinit, avîndu-se în vedere că cei doi formează în conştiinţa publicului un cuplu inedit care contribuie la succesul serialului. Şi totuşi unele publicaţii vorbesc despre o viitoare „moarte într-un accident" a exoticului Sully, o perioadă de „văduvă tristă" pentru „Dr. Quinn", dar şi o revenire la fericire a acesteia, după ce intră într-o nouă poveste de iubire, desigur cu un nou partener.

De altfel, mass-media se pare că nu o prea iubeşte de la un timp încoace pe Jane Seymour, avînd în vedere că publică articole maliţioase în legătură cu statutul de femeie căsătorită ultra-fericită pe care actriţa îl afişează cu ostentaţie, apoi o critică pentru gesturile vestimentare dubioase din ultima vreme, considerînd-o prost îmbrăcată şi fără „stil", deşi nu cu mulţi ani în urmă ea fusese considerată o vedetă a bunului gust... Din fericire, talentul, farmecul personal şi silueta (la cei peste 45 de ani cîţi are) n-au devenit subiecte de comentarii răutăcioase.

Serial: „O căsnicie perfectă" • Serial: „Înalta societate" • Serial: „Walker, poliţist texan" • Serial: „Hercule" • Serial: „Xena, prinţesa războinică" • **18.15** Serial: „Adevărul gol-goluţ" **18.45** Te uiţi şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Toţi oamenii preşedintelui" (SUA, 1976). Cu: Dustin Hoffman, Robert Redford **22.30** Serial: „Millennium" **23.30** Ştirile PRO TV **23.45** Serial: „NYPD Blue - viaţă de poliţist" **0.30** Film: „O femeie periculoasă" (US, 1993).

DUMINICĂ 6.45 Pulsul financiar **7.00** Desene animate **9.00** Serial: „Fiica oceanului" **9.30** Super Abracadabra **11.00** Film: „Schimb de identitate" (SUA, 1993) **13.00** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.30** Serial: „Înalta societate" **14.00** Automobilism: Formula 1 - retrospectiva sezonului **14.15** Automobilism: Formula 1 - MP al Japoniei **16.30** Lumea filmului **17.00** Serial: „Efecte speciale" **17.45** Serial: „Norocosul" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „În pat cu duşmanul" (SUA, 1991). Cu: Julia Roberts **22.00** Serial: „Susan" **23.00** Procesul etapei **2.00** Fotbal: Il Calcio.

ANTENA 1

LUNI 6.30 Teledimineaţa **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Giulia" (r) **10.30** Film: „Maria, iubita mea" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Între prieteni **14.20** Film: „Povestea lui Margaret Sanger" (SUA, 1995) **16.00** Serial: „Misiune la Chicago" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Vacanţă cu bucluc" (coproducţie Marea Britanie - Franţa, 1994) **21.30** Serial: „Viitorul începe azi" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii **0.00** Serial: „Aphrodisia".

MARŢI 6.30 Teledimineaţa **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Viitorul începe azi" (r) **10.30** Film: „Vacanţă cu bucluc" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Millennium (r) **14.20** Film: „O miză crucială" (SUA, 1994 - partea I) **16.00** Serial: „Misiune la Chicago" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Între dragoste şi onoare" (SUA, 1994) **21.30** Serial: „Legea lui Burke" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii **0.00** Serial: „Aphrodisia".

MIERCURI 6.30 Teledimineaţa **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Legea lui Burke" (r) **10.30** Film: „Între dragoste şi onoare" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Film: „O miză crucială" (partea a II-a) **16.00** Serial: „Misiune la Chicago" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Macbeth" (Anglia, 1996) **21.30** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambiţioasă" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii **0.00** Serial: „Aphrodisia".

JOI 6.30 Teledimineaţa **9.00** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambiţioasă" (r) **10.00** Film: „Macbeth (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Film: „O vară periculoasă" (SUA, 1982) **16.00** Serial: „Misiune la Chicago" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Ultima lovitură" (SUA, 1992) **21.30** Serial: „Cronici paranormale" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii **0.00** Serial: „Aphrodisia".

VINERI 6.30 Teledimineaţa **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Cronici paranormale" (r) **10.30** Film (r): „Ultima lovitură" **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Serial: „Model Academy" **14.50** Serial: „Club Hawaii" **15.20** Divergenţe - convergenţe din lumea sportului **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Mori, dragostea mea!" (Spania) **21.30** Serial: „Nash Bridges" **22.30** Milionarii de la miezul nopţii **0.00** Serial: „Aphrodisia".

SÎMBĂTĂ 7.00 Ştiri **7.10** Serial: „Nash Bridges" (r) **8.00** Tele-dimineaţa **10.20** Desene animate **10.40** Divergenţe - convergenţe în lumea sportului (r) **12.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **13.00** Documentar: „Viaţă sălbatică" **13.30** Documentar: „Oraşele lumii" **14.20** Film: „Mori, dragostea mea!" (r) **16.00** Fir întins **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.10** Între prieteni **18.00** Serial: „Tarzan" **19.00** Observator **19.45** Film: „Cum să prinzi un rege" (SUA, 1984) **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **22.00** Serial: „Beavis & Butthead" **22.30** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" **23.00** Hollywood Top Ten **0.00** Serial: „Aphrodisia" **0.25** Film: „Misiune dificilă" (SUA, 1987) **2.15** Muzica.

DUMINICĂ 7.00 Ştiri **7.10** Serial: „Tarzan" (r) **8.00** Fir întins (r) **8.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) **9.00** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Eerie, Indiana" (SUA, 1991, ep. 1) **11.10** Controverse istorice **11.40** Spirit şi credinţă **12.10** Vedeta în papuci **12.50** Caleidoscop **14.10** Serial: „Alertă pe plajă" **14.55** O femeie - un bărbat şi jumătate **15.20** Hollywood Top Ten (r) **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.00** Millennium **17.45** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **18.15** Printre rînduri **19.00** Observator **19.45** Film: „Căzătură cu noroc" (SUA) **21.30** Film: „Burlacul" **22.00** Serial: „Giulia" **23.00** Serial: „Sirenele" **0.00** Film: „Pierdut în beznă" (SUA, 1980). Cu: Dennis Christopher, Norman Burton.

TELE 7 abc

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.15** Desene animate **11.05** Serial: „Starsky şi Hutch" **14.35** Serial: „Echipa de şoc" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.25** Documentar: „Comorile Lumii" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secţia de poliţie" **22.30** Foc încrucişat **23.30** Cutia muzicală.

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.15** Desene animate **11.05** Serial (r): „O singură viaţă" **14.35** Serial: „Echipa de şoc" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Cobra" **22.25** În numele dumneavoastră **0.35** Tonomatul personal.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.15** Desene animate **11.05** Serial (r): „O singură viaţă" **14.35** Serial: „Echipa de şoc" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.25** Documentar: „Comorile Lumii" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.15** Desene animate **11.05** Serial (r): „O singură viaţă" **14.35** Serial: „Echipa de şoc" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.25** Documentar: „Comorile Lumii" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.30** Mafalda.

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.15** Desene animate **11.05** Serial (r): „O singură viaţă" **14.35** Serial: „Echipa de şoc" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.25** Documentar: „Comorile Lumii" **16.40** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Asaltul MB **19.00** Viaţa între DA şi NU **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Proscrisul" (SUA, 1976). Cu: Clint Eastwood **23.50** Tentaţii **0.30** Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ 8.00 Ştiri **9.05** Desene animate **9.55** Serial: „Femeia Fantastică" **13.05** Serial: „Croazieră de lux" **14.20** Desene animate **14.45** Drumuri printre amintiri **15.45** Cinema '97 **16.20** Magazinul femeilor **17.20** Cocktail **17.45** Serial: „Prinţul din Bel Air" **18.10** As Show **19.00** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Suspect de crimă" (SUA, 1981) **23.20** Noua generaţie **0.15** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.00 Ştiri **9.05** Desene animate **9.55** D.A. TELE 7 **14.20** Desene animate **14.45** Documentar: „Comorile Lumii" **15.00** Se întîmplă numai duminica **17.45** Serial: „Lucy Show" **18.40** Pariu trio **19.05** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Pariu trio **21.40** Serial: „Clientul" **22.35** Serial: „Murphy Brown" **23.05** Gala TELE 7.

PRO TV BUCUREŞTI

LUNI 6.30 Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.00** Misterele tranziţiei (r) **16.00** Film (r): „Sabia barbarilor" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Ştiri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Astrologia pe înţelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

MARŢI 6.30 Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.00** Natura lucrurilor (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Django" (SUA). Cu: Franco Nero **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

MIERCURI 6.30 Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Astrologia pe înţelesul tuturor (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Film (r): „Django" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **18.30** Country profiles **19.00** Ştiri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Film: „Violent Breed" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

JOI 6.30 Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.00** Magazin turistic (r) **11.30** Country profiles (r) **16.00** Film (r): „Violent Breed" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **18.30** Culisele modei **19.00** Ştiri **20.00** Film: „Misiune încheiată" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

VINERI 6.30 Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Ministar (r) **11.00** Travel, Travel (r) **11.30** Culisele modei (r) **16.00** Film (r): „Misiune încheiată" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Misterele tranziţiei **19.00** Ştiri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Film: „Luptătorul din Bronx" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Ştiri.

SÎMBĂTĂ 8.00 Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Film (r): „Luptătorul din Bronx" **12.30** Magazin turistic **16.00** Cinemateca **18.00** El... talk-show pe teme sociale **19.00** Ştiri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film: „Cobra neagră 2" (SUA) **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

DUMINICĂ 8.00 Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Ministar **11.00** Magazin turistic **12.30** Documentar Worldnet **16.00** Cinemateca **17.30** Întîlniri muzicale (r) **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecţii în cultura italiană **19.00** Ştiri **19.15** Hello, Star! **20.00** Film: „Aventură la Manila" (SUA) **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 13.10 - 19.10

BERBEC (21.03 - 20.04): Principala etichetă a săptămînii pare să fie buna dispoziție. Pe fondul unui optimism realist, generat de o veste financiară excelentă (marți, miercuri), veți avea cîteva inițiative în domeniul profesional, demne de toată lauda. Chiar dacă nu veți avea cîștig de cauză imediat, viitorul apropiat va demonstra profesionalismul dv. indubitabil.

TAUR (21.04 - 21.05): De cîte ori vă faceți gînduri negre fără nici un rost, viața vă pedepsește plantîndu-vă un ghinion în cale. Cred că așa se va întîmpla și în această perioadă, întrucît vă faceți prea multe griji în legătură cu un bun amic. Oscilațiile curbei psihicului stau mărturie în acest sens. Pe de altă parte, în a doua jumătate a săptămînii veți primi bani.

GEMENI (22.05 - 21.06): Nevoia de a vă destăinui unui prieten apropiat este acum imperioasă, deoarece vă veți afla în fața unei decizii importante, de ordin profesional. După cum arată curba socio-profesională, se pare că veți depăși cu brio această încercare (joi, vineri). Pe de altă parte, în sfera sentimentală se pot produce mici „alunecări de teren", fără consecințe grave.

RAC (22.06 - 22.07): Curba financiară are alura cea mai dezinvoltă și se pare că veți primi o sumă interesantă de bani, de unde vă așteptați mai puțin. Din același domeniu, veți primi și o veste foarte bună, care se va confirma în viitorul apropiat. Marți sau miercuri veți primi o vizită din partea unei persoane pe care n-ați mai văzut-o de mult și de care vă era dor.

LEU (23.07 - 22.08): Nimic deosebit în constelația dv. Nici o planetă nu vrea să dea piept cu destinul dv. La fel de monotonă este și alura principalelor curbe astrale, care staționează la nivele acceptabile. Probabil că din acest motiv tindeți să vă implicați în problemele altora, în special ale colegilor de serviciu. Spre finele intervalului pot apare mici necazuri cu sănătatea.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Oscilațiile curbei financiare denotă o periculoasă posibilitate de a intra într-o jenă materială destul de profundă. S-ar impune să fiți mult mai prudenți cu cheltuielile de zi cu zi, poate chiar o reevaluare a economiilor și proiectelor de investiții. Din fericire, curba afectiv-emoțională parcă se străduiește să compenseze îngrijorările dv.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Sub influența lui Jupiter, cred că veți dobîndi cîteva succese notabile, pe plan profesional. Chiar dacă alura curbei cu pricina nu este prea semeață, tot vă puteți aștepta la un eveniment favorabil. Din nefericire, curba financiară tinde să scadă sub normal în a doua jumătate a perioadei, fapt care ar trebui să vă alarmeze.

SCORPION (23.10 - 21.11): Sloganul săptămînii pare a fi: *totul pentru victorie!* Grația și inteligența dv. ascuțită vă vor fi de mare folos într-o împrejurare delicată din punct de vedere financiar și profesional. Poziția favorabilă a lui Marte față de Venus mă face să am încredere în reușita dv. În weekend vă veți întîlni cu o persoană foarte agreabilă.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Poate că numai întîmplarea vă va aduce într-o situație foarte favorabilă din punct de vedere sentimental. Mai ales pentru cei născuți în primul decan al zodiei, conjunctura afectiv-sentimentală este extrem de propice clădirii de noi punți sufletești durabile. Dinspre zona financiară, nimic nou nu se poate spune, deocamdată.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Toate bune și la locul lor în această perioadă, numai că aveți tendința de a vă complica existența făcînd niște investiții inutile. Dacă veți reuși să vă sufocați capriciile și veți direcționa banii exclusiv spre lucruri profitabile, cred că face și pe placul celor din jur. Mici disensiuni în domeniul profesional sînt posibile luni sau marți.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Cel mai remarcabil aspect al săptămînii pare să fie cel financiar. Veți primi bani (poate miercuri sau joi) și o veste foarte bună, care s-ar putea concretiza la începutul intervalului următor. Multă monotonie în viața socio-profesională, poate doar cîteva speranțe de mai bine, care nu se vor confirma. Mici probleme cu sănătatea în finalul săptămînii.

PEȘTI (19.02 - 20.03): Calmul și detașarea ce vă vor stăpîni în acest interval vă vor fi de mare folos, avînd în vedere circumstanțele socio-profesionale. Ar trebui să vă menajați mai mult sensibilitatea, mai ales atunci cînd adversitățile se țin lanț. Din fericire, latura financiară este una pozitivă. Probabil că veți primi bani (marți, miercuri), dar nu o sumă considerabilă.

mini DICȚIONAR de ARTE DIVINATORII

Calități planetare - Acele poziții ale planetelor - în astrologia clasică europeană - care pot determina situații favorabile sau nefavorabile în tema unei efemeride (pozițiile astrale la un moment dat). Se știe că fiecare zodie este patronată de cîte un astru. Cînd acesta străbate propria zodie, se spune că planeta se află în *domiciliu*, calitate extrem de favorabilă (de exemplu cînd Saturn se află în Capricorn sau Soarele în Leu). Cînd planeta se află într-o zodie care formează cu zodia de domiciliu un unghi de 180º, se spune că ea este în *exil* - calitate negativă (de exemplu Soarele în Vărsător sau Saturn în Rac). Cînd astrul se află într-o zodie care formează cu zodia de domiciliu un unghi de 60º, se spune că este în *exaltare* (Soarele în Berbec sau Saturn în Vărsător) - calitate pozitivă. Cînd planeta se află într-o zodie care face, pe cercul astrologic, un unghi de 180º cu zodia de exaltare, se spune că se află în *cădere* (Soarele în Balanță sau Saturn în Leu) - situație nefavorabilă. Atunci cînd se analizează tema astrală a nașterii unei persoane, aceste calități planetare sînt repere foarte importante pentru a contura un destin, un temperament și un caracter... După modesta mea opinie, această joacă de-a unghiurile pe cercul astrologic (care are 360 de grade, dar anul are 365 de zile!) este una din dogmele astrologiei. De ce și cine a stabilit că anumite unghiuri sînt favorabile și altele nu? De ce nu ar fi exact invers? Conceptual, situația seamănă cu faimosul slogan *crede și nu cerceta.* Observați că în tratatele de specialitate sînt confirmate astral fapte *deja petrecute*, notorii. Deci rezultatul este cunoscut înaintea analizei astrologice. E doar o părere, dar totuși...

PAUL IOAN

Windows 101 sfaturi utile

CUM ALEG UN HARD DISK?

În al cincilea rînd, *viteza de rotație.*

În general, funționează această regulă. Cu cît este mai mare viteza de rotație a discului dur, cu atît mai multe date pot fi citite și scrise în simultan. Recomandare: Un hard disc realmente profesionist pentru un pc este acela care are o viteză de rotație de 7200 de rotații pe minut, dar acest tip de hard e disponibil numai în varianta SCSI. Un hard disc EIDE cum ar fi Quantum Fireball care are o viteză de 4500 rotații pe minut este absolut suficient pentru a vă satisface exigențele.

În al șaselea rînd este memoria *cache* a hard discului. Datele existente în cache-ul discului pot fi transferate în memoria RAM cu o viteza maximă de transfer a interfeței. De aceea, un cache încăpător este de preferat. 1 MB cache se întîlnește doar la discurile SCSI. Actualele hard discuri EIDE au un cache de la 64 la 128 KB, absolut suficient pentru aplicațiile standard. O recomandare: se zice că 64 KB e bine, dar 128 KB e și mai bine. (În numărul viitor ne vom ocupa de *Viteza de rotire*)

ÎMPRIETENEȘTE-TE CU WINDOWS

WIN3.1. Trebuie să aveți întotdeauna la îndemînă o dischetă de sistem în caz că se întîmplă ceva și computerul nu mai merge. În această situație trebuie să rebutați sistemul de pe o asemenea dischetă de sistem. Cum "fabricați" una? Foarte simplu: introduceți o dischetă nouă în driverul floppy, apoi din File Manager alegeți Disk și Format Disk. Din fereastra de dialog selectați Make system disk... Restul îl face programul.

CE E DE FĂCUT?

Am un 5x86 la 133 MHz, cu placa Trident și cu versiunea cipului de 9000i. La instalarea Windows 95 placa a fost recunoscută, dar am încercat să schimb rezoluția de la 640x480 la 800x600, dar imaginea se îngustează, nu se vede decît un sfert din ecran. Cînd revin la rezoluția inițială, fonturile și iconurile sînt mai mari.Cum să fac să schimb rezoluția sau măcar să revină fonturile și iconurile la dimensiunea inițială?

Foarte important este numărul de culori pe care l-ai impus la schimbarea rezoluției. Cu drivere normale nu poți folosi rezoluția 800x600 decît cu 16 culori. Dacă nu reușești să revii la imaginea inițială încearcă să pornești Windows 95 în Safe Mode, eventual reinstalează driverele și alege o rezoluție despre care știi sigur că va merge, eventual 640x480x16. Repornește și apoi experimentează diverse rezoluții avînd grijă să folosești în permanență butonul *Test.* Succes!

O PRIVIRE PRIN INTERNET.

3. Mai rapid fără imagini. Nu toată lumea agreează mulțimea de culori și imagini pe Internet. Multe pagini sînt supraîncărcate cu imagini, animații și aplicații, fiind necesar un lung timp pentru ca acestea să fie încărcate. Cine vrea să caute în Internet numai lucruri concrete pierde mult timp cu încărcarea tuturor imaginilor. Cel mai bine, într-o asemenea situație este să nu se permită încărcarea imaginilor. Cum?

În Netscape Navigator, deschideți meniul Options și dezactivați opțiunea Auto Load Images. De acum încolo browserul nu va mai încărca automat imaginile; dacă totuși o pagină vă atrage atenția și vreți să încărcați și imaginile aferente acesteia, dați un clic pe butonul Images. Dacă vreți să opriți și afișarea apleturilor Java - acestea sînt mici programe care execută pagina web pe calculatorul dv - atunci alegeți meniul Options=>Network Preferences..., în registrul Languages avînd posibilitatea de a împiedica sau de a permite pornirea apleturilor Java.

În Internet Explorer puteți dezactiva o mulțime de aplicații multimedia. În registrul View=>Options..., în cadrul registrului general se poate găsi cîmpul Multimedia unde va trebui să dezactivați opțiunea Show Pictures. La fel puteți face și cu înregistrările pentru transferul informației audio și video.

(date preluate după CHIP Computer Magazin, septembrie 1997).

DIALOGURILE LAUREI

Îți mulțumesc de urările de bun venit pe care, cu atîta delicatețe, mi le-ai adresat, draga mea *M...X... (București)! Mă voi strădui să nu te dezamăgesc!... Aștept să-mi mai scrii!*

Da, draga mea *Mihaela N. (București),* sînt întru totul de acord cu voi doi! Într-adevăr, azi, îți trebuie mult curaj spre a-ți întemeia o familie al cărei liant să nu fie *banul* sau „poziția" socială, ci dragostea, încrederea, sinceritatea... Așa este, taman cum spui tu: «bani - ioc!, serviciu - dacă e - de multe ori condiționat de „alte competențe speciale" solicitate de domnii patroni de culoare incertă, el- cu slujbe în care diploma lui de inginer valorează mai puțin decît un bilet de tramvai, casă - părinții să trăiască!» Nu zic, lucrurile stau chiar așa pentru majoritatea tinerilor... Ca o paranteză, mi-aduc aminte că, în primii mei ani de slujbă, circula o vorbă printre noi, stagiarii: „Să trăiască părinții, să ne țină în serviciu!"... Revenind, sigur, nu fac nici o comparație, pentru că situațiile nu pot fi comparate! Dar, fiindcă-mi ceri părerea, află că sînt absolut convinsă că tineretul este cel mai puternic lovit de așazisa „tranziție", chiar în momentul în care își face intrarea în viață... Toată vorbăria despre „tineretul care trebuie să lupte, să facă și să dreagă", cu „luminița de la capătul tunelului" (luminiță care pare a fi mai degrabă o lumînare!), „sprijinul acordat tineretului" rămîne doar o bîlbîială ipocrită, de aburit pereții, atîta vreme cît Nimeni nu-și pune serios întrebarea: vrem să mai aibă viitor țara? Nu știu, dar parcă toți acei Cineva, care ar trebui să răspundă la întrebare sînt chitiți să pună obroc pe viitor și lacăt la prezent... Sigur, e foarte greu ca, în primii ani cînd se „rodează" o căsnicie, cînd cei doi învață să trăiască împreună, să-și cunoască personalitatea lui și a celuilalt partener, ei să reziste la presiunea societății care pare să fie exagerată, din punct de vedere material, deseori frîngînd puterea de rezistență sufletească a tinerilor.. Deși știu că greutățile călesc voința, parcă totuși prea mari sînt aceste greutăți puse pe umerii încă firavi ai tinerilor hotărîți să-și facă un rost în viață... Dacă vă iubiți atît de mult pe cît îmi povestești, atunci sînt absolut convinsă că, strîngînd din dinți, veți reuși să vă întemeiați familia visată, chiar dacă descurajările plouă din toate părțile! În doi, viața își are farmecul pe care nimic pe lumea asta nu-l poate oferi în loc! În plus, să nu uitați că familia este supremul test de maturitate, responsabilitate și înțelepciune pe care omul îl dă, reușind sau... picînd! Toate celelalte „soluții" rămîn doar simple paliative, bune doar să mascheze lașitatea sau egoismul partenerilor. Dar, din cîte am înțeles, nu sînteți voi oamenii care să vă mulțumiți cu surogate de fericire! Și mă bucur din inimă pentru voi! Sănătate și fericire! Și mult, mult noroc! Fiindcă aveți nevoie...

Tuturor, aceleași bune gînduri, pentru încă o săptămînă în care gîndurile bune țin și nu prea de foame!

GHID PRACTIC DE... ACVARISTICĂ

Procesele biologice ce au loc în acvariu duc la formarea unor depuneri care se alătură resturilor de alimente neconsumate de pești. Îndepărtarea acestui mîl se face cu ajutorul unui furtun, prin absorbție sau cu ajutorul unei pipete absorbante. Pentru prinderea peștilor vom folosi plase de mînă, fileul sau minciogul. Gama ustensilelor este, firește, mult mai largă și ele se vor procura, în funcție de necesitățile specifice, de la magazinele de profil.

Substratul acvariului. Componenta principală a acestuia o reprezintă nisipul și pietrișul. Se va evita folosirea nisipului calcaros deoarece modifică compoziția chimică a apei. Acest tip de nisip poate fi recunoscut picurînd oțet peste o cantitate mică de nisip. Prezența calcarului va fi confirmată prin apariția unei efervescențe. Vom decora fundul acvariului cu pietre după care vom planta algele (diatomee, alge verzi sau clorofitele, alge brune sau feofitele, alge roșii sau rodofitele etc.)

Principalele grupe de pești. Preferințele acvariștilor se îndreaptă spre pești exotici, relativ ușor de crescut și întreținut. Amintim cîteva specii de mare efect cum ar fi Betta splendes, Carassius auratus, Pterophyllum scalare etc.

Hrana peștilor. Peștii de acvariu se împart în trei mari categorii în funcție de hrană: cei care consumă orice fel de hrană - omnivori -, cei care consumă hrană vie - răpitori - și fitofagi - cei care se hrănesc numai cu plante. Hrana vie este formată din mici nevertebrate cum ar fi purecii de baltă, viermii tubi, viermii micro, rîmele mici tocate sau întregi etc. Hrana uscată, formată din hrană vie deshidratată sau din diferite produse ca făina, fulgii, poate înlocui cu succes hrană vie. Regimul alimentar poate fi îmbogățit cu gălbenuș de ou, șuncă, ficat, salată verde, carne de pasăre.

SPORT

● PROMO RALLY „CASTROL" - București

Sîmbătă, 4 octombrie, s-a desfășurat în București ultima etapă de calificare în cadrul PROMO RALLY „CASTROL" pentru finala de la Brașov. Prilejuită de desfășurarea SAB 1997 (Salonul Auto București), competiția a dezamăgit atît prin prezența redusă (20 de echipaje), cît și prin modul de organizare.

Competiția a cuprins 5 controale orare, 4 probe speciale, fiind desfășurată pe aproximativ 80 km.

Probele speciale au fost alcătuite din 2 etape de poligon și 2 etape pe macadam.

În final, s-au numărat trei abandonuri; o probă specială pe macadam a fost inițial scurtată la jumătate, fără să se anunțe concurenții, după care a fost anulată (!)... Cea mai interesantă probă specială a fost PS3 desfășurată pe macadam cu obstacole. Deși se presupunea că circulația va fi închisă pe aceste sectoare, am descoperit cu uimire apariția de CĂRUȚE și chiar CAMIOANE.

În aceste condiții, unii concurenți - printre care și subsemnatul - au avut unele probleme tehnice fiind nevoiți să abandoneze după evitarea obstacolelor.

Putem încheia spunînd că mult trîmbițata competiție a fost un fiasco, tot ce putem spera în continuare este ca măcar finala de la Brașov, din 18-19 octombrie, să se ridice la nivelul standardelor, dotările tehnice cu fanioane și cronometre fiind la unele probe și puncte de control mai mult decît simbolice...

(OCTAV PĂTRĂȘCOIU)

● SAB '97, o iluzie... reală!

Deschiderea Salonului Auto a fost precedată de o reclamă pe măsură. Un regiment de agenți de circulație este cantonat în fața intrării pentru a asigura o bună fluiditate a traficului. Reprezentanți ai puterii mondiale auto s-au „grăbit" să-și aducă exponate din ultimele generații. Firmele nu dispun de mari suprafețe de expunere, dar pot epata prin mostre desprinse parcă din filmele de anticipație. Ele sînt, firește, cele mai cunoscute: Mercedes, Toyota, Ford, BMW, Peugeot, Renault, Audi, Alfa Romeo, Crysler și, nu în ultimul rînd, Dacia. Absolut toate inspiră siguranță și robustețe, au stil, design, confort, farmec, ergonomie interioară, coeficienți aerodinamici performanți. Prețurile variază între 36 milioane lei și 370 mii DM. Dispuneți, așadar, de o gamă extrem de variată a exponatelor și mai ales a prețurilor. Totul e să vă decideți!

(DORIN MĂRAN)

VINUL

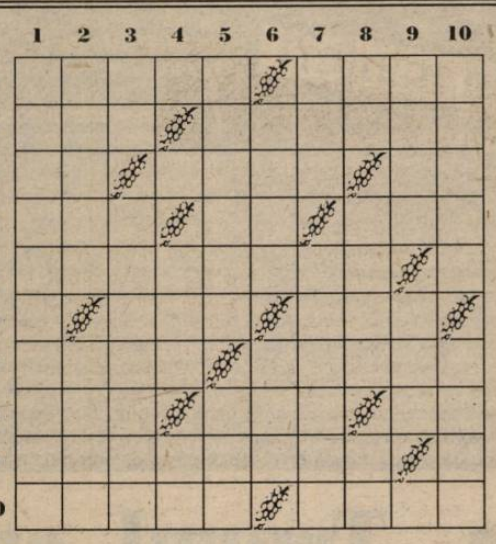

ORIZONTAL: 1) Gaură la butoi prin care se introduce vinul - Unul care a cam tras cu sprițul. 2) Poet român contemporan, autorul versurilor „Cisterna și trandafirul" (Dumitru M.) - Culoarea vinului de teraz. 3) Nicu Stoian - Bune de băut vin la cramă - Sonia Neagu. 4) Notație romană pentru „duo sestertti" - Aflate în linuri! - Esență aromată. 5) Soi autohton de viță de vie din care se obține un vin de calitate superioară. 6) Ținut în nordul țării - Nevăzător. 7) Curat, limpede - Must oprit din fermentație. 8) Tras în piept - Ține gura la sticla de băutură - Picături de teraz și razachie în cramă! 9) Struguri supuși procesului de vinificație. 10) Nu scapă o picătură - Boală a viței de vie cauzată de ciuperci.

VERTICAL: 1) Date la teasc sau la zdrobitor în vederea obținerii vinului. 2) Culoarea vinurilor Merlot, Pinot noir, sau Cadarcă - Localitate în S.U.A. 3) Un rest de molan! - Trecută prin teasc. 4) Plin de ceară! - Scursă din cană! 5) Struguri din care se obține un vin aromat, purtînd numele unor fructe exotice - Păcălit. 6) Slujbă (inv.) - Măsură la băutură. 7) Căzi - Bune pentru cules și vinificat. 8) Aurel Giroveanu - Vinuri de calitate superioară - Sînt la mischet! 9) Care... sînt remarcate în țării - Locul sticlelor la crîșmă. 10) Factor fizic care în cantități anormale, influențează fermentarea (cazul vinificației în roșu) - Suport pentru pahare.

DICȚIONAR: IIS, ESCA, LEET, ENUS

VASILE IFRIM
Moviliță - Vrancea

Soluția careului **„VASE"**

Orizontal: CAPITAN - AM - OLAR - TEICA - R - NUFERI - R - AMIRAL - ABI - BACI - IC - A - INA - CEASCA - EC - AORTA - U - ARCA - ACAR - BRIC - ORASE - VELIERE - IL

Verificați-vă cunoștințele

1) De unde vine numele prețiosului metal, platina?
2) De unde sînt originari eucaliptii?
3) Ce compozitori au fost considerați creatorii operei?
4) Cînd și unde au apărut primele monede din lume?
5) Care este cel mai important și constant curs de apă care alimentează Marea Moartă?
6) Care este cea mai adîncă peșteră din lume?
7) Cine a întocmit prima hartă a tipurilor de sol din România?
8) Cum se numea zeul orb al bogăției în mitologia greacă?
9) Cine este autorul pînzelor „Ulița la Tuzla", „Cafeneaua mică" și „Geamie"?
10) Care este ultimul mare poet latin și cel mai mare poet creștin de limbă latină?

Răspunsurile din numărul trecut

1. Electroscopul a fost inventat în 1747 de fizicianul francez Jean Antoine Nollet (1700-1770), printre ale cărui contribuții la dezvoltarea științei mai pot fi amintite perfecționarea buteliei de Leyda și descoperirea fenomenului osmozei (1748) 2. Primele determinări de coordonate geografice pe teritoriul țării noastre au fost efectuate de astronomul și eclesiastul român de origine greacă Hrisant Notara (?-1731). 3. Pămîntul este a treia planetă depărtată de Soare, ordinea acestora fiind Mercur, Venus, Pămînt, Marte, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun, Pluto. 4. Cazinoul din Constanța este opera arhitectului român Daniel Renard (1871-?). 5. În mitologia greacă lestrigonii erau membrii unei populații antropofage, locuind în Sicilia, la poalele vulcanului Etna, printre ale căror victime se numără și o parte dintre însoțitorii lui Odysseus. 6. Actorul Tom Mix a fost descoperit într-un circ, de producătorul William N. Selig.7. Ciclul de lieduri „Frumoasa Morăriță" a fost compus în 1823 de Franz Schubert (1797-1828). 8. Poemul epic Beowulf din secolul al X-lea este considerat primul monument al literaturii engleze. 9. Cel mai lung sistem muntos de pe Pămînt este constituit din Munții Anzi (7600 km) întinzîndu-se în vestul Americii de Sud, paralel cu coasta pacifică. 10. Păsările „Paradis" (Paradiseidae) trăiesc în regiunile împădurite din Noua Guinee, în insulele Moluce și în nordul Australiei. (IRINA STOICA)

Mozaic

◆ Gingașele pieride indo-malaeze, fluturi care în repaus imită frunzele sau florile pe care se odihnesc sau cu care se hrănesc, sînt specii înrudite cu bine cunoscuta noastră „albiliță".

◆ Mișcarea polilor Pămîntului, adică deplasarea polilor geografici pe suprafața sa, se produce datorită faptului că axa de rotație a planetei noastre nu păstrează o direcție constantă, datorită, în principal, neuniformității structurii interne a Terrei. Mișcarea polilor Pămîntului a fost prevăzută prima oară de Newton în 1687, teoria matematică a fenomenului a fost dezvoltată de Euler în 1790, iar variațiile reale ale latitudinilor locurilor de pe suprafața reală au fost descoperite în secolul trecut, deplasările unui pol putînd fi înscrise într-un pătrat cu latura de 25 m.

◆ În mitologia romană există o zeiță a semințelor și a bobabelor de grîne numită Semonia.

◆ Luis Comfort Tiffany (1848-1933) a fost un vestit sticlar, ceramist și bijutier american, dedicîndu-se decorațiilor interioare, întemeind atelierele de sticlărie „Tiffany Glass Company", creînd o sticlă irizată, amestecată cu metal care i-a adus celebritatea.

◆ Cele mai mari păsări de pe pămînt sînt ratitele: struțul, nandu, casuarul, emu, kivi. Acestea nu zboară, aripile lor fiind nefuncționale sau reduse la simple rudimente. Sînt însă excelente alergătoare, cu excepția păsării kivi din Noua Zeelandă.

IRINA STOICA

PAR (anormale) de la MACEA

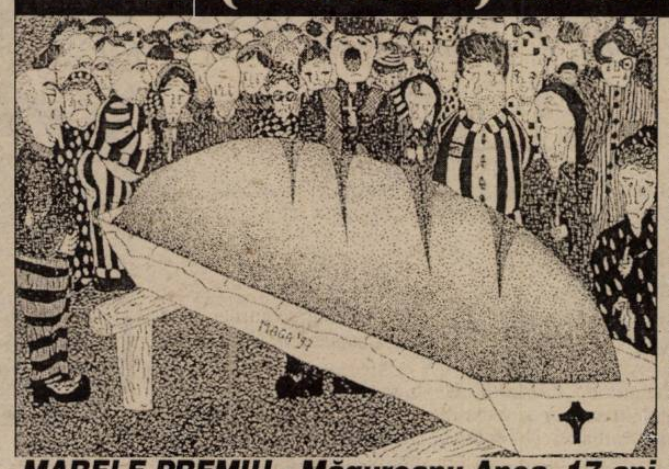

MARELE PREMIU - Măgureanu Anca, 17 ani.

La castelul de la Macea, la Muzeul Caricaturii, recent, într-o ultimă zi de vară, caldă și picantă și într-o primă zi de toamnă ploioasă și rece, a avut loc cel de-al II-lea congres al caricaturiștilor români, patronat de Fundația „POPA ' S " și de Asociația Caricaturiștilor Profesioniști din România, cu tema „PÎINEA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE!"

La semnalul fanfarei militare, cît și al imnului caricaturiștilor, și-au dat întîlnire toată floarea cea vestită a caricaturiștilor români - se înțelege, cei care au avut timp să vină pînă la castel și, ceea ce este mai important, bani pentru o asemenea deplasare de-o lungime de țară, fiindcă Macea este o comună care își duce existența de veacuri acolo unde se termină țara - dar mai ales, privind altfel lucrurile, unde începe România. În continuare, la următorul festival de la Zalău, (din octombrie) S.C. TITAN S.A. ne-a propus să trecem de la pîine la cozonac. Tema, asta să fie cunoscut de toată lumea, este: „VAI DE COZONACUL NOSTRU!"

(SORIN POSTOLACHE - secretar A.C.P.R.)

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	3500 LEI	❑ 4 LUNI	14000 LEI
❑ 2 LUNI	7000 LEI	❑ 5 LUNI	17500 LEI
❑ 3 LUNI	10500 LEI	❑ 6 LUNI	21000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN" S.R.L., P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341
Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, însoțit de copia chitanței de plată a mandatului, la adresa mai sus menționată, pentru expedierea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.
Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

TEST PSI

EȘTI UN ROB AL MUNCII?

Munca, de orice fel, se spune, îl înnobilează pe om. Dar, uneori, munca pe care o facem de obicei ne acaparează într-atît încît ne absoarbe toată energia, devenind o stare de continuă anxietate și preocupare. Un adevărat stres psihic. Un asemenea stres poate ajunge atît de departe, încît devine greu de suportat. Momentele de clacare sînt aproape. Verifică, prin acest test, dacă pentru tine munca nu e o povară prea grea, iar tu un rob al ei. Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Te trezești din somn agitat pentru că te frămîntă problemele de la serviciu? 1 2 3 4 5

2) Duminica te pregătești să te culci devreme pentru a fi a doua zi în formă cînd te întorci la serviciu? 1 2 3 4 5

3) Colegii spun despre tine că ești un „stahanovist"? 1 2 3 4 5

4) Partenerul(a) tău(a) se plînge că-ți petreci prea puțin timp împreună cu el(ea)? 1 2 3 4 5

5) Căsătoria prietenului tău cel mai drag coincide cu o zi de muncă în care ai de rezolvat cîteva probleme. Respingi invitația la nuntă? 1 2 3 4 5

6) La sfîrșitul săptămînii ai o durere de cap prelungită care te împiedică să te relaxezi? 1 2 3 4 5

7) În timpul vacanțelor ești irascibil și nervos? 1 2 3 4 5

8) Ți se întîmplă să lucrezi chiar și cînd mănînci? 1 2 3 4 5

CONFRUNTĂ-ȚI PUNCTAJUL:

De la 8 la 18 puncte: **În confruntare cotidiană cu munca și o abordare relaxată. Nu ai de gînd să-ți riști sănătatea pentru a face față tentaculelor muncii. Crezi că astfel nu o să faci carieră? Ai răbdare...**

De la 19 la 31 puncte: **Pentru tine munca înseamnă provocare plăcută, căreia vrei să-i faci față cu responsabilitate. Ai grijă să nu fii „ars" de stres.**

De la 32 la 40 puncte: **Alarmă roșie! Munca pentru tine este un drog! Munca te provoacă și tu arzi pe altarul ei. Încearcă să încetinești ritmul și încearcă alte soluții pentru a te face remarcat.**

Test Fresca

Pentru a restaura fresca aflată în partea de sus cele patru bucăți prezentate mai jos sînt suficiente sau nu?

(Soluția în numărul viitor)

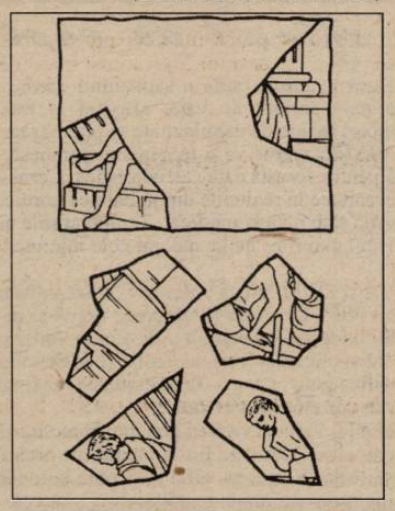

Soluția testului din numărul trecut:

Umor și diferențe

1) Unghiul parcajului din dreapta. 2) Parbrizul mașinii din stînga. 3) Un „picior" al farului mașinii din centru. 4) Spătarul mașinii din stînga. 5) Cravata polițistului. 6) „Cordonul" stilpului din dreapta. 7) Partea din față a mașinii din colțul stîng. 8) Colțul din stînga al primului parcaj.

„GAMBIT"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

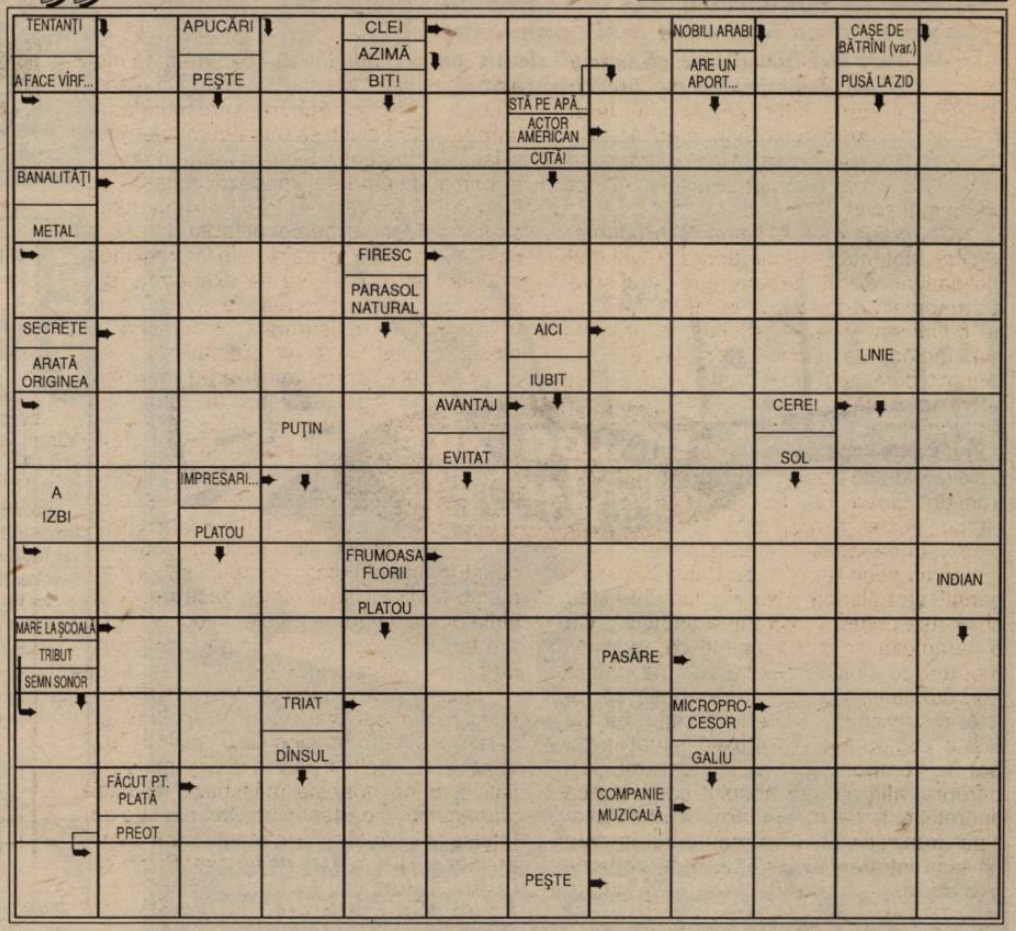

Dezlegarea integramei **„CLONARE"**

I - T - AL - UN - S - IMPRESIONANT - PREMIATI - AR - CREME - NATURA - EPURAT - AMAN - AVARII - IRITA - IRATIONALI - UZATI - ST - IVI - ITO - STIUT - C - ABORIGENI - OT - IRIS - NATIVE - ILI - IMITATOR

Miniavioanele atacă!

Specialiştii americani de la Georgia Institute of Technology au pus la punct avioane-spion minuscule, cu o anvergură de 15 cm şi o greutate mai mică de...100 grame! Ele urmează să intre în exploatare peste mai puţin de trei ani. Aparatul va fi propulsat de un micro turboreactor cu o lungime de sub 10 cm.

Preţul acestor avioane, de circa 1000 dolari bucata, deschide perspective deosebite utilizării lor în cele mai variate domenii, nu numai în cel militar. Un exemplu în acest sens ar fi în eventualitatea producerii unei catastrofe nucleare, cînd aceste aparate ar putea pătrunde în locuri în care omul sau robotul nu au acces, pentru a evita contaminarea radioactivă. Departamentul american de Combatere a Incendiilor intenţionează să utilizeze microavioanele la reperarea incendiilor de mari dimensiuni şi a pagubelor produse de cutremure. Avioanele sînt perfect adaptate pentru a putea ateriza şi a înregistra informaţii, graţie captorilor ultraminiaturizaţi video şi infraroşii. Detectorii chimici ai aparatului sînt capabili să sesiseze scurgerile de produse toxice. În ceea ce priveşte telepilotarea microavionului, cercetătorii s-au orientat spre crearea unui sistem hibrid care foloseşte programe inteligente capabile să adapteze ordinele telecomandate la situaţia de pe teren sau la condiţiile de zbor...

Culmea este că dificultăţile pe care le au de soluţionat constructorii „avionului Kleenex", cum a şi fost denumit microaparatul de zbor, sînt identice acelora pe care le întîmpină constructorii aparatelor gigant, proiectate să transporte 800 de pasageri!...

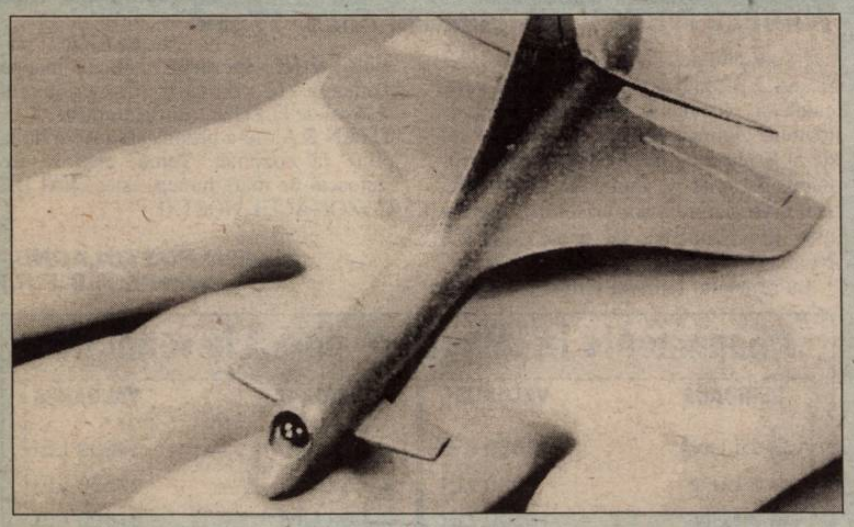

Ce le trece unora prin minte?!

Deşi dragonul este un simbol mitologic esenţial al chinezilor şi japonezilor, recordul mondial în ceea ce priveşte reprezentarea alegorică a acestui animal este deţinut de americani. Cu ocazia unui carnaval desfăşurat la St. Helens, cinci sute de persoane au susţinut un dragon confecţionat din suporţi de lemn, hîrtie şi draperii decorate în fel şi chip. „Animalul" a avut o lungime totală de 300 de metri şi a dansat mai multe ore, fără să se destrame.

Din plictiseală, sau poate din dorinţa de a se acoperi de glorie, israelianul Hiem Shda a înălţat un turn alcătuit din nu mai puţin de 847 de monede. La capitolul „Stivuiri", englezul Jim Cornbuck figurează cu o coloană de 287 de capace de bere, iar americanul Keil Gernaton cu un turn de 277 de piuliţe...

Aruncările cele mai bizare sînt în continuare la ordinea zilei. De exemplu, aruncarea balegii de vacă se practică la Festivalul Montan din Tehachapi, California. Concurenţii sînt lăsaţi să transforme materia organică în proiectile sferice (doar din 1970!). Cea mai bună performanţă, neîntrecută pînă-n prezent, este de 81, 07 metri şi a fost realizată fără mănuşi...

Rămînînd în zona rustică a recordurilor, să menţionăm şi fapta de „vitejie" a australianului Albert Rayner, care a învîrtit deasupra capului o bîtă ciobănească de dimensiuni medii (?) de 17. 512 ori... în 60 de minute. Recordul de durată aparţine lui M. Dobrilla, care a rotit un ciomag noduros timp de... 144 de ore, fără întrerupere! A fost oprit cu greu de asistenţă, dar se pare că Dobrilla a rămas cu un tic nervos total neprietenos.

Oameni de... paie!

Cultivatoarea Elke Speckmann din Huelsenberg (Germania) şi-a pus fantezia la contribuţie, alcătuind din...paie o bizară familie (mamă, tată şi doi copii) cu înfăţişări surîzătoare. Iniţial, intenţia ei a fost să le facă pe plac celor doi fii ai săi, Hermann şi Hans, dar succesul de care s-a bucurat şi din partea altora (mai ales copii) a convins-o să îngăduie ca „opera" ei să fie admirată de nenumăraţi vizitatori dornici să se amuze de năstrusnicia înfăţişării oamenilor de paie!

Cartea de credit din zahăr

Oamenii de ştiinţă britanici au reuşit - la capătul a doi ani de încercări - să realizeze o carte de credit biodegradabilă în proporţie de 99%!

Cărţile de credit obişnuite sînt realizate din PVC, un material poluant atît în procesul de fabricare, cît mai ales la distrugere. Biocard - cartea de credit biodegradabilă - este realizată însă din... zahăr! Aceasta nu înseamnă însă că Biocard vi se poate topi în buzunar dacă vă prinde ploaia.

Pentru a se dezintegra, cartea de credit din zahăr are nevoie de condiţii specifice: un mediu microbian activ - adică o mulţime de bacterii - o temperatură ridicată şi mult lichid. În concluzie, Biocard rezistă chiar şi la o spălare cu maşina dacă aveţi de gînd s-o uitaţi în cămaşă!

Aşteptăm s-o vedem şi noi!

BIOCARD - cartea de credit biodegradabilă din zahăr!

Trupul, ca o operă de artă

O splendidă carte apărută în acest an, în Franţa, *„La Peinture du corps" („Pictura trupului")*, ilustrează excelent una dintre cele mai vechi manifestări artistice ale omului, exersată asupra propriului corp. După cum se ştie, omul este singura făptură de pe Pămînt care îşi recunoaşte imaginea într-o oglindă. Relaţiile deosebit de complexe, deseori stranii, pe care omul le stabileşte, fascinat, cu propria sa imagine virtuală - consemnate, între altele, şi de celebrul mit antic al lui Narcis, cel răpus de vraja propriei frumuseţi reflectate în apa unui rîu - au condus, în toate culturile, la naşterea tentaţiei de modificare a înfăţişării corpului prin pictură, tatuaje, incizii, machiaj. Totul întruchipînd, potrivit *gîndirii sălbatice*, o înduioşătoare încercare de a *recrea realitatea* prin mijloace care ascund sau dezvăluie firea oamenilor care astfel devin *personaje...* În paginile lucrării pot fi admirate inciziile ornamentale ale membrilor tribului Kaleri din Nigeria, care reprezintă simboluri ale bunăstării şi valorii sociale, tatuajele în puncte ale femeilor Kutch din India, care recompun istoria personală a fiecăreia, trupurile împodobite cu desene menite să aducă fericire sufletului celor ce aparţin tribului Mentawei din Indonezia, precum şi multe altele...

Înaintea începerii luptelor rituale, tinerii Surma din Etiopia îşi „învelesc" trupul cu un amestec de apă şi calcar, menit să-l protejeze de violenţa loviturilor.

Tînără din Papuasia-Noua Guinee pictată pentru o ceremonie.

PETE ŞI MARTINA...

După încheierea vestitului turneu de tenis de la Wimbledon, la Londra a avut loc tradiţionalul bal la care au fost invitaţi cîştigătorii turneului. Majoritatea invitaţilor şi-au îndreptat atenţia asupra celor doi principali tenismeni, Pete Sampras şi Martina Hingis, surprinşi într-o amicală convorbire. Cei doi campioni se pare că au fost mult mai complexaţi în salonul hotelului „Sawoy" decît pe terenul de iarbă de la Wimbledon...

În numărul viitor

■ **Premieră în România: Jurnalul lui Emil Racoviţă** ■ **Incursiune în paranormal: Duel pe viaţă şi pe moarte** ■ **Universuri paralele: De vorbă cu inventatorul român Gheorghe Lucaci** ■ **Medicina la zi: Un virus al obezităţii ?** ■ **Terra X: Adevăr sau legendă - Harta lui Piri Reis** ■ **Idoli: Ultimul interviu al lui Andrei Tarkovski**

Fotografia săptămînii

Foto: DORIN MĂRAN

La SAB '97, una din surorile de jantă latină a „Daciei" noastre străbune, sora cea mare, mai frumoasă, mai voinică şi mai iute - scumpa „Lamborghini Diablo" (capacitate cilindrică - 5700 cmc, putere - 500 CP, v. max. - 360 km/h) ! Priviţi-o, dar, copiii mei, ea nu va fi a noastră, nici a voastră, nici a urmaşilor urmaşilor noştri şi ai voştri, în vecii vecilor, dacă socotim cele 370000 DM, cît costă minunea, care ne lipsesc din buzunar... Or da-o şi-n rate pe o sută de ani ?!...

METEO la sfîrşit de săptămînă

Dacă în prima parte a săptămînii vremea frumoasă şi caldă ne-a amintit de vară, sfîrşitul ei este primăvăratic cu schimbări rapide de nebulozitate şi ploi pasagere.

VINERI vreme va fi în general frumoasă, iar în regiunile sudice va fi şi caldă pentru această dată calendaristică. Cerul va prezenta înnorări trecătoare, mai accentuate în regiunile din jumătatea nordică a ţării şi doar izolat va ploua. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile maxime se vor încadra între 18º şi 27ºC, posibil mai ridicate în sud, iar cele minime vor avea valori în general între 6º şi 16ºC.

SÎMBĂTĂ şi *DUMINICĂ* vremea va fi schimbătoare şi se va răci uşor şi treptat începînd din nord. Cerul va fi temporar noros şi pe alocuri va ploua, mai ales în regiunile din jumătatea nordică a ţării. Ploile vor fi şi sub formă de aversă şi vor fi însoţite de intensificări de vînt, iar izolat şi de descărcări electrice... La munte vîntul se va intensifica pînă la tare... Temperaturile maxime vor marca o scădere, iar cele minime nu se vor modifica esenţial.

BUCUREŞTI. Vremea va fi în general frumoasă şi caldă, dar spre sfîrşitul săptămînii se va răci uşor. Cerul va fi schimbător favorabil trecător ploii de scurtă durată, îndeosebi sîmbătă. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile maxime în scădere uşoară se vor situa între 23º şi 26ºC, iar cele minime vor fi între 7º şi 9ºC.

DOINA MĂRĂŞOIU
(Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie)

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10ºº - 14ºº

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 336 • ANUL XL • 16 OCTOMBRIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 42 (2086)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 184 ANI

A dică pe data de 16 octombrie 1813, Napoleon este înfrînt în lupta de la Leipzig, care avea să se numească de atunci „Războiul Naţiunilor". Cu acea ocazie, împăratul Napoleon a pierdut 219.000 oameni de pe urma tifosului şi alţi 105.000 în lupte sîngeroase.

Premieră în România

JURNALUL LUI RACOVIŢĂ

pagina 3

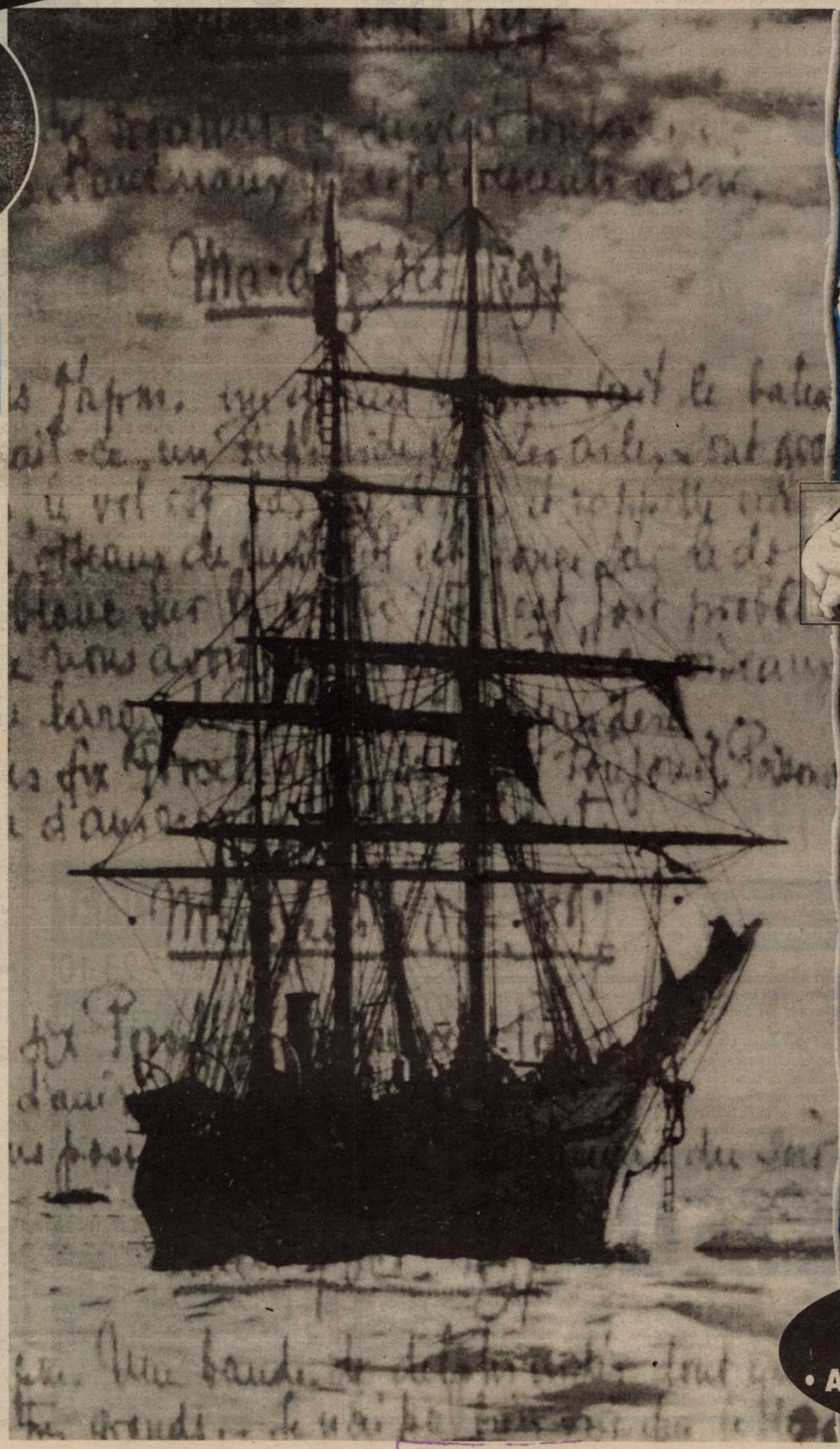

POZITIV PE RASTER

Antarctica speranţei

GEORGE CUŞNARENCU

Îmi amintesc ziua din această vară cînd, condus de profesorul Alexandru Marinescu pe coridoarele Muzeului de istorie naturală „Grigore Antipa", am ajuns în biroul său şi am văzut, pentru prima oară în viaţa mea, Jurnalul lui Racoviţă. L-am răsfoit, am citit unele însemnări, am admirat desenele minuţioase în creion. Pentru o clipă mi l-am imaginat pe Emil Racoviţă, stînd aplecat peste un birou de lemn într-o cabină a corabiei denumită „Belgica", probabil scîrţîind din toate încheieturile în drumul ei către Polul Sud, şi acoperind cu scrisul lui mărunt şi caligrafic, paginile carnetului cu foi dreptunghiulare. Ţin minte senzaţia specială a acelui moment, pentru că a fost identică alteia, petrecută în urmă cu cinci ani, cînd pe un hol al muzeului Luvru am atins piatra, veche de peste două mii de ani, a statuii greceşti numită „Victoria de la Samotrace". Ţineam în mîini Jurnalul lui Racoviţă şi auzeam parcă venind dinspre Antarctica, vocea profesorului Marinescu care nu mă slăbea: Expediţia asta a avut cea mai strălucită echipă de cercetători. De ce? I-am întrebat. Păi, primul locotenent al expediţiei, Roald Amundsen, este cel care în 1911 va cuceri Polul Sud. Medicul echipei, Frederick Albert Cook este cel care în 1908 a anunţat că a atins Polul Nord. Racoviţă însuşi este întemeietorul unei noi ştiinţe, biospeologia, ale cărei baze teoretice le stabileşte în 1907. Iar Adrien de Gerlache este socotit cel mai mare navigator belgian. O echipă foarte tînără, media de vîrstă a fost de numai 26 de ani, cel mai în vîrstă era Cook. A fost prima expediţie cu caracter internaţional, prima expediţie cu scop ştiinţific. A fost prima expediţie care a făcut observaţii zi de zi, timp de 365 de zile. Toate aceste lucruri extraordinare se întîmplau exact acum o sută de ani, în 1897. Dacă mă emoţionează ceva atunci cînd mă gîndesc la această aventură, a „Belgicăi", atunci cu siguranţă că mă emoţionează acea inconfundabilă forţă a tinereţii, a spiritului de sacrificiu, toate acestea puse în slujba cunoaşterii. Aşa cum, la un alt pol al existenţei, un alt „biospeolog", regizorul Andrei Tarkovski, un fel de arheolog al sufletului uman, a încercat să descopere şi el, prin filmele sale, o Antarctică, aceea din noi. Într-un ultim interviu, ca într-o foaie de jurnal, Tarkovski, o călăuză spre nostalgia speranţei, nota: „Speranţa este inerentă omului. Unii spun că poţi pierde speranţa, tîrguindu-te cu viaţa, dar eu cred că aceştia greşesc". În fond, ce-l împinge pe om spre Antarctica?

Incursiune în paranormal

Duel pe viaţă şi pe moarte p.4

Universuri paralele

De vorbă cu Gheorghe Lucaci

AUR DIN STERIL p.5

Medicina la zi

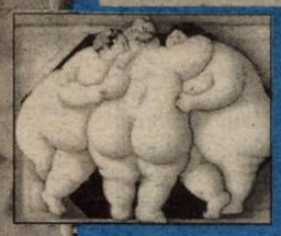

Un virus al obezităţii? p.7

Glob

Tir încrucişat asupra lui Darwin p.8

Terra X Dosarele planetei

Oameni şi case în Tana Toraja p.10

Idoli

Ultimul interviu al lui Andrei Tarkovski

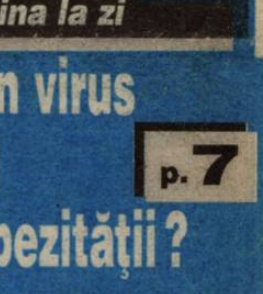

p.12

Programele posturilor bucureştene de televiziune

TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

Fan Club

Nume	Prenume	Adresa
Kiss		41 North Road, London N7 9DP, UK
Kiss		c/o Louis Kostopoulos Aris, 24012, Katoumala, Greece
Kiss		11 Allee Du Forez, Cite Ancelxy, 313000, Toulouse, France
Kiss		c/o Ray Paul 32 Seymour Road, Lower Edmonton, London N9 OSE, UK
Kiss		Ronn Roxburgh no. 667158, 138 Street, Surrey BGV3W 7V7, Canada
Kiss		c/o Gerhard Wimmer, Postfach 62, A-1217, Vienna, Austria
Kiss		PO Box 77505, San Francisco, CA 94107, USA

TOLBA cu scrisori

Iulian Mitrică - Bucureşti: Anunţul trimis de tine a fost publicat din nou în această pagină! Că trece oarece vreme din momentul expedierii pînă în clipa răspunsului nu înseamnă că ignorăm pe cineva, motivul întîrzierii este simplu: primim multe scrisori...

Marian Stoica - Urziceni: 1) Primul album semnat *Ice MC* a apărut în 1990 şi se numeşte *„Cinema Touched Of Gold"*, de pe el fiind extrase patru single-uri de mare succes: *„OK Coral"*, *„Easy"* , *„Scream"* şi *„Cinema"*; 2) *„En Trance"*; 3) nimic despre *Darkness* dar rămîi în continuare în stand by, poate găsim ceva...

Adela Marcov - Constanţa: Ai intrat în clubul celor cărora le-am acordat „clauza"! De „vină" este excelenta ta scrisoare... Risc o întrebare: ţi-ai testat talentul literar în presă sau la vreo editură? Dacă nu, merită să încerci! Casetele pe care le am cu *Dalida* sînt trase de o altă firmă şi, pentru comparaţie, te rog să-mi trimiţi lista melodiilor pe care le ai. Mai scrie-mi...

Laurian Buture - Adjud: OK pentru cele patru careuri trimise pe 3.09.

Vironel Miniosu - Boghesti/Vrancea: Scrisoarea ta mi-a făcut o mare bucurie! Cred că noi ne-am întîlnit acum vreo 15 ani la Vîlcele! Am destule informaţii despre ADMR, am fost şi la ultima Adunare Generală... Înfiinţarea unei filiale în Capitală este de dorit dar doar după îndeplinirea unor condiţii absolut necesare! Actualul vicepreşedinte este din Bucureşti şi ar cam trebui să se gîndească mai mult la cei pe care-i reprezintă! În altă ordine de idei, sper că ne vom întîlni la anul, în luna mai. Şi încă ceva: nu te formaliza, scrie-mi despre tot ce te interesează...

Laurenţiu Ghica - Ploieşti: Deoarece ne citeşti de curînd, voi repeta condiţiile de colaborare la rubrica Rebus: grilele să fie tematice, de 10/10, cu maximum 15 puncte negre, preferabil fiind ca la îngrilare să foloseşti *î* din *î!* Careurile nu se plătesc...

Nicoleta Roşu - Bucureşti: Pentru CD-uri ieftine şi bune cel mai bun loc rămîne talciocul din Vitan! Preţul lor începe de la 20000...

Pagină realizată de
MARIAN MINCULESCU

DISCURI pentru eternitate

Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band - THE BEATLES

Iată-ne în faţa primului album conceptual din istoria rockului! Fiecare melodie este diferită, bogăţia aranjamentelor impresionantă, compoziţiile sînt perfecte iar universul sonor în care ele ne transportă se află într-o continuă transformare dar totul se îndreaptă spre o destinaţie clară: reconstituirea unui puzzle psychedelic! Un album, produs de *George Martin*, indispensabil oricărui colecţionar, albumul lui *„A Little Help From My Friends"*, *„Lucy In The Sky With Diamonds"*, *„A Day In The Life"*, *„When I'm Sixty Four"*, *„Getting Better"* sau *„She's Leaving Home"*...

DE TOATE, PENTRU TOŢI

La sfîrşitul lunii septembrie a avut loc în Marea Britanie, la Whitby, *Dracfest 1997*, prilejuit de aniversarea a 100 de ani de la apariţia romanului *„Dracula"* al lui *Bram Stoker*. Printre trupele care s-au dat în spectacol au fost şi *Marc Amond, Damned, Stranglers*.

După concertul de la Bologna, pe care sper că l-aţi văzut şi voi la TV, s-a dovedit încă o dată că religia şi rockul nu prea au puncte tangenţiale! Invitat de Papă la acest concert *Bob Dylan* şi-a scurtat sensibil recitalul în timp ce Papa arăta o plictiseală cronică...

Billboard Magazine l-a omagiat, tot la finele lunii septembrie, pe unul dintre cei mai mari solişti - *Elton John*, sărbătorit pentru cei 30 de ani de carieră muzicală de excepţie! Mister *Dwight* s-a bucurat de cel mai mare spaţiu acordat de *Billboard* vreunui solist în toată existenţa de 103 ani a revistei...

Prodigy au cucerit şi Piaţa Roşie din Moscova! Iată că ceea ce părea de domeniul fantasticului nu cu mulţi ani în urmă a devenit acum realitate! Muzica lui *Prodigy* s-a dovedit a fi mai tare decît celebra tărie autohtonă, *Keith & Co* importînd chiar nişte zăpadă pentru o demonstraţie de snowboarding! De la televiziunea rusă nu am aflat dacă omătul a fost folosit şi pentru răcorirea fanilor...

Schimb de „amabilităţi" între *George Harrison şi Liam Gallagher:* primul l-a făcut pe tipul din *Oasis* „caraghios" iar cel din urmă a replicat că „eşti un fraier"! MTV-ul a fost scena acestui show!

Celălalt *Gallagher-Noel* a fost terorizat în timpul recentului concert londonez de către un „fan" care i-a tot pus în ochi fasciculul laser al unei lanterne, ajungînd pînă la a întrerupe pentru cîteva minute spectacolul! După show *Noel* a declarat presei: „Nu-i înţeleg pe aceşti cretini care dau 19 lire doar pentru a se juca cu o lanternă?!?" E simplu, îi atrage publicitatea...

Top Single

1. Men In Black - Soundtrack
2. The Very Best Of Michael Jackson & Jackson Five
3. No Way Out - Puff Daddy & The Family
4. Backstreet's Back - Backstreet Boys
5. Middle Of Nowhere - Hanson
6. Greatest Hits - Billy Joel
7. Almost Heaven - Kelly Family
8. Bandits - Soundtrack
9. 3V - En Vogue
10. Be Here Now - Oasis

Propuneri: The Dance - Fleetwood Mac, Blurring The Edges - Meredith Brooks, Nightclub - Mr. President.

Albumul Săptămînii

My Body The Hand Grenade - HOLE

Nu ştiu alţii cum sînt dar eu cînd o văd pe *Courtney Love* mă apucă aşa, brusc, un chef de petrecere, da' o petrecere d-aia nebună, nebună, cu o atmosferă explozivă, de sculat cartierul, un party care ar face chefurile din Beverly Hills să apară doar ca nişte biete jocuri de copii... Cum chef fără muzică nu se poate, vom alege, măcar pentru acest weekend, albumul de faţă care, fără a se înscrie pe o linie clasică de dans, oferă, veţi vedea, cîteva balade şi oarece rock!

Este clar că experienţa din *„People Vs. Larry Flint"* i-a priit lui *Cortney* care, s-a gîndit că n-ar strica să adune la un loc nişte melodii din trecut, unele dintre ele avîndu-l la chitară chiar pe *Kurt Cobain*... Făcînd o incursiune muzicală prin punk, rock, blues şi grunge *„My Body The Hand Grenade"* (tare titlu!) retrasează cariera grupului *Hole*, trupa lui *Courtney* încercînd să redeştepte atmosfera anilor '70 folosindu-se de accesoriile prezentului! Dacă reuşeşte sau nu, voi veţi constata după ce ascultaţi acest CD care precede albumul de studio programat să apară în decembrie... Oricum, pînă atunci cred că merită să ascultaţi măcar *„Turpentine"*, *„Season Of The Witch"*, şi *„Softer, Softest"*!

CREEDENCE CLEARWATER REVIVAL

Apărută în golful San Francisco la finele anilor'60 CCR este considerată a fi trupa care a dat un nou impuls rockului american, intrat într-o vizibilă perioadă de declin. După ce au trecut prin mai multe combouri obscure, *John Fogerty* (28.5.1945, vocal/chitară), *Tom Fogerty* (9.11.1941 - 6.9.1990, chitară/vocal) şi *Doug Cosmo Clifford* (24.4.1945, tobe), se decid, în ziua de Crăciun a anului 1967, să treacă la lucruri serioase. Prin urmare ei fondează *CCR* (după ce activaseră o perioadă sub numele *Golliwogs)* avînd un repertoriu care se împărţea între clasice de rock and roll şi compoziţiile proprii ale trupei. Începînd cu primul album (ieşit în iunie 1968) şi pînă la plecarea lui *John Fogerty* în 1971, *Creedence* se va impune printre cele mai bune trupe de rock americane, revista *Rolling Stone* declarînd trioul ca fiind cel mai bun în 1969. Spre deosebire de contemporanii lor, cei de la *CCR* nu vor face nici un album conceptual, preferînd o serie de singles, toate de succes: *„Susie Q"*, *„I Put A Spell On You"*, *„Proud Mary"*, *„Bad Moon Rising"*, *„Green River"*, *„Down On The Corner" (1969)*, *„Travellin'Band"*, *„Up Around The Bend"*, *„Looking'Out My Back Door" (1970)*, *„Have You Seen Her"*, *„Sweet Hitch-Hiker" (1971)*, 1970 fiind anul de supremaţie mondială pentru *CCR*. Albumul *„Green River"* îi confirma la nivel mondial iar triumful era adus de *„Cosmo's Factory"*, un adevărat *Greatest Hits!!! CCR* s-au întors la rădăcinile rockului, au trecut prin country-music şi prin boogie-blues foarte eficace şi nu au ezitat să înregistreze albume, atît albume acustice cît şi electrice. Albume şi turnee de mare succes, un exemplu care cred că este elocvent pentru peisajul muzical al acelor vremuri este cel al celui de-al şaşelea album semnat *CCR* - *„Pendulum"* care depăşea un milion de copii vîndute numai în State chiar în ziua lansării... După albumul *„Mardi Gras" John Fogerty* va continua solo şi se va retrage o perioadă în casa sa din Oregon!

(va urma)

POP-ROCK, de la A la Z

Calendar

17.10 - 23.10

17 - Ziggy Marley (1968); 18 - Curtis Stigers (1965), Chuck Berry (1926); 19 - Sinitta (1966), George McCrae (1944); 20 - Mark King (1958, Level 42), Angela Brambatti (1949, Ricchi e Poveri), Dannii Minogue (1971), Tom Petty (1953), Rick Lee (1945, Ten Years Later); 21 - Manfred Mann (1940, nume real Michael Lubowitz), Steve Lukather (1957, Toto), Tony Mortimer (1970), Bjork (1966); 22 - George Brassens (1921), Shaggy (1968, nume real Orville Richard Burrell), 23 - Wurzel (1949, Motorhead)

Săptămînalul „Magazin"
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculat la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore (2.228.321); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Ilie Elena (1282); Irina Stoica, Paul Ioan, Şerban Filip, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Şerban Filip
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu
(1612)

Tiparul: INTACT S.A.

Premieră în România

JURNALUL LUI RACOVIŢĂ

● Prima expediţie cu adevărat ştiinţifică în Antarctica, aducînd observaţii efectuate pe parcursul unui an întreg ● Echipajul „Belgica" - primul care iernează dincolo de Cercul Polar de Sud ● Prima expediţie internaţională ● Jurnalul lui Racoviţă încă inedit după o sută de ani de la redactarea sa ● Pe baza notelor din Jurnal, naturalistul român şi-a redactat celebrele lui conferinţe şi importanta lucrare asupra balenelor ● Jurnalul îl prezintă pe Racoviţă ca un precursor al studiilor de comportament al animalelor (etologie) ● Racoviţă - primul naturalist care a sesizat importanţa lanţurilor trofice din apele antarctice, de la minuscule organisme vegetale, pînă la marile balene ● Pentru prima dată în România, „MAGAZIN" va găzdui pagini din celebrul Jurnal al lui Racoviţă"

Jurnalul - semnificaţia ştiinţifică a unui document

1897-1899. Secolul XIX se încheia cu un eveniment ieşit din comun. Sub conducerea lui Adrien de Gerlache, secondat de Georges Lecointe şi Roald Amundsen (norvegianul care avea să cucerească în 1911 Polul Sud într-o competiţie dramatică cu Robert Scott), prima expediţie ştiinţifică pornea să exploreze regiunea antarctică. Organizată cu mijloace materiale modeste, expediţia „Belgica" beneficia însă de o strălucită echipă internaţională de exploratori. Singurul naturalist aflat la bord a fost românul Emil Racoviţă. *JURNALUL* pe care ni l-a lăsat constituie un document de o valoare excepţională. Este scris în franceză, cu creionul, pe două blocnotes-uri. Primul are 129 de pagini şi acoperă perioada 5 noiembrie 1897 - 11 februarie 1898. Al doilea debutează cu 14 pagini despre traversarea Atlanticului (6 septembrie - 5 noiembrie 1897) şi continuă cu finalul călătoriei, între 7 noiembrie 1898 şi 28 martie 1899. Găsim aici note de teren - de zi sau de seară -, observaţii asupra vieţii pe banchiză (în special despre nevertebrate, pinguini, peşti şi balene), 130 de schiţe şi desene (unele în culori) de plante, animale şi forme de gheţari. La acestea se adaugă observaţiile antropologice şi lingvistice asupra indienilor Ona, cu atît mai importante cu cît această populaţie din Insula Dawson este astăzi practic dispărută. Scris, cum am spune astăzi, într-un stil cinematografic, *JURNALUL* este o relatare fascinantă a unei expediţii care în mod categoric a deschis o nouă cale de studiu al asprului şi misteriosului continent antarctic. După 100 de ani, cititorul are senzaţia că este el însuşi participant la o aventură care înscria pentru totdeauna în istoria cunoaşterii numele unui român: *Emil Racoviţă*.

Duminică 23 ianuarie 1898

...culorile sînt atît de pure, nuanţele atît de subtile în această copleşitoare natură polară cum numai zborurile onirice ale nopţilor noastre ar putea da o idee celui care n-a contemplat niciodată cu ochii săi aceste locuri. Doar visele ne pot purta în aceste stranii peisajii, în aceste feerii delicate şi magice, în aceste tonuri fluide şi subtile, în această lume supranaturală...

în 1968, *JURNALUL* este expus la Biblioteca Academiei Române şi se poate vedea chiar şi într-un film documentar realizat despre Racoviţă. Intră însă din nou în uitare şi textul său rămîne inedit, chiar şi după descoperirea, relativ recent, a celui de-al doilea carnet. Acesta completează fericit *JURNALUL* cu perioadele de început şi sfîrşit ale expediţiei cînd, cu aprobarea comandantului, Racoviţă vizitează, împreună cu Dr. Cook şi geologul Henryk Arktowski, insula Dawson.

Oricum, întregul *JURNAL* ne lasă cu o întrebare: de ce lipseşte total relatarea nopţii polare? Să o fi încredinţat Racoviţă unui alt carnet, încă negăsit de cineva? Sau, cumva, în această perioadă de încercări cumplite, cînd, membrii expediţiei de-abia rezistau de la o zi la alta, complet epuizaţi şi bolnavi, numai de scris nu-i ardea lui Racoviţă? Există şi o explicaţie mai simplă: *JURNALUL* este aproape exclusiv *zoologic*, cu însemnări despre animale şi mediul lor natural de viaţă. Chiar şi un eveniment dramatic, cum a fost cel din 1 ianuarie 1898, cînd „Belgica" a eşuat, este redat sumar de Racoviţă. Iar o noapte polară, fără animale nu avea cu ce să îi trezească interesul...

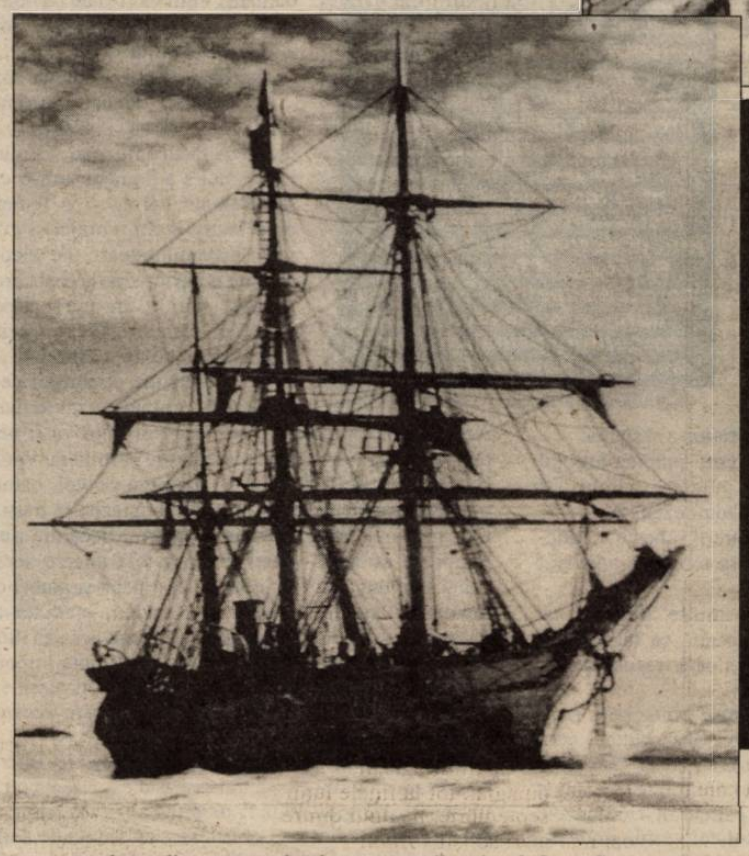

Emil Racoviţă (1868-1947) a fost, fără îndoială, cel mai strălucit biolog pe care l-a dat pămîntul românesc, şi unul dintre cei mai competenţi zoologi ai vremii sale. Elev al celebrului zoolog francez Henri de Lacaze-Duthiers, a susţinut o teză strălucită la Sorbona (1896) apoi a participat la istorica expediţie antarctică „Belgica", expediţie ce l-a consacrat drept un eminent explorator polar. Director adjunct al laboratorului „Arago" de la Banyuls-sur-Mer şi codirector al celei mai cunoscute publicaţii de zoologie din Franţa, realizează în 1903 marea monografie asupra Cetaceelor. Fondator al Biospeologiei (1907) Racoviţă revine în România în 1920 şi întemeiază la Cluj primul Institut de Speologie din lume. Membru şi apoi preşedinte al Academiei Române, senator, Emil Racoviţă a lăsat o urmă nepieritoare în istoria ştiinţei şi culturii române.

Avatarurile unui Jurnal

După încheierea expediţiei „Belgica", Racoviţă a ţinut o serie de conferinţe care au avut un indiscutabil ecou în lumea ştiinţifică. Dar multiplele sale obligaţii l-au împiedicat să scrie o adevărată carte. Alţii au făcut-o: „Prima noapte antarctică" (Frederick Cook, medicul expediţiei - 1900), „15 luni în Antarctica" (Adrien de Gerlache - 1902), „În ţara pinguinilor" (Georges Lecointe - 1904) şi „Jurnal de călătorie în Antarctica" (Anton Dobrowolski - 1962).

De ce nu a scris şi Racoviţă un jurnal? Şi totuşi această întrebare care se punea frecvent avea un răspuns afirmativ: jurnalul există! El a fost menţionat de Pierre Alfred Chapuis, colaborator apropiat al lui Racoviţă la Institutul de Speologie din Cluj. Doar că Chapuis s-a referit numai la primul „volum" şi a făcut-o într-un cadru restrîns, la Facultatea de Ştiinţe Naturale din Cluj (23 iunie 1948). Menţiunea a rămas fără ecouri ulterioare. Iar avatarurile au continuat. La moartea savantului (1947), fiul său, Andrei, donează arhiva părintelui său Muzeului

AU SPUS DESPRE RACOVIŢĂ

- „Nimeni nu l-a întrecut pe Racoviţă în evocarea vieţii din ţinuturile antarctice, a frumuseţii peisajului antarctic şi în competenţa cu care a redat cel dintîi rezultatele strălucite ale expediţiei belgiene în Antarctica.

CONSTANTIN MOTAŞ

- „Zoologul expediţiei a fost românul Emil Racoviţă. Pentru calităţile acestui om dă mărturie, mai mult decît aş putea să o fac eu, imensul material ştiinţific pe care l-a adus acasă. Pe lîngă interesul arzător pentru specialitatea sa, de el se leagă însuşiri care îl fac un tovarăş nepreţuit de plăcut şi un explorator plin de îndemnuri."

ROALD AMUNDSEN

Expediţia antarctică BELGICA

- august 1897 - noiembrie 1899 -

ADRIEN de GERLACHE (1866 - 1934) iniţiatorul, organizatorul şi conducătorul expediţiei „Belgica"

● Februarie 1894: un tînăr locotenent de marină, Adrien de Gerlache, prezintă Societăţii Regale Belgiene de Geografie (SRBG) proiectul unei expediţii ştiinţifice în Antarctica ● Noiembrie 1894: SRBG aprobă proiectul şi acordă patronajul său expediţiei ● 1896: subscripţie naţională pentru finanţarea expediţiei; de Gerlache cumpără din Norvegia baleniera „Patria" (30 m lungime, 6,5 m lăţime, 224 tone, trei catarge, motor auxiliar de 35 CP) ● „Patria" este pregătită pentru expediţie şi rebotezată „Belgica"; la 5 iulie 1897 va sosi la Anvers ● 22 mai 1896: *H.* Arktowski, primul colaborator desemnat de de Gerlache, îl invită pe Racoviţă să facă parte din expediţie ca naturalist; candidatura este susţinută de mari personalităţi ştiinţifice ale vremii (Henri de Lacaze-Duthiers şi Eduard van Beneden) ● Cu un echipaj internaţional de 19 membri (din care doar trei depăşesc 30 de ani), „Belgica" este gata de plecare ● *16 august 1897: „Belgica" părăseşte portul Anvers cu destinaţia Antarctica* ● 6 octombrie 1897: nava traversează Ecuatorul ● 22 octombrie 1897: „Belgica" soseşte la Rio de Janeiro. Se îmbarcă medicul expediţiei, Frederick Albert Cook. Racoviţă părăseşte temporar nava pentru o expediţie în Patagonia ● 3-30 noiembrie 1897: Racoviţă se alătură la Punta Arenas expediţiei lui Francisco Moreno, directorul Muzeului din La Plata ● 30 noiembrie 1897: „Belgica" soseşte la Punta Arenas; Racoviţă revine pe navă ● 1 ianuarie 1898: în timpul unei furtuni năpraznice „Belgica" eşuează pe o stîncă. Cu eforturi deosebite nava este salvată ● *14 ianuarie 1898:* „Belgica" părăseşte ultimul uscat (Insula Statelor) şi se îndreaptă spre Sud. *Din acest moment se întrerupe orice legătură cu nava pînă la 28 martie 1899* ● 22 ianuarie 1898: Tînărul matelot Wiencke este înghiţit de valuri în timpul unei furtuni ● 24 ianuarie 1898: Expediţia descoperă o nouă strîmtoare (denumită ulterior „de Gerlache"), pe care o explorează timp de 20 de zile. Emil Racoviţă cercetează coloniile de pinguini şi face observaţii asupra balenelor ● 10 februarie 1898: „Belgica" pătrunde în apele Pacificului, înaintînd spre sud-vest. ● 16 februarie 1898: nava atinge latitudinea sudică de 71º31' şi încearcă, deşi iarna era aproape, să străbată banchiza ● 5 martie 1898: „Belgica" este blocată definitiv de gheţuri şi echipajul începe pregătirile de iernare ● 17 mai 1898: Soarele apune pentru ultima oară. Se instalează noaptea polară. *Membrii expediţiei devin astfel primii oameni care iernează dincolo de Cercul Polar de Sud* ● 31 mai 1898: Purtată de banchiza în derivă „Belgica" atinge cea mai sudică latitudine: 71º36'. În toată această perioadă în ciuda condiţiilor cumplite, munca de cercetare s-a desfăşurat zi de zi. ● Racoviţă observă viaţa pe banchiză: pinguini, alte păsări, foci etc. şi face sondaje şi dragaje pînă la adîncimi de 500 m sub banchiză; descoperă în acest fel o multitudine de specii noi ● 5 iunie 1898: locotenentul Emile Danco moare în urma unei afecţiuni cardiace ● 12 ianuarie 1899: pentru a elibera nava din strînsoarea banchizei se încearcă săparea unui canal în gheaţă ● 31 ianuarie 1899: După eforturi cumplite se reuşeşte săparea unui canal de 600 m, dar banchiza se mişcă şi îl închide! O nouă iernare pare inevitabilă. Hrana rămasă este strict raţionalizată ● 15 februarie 1899: canalul se redeschide. Nava eliberată parcurge 12 mile spre nord dar este blocată la numai 10 mile de liziera banchizei ● *14 martie 1899:* „Belgica" izbuteşte să iasă la marea liberă. *Lungul prizonierat sfîrşeşte după 15 luni de izolare completă* ● 28 martie 1899: „Belgica" intră în rada portului Punta Arenas. Adrien de Gerlache expediază la 1 aprilie o scrisoare către Societatea Regală Belgiană de Geografie care va ajunge la destinaţie doar la 27 aprilie ● 29 martie: doar la o zi după sosire, membrii expediţiei discută un nou proiect: explorarea Ţării de Foc, proiect abandonat ulterior. Personalul expediţiei părăseşte nava şi se îndreaptă spre Europa cu vapoare mai rapide ● 30 octombrie 1899: „Belgica" soseşte la Boulogne-sur-Mer ● 5 noiembrie 1899: Nava „Belgica" cu cei 17 membri rămaşi din echipajul iniţial la bord, intră în portul Anvers. Onoruri deosebite pentru exploratori. ● 18 noiembrie 1899: primirea solemnă a exploratorilor la SRGB ● 4 decembrie 1899: se înfiinţează comisia „Belgica", însărcinată cu publicarea şi valorificarea materialelor ştiinţifice ale expediţiei. Emil Racoviţă este unul din cei mai activi membri ai comisiei ● 22 decembrie 1899: Emil Racoviţă ţine la SRBG, Bruxelles, o strălucită conferinţă intitulată „Viaţa animalelor şi plantelor în Antarctica", ilustrată cu proiecţii. ● 19 decembrie 1900: Racoviţă este invitatul de onoare la jubileul de 25 de ani al Societăţii Regale de Geografie a României. În prezenţa Regelui Carol I şi a unor mari personalităţi susţine conferinţa „Expediţia antarctică belgiană. ● 1903: În cadrul colecţiei «Rapoartele Ştiinţifice ale Expediţiei Antarctice „Belgica"», Emil Racoviţă publică o lucrare asupra balenelor („Cétacées"). Aceasta îl consacră drept unul din cei mai buni cercetători ai acestor mari mamifere acvatice.

Pagină realizată de

MIHAELA DOROBANŢU şi ALEXANDRU MARINESCU

MOARTEA APARENTĂ

ca un alt fel de viaţă!

ION ŢUGUI

În continuarea relatării despre suceveanul revenit la viaţă după un grav accident (a se vedea relatările anterioare), observăm că descrierile, imaginile şi evenimentele care apar în cazul acestui fenomen se întîlnesc, ca o regulă, la aproape toţi subiecţii care au trăit o asemenea experienţă. Repetăm acest amănunt pentru că el pare să fie senzaţional - în sensul că, precum în cazul de faţă, cel ce face obiectul acestui serial nu citise înainte de accident şi moartea sa aparentă nici o carte, nici măcar un articol despre acest fenomen. Şi totuşi, el face relatări aproape simetrice cu acelea cuprinse în observaţiile şi cercetările psihanalistului american Raymond Moody...

După multe peripeţii într-o lume misterioasă, toate conducînd, în cazul de faţă, la rezoluţii sublime, cînd apar lumina, palatul, apare grădina superbă şi apoi interioarele acelui palat de vis, omul s-a pomenit la acea masă la care îl aştéptau mai mulţi bărbaţi; caracteristic este ansamblul vestimentar - obsesia generală a albului pur. Fiind poftit să se aşeze la masa evident sacră, omul simte fericirea netrăită vreodată în lumea pămîntească. Auzea, în sfîrşit, o voce. Să-i ascultăm mărturisirea:

„Nu ştiam ce să spun, cum să mă port. Şi m-am purtat ca la mine acasă, pe pămînt; am spus pur şi simplu *bună ziua.* Vedeam că sînt privit şi ascultat cu atenţie. De aceea am început să povestesc ce mi se întîmplase şi prin ce trecusem pînă am ajuns la palat. Dar am adăugat, de bună credinţă fiind, că eu nu ştiu unde mă aflu. Am mai spus că îmi era teamă că mă rătăcisem. Atunci vocea mi-a răspuns:

Mesaje pentru oameni

«Palatul în care te afli este -puterea întregii lumi. El reprezintă puterea omului şi credinţa adevărată în Dumnezeu. Aici este puterea acelui popor care îl iubeşte cu adevărat pe Dumnezeu şi se roagă cu adevărat la El!»

Nu înţelegeam prea multe din tot ce auzisem: eram însă fericit că nu mai rătăceam, că nu-mi mai apăreau în faţa ochilor monstruozităţile prin care trecusem şi le văzusem...şi am auzit din nou:

«Tu nu te-ai rătăcit, omule. Dumnezeu m-a trimis pe mine - spunea în continuare vocea - şi mi-a dat mie acea putere, acea lumină a lui care te-a purtat peste lumea răului ca să vezi ce se întîmplă şi cum este acolo. Eu, Lumina Domnului, te-am salvat din acea lume a răului. Cei de acolo au căutat alt Dumnezeu, acela îi ţine pe ei acolo la întuneric, în focul cel veşnic unde nu va încălzi niciodată lumina Soarelui. Cu Lumina Domnului te-am purtat pînă la acest palat, aici este locul unde stă poporul lui Dumnezeu. Vei fi chemat de mine şi eu îţi voi spune ce ai de făcut de acum înainte...»

În ambientul sacru, aparent plin de concreteţe, omul era înconjurat cu dragoste. Pe masă a apărut o carte. Vocea i-a spus că el, omul, trebuie să scrie ce i se spune, ca să facă apoi cunoscut mesajul poporului din care se trage. Ce trebuie să ştie şi să facă oamenii, cum va fi şi de ce lumea trebuie să se întoarcă la credinţă, să se lepede de rele şi de răul pămîntesc...

Vocea pe care o ascultase căpăta un chip - era un chip de bătrîn frumos, care s-a ridicat de la masă şi i-a spus omului să-l urmeze. A făcut întocmai. Urmîndu-l pe bătrîn, omul s-a pomenit într-o cameră, unde se aflau un bărbat şi o femeie. Amîndoi erau foarte înalţi, voinici şi aveau nişte figuri înspăimîntătoare. Pe pieptul fiecăruia era cîte o plăcuţă; pe aceasta erau scrise nişte litere mari. L-am întrebat pe bătrîn cine sînt acei oameni? Ce stă scris pe pieptul lor? Răspunsul nu a întîrziat:

«Spune poporului de unde vii ce ai văzut, şi spune-i să nu se mai roage la *ei.* Aceştia doi, pe care-i vezi, dacă vor veni va fi neînchipuit de rău, va fi vai de voi, în foc veţi arde şi milă nu vor avea de voi! Ei au inimă de fier. O să vă distrugă pe voi, oamenii, şi toată planeta voastră pe care v-a lăsat Dumnezeu să trăiţi. Acele litere pe care tu le vezi, reprezintă puterea fiecăruia dintre ei. Care popor va dobîndi pricepere şi va afla despre aceste litere, va căuta să ajungă cu fiinţa lui la acest palat şi atunci o să vrea să-l distrugă - să distrugă Puterea divină, credinţa adevărată în Dumnezeu. Atunci Dumnezeu va aduna această lume şi îi va da ei o putere foarte mare. Acel popor va lupta împotriva duhului rău. Şi va fi vai de toată lumea, în foc veţi pieri, şi după aceea sufletul vostru o să se ducă după felul în care fiecare şi-a cîştigat rostul prin credinţă...»

Vom vedea în continuare ce spun mesajele. Interesant este să observăm că omul care a trăit această experienţă nu era un bigot, un fanatic religios. Pînă la moartea aparentă, el nu trăise o viaţă obsesivă în credinţă, ci obişnuită - cu teamă de nedreptate şi de rele, cu frică de Dumnezeu! Experienţa trăită i-a schimbat brusc viaţa...vom cunoaşte şi alte amănunte.

Psihochirurgia PRO şi CONTRA

Guy Lyon Playfair a părăsit destul de liniştit „cabinetul" lui Edivaldo, neluînd prea în serios viitoarea operaţie care îl aştepta. O... formalitate inutilă, încă un pas spre viitoarea sa carte „Puterea Necunoscută".
Era chiar uşor dezamăgit că vindecătorul nu intervenise imediat. A făcut totuşi tratamentul cu pastilele prescrise şi...a început „numărătoarea inversă" pînă la operaţie. Nu era îngrijorat - o atitudine obişnuită în Brazilia, unde psihochirurgia este de multă vreme acceptată. Nu se aşteapta la mare lucru: Edivaldo avea probabil să-şi pună o mînă pe stomacul său care îl supăra, urmau cîteva pase, o puternică „doză" de autosugestie sau chiar de hipnoză, cîteva pastile placebo şi... nimic mai mult. Dar avea să constate că se înşelase total!

MARTOR FĂRĂ VOIE

MIHAELA DOROBANŢU

Şi ziua cea mare a sosit. Ţinînd strîns în mînă biletul de ordine de culoare roz, care îl indica pentru operaţie, Playfair se prezintă la Edivaldo. La un moment dat uşa sălii de operaţie se deschide brusc şi un asistent cere ca cineva să se ofere... martor la prima operaţie a zilei! Aşa ceva Playfair nu mai auzise, nici în lumea chirurgilor obişnuiţi, nici în cea a psihochirurgilor. Nimeni din jur nu se oferă. Asistentul vine atunci la el, îi întinde mîna şi îl invită în sala de operaţie.

Fascinat, Playfair îl urmează. Cu un straniu sentiment de nelinişte, gîndindu-se că trebuie să urmărească ceea ce se întîmpla pe masa pe care, în scurt timp, avea să fie operat chiar el.

Printr-o pădure de mîini (unul din asistenţi ţinea chiar un microfon) îl poate vedea clar pe pacient, cu stomacul complet deschis. Imaginea era absolut şocantă. „Gîdilă puţin, nu-i aşa"? îl aude întrebînd pe Edivaldo. Iar pacientul, deşi într-o vizibilă stare de disconfort, nu acuza nici o durere, ba mai mult, a mormăit un fel de da. Era pentru prima oară cînd Plaifair vedea un stomac deschis...paranormal. A simţit nevoia să-şi întoarcă pentru o clipă privirea. Cînd s-a uitat din nou la masa de operaţie, stomacul pacientului era perfect închis. Nici o urmă de tăietură sau de sînge, ca şi cum nimic nu se întîmplase. Doar un pansament voluminos arăta că, totuşi, avusese loc o intervenţie chirurgicală...

Playfair nu ştia ce să mai creadă. Asistase, îşi dădea seama, la ceea ce, poate, nu ar fi crezut vreodată că o să vadă cu adevărat: o psihooperaţie. Se gîndea la ceea ce avea să urmeze pentru el. Privea în jur, dar nu se observau nici proiecţii de diapozitive color cu cine ştie ce presupuse efecte hipnotice, nici nimic altceva care să indice vreo influenţă din exterior. I s-a explicat că fusese chemat în eventualitatea că pacientul ar fi avut nevoie de o transfuzie. Dar - nu poţi lua drept bun *tot* ce îţi spune un psihochirurg!

Între timp, bolnavul coborîse de pe masa de operaţie şi, ajutat de soţia sa, plecase pe propriile picioare. Playfair a vrut să plece şi el. Dar o asistentă s-a apropiat şi, cu o voce liniştită, i-a spus: „Acum urmaţi Dv. la operaţie, nu-i aşa?"

VISE REPETATE

despre o fată...

DAN D. FARCAŞ

Faptul că agenţii de securitate Richard, Dan, ca şi alte persoane, au asistat la răpirea Lindei Cortille, din 30 noiembrie 1989, părea iniţial o pură coincidenţă. Ulterior însă martorii şi-au reamintit că ei înşişi au fost implicaţi în răpire: au fost duşi pe o plajă, unde li s-au transmis mesaje aparent ecologice, apoi s-au văzut în interiorul navei. Dar surprizele nu s-au oprit aici, dimpotrivă; dacă acceptăm veridicitatea istoriei, ele abia acum începeau cu adevărat.

Răpire OZN lîngă podul Brooklyn

În noiembrie 1991, la puţin timp după incidentul cauzat de Dan pe plaja din Long Beach, Richard o întîlneşte pe Linda pe stradă şi o roagă să stea de vorbă. Ea este de acord, cu condiţia să rămînă permanent în locuri foarte publice. Ajung astfel la catedrala Saint Patrick, apoi în Central Park. El se poartă exagerat de tandru cu ea şi îi spune între altele că are impresia că o cunoaşte dintotdeauna. Peste cîteva zile Richard îi trimite o scrisoare lui Budd Hopkins în care mărturiseşte că între 10 şi 25 de ani a avut nişte *vise* repetate despre o fată. Prima dată s-a văzut într-un peisaj complet alb, fără nici o vegetaţie, iar doi adulţi înalţi i-au adus o fetiţă să se joace împreună. La început i se păruse că e prea mică, apoi a aflat că are şapte ani. Îşi spun unul altuia numele dar sînt incapabili să le ţină minte mai mult de un minut, aşa că îşi găsesc porecle: *Mickey,* respectiv *Baby Ann.* După ce se joacă un timp, cei doi adulţi se întorc şi iau fetiţa cu ei. Peste şase luni o va visa din nou, în acelaşi peisaj, istoria repetîndu-se apoi cu o anumită periodicitate. Au mai încercat să-şi spună, de repetate ori, numele şi chiar adresele, dar le-au uitat de fiecare dată. Richard începe de la un timp să-şi dorească s-o viseze cît mai des. Aparent au crescut şi s-au maturizat împreună. Ea devenea tot mai frumoasă, iar jocurile lor începuseră să nu mai fie chiar atît de nevinovate. Cînd el a avut 25 de ani iar ea 22, se simţeau legaţi, în acest straniu mod, pe veşnicie. Atunci însă însoţitorii le-au explicat că de acum înainte nu se vor mai vedea. După această întîlnire n-a mai visat-o decît o singură dată, în 1981.

Iar în noaptea de 30 noiembrie 1989 a revăzut-o pe *Baby Ann,* plutind de-a lungul unui fascicul de lumină spre înălţimi. Era ea, Linda, deşi acum părea că nu-l mai recunoaşte. Richard era convins că „visele" sale n-au fost de fapt vise. Mai mult, începuse să creadă că Johnny, băiatul Lindei, născut în 1982, era de fapt copilul lui, fruct al acelei ultime întîlniri.

Budd Hopkins, devenit curios, nu-i divulgă Lindei conţinutul scrisorii lui Richard, dar o supune unui interogatoriu, aflînd pe ocolite că şi ea îşi amintea de nişte „reverii" înainte de a adormi, în care se vedea, fetiţă fiind, cu un băieţaşului cu care îşi imagina că se joacă ş.a.m.d. Supusă regresiei hipnotice, Linda va rememora acelaşi peisaj alb şi dezolant, în care nu exista orizont, cerul nu era albastru, dar avea sentimentul că sînt undeva „afară". Şi şi-a mai reamintit că băieţaşului îi spunea *Mickey,* ca şi o mulţime de alte detalii, inclusiv de îmbrăcăminte, care coincideau cu istorisirile din scrisoarea lui Richard. Încercînd să descrie copilul *Mickey,* ea recunoaşte că acesta semăna puţin cu Johnny. Sub hipnoză, Linda reconstituie şi prima lor întîlnire, în care ea avea şapte ani. Conform amintirilor scoase astfel la iveală, ea a fost răpită dintre rudele cu care venise la strand. Îşi mai amintea că în timp ce era ridicată în sus de răpitorii ei, în jur totul încremenise, pînă şi picăturile de apă se opriseră în aer.

În februarie 1992, într-o convorbire cu martori, înregistrată pe videocasetă, Budd Hopkins va dezvălui Lindei scrisoarea lui Richard. Ea va fi şocată şi va refuza să creadă, în ciuda evidenţei. Budd Hopkins scrie în cartea *Witnessed* că a mai descoperit, în fişierele sale, şi alte cîteva cazuri de astfel de răpiri de „perechi" urmărite din copilărie pînă la maturitate.

(Va urma)

SPIRITISM, impostură şi adevăr

Editura Gallimard (Éditions de la Nouvelle Revue Française) a reluat recent (februarie 1997) analiza vieţii celui mai credibil medium al acestui secol, englezoaica Leonora Piper (1857-1950). Acest autentic fenomen al spiritismului modern - după cum se exprimă psihologii Hexagonului - a avut un destin de-a dreptul extraordinar, d-ra Leonora Piper (niciodată căsătorită) dedicîndu-şi întreaga viaţă comunicării cu lumea paralelă a spiritelor. Rezultatele ei stau mărturie, fără nici un dubiu, faptului că puterile extrasenzoriale ale unor semeni ai noştri sînt o realitate „palpabilă".

DUEL PE VIAŢĂ ŞI PE MOARTE

PAUL IOAN

Nu şedinţele de spiritism cu mese rotunde mişcătoare şi clienţi înlănţuiţi în obscuritate, nu materii albe plutind prin odaia cotropită de sufletele decedaţilor au făcut-o celebră. D-ra Piper s-a specializat, încă din copilărie, în dialogul solitar cu fotografiile defuncţilor, de la care obţinea, incredibil, informaţii despre viaţa lor terestră. Cu ajutorul dezinteresat al psihologului american William James, ea s-a pus în slujba multor detectivi şi a reuşit să elucideze misterele unor crime ce depăşeau posibilităţile anchetatorilor. Cu toate acestea, d-ra Piper a avut de-a lungul vieţii un adversar redutabil în persoana lui Richard Hodgson, secretarul Societăţii Americane de Cercetări Psihologice. Scepticismul obsedant al acestuia a condus la dezlănţuirea unui aprins duel psihologic.

Cele mai severe teste la care profesorul american a supus-o pe d-ra Piper au fost cele referitoare la propriile lui rude decedate. În acest mod, el era convins că nu intervine nici o scurgere de informaţii. Dar faimosul medium, pe baza unor scrisori şi a unor fotografii sau desene, reuşea de fiecare dată să descopere detalii ale vieţii persoanelor trecute în neant. Inexplicabilul sistem de comunicare se desfăşura după un ritual foarte rar întîlnit în parapsihologie: după ce studia elementul ce aparţinuse defuncţilor, d-ra Piper cădea în transă. Apoi, într-o stare de semiconştienţă, ea nota informaţiile primite de la spirite în modul numit *automatism,* un fel de scriere după dictare, după o „voce" pe care o auzea numai mediumul... Şi tot ce afla conform acestui sistem era veridic, exactitatea fiind de-a dreptul uluitoare.

Însă dramatismul acestui duel Piper - Hodgson a căpătat forme pe care fără ezitare le-aş numi unice în lumea spiritiştilor. Scepticul american a devenit după moarte spiritul însoţitor al acestui medium de excepţie. Din nefiinţă, Hodgson îi comunica date despre viaţa lui, pe care prietenii le verificau şi le confirmau! Cea mai palpabilă dovadă, în adevăratul sens al cuvîntului, a constituit-o un set de scrisori pe care, în tinereţe, îl trimisese prietenului său, William James. D-ra Piper a reconstituit, frază cu frază, epistolele respective. Apoi, cu originalul în faţă, a verificat cele scrise. Precizia ei a înmărmurit asistenţa...

Incredibilul, dar autenticul acestui caz, aparţine capitolului parapsihologic numit „Medium mental" şi el confirmă faptul că se poate comunica între universurile paralele sau dincolo de graniţa spaţiu-timp.

De vorbă cu cel mai mare inventator român GHEORGHE LUCACI

AUR DIN STERIL

L-am cunoscut pe Gheorghe Lucaci la Timişoara, prin 1983. Am fost atît de fascinat de personalitatea lui, de miile de idei materializate în peste trei sute de brevete, în domeniul petrolului dar mai ales în plinul de neprevăzut univers al „apei biologice" încît, în pofida barierelor de tot felul, atunci cînd era vorba despre o invenţie mai specială, am reuşit să public în revista „Magazin", la care venisem de curînd, era prin vara lui 1983, un prim material legat de extraordinara invenţie la care lucrase mai bine de un deceniu, apa biologică sau apa vie cum se spunea atunci. Îmi povestise, asta n-am scris în material, despre unele proprietăţi ciudate ale apei produse după o reţetă specială şi secretă, de pildă capacitatea ei de a exploda la o anumită temperatură. Apoi, în 1984, am publicat un material legat de „cei doi poli ai petrolului" cum numise Gheorghe Lucaci harta lui, din care reieşea că pe glob există doi poli ai petrolului, unul era prin Gabon. Apoi, un domeniu în care îşi încercase forţele fusese cel al anti-gravitaţiei, subiect despre care nu am putut scrie la vremea respectivă. Nu l-am mai văzut pe Gheorghe Lucaci timp de aproape zece ani. Pe 1 octombrie m-a vizitat la redacţie plin de idei şi de o energie pe care nu şi-a pierdut-o cu trecerea anilor. Dimpotrivă, pare mai activ, mai plin de încredere, mai atras de perspectiva materializării proiectelor lui, toate plecînd de la invenţii de-a dreptul remarcabile, mai sigur de realizarea marilor lui visuri tehnice. De aceea, încă de acum aproape 15 ani, l-am asemuit pe Gheorghe Lucaci cu un fel de Edison al României, un om pentru care s-ar putea construi un centru de cercetare, un centru în care ideile lui să prindă viaţă. Mi-a povestit despre alergăturile prin Bucureşti, după acte, după aprobări, după certificate. Nu se plînge, ştie că pînă la urmă va izbîndi în ceva. Mi-a povestit încîntat cum, după publicarea articolului despre cei doi poli ai petrolului, oficialităţile din Gabon au cerut autorităţilor din România să trimită specialişti în foraje petroliere şi aceştia au găsit petrol în Gabon! Mi-a arătat cîteva noi brevete de invenţie şi mi-a povestit cîteva ciudăţenii. O să încerc să vi le aduc, stimaţi cititori, la cunoştinţă, convins fiind că nu vă reţin atenţia cu amănunte despre un inventator ca oricare altul. În acest număr, mă voi opri la ultimul său brevet: aurul extras din steril.

GEORGE CUŞNARENCU

O INVENŢIE DE MILIOANE

Să nu credeţi că Gheorghe Lucaci are vreo legătură cu alchimiştii, deşi visul de a extrage aurul din „piatră seacă" îl are de mai mulţi ani. Dar, dacă alchimiştii nu au reuşit în mod evident să-şi pună teoriile în practică, Gheorghe Lucaci a obţinut fără probleme metalul preţios şi îl poate obţine pe scară industrială. Guvernatorul Băncii Naţionale ar putea fi interesat de această perspectivă care ar putea conduce şi la visul economistului Anghel Rugină, leul-aur. Dacă m-aş lua numai după titlul brevetului de invenţie „Procedeu de cianurare prin microunde a minereurilor aurifere şi a concentratelor de pirită auriferă" n-aş înţelege mare lucru cu excepţia faptului că e vorba despre nişte minereuri aurifere. Aha, aş spune, interesant, şi imaginea care mi-ar veni în minte ar fi legată de „goana după aur" de la Clondike, de celebrii căutători cu tîrnăcoape care vînturau apele nisipoase în speranţa descoperirii cîtorva firişoare de aur. Dar pe Gheorghe Lucaci n-o să-l vedeţi căutînd cîteva grame de aur prin locuri hărăzite. Ideea lui e mult mai prozaică, dar extraordinar de eficientă. „Există la Baia Mare 300.000 tone de steril de pirită auriferă rezultat de la flotaţia plumbului şi zincului care are o concentraţie de 11,5 grame de aur pe tonă". Deci, după un calcul simplu, echivalentul a TREI TONE DE AUR. „La Deva, 10.000 tone de pirită auriferă rezultă în fiecare an, concentraţia aici fiind de 17 grame de aur pe tonă". Cum îmi închipui, multă lume ar vrea să extragă acest aur şi unii, firme străine care lucrează în acest domeniu, au şi încercat. Pentru ei, sterilul a rămas steril, au recunoscut că nimeni nu poate extrage preţiosul metal din aceste pirite. De ce? am întrebat. „Pentru că în pirita asta aurul este combinat cu telur (metaloid alb-albăstrui care are proprietăţi asemănătoare cu ale sulfului, s.n.) şi din cauza asta nu e solubil la cianuraţie. Practic este imposibil să se extragă aurul prin metoda clasică a cianurării". Acum înţeleg, invenţia constă într-o cianuraţie şi la o anumită distanţă am făcut posibilă extracţia aurului din steril pe care n-o reuşise nimeni. Cu această tehnologie am reuşit o creştere a productivităţii de peste 2000 de ori, eu reuşind să obţin solubilizarea în numai două ore în loc de trei zile". Cum? „Am eliminat operaţia de precipitare pe zinc a aurului şi operaţiile de cupelare (tratarea zincului cu acid sulfuric pentru a obţine aur, s.n.). Soluţia obţinută prin invenţia mea (alături este reprodus brevetul, s.n.) se trece printr-un sistem electrochimic în care aurul de 24 k se depozitează pe electrozi. Într-un cuptor se topeşte aurul, iar electrozii sînt recuperaţi şi refolosiţi. Practic, acest sistem rentabilizează şi extracţia plumbului, zincului şi a cuprului". Năucitor de simplu, dar pentru asta ai nevoie de o minte ca a lui Gheorghe Lucaci. Nu vă e teamă că cineva v-ar putea fura invenţia? „Imposibil, compoziţia soluţiei prin care solubilizez aurul o am în cap". Eu mă gîndesc la cele trei tone de aur care ar putea fi extrase din sterilul de la Baia Mare. „Şi mai e un amănunt. Aplicarea tehnologiei mele ar putea da de lucru la vreo două mii de oameni". Dacă aş veni la Baia Mare, cît aur aş putea extrage într-o singură zi de muncă? îl întreb. „O persoană ar putea extrage pînă la două grame de aur de 24 k pe zi, asta înseamnă, dacă e cumpărat de BNR, cam 200.000 lei pe zi".

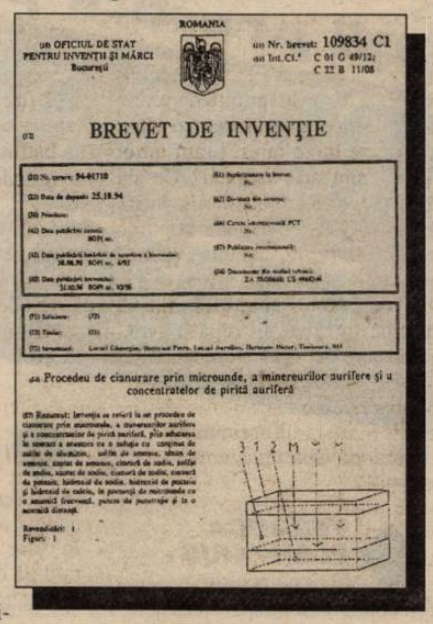

ROMÂNIA

(19) OFICIUL DE STAT PENTRU INVENŢII ŞI MĂRCI Bucureşti

(11) Nr. brevet: 109834 C1

(51) Int. Cl.[6] C 01 G 49/12; C 22 B 11/08

BREVET DE INVENŢIE

(54) Procedeu de cianurare prin microunde, a minereurilor aurifere şi a concentratelor de pirită auriferă

Pe aceste ultime cuvinte, Gheorghe Lucaci îşi ia rămas bun şi pleacă, promiţînd că va mai vizita redacţia „Magazin" cît de curînd posibil. Îmi promite că atunci cînd va veni, îmi va arăta şi alte lucruri interesante. În încheiere, vă spun şi eu că acesta nu este un film, deci asemănarea cu persoane şi fapte reale nu este întîmplătoare.

Misterele insolitelor particule EPR 2

MARIAN GRIGORE

Legile fizicii cuantice ne arată că, în anumite condiţii, un atom excitat (deci „încărcat" energetic) poate reveni la starea iniţială, eliberînd surplusul de energie sub forma unei perechi de fotoni. Creaţi împreună, proprietăţile acestor fotoni nu sînt independente, ci, în mod obligatoriu, corelate. Iar fizica cuantică susţine că ei rămîn corelaţi *pentru totdeauna*. Se înţelege, în absenţa oricărei perturbări externe. Problema constă însă în faptul că această corelare se manifestă indiferent de distanţa care îi separă, fie ea şi de milioane ori miliarde de kilometri, orice modificare a stării unuia din membrii acestei

PARADOX

perechi provocînd *instantaneu*, deci cu o viteză infinită, modificarea corespunzătoare a stării celuilalt foton, cu care este corelat. Curată blasfemie aberantă pentru autorul mecanicii relativiste, Einstein, care postulase imposibilitatea depăşirii vitezei luminii şi care s-a aflat toată viaţa în profund dezacord filosofic cu imaginea lumii oferită de fizica cuantică: o realitate parţial incognoscibilă, probalistică şi nedeterminată. Pornind tocmai de la asemenea preziceri teoretice ale fizicii cuantice, pe care le considera inacceptabile, Einstein a crezut că poate demonstra contradicţia sau, cel puţin, „incompletitudinea" acesteia, publicînd în 1935, împreună cu doi colaboratori, Podolsky şi Rosen, celebrul articol cu iz de pamflet „Paradoxul EPR" (EPR fiind tocmai iniţialele autorilor). Or, dată fiind imposibilitatea acceptării transmiterii instantanee, deci cu viteze hiperluminice, a unui fenomen (postulat totuşi, ca atare, de fizica cuantică în cazul perechii de fotoni corelaţi, denumiţi, de atunci şi pînă acum, perechi EPR), - faptul apărea ca un fel de „telepatie" a particulelor elementare, imposibil de acceptat raţional. „Curat misticism!", parcă-l auzim exclamînd pe Einstein. Ce dovadă mai bună că fizica cuantică este, cel puţin, incompletă? „Numai ignoranţa noastră este aceea care ne conduce la asemenea afirmaţii" conchidea Einstein, descrierea statistică a fenomenelor cuantice nefiind acceptabilă decît, cel mult, „în lipsă de altceva mai bun".

Iată însă că, 45 de ani după apariţia acestui articol, fizicianul francez Alain Aspect a cercetat, în cadrul unui program experimental desfăşurat de-a lungul mai multor ani la Universitatea Orsay, realitatea insolitului fenomen de corelare instantanee a celor două particule. Experienţa sa a constat în măsurarea extrem de precisă, cu ajutorul unor tehnici laser, a polarităţii a doi fotoni EPR emişi de către un atom de calciu. Or, a rezultat că dacă se schimbă polaritatea unuia dintre fotoni, cea a perechii sale se modifică instantaneu, în ciuda distanţei care îi separă. Aşadar, ei „comunică" mai repede decît lumina! Deci, Einstein a greşit. Ceea ce era de demonstrat...

Dar înseamnă, oare, că a greşit şi în ceea ce priveşte postularea vitezei limită a luminii? Ar fi prea frumos, şi visul călătoriilor intergalactice cu viteze superluminice ar avea şanse de a ieşi, cîndva din lumea fanteziilor SF, pentru a deveni realitate.

(Va urma)

125 de ani de la naştere

GARA DE NORD

DORIN MĂRAN

Gara de Nord...Un paradis al aurolacilor, al hoţilor de buzunare, al cerşetorilor. Un „sanctuar" al lacrimilor de despărţire dar şi al lacrimilor de fericire a revederii celor dragi. Un punct de plecare şi un punct terminus. O nişă spre aventura evadării în mirajul călătoriilor spre...viitor. Revista „Magazin" vă oferă, în acest număr un bilet gratuit spre...trecut. Punctul de plecare şi punctul terminus: Gara de Nord.

● Gara Tîrgovişte, actuala Gară de Nord, a fost dată în exploatare pe 15/27 noiembrie 1870, o dată cu deschiderea provizorie a liniei Bucureşti-Ploieşti. (60km), şi inaugurată în ziua de *1/13 septembrie 1872.*

● Denumirea iniţială de Gara Tîrgovişte vine de la vechiul nume al actualei Caleă Griviţei care în acea vreme se numea Calea Tîrgovişte. De-abia în anul 1884 Gara Tîrgovişte din Bucureşti a devenit Gara de Nord.

● Piatra fundamentală a Gării Tîrgovişte a fost pusă în 10/22 septembrie 1868, o dată cu demararea lucrărilor liniei Bucureşti-Galaţi.

● Terenul pe care a fost amplasată Gara Tîrgovişte era proprietatea marelui boier Dinicu Golescu şi a fost dat ca zestre fiicei sale Ana.

● În paralel cu construcţia clădirii de călători, în 1870 au fost realizate magazia de mărfuri şi atelierele de reparaţii. În 1873 a fost construită magazia pentru *mărfurile de mare iuţeală* care erau expediate cu trenurile de călători şi constau în bagaje, expediţii poştale, cîini, cai şi altele...

● Expediţiile de mărfuri obişnuite, transportate doar cu trenurile de marfă, constituiau expediţiile *de mică iuţeală.*

● Lucrările de extindere s-au efectuat intens de-a lungul anilor. Ele au constat în ateliere de reparaţii, microuzine, pasaje, corpuri de clădiri, locuinţe pentru angajaţi, săli de aşteptare, case de bilete, peroane, linii, etc.

● În biroul de telegraf se afla orologiul după care se fixau toate ceasurile de pe reţeaua CFR. Atît şeful staţiei cît şi telegrafistul de serviciu aveau datoria de a verifica periodic precizia orologiului central.

● Printre amenajările speciale figura şi salonul regal de primire. Printre personalităţile istorice ale vremii care au păşit în acest salon în secolul trecut s-au numărat Franz Joseph I de Habsburg, împăratul Austriei şi rege al Ungariei şi Alexandru Obrenovic, regele Serbiei. Sosirea lor a fost salutată cu lovituri de tun din direcţia Piteşti şi Ploieşti, de tunurile fortului Chitila şi ale fortului Jilava.

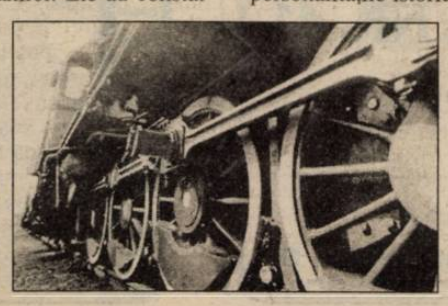

● În 1930, Gara de Nord avea 10 linii pentru trenurile de călători. Ulterior au mai fost executate încă 6 linii.

● Toate liniile reconstruite în Gara de Nord se opreau la capătul peroanelor, aşa cum sînt şi în prezent, cu excepţia fostei linii întîi din vechiul ansamblu de linii. Linia avea acces direct la noul salon regal cu vestibul şi ieşire separată. Noul salon regal a fost realizat între 1926-1932 cu materiale de lux, marmură şi feronerie de artă.

● În 1932 a fost introdusă centralizarea electrodinamică în locul celei electromecanice. Instalaţia a fost construită de firma franceză Thomson-Houston. Era prima instalaţie de acest gen din ţară şi cea mai modernă la acea oră de pe continent.

● Au urmat montarea instalaţiilor moderne pentru avizarea publicului călător, a ceasurilor electrice automate, a panourilor luminoase cu tablouri de sosire şi plecare a trenurilor; a instalaţiilor de amplificare Philips...

Dar pînă la intrarea în Europa a Gării de Nord, de azi, mai este.

feminitate și stil...

...rafinat sugerează tunsorile și coafurile moderne în acest anotimp. O tunsoare „dégradé" sau dreaptă, cu franjuri ce pun în valoare frumusețea pomeților obrajilor. Și în plus dau o mină romantică.

Dosarele frumuseții

În ultimele săptămîni am primit multe telefoane și scrisori prin care cititoarele noastre fidele ne rugau să reluăm informațiile despre produsele cosmetice puse la dispoziția lor de firma Avram Exim SRL.. O facem cu plăcere, cu convingerea că nu veți pierde și acest prilej de a vă „diagnostica" micile imperfecțiuni ale epidermei și a identifica produsele cosmetice necesare. Zecile de creme, loțiuni și toate celelalte produse oferite au girul Ministerului Sănătății și sînt realizate din materii prime cu certe valențe, verificate în timp.

Loțiunea *STOP ACNEEA* (împotriva coșurilor și a punctelor negre) are un puternic efect antiseboreic, dezinfectant și cicatrizant, conținînd substanțe de reglare a PH-ului ce asigură vindecarea acneei (coșurilor).

Crema *STOP ACNEEA* (împotriva coșurilor și a punctelor negre) pare a fi o cremă magică ce penetrează profund pielea dv. înlăturînd acneea și punctele negre.

MASCA FILMOGENĂ STOP ACNEEA (împotriva coșurilor) conține extracte de plante care ajută la vindecarea acneei și dispariția punctelor negre. După cîteva zile de tratament veți vedea că pielea dv. rămîne curată, mătăsoasă, fără asperități ce vă știrbesc personalitatea. Acum, datorită produselor STOP ACNEEA, veți putea fi din nou admirat(ă).

SECRETUL NOPȚII - Cremă împotriva cearcănelor. Are acțiune emolientă, hidratantă, revitalizantă, conținînd principii active de combatere a umflăturilor, a pungilor de sub ochi și înălbește porțiunea vineție din jurul ochilor. Obrazul capătă un aspect proaspăt, sănătos și tineresc.

TAINA TINEREȚII - Cremă antirid. Conține principii de revitalizare celulară cu rol de protecție a obrajilor, menține pielea suplă și fragedă, prevenind apariția ridurilor și le estompează pe cele existente. Se utilizează pentru orice fel de ten și asigură un echilibru fiziologic spontan, îndepărtînd efectele îmbătrînirii.

Crema *LILY* (pentru îngrijirea unghiilor). Prin aplicarea acestei creme se combat fragilitatea și friabilitatea (ruperea) unghiilor, precum și desprinderea dureroasă a pielii din jurul lor. Folosind cu încredere acest produs, unghiile cresc, își păstrează elasticitatea și culoarea roz, sidefie, sănătoasă imprimînd mîinii un aspect elegant și plăcut.

VERRUCA PLANTARIS - Loțiune pentru îndepărtarea negilor. Conține extrase din plante și principii active datorită cărora, prin aplicare repetată - doar pe porțiunea cu negi -, aceștia se usucă și dispar.

ADELA - Cremă de înălbire a pielii mîinilor avînd și acțiune hidratantă. Prin aplicarea unui strat subțire de cremă, pielea mîinilor capătă elasticitate, se întinde, iar mîna va avea aspect tineresc de un alb sidefiu.

Soluții practice pentru FRUMUSEȚEA FEMININĂ

UNGHII FALSE Dacă tot țineți la frumusețea mîinilor dv., puteți adopta și ideea unghiilor false. În orice moment al zilei mîinile dv. vor putea fi admirate.

Crema *ANTICLAVUS* (împotriva bătăturilor, a crustelor de pe călcîie, coate sau genunchi). *ANTICLAVUS* are un efect rapid de îndepărtare a crustelor și bătăturilor, aceste zone rămînînd netede și catifelate. Senzația de confort datorată acestei creme este persistentă.

Crema *CASTELLANI* (contra transpirației picioarelor). Prin aplicarea unui strat subțire din această cremă, transpirația și mirosul neplăcut dispar. Formula cea mai sigură împotriva transpirației și a mirosului neplăcut al picioarelor este crema *CASTELLANI*.

Loțiunea *LELIA ANTI-PISTRUI.* Prin aplicarea acestei soluții, pistruii și petele de pe întreg corpul dispar cu siguranță. Efectul este rapid. Încercați și nu veți regreta!

Loțiunea *CREOLA* (pentru bronzarea artificială). Prin aplicarea acestei creme obțineți o piele frumoasă, sănătoasă, de culoare arămie, care se menține mult timp. Folosind Crema CREOLA, pielea capătă un aspect de bronz natural, aducînd un plus de sănătate și frumusețe.

TABLETE CONTRA ALCOOLULUI Femei și bărbați de toate vîrstele întîmpină dificultăți, neîmpliniri, în profesie sau în căsnicie datorită consumului exagerat de alcool.

Folosind produsul propus de firma AVRAM EXIM, persoanele dragi și apropiate nouă scapă de multe probleme.

STIMULENT SEXUAL Produs natural pe bază de plante și produse apicole, combate impotența și frigiditatea, garantează creșterea duratei de erecție cît și durata și calitatea actului sexual, ambii parteneri avînd satisfacții nebănuite.

Pentru a primi produsele descrise, trebuie să le comandați firmei, pe baza bonului alăturat. Și cum stocurile sînt limitate, cu cît vă veți decide mai repede cu atît veți fi sigură că dorința dv. va fi îndeplinită cu promptitudine. Și încă un argument tentant: cumpărătorii fideli ai firmei, care comandă trei produse, vor avea surpriza de a descoperi în pachetul solicitat și un „cadou-surpriză".

BON DE COMANDĂ
DE TRIMIS LA AVRAM EXIM SRL CP 73, OP 82, BUCUREȘTI
✆ 01/6841952 sau 3214698

Doresc să cumpăr:
___ buc. Cremă STOP ACNEEA la prețul de 30.000 lei
___ buc. Loțiune STOP ACNEEA la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă MASCĂ FILMOGENĂ STOP ACNEEA la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ANTICLAVUS la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă CASTELLANI la prețul de 30.000 lei
___ buc. Loțiune LELIA ANTIPISTRUI la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă LILY la prețul de 30.000 lei
___ buc. Loțiune CREOLA la prețul de 35.000 lei
___ buc. Cremă SECRETUL NOPȚII la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă TAINA TINEREȚII la prețul de 30.000 lei
___ buc. Loțiune VERRUCA PLANTARIS la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ADELA la prețul de 30.000 lei
___ TABLETE CONTRA ALCOOLULUI la prețul de 35.000 lei
___ STIMULENT SEXUAL la prețul de 35.000 lei
___ UNGHII FALSE la prețul de 15.000 lei
Suma corespunzătoare + taxele poștale și de ambalare se plătesc la primirea coletului
Nume: _____ Prenume: _____
Strada: _____ Nr. ____ Bl. ____ Sc. ____ Ap. ____
Localitate: _____ Județ: _____ O.P. _____ Cod: _____
Telefon: _____

Un caz pe săptămînă

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc A.D. și am 28 de ani. În urmă cu trei ani starea sănătății mele s-a agravat brusc. Aveam tulburări de echilibru, nu mai auzeam, aveam mari probleme cu ochii. În unele momente vedeam imagini suprapuse, iar alteori, totul „în ceață". Diagnosticul stabilit de medici, encefalită, nu îmi dădea speranțe prea mari de însănătoșire. Descurajată de faptul că după luni de zile de internări în spital starea mea nu se ameliora, am apelat la tratamentul bioenergetic practicat de doamna Vasilica Ciupea și fiicele sale, doamnele Mariana și Ana Ciupea. La început, am făcut-o cu îndoială, dar din fericire, după zece ședințe de tratament bioenergetic, făcut telepatic, m-am simțit excelent, nemaiavînd simptomele anterioare. Mai mult, starea psihică este cu totul alta, sînt din nou optimistă și pentru consolidarea stării bune am repetat tratamentul..."

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 41

Numele și prenumele pacientului.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

Programări la telefon: 686 2046

● Valabil pînă la 15 noiembrie 1997 ●

GASTRONOMICE

Dacă nu ați completat încă toate rafturile cămării, vă sugerăm să pregătiți un borcan cu „murături speciale" și altele cu gogoșari preparați altfel decît după rețeta bunicii.

Pentru *„murături speciale"* sînt necesare: 1/2 kg mere, 1/2 kg pere, 1/2 kg prune, 1 kg struguri (jumătate albi, jumătate negri), o gutuie, o conopidă, 1/2 kg gogonele, țelină (rădăcină și frunze), hrean, boabe de muștar. După ce se așază „estetic" în borcan fructele (întregi, iar strugurii ciorchini) și legumele (conopidă ruptă buchețele), se umple cu saramura. (Chiar și gospodinele începătoare știu, credem, că se pune o lingură de sare grunjoasă la un litru de apă).

Pentru *„altfel de gogoșari"* sînt necesare: 6 kg gogoșari, 1litru oțet, 1/2 kg zahăr, 2 linguri sare, 3 linguri ulei, 2 linguri miere, hrean, piper, boabe de muștar, cîteva boabe de ienibahar, frunze de țelină. Se spală gogoșarii, se zvîntă, se taie jumătăți sau sferturi, se scot cotoarele, semințele. Se pune la fiert oțetul (concentrat), se adaugă toate ingredientele. Cînd clocotește, se pun gogoșarii, pentru două minute, apoi se scot cu o lingură de spumă. Se așază în borcane, se pun frunzele de țelină, se toarnă deasupra oțetul și se pun capace sau celofan.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

În caz că suferiți de...

HEMOROIZI

Această afecțiune specifică vîrstnicilor, se manifestă prin apariția de varice sau dilatații ale venelor anale-rectale; se produc în urma unei vieți sedentare, constipațiilor, precum și a unor predispoziții familiale și a unor tumori abdominale, infecție locală (diaree-constipație). Ca adjuvante ale tratamentului de bază prescris de medic terapia naturală recomandă:

- infuzie din 50 g flori de mușețel la 1000 ml apă; se administrează extern (spălare locală);
- decoct din 50 g frunze de stejar, la 1000 ml apă, care se administrează extern (spălarea locală);
- coada șoricelului (părțile aeriene) 5 g; coajă de crușin 10g; 5 g din rizomul reventului - decoct dintr-o linguriță de amestec din plantele menționate la o cană de apă; se administrează intern, bîndu-se 2-3 pahare pe zi dintr-o linguriță de decoct la un pahar de apă;
- ceaiuri antihemoroidale care, datorită taninurilor și derivaților antracenici, aduc o ameliorare în stările hemoroidale; se mai poate folosi și ceaiul laxativ antihemoroidal;
- produse apiterapice: Miprosept-supozitoare; Propoderm-unguent.
- consumarea de fructe: afin, castană, pepene galben;
- la apariția sîngerărilor se recomandă un laxativ ușor și sucuri combinate de morcov, țelină, mere, urzică, spanac, sfeclă, castravete;
- evitarea constipației, a sedentarismului, a eforturilor fizice ce pot determina dureri sau chiar sîngerări:
- băi calde la șezut, repaus la pat, folosirea de laxative sau purgative ușoare (fără clisme), unguente și supozitoare (Hemorzon sau Hemorsal); masaj ușor. *(D.R.)*

Așa cum susțineam în articolul trecut, este o profundă eroare a se considera că accidentele rutiere se datorează în exclusivitate ignorării sau minimalizării regulilor de circulație, vitezei excesive și consumului de alcool. Accidentele se pot datora și particularităților psihice ale conducătorului auto, particularități bine evidențiate și chiar potențate de automobil care, din acest punct de vedere, se comportă ca o cutie de rezonanță sui generis.

PARTICULARITĂȚILE PSIHICE
și conducerea automobilului

ARCADIE PERCEK

Automobilul contribuie la investirea bruscă a individului cu o putere fizică și cu o forță psihică disproporționate față de puterile naturale de care acesta dispune, situație ce, desigur, poate deveni o posibilă sursă de abuz.

Astfel, *exaltarea pernicioasă a instinctului de putere, pe calea dominării motorului cu ardere internă, ca și exaltarea agresivității, pe care același motor o prilejuiește, plus identificarea acestui comportament cu însăși mașina, creează de cele mai multe ori o stare de dezechilibru, mai ales în cadrul unor anume psihisme și, uneori, chiar o adevărată stare de fanatism, favorizînd regresiunea celui în cauză spre moduri primitive de comportament*, moduri pe care respectivul le-a reprimat sau disimulat în cursul vieții și care se caracterizează prin impulsivitate, violență, agresivitate, iar în cazul străzii, prin încălcarea deliberată a regulilor de circulație.

Să nu uităm, în acest sens, că traficul în contextul anonimatului rutier, trafic pe care îl favorizează în special autostrăzile, incită prin definiție la viteze excesive și necontrolabile, ca și la anume excese și originalități pe linie de comportament, pe care desigur ni le-am cenzura în condițiunile obișnuite de existență. Același anonimat rutier favorizează, de asemenea, exaltarea spiritului competitiv ca și pe acela compensativ, și asta tot mai ales în perimetrul unor anume psihisme.

De altfel, probabil cu toții am observat la mulți dintre prietenii noștri, care ne-au luat în automobilul lor în diverse călătorii de agrement sau profesionale, cum aceștia din diverse motive de ordin psihologic, bine disimulate, se ascund cu viclenie în anonimatul șarpelui indian al traficului rutier, unde, folosindu-se de volan, de pedala de accelerație, ca și de frînă, caută ca, pe calea competiției stradale, să compenseze diversele eșecuri înregistrate în competiția profesională sau sentimentală sau de alt gen.

Un profesor de la o clinică de chirurgie din Zürich, Elveția, și anume doctorul H. Buff, susține într-un studiu al său că autostrada reprezintă pentru mulți conducători auto „un autentic teren de luptă, pe care se desfășoară un război al tuturor contra tuturor, fără rațiune și fără scop, în numele hazardului sau al anumitor capricii psihologice".

Tot legat de faptul că anumite condiții psihologice favorizează accidentul rutier, știm foarte bine că unora dintre noi le este proprie o frică structurală, care are un cuvînt greu de spus în acest domeniu. Or, a nu se uita că frica este cel mai periculos lucru în caz de primejdie - și cîte asemenea primejdii nu ne oferă delirantul trafic rutier.

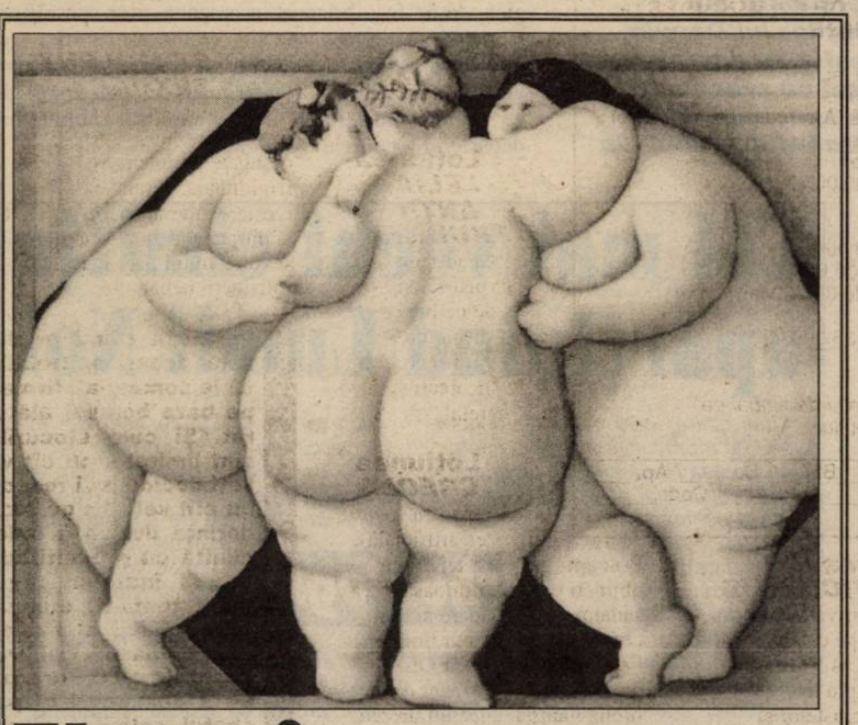

Un virus al obezității?

La congresul medicilor, ce a avut loc în Franța la începutul anului 1997, doctorul Nijkhil Dhurandhar, de la Universitatea Wisconsin din statul american Iowa a declarat că virusul Ad-36 este responsabil de obezitate, în unele cazuri. El a constatat că există o rudenie între acest virus uman și cel descoperit la păsările din Bombay, ce povoacă la acestea un exces de greutate, fără o modificare a colesterolului, urmat de deces. doctorul Dhurandhar a descoperit la 18 la sută dintre obezi urme de anticorpi împotriva acestui virus, în timp ce la cei cu greutate normală el nu a fost detectat... Și aici, ca și la păsări, procentul de colesterol și al trigliceridelor era normal. Deci, afirmă specialistul francez doctorul Donne Strassberg, este posibil ca un virus să fie responsabil de o formă precisă de obezitate, ceea ce ar crea o nouă pistă terapeutică pentru vindecarea acestei boli, de care suferă mulți oameni, iar în SUA cam o treime dintre cetățeni. Această descoperire duce la ideea că în viitor ar trebui să se caute viruși sau bacterii ce ar putea fi responsabili și de alte maladii considerate în prezent neinfecțioase precum: diabetul, infarctul și ateroscleroza.

Genetică

ANOMALII SAU BOLI?

MELANIA CHIRIACESCU

Remarcăm, uneori, la persoane întîlnite întîmplător, sau avem chiar cunoștințe în anturajul nostru care prezintă, din punct de vedere fizionomic, anumite... „ciudățenii".

De pildă, culori diferite ale părului, respectiv meșe naturale sau diferențe de culoare ale irisului, sau mici „oaze" albinoase existente în diverse locuri de pe suprafața corpului. În mod firesc, se pune întrebarea: de ce natură sînt? Genetică, precizează doctor biolog Doina Maria Ioan, cercetător științific la laboratorul de genetică de la Institutul de Endocrinologie C.I. Parhon din București.

- Doamnă doctor, cum „explică" știința aceste anomalii?

- În ceea ce privește asimetria în pigmentarea irisului (ochi de culori diferite), științific denumită *Heterocromie* (de la grecescul heteros - diferit și chromos - culoare) este un fenomen izolat, cu alte cuvinte, nu apare, de obicei, ca un simptom în cadrul unui sindrom. Această particularitate se consideră o trăsătură genetică dominant autozonală (transmisă după legile mendeleene), privind doar aspectul individului fără a fi asociată cu o boală. Mai precis, existența heterocromiei nu afectează vederea.

- Se poate, totuși, corecta?

- Nu. Nu se poate corecta. Doar.. cu lentile de contact. Este congenitală, apare de la naștere și rămîne așa tot timpul vieții.

- Dar poate crea disconfort de natură psihică?

- Evident, poate deranja, reacția poate fi diferită de la individ la individ, așadar fiecare își suportă fenotipul în felul lui. Să vă dau un exemplu: Alexandru cel Mare, avea heterocromie a irisului. Și... presupunem, nu-i păsa!

- V-aș ruga să vă referiți și la ceea ce, popular, se denumește albinism.

- Științific poartă denumirea de Pibaldism, adică albinism parțial, care presupune absența pigmentării pielii pe anumite zone ale corpului. Respectiv porțiunea mediană a frunții, regiunea pieptului, pe abdomen sau extremități. Este, de asemenea, o anomalie genetică și... nu-i contagioasă!

Tot o formă de albinism parțial privește depigmentarea părului, acea așa-zisă meșă, fie albă în păr negru sau castaniu, fie neagră în păr de culoare mai deschisă. S-au întîlnit cazuri cînd, la nou-născuți, meșa respectivă apare la naștere, apoi, relativ repede, dispare. Uneori, însă, rămîne în tot cursul vieții. Ei bine, acest simptom se află frecvent în sindromul Waardenberg, sindrom caracterizat prin surditate, iris heterocrom și acest albinism parțial al părului.

- Cu alte cuvinte, aici, în acest caz, mutația materialului genetic de care po-

Se poate observa cu ușurință meșa de culoare deschisă din părul femeii și, respectiv, heteracromia la copil.

meniți este corelată de o afecțiune?

- Da. Asociația dintre albinism și surditate a fost semnalată încă din secolul 18 după ce s-au efectuat inițial o serie întreagă de studii realizate pe mai multe rase de cîini, pe pisici sau pe cai.

- Așadar, genetica oferă nenumărate surprize. Mulțumim, doamnă doctor.

Medicul vă sfătuiește

Erupțiile cutanate

O cititoare din Constanța, al cărei nume dorește să rămînă anonim. („Nu vreau să-mi apară numele în revistă, și nici nu doresc adrese de policlinici, căci nu dispun de bani"), ne cere lămuriri pe marginea unor erupții cutanate, care o necăjesc de cîțiva ani, prin faptul că apar și dispar intermitent și îi produc mîncărimi și disconfort local. Aceste erupții par a ține de o entitate pe cît de frecventă, pe atît de puțin cunoscută, și care în medicină poartă denumirea de urticarie, termen provenind de la cuvîntul latin urtice însemnînd urzică. Este vorba de o dermatoză pruriginoasă, cel mai adesea de natură alergică, caracterizîndu-se prin erupții papuloase sau prin plăci reliefate, de culoare roșie sau porțelanee, cu durată efemeră, dar recidivante și care adeseori produc mîncărimi. Această boală este denumită în popor cu termenul de „blînde". Erupțiile în cauză pot să apară în orice regiune a corpului, cum am mai spus, după un anume timp dispar, pentru ca mai tîrziu să reapară din nou. Au drept cauză diverse intoleranțe alergice ce țin de mediul înconjurător și care sensibilizează pielea față de respectivii factori alergici, factori ce țin de unele alimente și în special de pește și ouă, de alimente conservate sau alterate, de contactul cu diverse medicamente sau substanțe chimice, de diverse înțepături sau mușcături de insecte, de contactul organismului cu diverși microbi, paraziți sau cu diverse ciuperci etc. A se reține însă faptul că - incredibil, dar adevărat - erupțiile urticariene pot apărea și după diverse emoții sau după schimbarea localității.

Tratamentul urticariei constă în primul rînd din identificarea agentului alergic cauzal și din evitarea contactului organismului cu acest agent. Dacă ne aflăm însă în faza cînd erupțiile urticariene și-au făcut apariția deja vom interveni cu fricțiuni cu spirt camforat sau mentolat sau chiar cu simplu spirt sanitar; fricțiuni care vor atenua sau chiar vor face să dispară mîncărimile. Apoi, pe cale bucală, vom lua o serie de medicamente antialergice de tipul Romergan-ului sau al Nilfan-ului, ca și încă alte medicamente care exercită efecte benefice pe această linie ca Piramidon, diverse preparate de calciu (Calciu efervescent, Clorocalcin), vitamina C și comprimate de Rutin-S, care protejează capilarele sanguine prin creșterea rezistenței peretelui arterial și prin diminuarea permeabilității acestuia. În caz că erupțiile urticariene au apărut după diverse medicamente, se va opri tratamentul în cauză. Tot în acest scop este indicată o dietă în care accentul se va pune pe lactate, zarzavaturi și fructe, evitîndu-se carnea și mezelurile și evitîndu-se, de asemenea, sarea în exces.

Dr. ANDREI ONU

Întîlnire abisală

Totul s-a petrecut între 11 şi 12 iulie a.c. într-un peisaj fascinant, presărat cu hornuri care aruncau nori de fum negru la 2500 m adîncime, pe fundul oceanului Atlantic. Mai precis, la sud de Insulele Azore, de-a lungul liniei de separare dintre cele trei plăci teotonice, americană, eurasiatică şi africană, plăci ce se îndepărtează cu o viteză de 2 cm pe an. E vorba de o „pădure" de circa 100 m.p. cu peste 100 de hornuri, unul din cele mai mari cîmpuri vulcanice din Atlantic. Submarinul Nautile care a descoperit acest loc în 10 iulie a.c. a făcut apel la submarinul american Alvin care se găsea întîmplător prin apropiere. Şase oameni de ştiinţă de naţionalităţi diferite au participat la primele cercetări geologice, geochimice şi biologice. Un prim pas abisal într-o aventură multinaţională captivantă.

Amprenta digitală în loc de... cheie !

Amprentele digitale individualizează fiecare persoană. Iată de ce ar fi foarte utilă folosirea lor, spre exemplu, în locul codurilor numerice conţinute în ordinatoarele portabile, sau la sistemele de închidere ale bagajelor etc. Specialiştii francezi de la Laboratorul de electronică, tehnologie şi instrumentaţie (LETI) de la Grenoble au pus la punct un captor special, care permite citirea cu uşurinţă a acestor amprente. Principiul de funcţionare este simplu: presiunea exercitată de un deget este inegală şi repartiţia sa depinde de reliefurile pielii. Citirea variaţiilor de presiune asupra captorului este suficientă pentru obţinerea caracteristicilor amprentelor.

Tir încrucişat asupra lui DARWIN

DORIN MĂRAN

MICHAEL DENTON, genetician. Studiile sale legate de mecanismele lumii vii configurează o viziune finalistă a evoluţiei. Adversar inflexibil al teoriei lui Darwin, el e convins că Universul a fost creat pentru Om şi că viaţa e rezultatul unui proiect transcendental.

El respinge radical teza mecanismelor mutaţiei întîmplătoare şi ale selecţiei naturale, responsabile în viziunea lui Darwin, de complexitatea lumii vii. Ipoteza tradiţională a finalităţii, aparţinînd secolului XVII, e în cazul lui Denton împrospătată cu date ştiinţifice. El a încercat să demonstreze compatibilitatea dintre această viziune şi datele oferite de ştiinţă, analizînd proprietăţile detaliate ale atomului de carbon, al apei, gazului carbonic, proteinelor şi ADN-ului. Concluzia sa e tranşantă: toate formele de viaţă terestră depind de o serie de adaptări chimice simultane, prestabilite. Aşadar, evoluţia a fost înscrisă într-un scenariu cosmic. Michael Denton nu se consideră în planul cercetărilor sale, un om religios cu toate implicaţiile religioase ale teoriei sale expuse pe larg în cartea sa „Evoluţia, o teorie în criză?" în care supune heraldica darwinistă, de pe poziţii subiective, conceptuale dar mai ales ştiinţifice, unui tir necruţător de critici.

ANNE DAMBRICOURT, paleontolog. Publicaţiile sale au atras protestele înverşunate ale adepţilor lui Darwin. Aceştia au supralicitat faptul că procesele evoluţiei, în opinia specialistei, nu datorează nimic hazardului, unul din punctele cheie ale teoriei darwiniste. Deşi lucrările sale sînt o critică, uneori selectivă, a principiilor darwiniste, ele sînt departe de a demonstra intervenţia lui Dumnezeu în elaborarea unui plan divin în naşterea omului.

Anne Dambricourt afirmă că cercetările şi concepţiile sale se înscriu într-un demers pur ştiinţific. „A căuta argumente în favoarea lui Dumnezeu, notează ea, înseamnă a trăda metoda ştiinţifică după cum a căuta probe ale inexistenţei lui Dumnezeu înseamnă a cultiva o mare iluzie. Poţi fi evoluţionist, de pildă, fără a fi în mod sistematic darwinist.." Studiul asupra fosilelor, asupra craniilor de maimuţă, ale oamenilor primitivi şi actuali a dus la concluzia că succesiunea maimuţă, australopitec şi omul modern a fost posibilă prin modificări reglate de o „ordine internă" şi nicidecum, în varianta darwinistă, prin intervenţia hazardului. Cercetătoarea a sesizat faptul că de-a lungul a 60 de milioane de ani felul în care craniul se transformă - contracţia crescîndă a bazei craniului, a mandibulei, mărirea gradului de complexitate a creierului etc. - se datorează unei „logici interne". Această evoluţie, de la cele dintîi primate şi pînă la om a fost marcată de cinci paliere, cinci etape de contracţii embrionare. Cercetătoarea admite însă că, plecînd de la aceeaşi embriogeneză, modelul poate varia, - iată un punct de întîlnire amiabilă cu Darwin - evoluţia poate fi graduală şi dependentă de modul de adaptare biologică. Anne Dambricourt, asemenea altor specialişti, ştie că descoperirile sale sînt limitate şi că atîta vreme cît nu va exista o colaborare intensă între biologie, neurofiziologie, fizica cuantică, paleontologie etc., marile mistere ale Universului vor rămîne mai departe în tenebrele eternităţii.

Specialiştii de la NASA intenţionează să trimită un robot pentru explorarea amănunţită a Lunii. Prevăzut a fi lansat în anul 2000, acest vehicul lunar va avea drept misiune explorarea craterului situat la polul sud al satelitului nostru, acolo unde lumina Soarelui nu pătrunde niciodată. Vehiculul lunar ar urma să parcurgă, vreme de trei luni, cîte 10 km pe zi, colectînd eşantioane de stîncă şi gheaţă ce urmează să fie analizate pe Terra.

Cel mai vechi cimitir aparţinînd Lumii Noi

Arheologie

Unul dintre cele mai timpurii complexe de morminte construit de oameni în Lumea Nouă a fost descoperit în statul Louisiana (Watson Break) de către o echipă de arheologi şi cercetători din Statele Unite, printre care şi Jim Feathers, cercetător la University of Washington. Complexul format din 11 morminte, aflate în apropiere de oraşul Watson Break, în nord-estul Louisianei, a fost construit în urmă cu 5000, 5400 de ani, el fiind considerat cel mai vechi „cimitir" uman al Lumii Noi.

Saunders, profesor adjunct de geoştiinţe la Northeast Louisiana University, a mai spus că arheologii sînt foarte nedumeriţi de descoperirea acestor morminte, care sînt nişte structuri de pămînt de cîţiva metri înălţime. Gorganurile ar fi putut servi unor scopuri religioase sau agricole, dar există indicaţii că ele ar fi fost construite pe baza unor planuri concepute de nişte „ingineri", a mai spus el. Saunders şi colegii săi au reuşit să formeze o imagine coerentă a vieţii care se desfăşura aici cu mult timp în urmă. Ei au descoperit că vînătorii-agricultori nu locuiau tot timpul la Watson Break, ei crescînd animale şi cultivînd plante de-a lungul rîului. Aceşti oameni pescuiau de primăvara pînă toamna şi vînau, de asemenea, curcani, căprioare, ratoni şi alte animale. În plus, seminţele descoperite în cadrul complexului indică faptul că locuitorii acestui sit strîngeau diferite specii de plante care apoi au devenit primele plante „domestice" din estul Americii de Nord, a mai declarât Saunders. Sarcina care le-a mai rămas cercetătorilor acum este de a data sedimentele de sol descoperite în acest complex, lucru care se va realiza prin aşa numita metodă a termoluminescenţei. Această metodă foloseşte căldura şi lumina pentru a măsura electronii din materialul cristalin, urmînd ca apoi să se stabilească perioada de cînd electronii în cauză se află acolo. (B.M. - ARPRESS)

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

REMEMBER

„Troica SOIUZ" pe orbită!

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

● Doar nouă luni le-au fost necesare specialiştilor din fosta URSS, după cuplarea reuşită din ianuarie 1969 a compartimentelor orbitale ale navelor SOIUZ-4 şi 5, pentru a lansa succesiv o formaţie de...trei cabine cosmice: SOIUZ-6, 7 şi 8!

● La performanţa de a putea lansa, una după alta, în zilele de 11, 12 şi 13 octombrie 1969, trei nave cosmice cu echipaj, s-a adăugat şi excepţionala precizie cu care a fost asigurată plasarea acestora pe orbite foarte apropiate: 186/220km (SOIUZ-6), 207/226 km (SOIUZ-7) şi, respectiv, 205/228 km (SOIUZ-8)...

● Din nefericire pentru specialiştii şi cosmonauţii implicaţi în realizarea acestei „Troici spaţiale" (!), eforturile lor au fost aproape complet estompate de uluitoarea performanţă a aterizării pe Lună a primilor pămînteni, astronauţii americani Neil Armstrong şi Edwin Aldrin (20 iulie 1969)! (Vom reveni cu ocazia prezentării programului APOLLO).

● Primii care au „deschis pîrtia", în după amiaza zilei de 11 octombrie, au fost membrii echipajului de pe SOIUZ-6: lt. colonelul aviator Gheorghi Stepanovici Şonin (n. 3 august 1934, Roveniki, reg. Lugansk) şi dr. ing. aviator Valeri Nikolaevici Kubasov (n. 7 ianuarie 1935, Viazniki, reg. Vladimir).

● În anul 1950, după terminarea, în oraşul Balt, a cursurilor secundare, Şonin a intrat prin concurs la Şcoala de piloţi ai marinei militare din Odesa; absolvent al acestei şcoli (1953), şi apoi al Şcolii militare superioare de ofiţeri de aviaţie a marinei „V. M. Komarov" (1957), Şonin a fost încadrat în unităţi de aviaţie a marinei militare din Marea Baltică şi apoi din Marea Nordului.

● Din această perioadă datează şi căsătoria aviatorului militar Gheorghi Şonin cu Lidia Feodorovna, care i-a dăruit doi copii: Nina (n. 1955) şi Andrei (n. 1961).

● În 1960, Şonin este primit în grupul de cosmonauţi ai fostei URSS, iar din 1968 el a devenit inginer absolvent al Academiei militare de ingineri de aviaţie „N. E. Jukovski".

● Prima misiune în calitate de cosmonaut, Şonin a primit-o în calitate de dublură a colonelului Volânov, comandant al navei cosmice SOIUZ-5 (ianuarie 1969).

● Absolvent al Institutului de Aviaţie din Moscova (MAI) în 1958 şi, aproape concomitent, al cursurilor de pilotaj din cadrul Aeroclubului Central „Cikalov", Valeri Kubasov s-a angajat într-un birou de proiectări pentru construcţii aerospaţiale, fiind recomandat de profesorul său, dr. I.F. Obrazţov.

● După ce, în 1966 a intrat prin concurs în grupul de cosmonauţi sovietici, în 1968, Kubasov a susţinut teza pentru titlul ştiinţific de doctor inginer; el este căsătorit cu inginera de aviaţie Liudmila Ivanovna care, în anul intrării sale în grupul de cosmonauţi, i-a dăruit-o pe Katia...

● Prima misiune a cosmonautului Kubasov a fost de dublură a dr. ing. Eliseev (ianuarie 1969).

(Va urma)

Valeri Kubasov (stînga) şi Gheorghi Stepanovici

În exclusivitate de la R.I.A. „NOVOSTI"

CERCETARE

COSMODROM PE OCEAN

Peste ceva mai mult de un an - în vara sau toamna anului viitor, va avea loc prima lansare a unui satelit artificial de pe platforma oceanică plutitoare „Odisseu". Astfel, la lansarea unui satelit geostaţionar vor fi economisite mai multe zeci de milioane de dolari.

Problema e că Pămîntul se roteşte de la vest către est şi suplimentul de viteză „gratuit" rezultat din mişcarea de rotaţie a planetei poate fi folosit la plasarea satelitului în Cosmos. Tocmai din acest motiv toate lansările se fac în direcţia est. Iar dacă ar exista posibilitatea de a alege locul lansării, cel mai avantajos ar fi acela în care acest adaos de viteză este cel mai mare - adică la Ecuator.

Cu toate acestea, posibilităţile de alegere a poziţiei geografice a locului şi direcţiei lansării sînt foarte limitate. Căci în prezent, practic, toate aceste lansări se efectuează de la cosmodroamele staţionare, de care dispun numai cîteva ţări.

Specialiştii prognozează deja pentru anii care urmează o creştere sensibilă a cererii de lansări cosmice.

Problema, în opinia unor cercetători, poate fi rezolvată cu ajutorul „Baikonurului plutitor" a cărui platformă de start poate fi deplasată, practic, pe orice coordonate de latitudine în locul de unde plasarea pe orbita aleasă este cea mai convenabilă.

Aprecierile arată că plasarea aceleiaşi încărcături utile de pe o platformă oceanică pe orbită revine de aproape 1,5 ba chiar 2 ori mai ieftin decît de la un cosmodrom terestru obişnuit.

În momentul de faţă se desfăşoară din plin pregătirea pentru realizarea amplului proiect internaţional „Sea Launch" (ad literam - „Lansarea maritimă") la care participă organizaţii din 4 ţări: cunoscutele firme aerocosmice „Boeing" (S.U.A.), NPO „Energia" (Rusia), NPO „Iujnoe" (Ucraina) şi compania norvegiană de construcţii navale „Kvaerner A.S.".

Dacă primii trei participanţi sînt celebri şi îşi aduc contribuţia la proiect în calitate de posesori de sisteme şi tehnologii racheto-cosmice moderne, Norvegia a acumulat o experienţă considerabilă în construirea şi exploatarea platformelor maritime petroliere.

Pe platformă va fi montată o rampă de lansare şi instalaţii de start, de la care rachetele vor pleca în Cosmos. Tot aici vor fi dispuse toate utilajele necesare pentru încărcarea şi aşezarea lor în poziţia de lansare, pentru alimentare, instalaţiile de măsură şi control şi de deservire în timpul pregătirii premergătoare lansării. În plus, se construieşte un vas cu destinaţie specială, care va fi folosit drept complex pregătitor de construcţii - montaj şi centru de dirijare în timpul lansărilor din ocean.

Platforma este deja acostată la şantierul navel din oraşul Vîborg, unde a început reutilitarea.

Firma americană „Boeing" deţine conducerea generală şi finanţarea şi realizează unele detalii de construcţie legate de aşezarea sateliţilor în interiorul părţii de sus a rachetei purtătoare.

NPO „Energia" şi NPO „Iujnoe" din Dnepropetrovsk vor fi reprezentate în proiect de blocul de distanţare şi, respectiv, prin racheta purtătoare, „Zenit-3SRL".

Se crede că în primăvara anului viitor cosmodromul oceanic va pleca spre Oceanul Pacific în apropierea insulei Christmas din apropierea Ecuatorului. Iar în vară de pe această platformă vor fi deja lansate pe orbită primele aparate cosmice. În special se intenţionează ca prima lansare să fie cea a unui nou model satelit de comunicaţii al firmei „Hughes".

Se speră că deja pînă la finele anului 1998 să fie efectuate şase lansări comerciale alte circa douăzeci urmînd să îşi aştepte rîndul. Se prevede o creştere în continuare a comenzilor pentru folosirea cosmodromului oceanic.

Mari enigme ale lumii

CONTINENTE DISPĂRUTE

Ipoteticul continent Mu, care ar fi existat în inima Oceanului Pacific pînă acum peste 200000 de ani, a fost lansat pe piaţa misterelor geologice planetare de colonelul englez James Churchward, la mijlocul secolului trecut. Iniţiindu-se în mai multe religii asiatice - şi în special în buddhism -, Churchward ar fi reuşit să smulgă mai multe secrete ale unor iniţiaţi din Birmania şi din India. Ideile lui au fost preluate şi de „vizionarul" francez Serge Hutin, în cartea „Hommes et civilisations fantastiques".

PAUL IOAN

Teoria despre continentul *Mu* abundă în detalii pe cît de spectaculoase, pe atît de greu credibile. Un preot buddhist şi unul hindus l-au învăţat pe Churchward cîteva cuvinte din prima limbă folosită *de om pe* această planetă - limbă numită *naacal!* De aici ar rezulta principala speculaţie a plăsmuitorilor de continente dispărute: locul unde a apărut omul, urmărindu-se filonul Genezei din Vechiul Testament. *Mu* ar fi continentul istoric al Grădinii Edenului, şi nu Lemuria (despre care am discutat săptămîna trecută. Toate rasele umane ar deriva din rasa primordială de pe *Mu!?*

Cercetînd flora şi fauna de pe presupusele rămăşiţe ale acestui continent enigmatic - printre care se află California şi unele insulite din preajma Americii de Sud -, se presupune că *Mu* ar fi avut 6000 de mile est-vest şi 3000 de mile nord-sud. Mai mult, numărul locuitorilor surprinşi de catastrofalele erupţii vulcanice a fost de aproximativ 64 de milioane! Pentru a ne provoca şi mai temeinic curiozitatea, ni se spune că *Mu* avea o civilizaţie mult superioară celei aparţinînd antichităţii egiptene şi greceşti, şi că elemente ale acesteia au supravieţuit prin misionari. În mitologia predinastică a Egiptului există o zeiţă-mamă atotputernică pe nume Mut (vultur), care ar fi fost înţeleapta supravieţuitoare a continentului înghiţit de apele Pacificului şi care ar fi sosit în nordul Africii... pe calea aerului!!! Pe de altă parte, locuitorii murieni au format înainte de acel potop colonii, cum ar fi imperiul Uighur. Vestigii ale acestuia s-ar afla în deşertul Gobi.

Despre credibilitatea afirmaţiilor colonelului James Churchward s-au exprimat serioase îndoieli de-a lungul timpului. Semnificativ mi se pare faptul că, deşi terminată în anul 1870, cartea sa de căpătîi „Cosmic Forces of Mu" (Puterile cosmice ale continentului Mu) a apărut abia în anul 1934. Fantezia „paranormalilor" atît a aşteptat. Prin regresie hipnotică, romanticii paleogeologiei au „izbutit" să afle chiar şi detalii despre viaţa de zi cu zi a murienilor, susţinînd ideea unor supraoameni şi alimentînd în mod condamnabil unele idei ale nazismului.

În numărul viitor, atlanţii şi mult discutata Atlantidă.

Răspundem cititorilor

WESTMINSTER

istorie în piatră

IRINA STOICA

După înmormîntarea prinţesei Diana mai mulţi cititori vor să afle cîte ceva despre Catedrala Westminster.

Catedrala Wesminster sau, mai exact colegiul St. Petru de Westminster este cea mai faimoasă biserică din ţările anglofone şi unul dintre cele mai importante temple din lume.

Originea acestei mănăstiri se pierde în negura veacurilor. Conform unei vechi legende, Sebert, regele saxonilor din Est a fost fondatorul ei în secolul al VII-lea. Aceeaşi legendă povesteşte că Mellitus, primul episcop al Londrei, venind să sfinţească această biserică, a fost întîmpinat de un pescar care i-a spus că această misiune a fost deja îndeplinită de Sf. Petru. Legenda a căpătat aproape valoare documentară prin existenţa reală a personajelor amintite dar şi prin obiceiul păstrat pînă în secolul al XIV-lea de a se oferi mănăstirii, în ziua de Sf. Petru, o cantitate de somon pescuit din Tamisa. Există, de asemenea, un vechi brevet regal prin care regele Offa de Mercia dona în anul 785 pămîntul respectiv mănăstirii, iar regele Edgar (957-975) a donat, de asemenea, pămînturi unei comunităţi benedictine fondate de Sf. Dunstan în jurul anului 960. Brevetul acestuia pomenea ceva despre o biserică avînd şi o capelă în ruine, probabil o construcţie mică, saxonă, situată pe Insula Thorns (Insula Măracinilor), o zonă înconjurată de mlaştini în apropierea Tamisei.

La începutul secolului al XI-lea, istoria devine mai explicită.

Eduard, înainte de a deveni regele Angliei, şi-a petrecut primii ani de viaţă în Franţa unde se refugiase de invazia daneză. Aici, sub influenţa călugărilor normanzi, devine un spirit profund religios şi promite un pelerinaj la mormîntul Sfîntului Petru la Roma. În 1042 Eduard revine în ţară ca rege şi este sfătuit să nu-şi părăsească supuşii. Adresîndu-se Papei primeşte o dispensă, în schimbul căreia i se cere să construiască sau să restaureze o biserică închinată Sfîntului Petru. Astfel, este aleasă mănăstirea Westminster şi o nouă construcţie, în stil normand, este înălţată în locul celei vechi. La 28 decembrie 1065 se face sfinţirea ei. Bolnav, Eduard nu mai poate fi încoronat în noua catedrală şi moare cîteva zile mai tîrziu.

Este înmormîntat în catedrală şi canonizat în 1161 sub numele de Eduard Confesorul.

În 1066 William Cuceritorul este încoronat aici şi de atunci Mănăstirea a devenit templul de încoronare a celor mai mulţi dintre suveranii Angliei.

Dintre aceştia Henry al III-lea, născut în 1207, primul rege englez, după mai multe generaţii, a început în 1245 demolarea vechii mănăstiri punînd bazele uriaşei construcţii de astăzi. După o muncă uriaşă, depusă de peste 800 de muncitori şi artizani conduşi de Henry de Reyns, şi sume exorbitante de bani înghiţiţi aici, „inima" actualei biserici, cu patru capele iniţiale a fost inaugurată la 13 octombrie de Sf. Eduard.

Munca a fost reluată şi continuată vreme de cîteva secole, înălţîndu-se în final această măreaţă construcţie reflectînd spiritul şi stilul arhitecturii gotice franceze.

Cu toate acestea, monumentul conţine şi elemente engleze tipice cum ar fi galeria principală şi elemente ale plafonului. Arcul înălţimii sale, proporţiile ideale creează o armonie perfectă.

Catedrala de astăzi este o adevărată istorie în piatră. 32 de suverani englezi şi soţiile lor sînt înmormîntaţi sub lespezile ei. Aici se află mormîntul Elisabetei I, al surorii vitrege, Maria Tudor, al lui Henric al VII-lea, copiii lui Eduard al V-lea şi mulţi alţii. Moaştele lui Eduard Confesorul se află într-o capelă special amenajată.

Deosebit de impresionant este „Colţul poeţilor" unde se află mormintele lui Geoffrey Chaucer, Edmund Spencer, Cherles Dickens, Robert Browning şi memoriale închinate unor alţi scriitori de prestigiu, cum este cel al lui Shakespeare sau cele ale lui T.S.Eliot, Lord Byron, Henry James.

Un element impresionant al Catedralei este Mormîntul Soldatului Necunoscut.

Fascinantă rămîne însă nava centrală cu înălţimea ei de 32 de metri cu stîlpii impunători, cu arcadele îndrăzneţe, dramatică şi evocatoare în acelaşi timp, făcîndu-te să te gîndeşti că meşterii care au înălţat-o au avut în sufletul lor o fărîmă de dumnezeire.

Scrisori primite

Şi de această dată, ne-a bucurat scrisoarea dvs. stimate Domnule Ioan Szalka (Poienile de sub Munte, Maramureş), *şi, din nou, vă sîntem recunoscători pentru frumoasele sentimente de prietenie pe care le nutriţi faţă de echipa noastră redacţională! Ne bucură şi faptul că sesizarea Dvs. a avut un final fericit! În sfîrşit, aşteptăm să vă abonaţi pe 1998 direct la redacţie, pentru a evita neplăcerile provocate de nişte funcţionari incorecţi care nu au nici un pic de respect şi faţă de dumneavoastră, cititorii, şi faţă de noi, realizatorii revistei Dvs. preferate! Aşa încît sperăm că nu veţi mai avea prilejul să vă întristaţi „foarte mult" - noi dorim chiar să nu vă mai întristaţi deloc, niciodată! Şi să fie sănătate!*

Stimate Domnule ec. Paul I. Olteanu (Caracal), am predat scrisoarea Dvs. autorului respectivului material care v-a interesat în mod deosebit, aşa încît veţi primi în scurt timp răspunsul dorit în aceeaşi pagină 7 a revistei noastre.

Am fost profund impresionat de necazurile care v-au năpădit şi, drept urmare, dăm curs rugăminţii Dvs. în cele ce urmează:

Redacţia revistei „MAGAZIN" aduce la cunoştinţa cititorilor săi un APEL UMANITAR!

Sînt ZAMFIRA BREZEANU din Moreni, jud. Dîmboviţa, în vîrstă de 77 de ani, infirmă de ambele picioare şi cu coloana vertebrală puternic afectată, trăind imobilizată la pat. Am nevoie de tratament permanent, care costă foarte scump, iar ca venit - nu am decît 57.000 lei pe lună... De aceea, fac un apel călduros la toţi cei ce vor şi pot să mă ajute cu orice sumă de bani, oricît de mică ar fi iar eu mă voi ruga Bunului Dumnezeu pentru sănătatea lor şi să le dea Bunul Dumnezeu înzecit şi însutit pentru cît mi-au oferit ei din puţinul lor. Adresa unde pot trimite bani este:

Brezeanu Zamfira, B.C.R., filiala Moreni, jud. Dîmboviţa, cont nr.459070113901.

Vă mulţumesc din inimă, cu tot respectul şi să vă ajute Dumnezeu!

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

CAZURI şi... NECAZURI

- Dnă Dr. Daniela Popescu vă rog să răspundeţi cititoarei noastre Nela care întreabă (şi nu este singura) dacă poate să rămînă însărcinată din cauză că a luat anticoncepţionalul Marvelon din ziua a 5-a a ciclului menstrual în loc de prima zi şi după 3 zile a avut contact sexual?

- Dragă Nela, îţi mulţumim pentru scrisoare şi pentru cuvintele frumoase adresate rubricii noastre. În acelaşi timp doresc să-ţi spun că din punctul nostru de vedere apreciem modul în care ai înţeles să-ţi începi viaţa sexuală, adică fără riscuri!

Unele cupluri cred că nu au nevoie de contracepţie, lăsînd hazardul să hotărască pentru ei, iar alte cupluri ajung să înţeleagă, din nefericire prea tîrziu, cîtă nevoie au de contracepţie.

Şi acum despre Marvelon. Farmacista a avut mare dreptate spunîndu-ţi că acest contraceptiv modern, cu cantitate mică de hormoni se administrează din ziua 1 a ciclului menstrual (care este considerată prima zi a sîngerării menstruale). Unele fete cred că prima zi a ciclului menstrual este prima zi fără sîngerare - deci, prima zi după ce menstra a încetat, dar este total greşit. Deoarece multe scrisori primite vizează modul de întrebuinţare a contraceptivelor orale combinate moderne, am să încerc în continuare să explic mai detaliat de ce contraceptivele moderne - gen Marvelon - se administrează din ziua 1 a ciclului menstrual, deci din prima zi de sîngerare menstruală. Cele două organe din sfera genitală responsabile de apariţia sarcinii sînt, în principal, ovarele şi uterul. Dar ovarele, la rîndul lor, sînt dirijate (în funcţionare) de o mică glandă din creier denumită hipofiză. În prima jumătate a ciclului menstrual, adică din ziua 1-14, această glandă trimite informaţii ovarului şi acesta produce, în interiorul său, mici formaţiuni denumite foliculi ovarieni. Dintre aceşti foliculi, în mod normal, unul numai se va dezvolta mai mult decît ceilalţi. Nu se ştie cu siguranţă cînd, dar undeva între a 11-a şi a 14-a zi are loc ovulaţia, adică ruperea acestui folicul mare şi eliberarea ovulului din interior.

Ce fac anticoncepţionalele? Dozele mici de anticoncepţionale „păcălesc" hipofiza - dacă vrei să ne exprimăm aşa. Adică, o fac să nu mai transmită mesaje către ovare, deci întrerup comunicarea dintre hipofiză şi ovare.

Exact acelaşi mecanism se produce şi în timpul sarcinii, cînd progesteronul secretat întrerupe influenţa hipofizei asupra ovarelor şi uterului. Ca urmare, foliculii din ovar nu se mai dezvoltă şi procesul este practic oprit. Adică, ovarele sînt conservate şi tot procesul intră într-o perioadă de activitate foarte scăzută. De ce nu mai este indicat să se folosească anticoncepţionale din ziua a 5-a a ciclului menstrual?

Pentru simplul motiv că, în acest interval de 5 zile, hipofiza deja a trimis destule semnale către ovare şi uter şi procesul de dezvoltare a foliculilor - care vor elibera ovulul, a început deja. În lumina ultimelor cercetări din domeniul contracepţiei s-a constatat că şi mucoasa uterină (endometru) care căptuşeşte uterul se îngroaşă şi ea, pregătindu-se pentru o eventuală fixare a oului (nidaţie).

În general cînd începi să consumi contraceptive orale, este bine că în primele două săptămîni să foloseşti mijloace suplimentare de contracepţie, cum ar fi prezervativul.

dr. DANIELA POPESCU

Pentru situaţia ta particulară există *metoda denumită „pilula de a a doua zi".* Fac precizarea că aceasta este o metodă ce poate fi folosită nu numai de consumatoarele de pilule moderne, cu cantitate mică de hormon - Marvelon, dar şi de alte pilule. Ce înseamnă această metodă?

Dacă ai avut contacte sexuale neprotejate, şi îţi este frică să nu rămîi însărcinată, există posibilitatea de a lua două pilule de contraceptiv, în loc de una, timp de două-trei zile. Această metodă s-ar putea să dea rezultate numai la maximum 72 de ore după ce ai făcut dragoste fără să foloseşti mijloace de protecţie. Deci, dacă au trecut mai mult de 72 de ore de la contactul sexual neprotejat, nu mai are nici un efect această metodă.

Deşi există şi această posibilitate ca ultima soluţie, totuşi personal nu o recomand pentru că aduce în organism o cantitate destul de mare de hormon într-un timp scurt şi este însoţită de stare de rău - greaţă, vomă etc. De aceea este mult mai sănătos ca pilula contraceptivă să fie luată zilnic la aceeaşi oră.

Deci, Nela, este recomandabil să te prezinţi la un medic. Spectrul chiuretajului nu este deloc plăcut. Sînt alături de tine şi sper că hazardul de data asta să hotărască în favoarea ta.

- Mulţumim Dnei Doctor pentru răspuns. Aşteptăm şi alte scrisori din partea cititorilor.

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANŢU**

Jurnalul unui naturalist la Tropice

OAMENI ŞI CASE ÎN TANA TORAJA

În partea de sud-vest a insulei Sulawesi trăiesc populaţiile Toraja a căror origine este încă învăluită în mister. Ele aparţin grupului proto-malaez şi au făcut parte din primele valuri de invadatori sosite, cu 2500 de ani î. Ch., din sudul Chinei, din Indochina sau, poate, din îndepărtatul Nepal. Au călătorit spre Sulawesi la bordul unor corăbii a căror amintire s-a perpetuat, de-a lungul veacurilor, în forma insolită a acoperişuiui caselor din Tana Toraja (denumirea, în dialect Bugis, s-ar putea traduce prin „ţara oamenilor de la munte").

ALEXANDRU MARINESCU

Începînd din secolul al X-lea, o dată cu apariţia, pe ţărmurile sudice ale insulei, a populaţiilor Bugis, convertite la islamism, au izbucnit războaie cumplite, care au durat cîteva veacuri, şi Toraja au fost nevoiţi să se retragă, încet-încet, spre regiunile muntoase din interior, construindu-şi sate fortificate pe înălţimi.

Tana Toraja s-a păstrat pînă astăzi ca un tărîm al contrastelor şi contrariilor unde viaţa oamenilor este guvernată de spirite bune sau duşmănoase şi în care legea supremă este tradiţia strămoşilor.

Pentru îmbunarea acestor spirite, fiecare acţiune presupune ceremonii lungi, complicate şi costisitoare. Pentru a construi un tongkonan, o casă de obîrşie, trebuiesc respectate cu strictete anumite reguli, de la doborîrea primului arbore pînă la ridicarea acoperişului. Inaugurarea casei se face în cadrul unei ceremonii numite *mangarara banua* care implică un ritual numit al celor „trei feluri de sînge" numit astfel fiindcă în cadrul lui se sacrifică, succesiv, găini, porci şi cîini.

Decorarea exterioară a caselor se supune şi ea unor reguli străvechi. Sînt folosite numai patru culori. Galbenul, care simbolizează carnaţia zeilor, roşu care, evident, reprezintă sîngele, albul, oasele morţilor şi negrul împărăţia tenebrelor.

În triunghiul faţadei, de o parte şi de alta a unui chenar central, se află cîte un cocoş, figurat deasupra unei rozete. El este considerat un mediator între lumea terestră şi cea a paradisului în care trăiesc spiritele. Cîntecul său anunţă răsăritul soarelui şi poate chema la viaţă eroul doborît. Cocoşul apare în multe mituri şi chiar în cosmologia Toraja, sub forma unei constelaţii.

Stau în plin soare şi urmăresc cu încîntare decoraţia pereţilor şi, după un timp, constat că este dominată de forme florale şi zoomorfe. Am impresia că dezlusesc liniile unor crabi, ale unor mormoloci, dar cine poate avea o certitudine în acest univers atît de complicat al simbolurilor. Mi se spune că ceea ce se află figurat sub silueta cocoşilor reprezintă stilizarea unor frunze de betel şi nu sînt simple rozete decorative, cum mă grăbisem să le consider.

Pe faţada unui tongkonan descopăr o fiinţă ciudată, cu gît foarte lung terminat cu un soi de creastă. Este un *katik*, o pasăre mitică a junglei. Prezenţa sa dă ştire trecătorului că stăpînul locuinţei a participat la riturile *ma'bua*, de sporire a fertilităţii culturilor.

Un bărbat, aflat pe „prispa" unui tongkonan, îmi face semn şi mă invită să intru. Urc, în urma sa, cele 7 trepte ale scării ce duc la podeaua casei, trec prin pătratul unui chepeng şi mă trezesc într-o încăpere aproape obscură, nu mai mare de vreo 15m². La acest moment al amiezii obloanele, ce protejează spaţiul ferestrelor, sînt închise.

Este odaia centrală. La capetele ei se mai află cîte o cameră, dar mult mai mică. Acest spaţiu este folosit, în mod obişnuit, de către cei doi soţi, dar, la anumite momente, se adună aici întreaga familie. Camerele aflate de o parte şi de cealaltă sînt utilizate de bunici şi copii.

Sînt surprins de lipsa aproape totală a mobilierului. Oamenii dorm direct pe podea, înfăşuraţi în sarung, sau pe cîte o rogojină îngustă.

Înţeleg că prepararea hranei se face undeva în spatele casei, pentru a se evita declanşarea unor incendii.

Omul nu m-a invitat doar pentru a-i vedea locuinţa ci, mai ales, pentru a-mi arăta cîteva obiecte de artizanat, cu speranţa că voi cumpăra ceva. Între lucrurile pe care mi le aşază pe podea, remarc un frumos platou, din lemn masiv, tăiat în formă de bivol. Din păcate am deja prea multe bagaje şi nu mai pot lua nimic. Încerc să explic această situaţie, dar nu sînt înţeles şi omul se încăpăţînează să-mi arate alte şi alte obiecte, majoritatea lipsite de interes.

În timp ce le privesc şi mă prefac că le admir, îmi năvălesc în minte tot felul de gînduri legate de aceste case şi de condiţiile de viaţă pe care le oferă. Văzute de la exterior, ele apar în adevăr superbe, sînt răcoroase şi bine aerisite, dar îmi este greu să înţeleg cum se desfăşoară viaţa în interiorul lor. Iar cînd îmi amintesc că la decesul unei rude cadavrul trebuie păstrat în interiorul casei timp de săptămîni şi chiar luni, simt că lucrurile acestea sînt dincolo de înţelegerea unui european.

Ne scriu cititorii

HARTA LUI PIRI REIS

Despre viaţa şi opera lui Piri Reis (1470?-1554) s-au scris peste hotare multe lucruri inexacte, dintre care unele ne-au indus şi pe noi în eroare. Este vorba mai ales de exagerările privind precizia hărţilor lui şi speculaţiile referitoare la folosirea unor pretinse surse extraterestre.

Prima hartă a Americii întocmită de Piri Reis în 1513 este o realizare remarcabilă pentru epoca respectivă şi o adevărată operă de artă prin desenele de pe ea şi bogăţia culorilor. Dimensiunile ei însă ajung abia la 90/65 centimetri, ceea ce pentru un teritoriu atît de vast (ambele maluri ale Atlanticului!) exclude posibilitatea reprezentării oricăror detalii. Şi nu numai detaliile, dar pînă şi configuraţia generală a litoralului desenată de Piri Reis diferă considerabil de cea reală. Cît despre sursele folosite, iată ce spune autorul însuşi în notele marginale: „Aceste coaste şi insule de pe harta de faţă sînt copiate după harta lui Columb" (finalul notei V). În continuare el mărturiseşte că a lucrat pe

Coastele Americii, Europei şi Africii aşa cum apar pe harta lui Piri Reis (linia continuă) şi cum sînt ele în realitate (linia punctată).

baza a „douăzeci de hărţi şi mapamonduri *(Yappamondo)...*, a opt mapamonduri arabe *(Caferiye)...*, a unei hărţi arabe a Indiilor şi a patru hărţi noi portugheze" (Din nota VI).

După ştiinţa mea, nu ni s-a păstrat nici un portret al lui Piri Reis, dar în linii generale el arată probabil foarte aproape de imaginea alăturată.

(NECULAI PĂDURARIU)

Istorii neelucidate la curţile regale

A SUPRAVIEŢUIT FIICA ULTIMULUI ŢAR ?

Mai multe versiuni neoficiale, germane şi americane, susţin că Anastasia Romanov, una din cele patru fiice ale ţarului Nicolae al II-lea, ar fi scăpat de masacrul din noaptea de 16-17 iulie 1918. Versiunea oficială, cea a judecătorului Sokolov, susţine că toţi membrii familiei imperiale au fost executaţi la Ecaterinburg dar declaraţiile unor oficialităţi ale vremii afirmă că Anastasia ar fi fost ascunsă în ajun la Perm, apoi ajutată să plece în Germania.

PAUL IOAN

Misterul asupra morţii acestei mari ducese a reînviat în SUA, în anul 1984. După moartea unei anume d-ne Anderson, anturajul a adus „dovezi" că abia atunci decedase Anastasia Romanov. Anchetatorii au reluat firul vieţii acestei femei, încercînd să descopere adevărul. Astfel, în 1920, o pacientă a unei clinici de psihiatrie din Berlin este identificată cu fiica ţarului, pe baza unor fotografii. Dar femeia refuză să vorbească, se teme de spionajul sovietic. Abia în 1922 confirmă bănuielile autorităţilor şi povesteşte cu lux de amănunte, unele incredibile, cum a fost salvată de un soldat pe nume Ceaikovski (!). Împreună cu acesta, ea a părăsit Rusia. Cei doi au trecut şi prin Bucureşti, unde s-au căsătorit. Povestea lor de dragoste s-a sfîrşit tragic. Bărbatul a fost asasinat şi ea s-a refugiat la Berlin. Ulterior, s-a stabilit în SUA, luînd numele de Anderson...

Această versiune este contrazisă de mulţi istorici, avînd în vedere un element esenţial: d-na Anderson, aşa-zisa Anastasia, vorbea perfect germana, nu şi rusa! Chiar dacă faptele ar fi putut fi adevărate, limba maternă nu se uită niciodată. Pe de altă parte, detectivul german Martin Knopf a făcut o descoperire senzaţională în arhivele poliţiei din Berlin, descoperire care anulează toate ipotezele privitoare la supravieţuirea marii ducese. El a reconstituit destinul unei tinere poloneze, Franziska Schanzkovski, care fusese internată în aceeaşi clinică de psihiatrie, în aceeaşi perioadă cînd s-au făcut primele „dezvăluiri". Această impostoare avea o asemănare fizică uluitoare cu adevărata Anastasia şi în familia ei din Pomerania se vorbea limba germană. Ea cunoştea din ziare controversele în jurul execuţiei familiei ultimului ţar al Rusiei. Dorinţa de senzaţional a unor cercuri germane a determinat-o să „preia" personalitatea odraslei imperiale. Abia după moartea ei, în 1984, s-a mai aflat un detaliu extrem de important: o cicatrice la mîna stîngă, în urma unei răni din copilărie. Anastasia nu avusese acest semn!

Conform presei americane, mai pluteşte însă incertitudinea asupra acestui caz. De ce „Anastasia" a trăit într-un anonimat total şi identitatea ei a fost recunoscută de mulţi apropiaţi? De ce nu a profitat în nici un mod de statutul ei special şi nu a revendicat nimic din bunurile personale? Aceste întrebări nu-şi au încă un răspuns indubitabil.

Redescoperirea Americii

COPÁN, ORAŞUL CUMPĂRAT CU 50 DE DOLARI

MELANIA CHIRIACESCU

John Lloyd Stephens era disperat. Dată fiind uriaşa dimensiune a obiectelor descoperite în junglă dar şi abundenţa vegetaţiei care făcea imposibilă degajarea şi, evident, transportul lor, o variantă ar fi putut fi, cît de cît, luată în discuţie: să se taie în bucăţi un idol, iar pentru celelalte să se realizeze mulaje. Varianta s-a dovedit, însă, neviabilă. Mai rămînea Catherwood şi talentul lui de artist-desenator. Dar, şi aici interveneau mari dificultăţi. Iată ce scrie exploratorul. „Un monument era smuls de pe piedestalul său de nişte rădăcini uriaşe, un altul era puternic înlănţuit de ramurile unui copac şi aproape ridicat deasupra solului, celălalt doborît şi ţintuit la pămînt de o monstruoasă împletitură de plante agăţătoare..."

Tot de o factură inedită erau şi întrebările pe care şi le puneau. Cine crease aceste opere de artă? Cui aparţineau ruinele? Ce popor populase acele meleaguri? De cînd dispăruse? În ce epocă fuseseră înălţate aceste piramide, cu ce fel de unelte, în cinstea cui se ridicaseră ele?...

Stephens trimise călăuze în sat, ceru informaţii, insistă, dar nimeni nu ştia nimic. Invariabil, răspunsul era „Quien sabe?" (cine ştie?).

Într-una din zile, apare un metis ceva mai „elegant" în comparaţie cu ceilalţi indigeni, care se prezintă a fi don José Maria, „proprietarul terenului situat la malul fluviului Copán, unde se descoperiseră monumentele".

Lăudăroşenia de pe chipul metisului ca şi pretenţia că „aceste ruine ale junglei puteau aparţine cuiva", l-au

făcut pe Stephens să se amuze copios, debarasîndu-se cam brutal de insolitul „proprietar". Între timp, Catherwood, cu picioarele înfundate în apa mîloasă, stropit de noroi pînă la brîu, protejîndu-şi mîinile cu mănuşi iar capul, pur şi simplu, şi-l bandajase pentru a se feri de ţînţari, lucra în neştire schiţă după schiţă pentru a încerca să reproducă bizarele hieroglife, chipurile fioroase, împletiturile ornamentelor. Era incapabil să distingă proporţiile sau să deosebească dacă are în faţă un ornament sau o parte dintr-un trup omenesc, un ochi sau un soare, un simbol sau capul unui animal. Totuşi, într-una din zile, artistul reuşi o schiţă extraordinară care avea să facă senzaţie. Şi, iarăşi, întrebări: „unde vieţuiau aceste animale, ce tărîm fantastic zămislise asemenea capete înfiorătoare?"

„Cît vrei pe oraşul dumitale în ruine?"

Don José Maria însă, văzînd atîta agitaţie pe „proprietatea" lui, dornic de a i se recunoaşte titlul de stăpîn al acestor locuri şi, deci, de a-şi satisface orgoliul, revine cu aceste pretenţii. Altele nu avea pentru că puţin îi păsa lui de cîmpul de ruine sau de idoli. El pretindea să i se onoreze titlul.

Stephens avu o străfulgerare şi-l întrebă brusc: „Cît vrei pe oraşul dumitale în ruine?". Cercetătorul îşi dăduse imediat seama să singurul mijloc de a scăpa de sîcîielile băştinaşului era să „cumpere" vechiul oraş Copán. Metisul rămîne trăsnit. „Cred, scria Stephens, că n-ar fi fost mai uluit şi mai descumpănit dacă mi-aş fi exprimat dorinţa să-i cumpăr nevasta, o biată femeie bătrînă pe care o tratam de reumatism.. Avea aerul că nu ştie prea bine care dintre noi doi îşi pierduse minţile. Valoarea bunurilor „sale" o credea atît de minimă încît dorinţa mea i se părea suspectă".

Don José Maria ceru un răgaz de chibzuire. Pentru Stephens, însă, nu mai era cale de întoarcere... Căută să-şi impresioneze adversarul etalînd o recuzită cu un costum de gală, cămaşă în carouri, nasturi strălucitori gravaţi cu vulturi, fireturi colorate, o pălărie pleoştită de ploaie trasă pe urechi şi-i oferi vajnicului „proprietar"... 50 de dolari în schimbul oraşului Copán.

„Am oferit suma şi don José Maria o găsi într-atît de nemăsurată, încît mă luă drept un imbecil. Dacă i-aş fi oferit, însă, ceva mai mult, părerea lui ar fi fost şi mai rea."

Preţul a fost acceptat...

(va urma)

(Adaptare şi prelucrare după C.W.Ceram „Zei, morminte, cărturari")